

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Utval: Komite for oppvekst
Møtestad: Formannskapssalen Herøy rådhus
Dato: 09.05.2018
Tid: 14:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møte i kommunale organ skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 03.05.18

Birgitte Sævik Pedersen
leiar

SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 7/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 8/18	Protokoll frå førre møte
PS 9/18	Årsrapport 2017
PS 10/18	Tilstandsrapport for grunnskulen 2017
PS 11/18	Innsparingstiltak
PS 12/18	Forvaltningsrevisjonsprosjekt - tidleg innsats

Orientering/drøfting:

Informasjon om lærarnorma

PS 7/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 8/18 Protokoll frå førre møte

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2018/515
		Arkiv:	004

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
	Eldrerådet	14.05.2018
	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	08.05.2018
	Komite for helse og omsorg	03.05.2018
13/18	Komite for næring, kultur og idrett	07.05.2018
9/18	Komite for oppvekst	09.05.2018
21/18	Maritim og teknisk komite	07.05.2018
	Arbeidsmiljøutvalet	15.05.2018
	Formannskapet	15.05.2018
	Kommunestyret	24.05.2018

ÅRSRAPPORT 2017

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for næring, kultur og idrett - 07.05.2018

1. Årsrapporten for 2017 vert teken til vitende.
2. Kommunestyret viser til handlingsregelen om at netto driftsresultat skal vere minimum 1,75 % av netto driftsinntekter innan 2020 og at driftsfondet skal vere på 10 % av netto driftsinntekter innan 2020, og at dette vert lagt til grunn som føring for vidare arbeid med budsjett og økonomiplan.
3. Kommunestyret legg vidare til grunn at netto lånegjeld ikkje kan auke vesentleg i økonomiplanperioden.
4. Kommunestyret ber rådmannen utgreie til budsjettseminaret 12.06.18 korleis kommunen kan levere tenester til innbyggjarane med stadig større kvalitet og effektivitet.
5. Kommunestyret ber vidare rådmannen om å legge fram ein rehabiliteringsplan for Bergsøy skule Borgia, YHU og omsorgssenteret på Eggesbønes til budsjettseminaret 12.06.18.

6. Kommunestyret ber også om at rådmannen på budsjettseminaret legg fram ein plan for anleggsprosjekt for komande økonomiplanperiode.

Tilråding:

7. Årsrapporten for 2017 vert teken til vitende.
8. Kommunestyret viser til handlingsregelen om at netto driftsresultat skal vere minimum 1,75 % av netto driftsinntekter innan 2020 og at driftsfondet skal vere på 10 % av netto driftsinntekter innan 2020, og at dette vert lagt til grunn som føring for vidare arbeid med budsjett og økonomiplan.
9. Kommunestyret legg vidare til grunn at netto lånegjeld ikkje kan auke vesentleg i økonomiplanperioden.
10. Kommunestyret ber rådmannen utgreie til budsjettseminaret 12.06.18 korleis kommunen kan levere tenester til innbyggjarane med stadig større kvalitet og effektivitet.
11. Kommunestyret ber vidare rådmannen om å legge fram ein rehabiliteringsplan for Bergsøy skule Borge, YHU og omsorgssenteret på Eggesbønes til budsjettseminaret 12.06.18.
12. Kommunestyret ber også om at rådmannen på budsjettseminaret legg fram ein plan for anleggsprosjekt for komande økonomiplanperiode.

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe

Vedlegg:

- Årsrapport 2017.

Saksopplysningar:

Løyste kommunen oppgåvene i 2017? Og kva var årsaka til suksess eller fiasko? Svara på desse spørsmåla er ein føresetnad for å kome vidare, for å levere betre og rimelegare tenester til innbyggjarane neste år. I årsmeldinga bør dette vere hovudsaka.

Den neste fasen i årshjulet er løysingsfasen, eller strategifasen. På strategisamlinga 12. juni må vegvala i budsjettprosessen drøftast. Kommunen skal finne løysingar på dei manglane analysen har påvist.. Årsrapporten bør peike ut tema for utgreiing som skal leggjast fram på strategisamlinga. På samlinga kan formannskapet drøfte løysingsframlegga som ligg i utgreiingane. Då kan det verte eit møte med stor verdi for arbeidet med økonomiplanen.

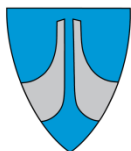
Vurdering og konklusjon:

Eg rår til at det til budsjettssamlinga 12.06.18 vert utgreidd korleis kommunen kan levere tenester til innbyggjarane med stadig større kvalitet og effektivitet.

Vidare vil eg rå til at det til budsjettseminaret 12.06.18 vert lagt fram ein rehabiliteringsplan for Bergsøy skule Borge, YHU og omsorgssenteret på Eggesbønes og ein plan for anleggsprosjekt i komande økonomiplanperiode.

Fosnavåg, 23.04.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Årsrapport 2017

Innhald

1. Rådmannen sine kommentarar	4
2. Om Herøy	6
2.1 Dette er Herøy	6
2.2 Slik står det til i kommunen	6
2.3 Historiske hendingar	7
2.4 Hendingar i 2017	8
2.5 Organisering	10
3. Framtidsutsikter	11
3.1 Vurdering av framtidsutsikter	11
4. Styring og kontroll	13
4.1 Styring og kontroll av verksemda	13
4.2 Revisjonsordning	13
4.3 Rekneskapsrevisjon	13
4.4 Forvaltningsrevisjon	13
4.5 Tilsyn	13
4.6 Organisering	14
4.7 Mål- og resultatstyring	14
4.8 Rekneskapsutvikling og økonomisk styring	14
4.9 Risikostyring og internkontroll	14
4.10 Selskapskontroll	14
4.11 Tryggleik og beredskap	14
4.12 Etisk standard	15
4.13 Utfordringar og planar	15
4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen)	15
4.15 Verdigrunnlag	15
4.16 Heilskapleg system	15
4.17 Plansystemet	17
4.18 Styringssystemet	19
4.19 Organisering, arbeidsprosessar og ressursbruk	20
5. Fokusområde samfunnsutvikling	22
5.1 Kommuneplanen 2013 – 2025. Samfunnsdel	22

5.2 Innbyggjarundersøkinga 2017:	28
5.3 Lokaldemokratiundersøking 2017	28
6. Fokusområde Organisasjon	30
6.1 Organisasjonsutvikling.....	30
6.2 Personalpolitikk og opplæring	31
7. Fokusområde Økonomi	44
7.1 Nøkkeltal	44
7.2 Hovudtal drift	48
7.3 Rekneskapsprinsipp.....	52
7.4 Rammevilkår/resultat.....	53
7.5 Hovudtalsanalyse	54
7.6 Hovudoversikt.....	62
8. Fokusområde Tenester	67
8.1 Kommunebarometeret.....	67
8.2 Brukarundersøkingar 2017:.....	70
8.3 Tilsyn og klagesaker.....	71
8.4 Årsrapport sektor Stab	72
8.5 Årsrapport sektor Oppvekst	80
8.6 Årsrapport sektor Helse og omsorg.....	83
8.7 Årsrapport sektor Samfunnsutvikling.....	90
9. Endringsbehov	93
9.1 Økonomiplanen	93
9.2 Evaluering av helse- og omsorgstenesta.....	93
9.3 Andre forhold	94

Framsidedfoto: Elevar og lærarar ved Ytre Herøy Ungdomsskule har stilt opp på bildetaking for Herøy kommune. Bilda skal vi bruke for å fremje dei tre vedtekne kjerneverdiane respekt, tillit og samhald. Dette bildet er mellom anna brukt på ein roll-up som er plassert i kommunestyresalen.

1.Rådmannen sine kommentarar

Herøy kommune fekk i 2017 eit positivt netto driftsresultat på om lag 9,5 mill kr. Dette utgjør 1,47% av kommunen sine driftsinntekter. Statlege måltal er eit netto driftsresultat på 1,75% av driftsinntektene.

Grunnen til resultatet er minst tredelt

- Avdelingane leverte eit samla mindreforbruk på om lag 3,2 mill kr noko som syner at avdelingane og dei tilsette har god budsjettdisiplin.
- Pensjonsavvik (kostnadane) vart om lag 5,2 mill kr
- Finansinntektene vart om lag 1,9 mill kr betre enn budsjett

Herøy kommune var offensive då skatte- og rammeinntektene vart budsjetterte og vi fekk ein liten svikt i desse. Likevel vart desse tala mykje betre enn det prognosene synte hausten 2017.

Når ein tek omsyn til avsetnadane og bruken av desse har Herøy kommune eit rekneskapsmessig mindreforbruk på 10,06 mill kr i 2017. Eit slikt mindreforbruk er viktig for då kan kommunen styrke sine disposisjonsfond og vere mindre sårbar i framtida.

Eit anna positivt trekk med 2017 rekneskapen var at kommunen si langsiktige lånegjeld ikkje auka med meir enn om lag 0,5 mill kr. Likevel er gjelda for høg (840,7 mill kr) og per 31.12. utgjorde den nær 130% av kommunen sine driftsinntekter. Herøy kommune sine disposisjonsfond utgjorde om lag 39,6 mill kr per 31.12.2017

Kommunen si hovudoppgåve er å levere velferdstenester til innbyggjarane, med stadig større kvalitet og effektivitet. For å få til dette, må ein lære av erfaring. I ein slik læringsprosess kan ein skilje mellom analysefasen, løysingsfasen og prioriteringsfasen.

Årsrapporten bør vere analysefasen.

Løyste kommunen oppgåvene i 2017? Og kva var årsaka til suksess eller fiasko? Svara på desse spørsmåla er ein føresetnad for å kome vidare, for å levere betre og rimlegare tenester til innbyggjarane neste år. I årsmeldinga bør dette vere hovudsaka. Årsmeldinga bør handle om kommunale finansar (er dei gode nok, kva sviktar?), om det kommunale kostnadsnivået (kor rimeleg driv vi i forhold naboar og samanliknbare kommunar) og om kvaliteten (leverer vi gode tenester til innbyggjarane). Årsrapporten må også analysere budsjettavvik, samfunnsutvikling og oppfølging av ulike kommunestyrevedtak.

Løysingsfasen

Den neste fasen i årshjulet er løysingsfasen, eller strategifasen. I denne fasen skal kommunen finne løysingar på dei manglane analysen har påvist. Strategisamlinga 12. juni må vegvala i budsjettprosessen drøftast. Seminaret vil vere nyttig dersom analysen av fjoråret er god. Årsrapporten bør peike ut tema for utgreiing som skal leggjast fram på strategiseminaret. På strategiseminaret kan formannskapet drøfte løysingsframlegga som ligg i utgreiingane. Då vert det eit møte med stor verdi for arbeidet med økonomiplanen.

Prioriteringsfasen

Økonomiplanen er den tredje fasen i årshjulet. Med ei analytisk årsmelding og ei strategiutgreiing har kommunen forenkla arbeidet med økonomiplanen. Då kan økonomiplanen verte ein prioriteringsfase.

Eg vonar analysen i årsrapport 2017 gir grunnlag for å peike ut tema for utgreiing som skal leggst fram på strategiseminar

Olaus-Jon Kopperstad

2. Om Herøy

2.1 Dette er Herøy

Herøy er – og skal framleis vere – ein god kommune å leve, jobbe og drive næringsliv i. Inntrykket er at innbyggjarane stort sett er godt nøgde med tenestetilbodet. Dette har vi undersøkt nærare i 2017. Sjølv om kommunen fekk eit positivt netto driftsresultat i 2017, er kommuneøkonomien sårbar. Vi har fleire utfordringar vi må løyse i åra som kjem.

2.2 Slik står det til i kommunen

Stor optimisme har prega næringslivet i kommunen ei stund og det har vore svært god aktivitet i mange næringar. Det har vore god skatteinngang og positiv folketalsutvikling. Dei siste åra har situasjonen, særleg i offshore-næringa, endra seg dramatisk.

- Over 7000 mista jobben i norske reiarlag i 2016, og det var fleire oppseiingar i 2017.
- Av om lag 550 offshore service-skip ligg no 170 av desse i opplag. Dette tilsvarar meir enn kvart fjerde offshoreskip.

Utviklinga i offshore/supply

	1990	2010	2015	2017
Tal på fartøy	12	95	122	100
Tal på tilsette	3-400	2600	3400	2800

Fangstutviklinga for Herøy-flåten

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ringnot	575	495	644	775	588	511	551	645	772	664
Reke/torsk	356	372	408	477	375	359	451	514	321	414
Pelag. trål	113	114	159	126	82	77	80	131	134	127
Autoline	68	61	36	42	40	27	46	52	81	120
Sjark	41	34	34	41	41	36	40	42	62	55
Sum	1153	1076	1281	1461	1126	1010	1168	1384	1370	1380

Kommune-NM

NHO lagar årleg eit kommune-NM der kommunane vert rangert etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarknad, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Kunnskapsbasen gir indikasjonar på utviklinga for den enkelte kommune, men også den relative utviklinga i samanlikning med dei andre kommunane.

Kommune	TOTAL 2010 2016		Næringsliv 2010 2016		Arbeids- marknad 2010 2016		Demografi 2010 2016		Kompe- tanse 2010 2016		Kommune- økonomi 2010 2016	
Herøy	112	135	16	20	242	315	172	189	205	222	128	129

Tabellen viser at Herøy ligg ganske bra an i forhold til andre kommunar når det gjeld attraktivitet og vekstkraft. Kommunen har likevel hatt ein tilbakegang totalt sett frå 2010 til 2016.

<https://www.nho.no/Politikk-og-analyse/Offentlig-sektor-og-naringslivet/kommunenm/>

Samhandling mellom kommune, næringsliv, lag og organisasjonar

Kommunen har gjennomført fleire partnerskapsprosjekt med næringsliv, lag og organisasjonar. Mellom anna med/om: Herøy kyrkje, Sunnmørsbadet, Fosnavåg konserthus, parkeringshus, idrettsanlegg, flytebryggjer m.m.

Folketalsutviklinga

Utvikling av folketallet pr. 01.01:

År	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Folketal	8957	8972	8934	8847	8847	8727	8533	8383

Herøy kommune har ein uttalt ambisjon om å auke folketallet.

Folkehelse

Folkehelseinstituttet har utarbeidd folkehelseprofilar for kommunane.

Profilane er eit bidrag til kommunen sitt arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden, og faktorar som påverkar denne:

- Det er færre barn (0-17 år) som bur i husstandar med låg inntekt enn landsnivået.
- Ungdomskuleelevane som oppgir å vere nøgde med lokalmiljøet, er likt med landsnivået.
- Antibiotikabruken i Herøy er høgare enn landsnivået.

<http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1515&sp=2&PDFaar=2017>

2.3 Historiske hendingar

Herøy har Sunnmørsalpane som bakgrunn og storhavet som næraste nabo. Fosnavåg er kommunesenteret i ein av dei største fiskeri- og offshorekommunane i landet.

Lengst i vest ligg Runde, den internasjonalt kjende «skatteøya» og det sørlegaste fuglefjellet i Skandinavia. Like utanfor øya vart det for nokre år sidan funne ein eventyrleg myntskatt etter det hollandske skipet «Akerendam». Dykkarar jaktar

framleis etter skattar, mellom anna gullet frå det spanske skipet «Castillo Negro» som skal ha forlist i 1589.

Ei anna særmerkt øy er Skorpa med barsk natur og ei stamme av ville geiter.

Herøy har ei rik historie med fleire gamle og velhaldne handelsstader, m.a. Kjeldsund, Flåvær og ikkje minst Herøy gard med kystmuseum og Herøyspelet første helga i juli.

På Nerlandsøy ligg funnstaden for Kvalsund-båtane frå før Vikingtida, og vi har fleire gravrøyser frå same tida, m.a. Løsetstranda.

2.4 Hendingar i 2017

JANUAR

Thon Hotel Fosnavåg ligg på 7.-plass i Berg Hansen si rangering av kundane sine favorittar i 2016.

FEBRUAR

Det vert halde **folkerøysting om kommunesamanslåing** mellom Herøy og Sande. Det mest oppsiktsvekkande er elles ikkje resultatet - eit tydeleg nei - men valoppslutninga. Kun 39,5 % i Sande og 21,35 % i Herøy tok seg bryet med å røyste.

MARS

6. klasse ved Bergsøy skule **ryddar fjøra på Runde** for plast før fuglane kjem.

Ny omsorgsbustad med 16 husvære vart opna ved blå avdeling På Eggesbønes.

APRIL

Kommunestyret vil flytte **pumpehuset** på Allmennigkaia i Fosnavåg, men vil også heve kainivået og ber om å få utgreidd ei totalløysing.

25 kinesiske turoperatørar vitjar Fosnavåg for å få eit inntrykk av Herøy som turistdestinasjon.

Mørenett si samlokalisering på Søre Sunnmøre kjem opp som ei sak på ei generalforsamling i Tussa Kraft, der Ørsta og Volda kommunar får fleirtal for Ørsta sitt forslag om at samlokaliseringa vert i Ørsta og ikkje i Dragsund.

MAI

Herøytrålararen Remøy vert teken i **arrest i Murmansk** på grunn av ein saksbehandlingsfeil i Fiskeridirektoratet. Kausjonskravet frå russiske styresmakter er på 90 millionar kroner.

JUNI

Fylkestinget har **samling i Fosnavåg for første gong i historia**. Samferdsel står langt framme på agendaen til dei lokale fylkespolitikarane.

Havyard innfrir harde miljøkrav og får levere design og utstyr, og **bygge fem nye Fjord 1-ferjer**. Samla kontraktverdi er på vel ein milliard kroner.

JULI

Herøyspelet går av stabelen for 26. gong. Besøkstalet er tydeleg lågare enn året før, men tilbakemeldingane er utelukkande gode, ifølgje styreleiaren for Stiftinga Herøyspelet.

Programmeraren, gründeren og fosnavågaren **Arve Voldsund** og tre andre gründerar slepp nyheita om ei satsing på ei ny, **revolusjonerande sjukehusseng** som mellom anna kan fortelje om pasienten er i ferd med å falle ut, og hente ut puls utan leidningar.

AUGUST

Om lag **70 celebre gjestar** frå heile verda nyt ein tre-rettars **lunsj på Skotholmen** i samband med dei prestisjetunge prisutdelingane til Land Rover BORN Awards.

SEPTEMBER

Runde fyr er 250 år, og om lag 500 personar tek turen over fjellet for å feire jubilanten.

Frp er årets valvinnar i Herøy.

Alle 1.- og 2.-klassingar i Herøy får utdelt **iPadar** til bruk i begynnaropplæringa.

Are Pilskog sin dokumentar «**Kunsten å legge seg paddeflat**» vert hovudpris-vinnar på den internasjonale naturfilmfestivalen «Matsalu Film Festival» i Estland.

OKTOBER

Marin Teknikk er sentrale i utviklinga av såkalla «**elektrisk robotskip**». – Å realisere ein båt som verken har styrehus, maskinrom eller lugarar presenterer noko heilt nytt for oss. Men det er ei svært fin utfordring, seier Svein Rune Gjerde i Marin Teknikk AS.

Offshoreveteranen **Åge Remøy startar opp igjen Rem**. Nye «Rem Maritime AS» overtek alle aksjane i Forland Shipping i Bergen, der to subseabåtar vert dei første i Remøy og co. sin flåte. Gamle-logoen vert teken fram!

NOVEMBER

Piggråd fører til dyretragediar i Herøy. Mellom anna må ein hjortekalv bli avliva etter å ha **rive seg opp på piggråd**, slik at tarmane kom ut. Leiar i viltneimda, Sigurd Nygard har tidlegare i 2017, åtvart om piggråd-problematikken og minna om at det er ulovleg å ha piggråd til inngjerding av eigedomar.

Vanylven-lensmann **Tor Sæter** er tilsett som **einingsleiar i Herøy, Sande og Vanylven**, med hovudkontor i Herøy.

DESEMBER

Elise Nærø tek 5.-plass i The Voice.

Russiske styresmakter har dømd **Remøy Havfiske** til å betale to bøter på til saman 8,1 millionar kroner for feilen Fiskeridirektoratet gjorde tidlegare i år. Remøy Havfiske vel likevel å **ikkje anke dommen**.

Kjelde: Vestlandsnytt

2.5 Organisering

Ny politisk struktur blei vedteke 07.05.2012.

Kommunestyret har 33 medlemer og er kommunen sitt øvste politiske organ. Kommunestyret gjer vedtak på vegne av kommunen så langt ikkje anna følgjer av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 9 medlemer og er kommunen sitt nest øvste politiske organ. Formannskapet handsamar og avgjer ei rekkje saker som er delegert av kommunestyret. I tillegg handsamar formannskapet forslag til budsjett og økonomiplan, og gir innstilling i ei rekkje andre saker som skal til kommunestyret.

Kommunen har fire **komitear**, alle med 7 medlemer. Komiteane førebur og innstiller i saker som vert handsama av kommunestyret. Formannskapet, kontrollutvalet og administrasjonsutvalet (likestillingsutvalet) og arbeidsmiljøutvalet er lovpålagde organ. Det same er eldrerådet og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne.

Administrativ leiing

Ny administrativ leiing vart vedtatt av kommunestyret 29.09.2016. Kommunen gjekk over til ein **kommunalsjefmodell** med 4 kommunalsjefar under rådmannen med slike ansvarsområde:

Helse og omsorg

Omfattar dagens avdelingar for pleie og omsorg, bu og habiliteringhab, barn, familie og helse og tenestekoordinering.

Oppvekst

Omfattar dagens avdelingar for grunnskule, PPT, kulturskule, vaksenopplæring og barnehage.

Samfunnsutvikling

Omfattar dagens avdelingar for utvikling og kultur med tillegg av folkehelse og brann og beredskap.

Stab

Omfattar dagens avdelingar for :

- Personal
- Økonomi
- Innkjøp
- Dokumentsenter/politisk sekretariat
- IKT
- Servicetorg
- Eigedom

3. Framtidsutsikter

3.1 Vurdering av framtidsutsikter

Vi har utfordringar framfor oss, men gode føresetnader for å lukkast. Kompetansen, motivasjonen og omstillingsevna som finst i Herøy, vil vere avgjerande.

Samfunn

Som samfunnsaktør har Herøy kommune ei viktig rolle. I Herøy samarbeider politikk, administrasjon, kultur og næringsliv godt gjennom mange uformelle arenaer for felles nytte.

Kommunen kan vere ein pådrivar for å motverke effektane ein lågare aktivitet i næringslivet skaper. Kommunen sin økonomiske status vil sette grenser for tiltak for å stimulere næringsaktivitet. I så måte hastar det å forbetre økonomien vår.

Framskriving av folketalet

SSB presenterte nye befolkningsframskrivingar i 2016. Framskrivingane er usikre sidan dei er avhengig av fleire faktorar.

Framskrivinga av folketalet i Herøy kommune varierer, alt etter om ein legg til grunn låg eller middels nasjonal vekst.

	Eldre + 80	Born 0-5	Born 6-15
2016	461	605	1153
2020	473	599	1156
2021	470	598	1138
2022	488	604	1125
2023	496	606	1126
2024	512	610	1104
2025	533	608	1100
2030	665	597	1098
2035	791	581	1102
2040	893	576	1087

Kjelde: SSB, alt MMMM

Framskriving av folketal viser stabilt/ein svak auke i gruppa over 80 år fram til 2023. Deretter har vi ein sterk auke fram til 2040. Ungdomsgruppa 0 – 15 år vil vere relativt stabil dei komande åra.

Sterke og svake sider – moglegheiter og trugslar

Gjennomgang av status og utfordringar kan oppsummerast i oppstillinga nedanfor:

Sterke sider notid	Moglegheiter framtid
- Fosnavåg – potensial for å verte ein attraktiv småby og reisemål. - Tydlege og omforeinte mål og satsingsområde for samfunnsutviklinga. - Sterkt næringsliv. - Samarbeid kommune, næringsliv, frivillige organisasjonar.	- Omstilling og effektivisering. - Inntektpotensial. - Fosnavåg – potensial for å verte ein attraktiv småby og reisemål. - Vidare satsing på infrastruktur. - Vidare satsing på kompetanse og næringsutvikling.
Svake sider notid	Trugslar framtid
- For høgt kommunalt tenestenivå. - Ujamn tenestekvalitet, for svak brukarorientering. - Dårlig standard på den kommunale bygningsmassen. - Einsidig næringsliv.	- Manglande evne til å prioritere vidare satsing på nærings- og samfunnsutvikling. - Manglande evne og vilje til å ta grep som gir varige reduksjonar i driftsnivået/auke inntektene. - Dersom næringslivet ikkje klar å omstille seg

Medverknad

Det er mange i Herøy som ynskjer å bidra til lokalsamfunnet, og kommunen må vere ein koordinerande, konstruktiv og positiv samarbeidspart. Medverknad frå innbyggjarane er vitalt for å lukkast som kommune i framtida. Her har Herøy gode føresetnader.

Medarbeidarar

Motivasjon og kompetanse er viktig for alle kunnskapsbedrifter. Herøy kommune tar dette på alvor og har gjennomført mange kompetanseprogram innanfor fagområda. I tillegg har vi prioritert å fokusere på leiging som eit eige fag.

Læring og fornying

Medan læring dei siste åra i hovudsak har føregått på individnivå, vil vi i framtida sjå meir på den organisatoriske læringa. Omorganisering kom på plass i løpet av 2017. Vi skal evaluere endringane opp mot tidlegare praksis over dei neste åra. Målet er å få full gevinstrealisering av desse endringane.

Økonomi

Resultatmessig er kommunen i balanse, men vi treng mindreforbruk over tid for å skaffe oss det handlingsromet vi treng for å møte nye utfordringar og ta ein meir aktiv del i samfunnsutviklinga.

4. Styring og kontroll

God kommunal eigenkontroll skal bidra til å gi innbyggjarane tillit til at kommunen utøver mynde og leverer tenester på ein trygg måte. Eigenkontroll er ein viktig del av styringssystemet og skal bidra til å unngå kritikkverdige hendingar. I tillegg til eigenkontroll, fører mange statlege organ tilsyn med kommunen.

Kommunestyret har tilsyns- og kontrollansvar for kommunen si verksemd. Selskapskontroll inngår som ein del av kontrollansvaret. Kontrollutvalet fører løpande tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret og ser til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kommunen sin revisor gjennomfører rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og revisjon av rådmannen sin internkontroll så langt det følgjer av god kommunal revisjonsskikk.

Rådmannen er ansvarleg for at kommunen har eit føremålstenleg og heilskapleg system for styring og kontroll og at det vert utøvd internkontroll i verksemda.

4.1 Styring og kontroll av verksemda

Styringsdialogen mellom kontrollutvalet og kommunestyret har vore open og gir retning for vidare utvikling av verksemda.

4.2 Revisjonsordning

Herøy kommune er med i interkommunal revisjonsordning saman med seks andre kommunar.

4.3 Rekneskapsrevisjon

Revisjonemeldinga for rekneskapsåret 2017 vil ligge føre når rekneskap og årsrapport er kontrollert.

4.4 Forvaltningsrevisjon

Kommunerevisjonen har i løpet av 2017 gjennomført forvaltningsrevisjon retta mot økonomi og økonomirapportering. Rapporten er fylgd opp i ettertid og er heilt eller delvis gjennomført. Arbeidet held fram i 2018. Framdrifta og kvaliteten på oppfølginga er avhengig av saksmenga og personalressursane.

4.5 Tilsyn

Kommunen har i løpet av 2017 hatt 23 tilsyn med 60 avvik.

4.6 Organisering

Vi fullførte organisasjonsendringane i 2017. Denne omstruktureringa skal saman med nye linjeleiarar og endringar i administrativ leiing, levere forsvarlege tenester og robust økonomi i tida framover.

4.7 Mål- og resultatstyring

Målekort vert nytta som kommunen sitt administrative system for oppfølging når det gjeld vedtekne mål- og resultatkrav i budsjett og økonomiplan. Det er gjennomført ei vidareutvikling av innhaldet i korta på bakgrunn av erfaringane gjennom åra.

Mål- og resultatstyring inngår i kommunen sine årsplanar. Resultatkrava er fylgd opp gjennom medarbeidersamtalar med den enkelte leiaren. Ein felles leiingspraksis er under utarbeiding og arbeidet vil bli vidareført i 2018.

4.8 Rekneskapsutvikling og økonomisk styring

Også i 2017 opplevde vi at fleire rammeområde hadde mindreforbruk.

Det har vore god oppfølging og kontroll på prosjekt gjennom året.

Formannskapet får månadsrapportar om status på økonomi og sjukefråvær, kommunestyret får tertialrapportar. Resultat i forhold til overordna mål i kommuneplanen, samt resultatkrav knytt til målekorta, er rapportert i årsrapporten.

4.9 Risikostyring og internkontroll

Kommunen har eit overordna kvalitetssystem og eige sak- og arkivsystem som skal sikre oppfølging av lovverk, politiske vedtak og interne rutinar.

Det elektronisk kvalitetssystemet skal ivareta-dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalyser (ROS) samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Revisjon av kommunen sitt økonomireglement vart gjennomført i 2017.

4.10 Selskapskontroll

Ny rutine for lovpålagt eigarskapskontroll var vedteke i K-sak 76/16 den 25.05.2016. Omgrepet eigarskapskontroll vert no nytta i staden for selskapskontroll.

Kommunestyret handsama saka om eigarskapskontrollen for 2016 i møte 30.11.17.

4.11 Tryggleik og beredskap

Beredskapsplanen for Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016.

Fylkesmannen konkluderte slik i tilsyn med kommunal beredskapsplikt 11.04.18:

Heilskapleg ROS-analyse er frå 2015 og moden for ein revisjon. Analysen er forankra i kommunestyret, men oppfyller ikkje alle minimumskrava i forskrifta. Analysen er i stor grad basert på kommunen si grovanalyse frå 2013, og manglar konkrete vurderingar på sannsyn og konsekvensar på dei hendingane som er med i analysen. I tillegg manglar ei vurdering av kommunen sin evne til å oppretthalde drift ved uønskte hendingar. Det går ikkje fram av ROS-analysen i kva grad relevante offentlege og private aktørar har vore invitert med/tatt del i arbeidet.

Kommunen har skildra mål og strategiar for arbeid med samfunnstryggleik i kommuneplanens samfunnsdel. Mål og strategiar for oppfølging av arbeidet med samfunns-tryggleik og beredskap bør forankrast tydelegare med bakgrunn i heilskapleg ROS. Vi saknar ein prioritert handlingsplan med tiltak for oppfølging av funna i ROS-analysen.

Organisering av Herøy brann og redning skal gjennomgåast i 2018.

4.12 Etisk standard

Revisjon av Etiske prinsipp for tilsette og folkevalde i Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016. Etisk standard vert fylgd opp og sikra gjennom kommunen sitt kvalitetssystem.

4.13 Utfordringar og planar

I planperioden er målet å etablere eit heilskapleg system som sørgjer for at vi har styring og kontroll i ein organisasjon som er effektiv og framtidsretta. Kommunen sitt planverk må vere fokusert, målretta og skal fungere som eit referansedokument for den operative gjennomføringa av planar. 4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen).

4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen)

Bruken av systemet har vore aukande. Graden av aktivitet varierer mellom tenesteområda. Mangelfull opplæring og oppfølging kan vere hovudårsaka til variasjonane.

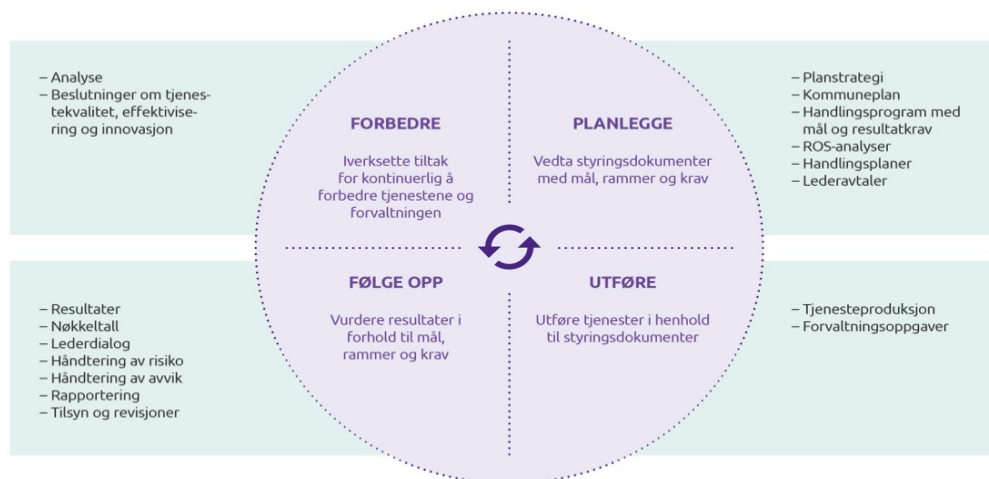
4.15 Verdigrunnlag

Verdigrunnlaget er revider i 2018.

4.16 Heilskapleg system

Plan- og styringssystemet i kommunen omfattar ei rekkje plan- og styringsprosessar som går fram av figuren under. Gjennom god leiing og gode plan- og styringsprosessar skal kommunen ivareta rolla som tenesteytar, samfunnsutviklar og demokratisk arena.

PUFF (PUKK) – Forbetringssirkel

Kommunen arbeider etter elementa i forbetringssirkelen. Gjennom plan- og styringsprosessane vert det planlagt og utført aktivitetar som skal sikre kvalitet i tenestene og forvaltninga. Resultata frå aktivitetane vert fylgd opp i forhold til dei måla og krava som er sett, og vert nytta til å iverksette tiltak for kontinuerleg å betre tenestene og forvaltninga. Alle plan- og styringsprosessar skal gjennomførast med bakgrunn i kommunen sitt verdigrunnlag, og verdiane skal vere retningsgivande for den enkelte si åtfærd.

Plansystem

Plansystemet er kommunen sitt overordna og politisk vedtekne planverk som skal sikre gjennomføring av politiske mål og prioriteringar.

Styringssystem

Styringssystemet er rådmannen sitt verktøy for å setje i verk og følgje opp politiske vedtak, mål og prioriteringar.

Leiing

Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for all leiaraktivitet knytt til kommunen sitt plan- og styringssystem. Gode plan- og styringsprosessar har som føresetnad eit leiarskap som gir retning, utnyttar handlingsromet og er resultatorientert. Samstundes skal leiarane legge til rette for ein arbeidskultur som fremjar læring og forbetring i heile organisasjonen. Forslag til innovative løysingar vil verte følgde opp. Det vert utarbeidd årsplanar. I årsplanane konkretiserer rådmannen krav til resultat og utvikling for den enkelte leiar. I løpet av året vert det gjennomført dialog om status og evaluering av resultatoppnåing i ein til ein møte. I tillegg utøver rådmann styringsdialog gjennom fellesmøte.

Utfordringar og planar

Rådmannen vil vidareutvikle grunntanken om at godt partssamarbeid skal bidra til ei omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune til beste for innbyggjarane og våre tilsette.

Rådmannen er oppteken av å legge til rette for at leiarane kan bruke mindre tid til administrasjon og meir tid til tenesteutvikling og leining. Auka fokus på digitalisering, samhandling og samordning skal bidra til dette.

Rådmannen vil arbeide vidare med å utvikle og profesjonalisere kommunen. I alle styringsformer skal kommunen oppfattast som ein profesjonell part og agere deretter.

4.17 Plansystemet

Kommunen sine oppgåver følgjer av kommunelova, plan- og bygningslova, andre lover og føreskrifter, nasjonale føringar og politiske vedtak. Mange av oppgåvene blir operasjonalisert og implementert gjennom planar som inngår i kommunen sitt plansystem. Alle kommunen sine overordna planar vert vedtekne av kommunestyret. Det skal vere konsistens i kommunen sine styringsdokument ved at styringsdokument på eit lågare nivå skal vere ei operasjonalisering av dokument på eit høgare nivå.

Planstrategi

Kommunestyret skal minst ein gong i kvar valperiode (fireårsperioden), og seinast innan eitt år etter konstituering, utarbeide og vedta ein kommunal planstrategi. Gjeldande planstrategi for Herøy kommune 2016 – 2020 vart vedteken i kommunestyret 24.11.2016.

Føremålet med planstrategien er å vurdere kva for planar som skal utarbeidast og reviderast i valperioden. For å vurdere planbehovet skal planstrategien drøfte kommunen sine strategiske val for samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringar og tenesteområda sine utfordringar. Det skal i tillegg vurderast om det er behov for å revidere heile eller delar av kommuneplanen.

Kommuneplanen

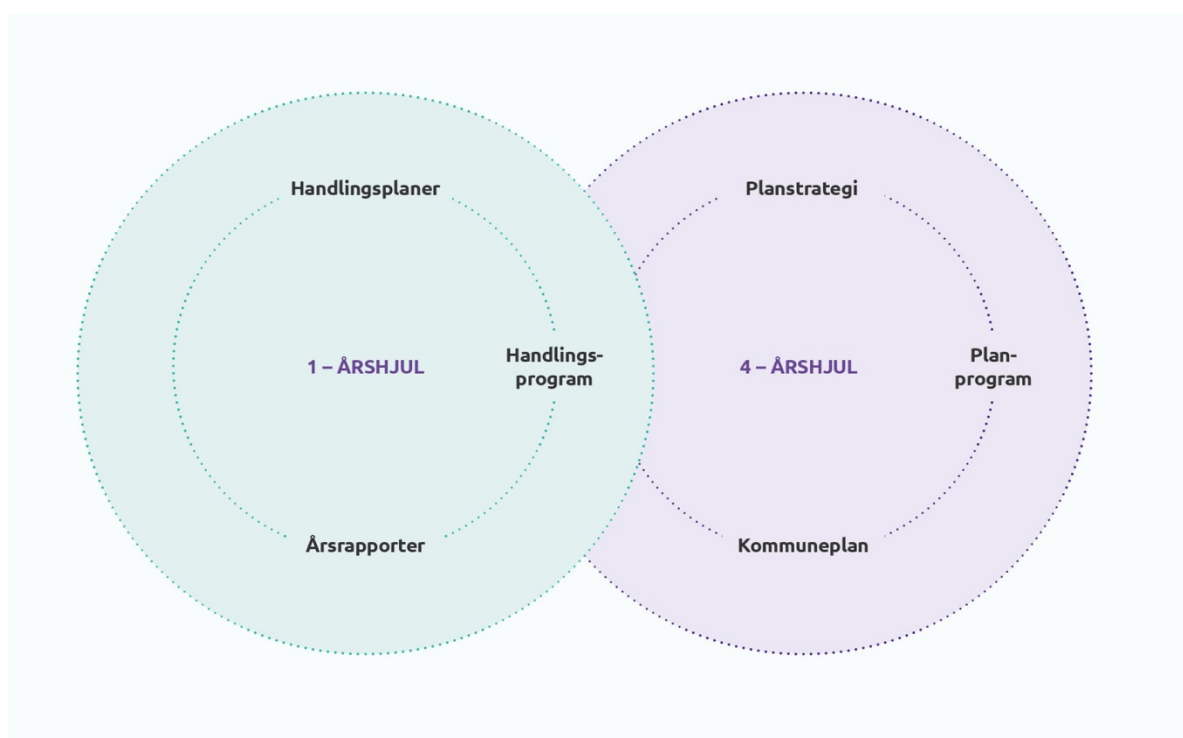
Kommuneplanen er kommunen sitt overordna strategiske styringsdokument og inneheld mål og retningsval for kommunen si utvikling. Kommuneplanen består av ein samfunnsdel og ein arealdel. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. I forkant av kommuneplanarbeidet vert det utarbeidd eit planprogram. Planprogrammet omtalar kva for tema som vert planlagt revidert i kommuneplanen, utgreiingsbehov og medverknadsprosesser.

Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategiar og ønska utvikling for Herøysamfunnet og kommuneorganisasjonen.

Arealdelen viser samanhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk, der avveging mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindande.

Kommuneplanen vert utarbeidd for ein periode på 12 år og vert revidert kvart fjerde år. Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel (økonomiplan) som seier korleis planen skal følgjast opp i fireårsperioden. I Herøy kommune bør kommuneplanen sin handlingsdel i større grad innarbeidast i økonomiplanen.

Årshjul

Figuren illustrerer dei overordna strategiske prosessane knytt til kommuneplanen (4-årshjulet) og handlingsprogrammet (1-årshjulet).

Handlingsprogrammet

Kommunen sitt årsbudsjett og økonomiplan utgjer handlingsprogrammet. Årsbudsjettet og økonomiplanen vert utarbeidd gjennom ein felles prosess og vert integrert i same dokument.

Økonomiplanen har eit 4. årsperspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen vert rullert årleg.

Årsbudsjettet er kommunen sitt dokument der det vert gitt løyvingar til ulike føremål. Det vil seie at vedteke budsjett gir kva for rammer kommunestyret har løyvd til kommunen si verksemd det komande året – rammene er bindande for rammeområda.

Gjennom handlingsprogrammet skal kommunen realisere målsetjingar fastsett i kommuneplanen sin langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunen sin ressurstilgang og ressursbruk. Dei økonomiske rammene bygger på rammefaktorar i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Økonomiske konsekvensar knytta til mål og tiltak i kommunen sine temaplaner, jamfør planstrategien, skal også innarbeia i handlingsprogrammet for oppfølging. I tillegg kjem ei rekkje måleindikatorar basert på kommunen si mål- og resultatstyring.

Handlingsplanar

Mål og tiltak frå handlingsprogrammet, felles gjennomgåande planar og anna relevant planverk som fylgjer av planstrategien, vert vidareført og fylgd opp i ulike handlingsplanar. Handlingsplanen er eit administrativt dokument som skal sikre samanheng mellom organisasjonen sine mål, tiltak og resultat, samt oppfylging av politiske vedtak, lover og forskrifter.

Felles gjennomgåande planar

Kommunen har fleire gjennomgåande planar som gjeld for heile organisasjonen. Desse vert revidert normalt hvert fjerde år.

Utfordringar og planar

Rådmannen vil heve kvaliteten på kommunen sine plandokument. Dette skal resultere i eit meir gjennomgåande planverk som både er smalare, med betre tverrfagleg koordinering, og meir målretta.

4.18 Styringssystemet

Verksemdsstyring femner all leiingsaktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringar og mål, og å skape best mogleg resultat og kvalitet i tenestane. Verksemdsstyring omfattar fullmaktsnivåa i kommunen og sikrar at styringa skjer likt og samordna mellom, og innan tenesteområda.

Prinsipp for verksemdsstyring

Verksemdsstyring skal:

- baserast på mål- og resultatstyring som overordna styringsprinsipp.
- sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak.
- sikre etterleving av lover og forskrifter.
- integrere risikostyring og internkontroll.
- sikre ei tenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og rett ressursbruk.
- sikre læring, forbetring og innovasjon.

Mål- og resultatstyring

Dette medfører at kommunen skal planleggje, setje mål, og at resultata skal målast og fylgjast opp for å avdekke avvik. Ein skal også kontinuerleg forbetre og vidareutvikle tenestene. Mål- og resultatstyring skal i tillegg sikre læring i organisasjonen.

Mål- og resultatstyring skjer manuelt ved hjelp av målekort.

Det er definert fire fokusområder. Innanfor kvart hovudmål er det utarbeidd ulike måleindikatorar. Fokusområda har gjennomgåande delmål for heile kommunen. I tillegg er det utarbeidd unike delmål for tenestekområda som skal sikre nødvendig styring og oppfylging av tenestene.

Gjennomføring av politiske vedtak

Kommunen skal ha system som sikrar at politiske vedtak blir fylgd opp og sett i verk.

Vedtaksoppfylging skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem ePhorte.

Eigne rapportar viser kva for saker som skal fylgjast opp og kva for saker som er ferdig effektuerte.

Iverksetting av politiske vedtak vert sikra gjennom årsplanar og ulike handlingsplanar. Dette omfattar også gjennomføring av politiske vedtak som vert fatta utanom handlingsprogrammet.

Alle leiarar skal halde seg orienterte om dei vedtaka som direkte gjeld eige ansvarsområde, samt forhold som vedkjem heile kommunen.

Etterleving av lover og forskrifter

Dette medfører rett sakshandsaming og tenesteutøving, samt å ivareta kommunen sine juridiske interesser som forvaltningsmynde, tenesteprodusent og eigar.

Sakshandsaminga skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem ePhorte.

Tenesteutøving skjer etter gjeldande fullmakter og aktuelt lov- og regelverk som har betydning for oppgåva.

Risikostyring og internkontroll

Kravet til internkontroll går fram av kommunelova. I tillegg er det innanfor fleire område av kommunen si verksemd særlege lovpålagde krav til internkontroll. Internkontroll er ein del av kommunen si daglege leing og styring innan og mellom fullmaktsnivåa.

Risikostyring og internkontroll skjer elektronisk i kommunen sitt kvalitetssystem Compilo (KvalitetsLosen).

Systemet ivaretek dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalysar samt varslings av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Verktøyet sikrar at daglege arbeidsoppgåver blir utført, styrt og forbetra i samsvar med krava i lova.

4.19 Organisering, arbeidsprosessar og ressursbruk

Ei føremålstenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og god ressursbruk skal sikre at innbyggjarane får ta imot tenester av rett kvalitet og til rett tid, samstundes som organisasjonen sine ressursar vert nytta på ein effektiv måte og innfor vedtekne økonomiske rammer.

Føremålstenleg organisering skjer ut frå omsynet til samordning, effektiv oppgåveløysing og kvalitet for brukarane.

Effektive arbeidsprosessar skjer gjennom optimalisering av prosessar og betre samhandling i tillegg til ei digitalisering av kommunen sine system. Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for utforminga av dei enkelte arbeidsprosessane.

God ressursbruk skal skje innafor dei mål og budsjetttrammer som kvart år vert vedteke av kommunestyret.

Læring, forbetring og innovasjon

Organisasjonen skal sikre kontinuerleg utvikling av innhaldet i tenestene sine og medarbeidarane sin kompetanse.

Vi skal jobbe med målsetjinga om å bli ein moderne og lærande organisasjon som fremjar utvikling gjennom involvering, styringsdialog og resultatfokus.

Kommunen sin forvaltningspraksis vert evaluert eksternt gjennom Kommunekompasset. Evalueringa oppsummerer kommunen sin styrke, svake sider og utfordringar og dannar grunnlag for vidare utvikling. I tillegg vert det gjennomført tilsyn og forvaltningsrevisjon innafor ulike områder.

Årshjul

Kvart år vert det gjennomført ei rekkje styringsprosessar. Desse er sett inn i eit overordna årshjul som viser korleis arbeidet med ulike dokument og prosessar vert fasa inn i forhold til kvarandre politisk og administrativt. I tillegg til det overordna årshjulet, har kommunen detaljerte årshjul for enkeltstående prosessar/aktivitetar.

Utfordringar og planar

Det er ei målsetjing at verksemdsstyringa skal forenklast og bli meir effektiv. Samstundes skal organisasjonen si forståing på området styrkast.

Rådmannen vil arbeide for at kommunen skal levere gode tenester ut frå dei rammevilkåra som vert vedtekne. Gjennom mål- og resultatstyring skal det arbeidast systematisk med å sikre rette og effektive tenester til brukarane. I tillegg til generelle og gjennomgåande mål, skal spesifikke mål innafor alle rammeområda sikre rett utvikling av dei enkelte tenestene. Rådmannen vil ha fokus på å hente ut samordningsgevinstar mellom einingar og sektorområde.

Rådmannen vil ha fokus på vidareutvikling av styringsdata, slik at ein kan fylgje utviklinga gjennom året og ved behov iverksette førebyggjande tiltak.

5. Fokusområde samfunnsutvikling

Gjennom arbeidet med samfunnsdelen av kommuneplanen 2013 – 2025 er det utarbeidd mål, strategiar og handlingsplan for samfunnsutviklinga. Fylgjande mål er nedfelte i budsjett og økonomiplan 2017 – 2020:

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggjar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar.	Herøy kommune skal ha godt omdøme.
Korleis lukkast?	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan
Korleis måle?	Innbyggjarundersøking Folketalsutviklinga. Data reiseliv.	Innbyggjarundersøking	Innbyggjarundersøking
Status 2017	8 972 innbyggjarar.	Innbyggjarundersøking 2017	Innbyggjarundersøking 2017
Ambisjon 2020	10 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.
Resultatmål 2017	9 000 innbyggjarar	Manglar data.	Manglar data.

5.1 Kommuneplanen 2013 – 2025. Samfunnsdel.

Visjonen

Herøy – ei båtlengd føre

Kommunen skal gjere medvitne val om kvar vi skal vere i forkant, og kvar andre kan drage utviklinga vidare.

Kommunen skal vere nyskapande og attraktiv med lokal identitet og regional slagkraft. Vi skal vidareutvikle kommunen innafor havbasert verdiskaping.

Misjonen (oppdraget)

Herøy – ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.

Kommunen skal vere ein attraktiv kommune å busetje seg i gjennom:

- eit attraktivt og definert sentrum, attraktive bygder og bustadsområde.
- ein interessant og mangfaldig arbeidsmarknad.
- eit framifrå kultur- og idrettsmiljø.

Innbyggjarane skal oppleve gode tenester av høg kvalitet. Kommunen skal vektleggje og gi eit heilskapleg, likeverdig og tverrfagleg tilbod til alle innbyggjarane. Ny teknologi og andre og smartare måtar å arbeide på, skal takast i bruk innafor dei ulike tenestedområda.

Reiselivet i kommunen har stort potensial som kan gi positive ringverknader i ei samordna satsing.

Styringsprinsipp

I samfunnsdelen av kommuneplanen er det formulert fylgjande styringsprinsipp:

- samhandling
- kommunikasjon
- medverknad
- nytenking

Kommunen skal vise evne til **samhandling** mellom ulike nivå, eksternt og internt.

Kommunen skal vere tydeleg i **kommunikasjonen** sin, eksternt og internt.

Kommunen skal gjennom **medverknad** vere open for dialog med ulike aktørar for å kome fram til løysingar som fremjar samfunnsutviklinga på lang sikt.

Kommunen skal ha mot til å **tenkje nytt** slik at vi kan finne løysingar som betre samsvarar med innbyggjarane sine behov. Det kan handle om nye funksjonar, problemløysing, service og utvikling.

Satsingsområde

I samfunnsdelen i **Kommuneplan for Herøy 2013-2025** er det peika ut fem satsingsområde:

- **Heilskapleg sentrums- og samfunnsutvikling**

Utviklinga av sentrum er avhengig av at bygdene gjer seg attraktive som bustadsområde. For at bygdene skal kunne gjer seg attraktive er dei avhengige av eit sentrum som utviklar seg og har dei tilboda som vert etterspurde. Sentrumsutvikling og samfunnsutvikling er såleis to sider av same sak.

- **Infrastruktur**

Med infrastruktur meiner vi strukturen av faste anlegg som er grunnlaget for at eit lokalsamfunn kan fungere. Døme: vegsystemet til lands, hamner og farleier til sjøs, vassforsyning, avlaupsnett, straumnett og tele-/fibernet.

- **Kompetanse og næringsutvikling**

Herøy kommune har prosentvis færre innbyggjarar med universitets- og høgskuleutdanning enn fylket og landet. Nye arbeidsplassar vert stadig meir kompetanseintensive.

- **Rekruttering, busetjing og inkludering**

Herøy kommune har hatt positiv folketalsutvikling siste åra og det er mykje på grunn av utanlandsk innvandring. Sentrums- og samfunnsutviklinga er avhengig av folketalsvekst.

- **Barn, unge og identitetsbygging**

Barn og unge som satsingsområde, tek utgangspunkt i at trivsel i oppveksten aukar sjansen for tilbakeflytting seinare.

I kommuneplanen er det utarbeidd målsetjingar og strategiar for kvart satsingsområde. Det er også utarbeidd ein **handlingsdel** til kommuneplanen sin samfunnsdel.

Handlingsdelen til kommuneplanen sin samfunnsdel er det viktigaste strategiske verktøyet for å sikre at kommunen arbeidar mot målsetjingane som er sett i samfunnsdelen. Handlingsdelen skal konkretisere tiltak knytt til visjonen og målsetjingane i planen.

● Ferdig ● Igongsatt

Satsingsområde og tiltak		Tiltak som vil ha føringar for arealdelen	Status
Heilskapleg sentrum- og samfunnsutvikling			
1	Arkitektkonkurranse og reguleringsplan for <i>Byutviklingsprosjektet</i> skal realiserast i planperioden	X	
2	Kommunen skal legge til rette for etablering av nytt omsorgssenter	X	
3	Det skal leggst til rette for kjøpesenter i sentrum	X	
4	Kommunen skal halde på nisjebutikkane i sentrum		
5	Kommunen vil sikre at grunnplanet på bygningar i Fosnavåg i størst mogleg grad er forbeholdt detaljhandel		
6	Det skal leggst til rette for næringsverksemd retta mot turisme i Fosnavåg		
7	Det skal etablerast områder for fritidsbustadar med tilknytning til sentrum og sjøen	X	
8	Felles kantine for arbeidsplassane i Fosnavåg. Samle offentlege og private tilsette i eit «allbrukshus» i Fosnavåg		
9	Etablere sosiale møtestadar i sentrum med sitjeplassar og leikeområde		
10	Gjere delar av sentrum bilfritt		
11	Det skal leggst til rette for bustadbygging i alle bygdelag	X	
12	Etablere eit eldresenter i sentrum		
13	Byggje ungdomsbustadar i sentrum	X	
14	Kommunen skal opparbeide seg tilstrekkeleg kommunal bustadmasse for å dekkje eigne behov		
15	Det skal leggst til rette for detaljhandel og plasskrevjande varer i Myrvåg	X	
16	Utvikle grøntområder i sentrum og aktivisere Parken		
17	Utvikle kai og strandområdet på Leikong	X	
18	Vidareutvikle Heid tursti og området rundt	X	
19	Opparbeide trapp frå Ura til Heid	X	

20	Vidareutvikle og betre turstien rundt Djupvikvatnet	X	
21	Promotere tilbodet om bygdevandring med lokalhistorikar i tilknytning til dei årlege festivalane		
Infrastruktur			
1	Etablere hurtigbåtanløp: Fosnavåg by – Ålesund	X	
2	Vurdere å etablere djupvasskai i Fosnavåg	X	
3	Skape ei meir framtidsretta løysing for kryssing av Vaulane mellom Bergsøya – Nerlandsøya og Leinøya – Remøya	X	
4	Busetting skal etablerast i størst mogleg grad i tilknytning til kommunikasjonsaksane i kommunen	X	
5	Kommunen skal ha eit tettare samarbeid med nabokommunane om infrastrukturutvikling		
6	Arbeide for ei realisering av Hafast		
7	Etablere gangsti rundt Myklebustvatnet	X	
8	Vurdere innføring av hamneavgift		
9	Realisere eit samband mellom Vågsholmen og sentrum		
10	Mudring og miljøopprydding av Fosnavåg hamn		
11	Starte opp arbeid med opprusting av Dragsundbrua saman med Ulstein kommune	X	
12	Starte opp arbeid med ny veg frå Koppen, langs sørsida av Skinneset og bru over Frøystadvågen til Mjølstadneset	X	
13	Realisering av innfartsveg til Fosnavåg		
14	Det skal vere god standard på dei kommunale vegane gjennom forsvarleg vedlikehald		
15	Herøy kommune skal arbeide for ein ferjefri kyststamveg		
16	Herøy kommune skal leggje til rette for at bygdelag kan etablere gangstiar og helseløyper for å fremje folkehelsa	X	
17	Vurdere organisatorisk overtaking av vassverka		
18	Utbetre kloakktilhøva ved Fosnavåg hamn		
19	Organisere reinhald i sentrum		
20	Planlegge og byggje ut ei samanhengande hamnepromenade frå indre til ytre del av Vågen		
21	Etablere ei ordning med bybuss og buss mellom bygdene og sentrum for barn, ungdom, eldre og mennesker med nedsett funksjonsevne		
22	Betre tilkomsten til Fosnavåg, fjerne «flaskehalsar»		
23	Tilrettelegging for å nytte masseuttak og deponi på ein forsvarleg måte	X	
24	Kommunen vil arbeide for å gjere sentrum meir tilgjengeleg for mennesker med nedsett funksjonsevne		
25	Etablere nye parkeringsplassar i sentrum		

26	Etablere gangforbindelse mellom Fosnavåg sentrum og kulturhusområdet		
27	Bygge saman midtre og vestre kai på Mjølstadneset		
Kompetanse og næringsutvikling			
1	Herøy kommune skal bygge sterke fagmiljø i organisasjonen		
2	Skape kopling mellom næringslivet i Herøy og kompetansemiljøa i Volda og Ålesund		
3	Synleggjere og satse på høgt utdanna kvinner		
4	Vidareutvikle næringsbygg for utleige		
5	Etablere felles næringshage/inkubator for unge gründerar		
6	Mobilisere og bygge opp under eldsjeler		
7	Sterkare satsing på «ungt entreprenørskap» i skulen		
8	Satse på miljøvenleg turismeretta næring	X	
9	Utvikle strategisk handlingsplan for å knyte forretning mot dei kreative og kunstneriske kreftene i kommunen		
10	Styrke den internasjonale orienteringa innan den vidaregåande skulen		
11	Behalde og vidareutvikle utdanningsprogram på Herøy vidaregåande skule som dekkjer den lokale og regionale arbeidsmarknaden sine behov		
12	Styrke spisskompetansen innan næringsutvikling i kommunen og etablere stilling som «næringssjef»		
13	Legge til rette for gode næringsareal	X	
14	Bevare og vidareutvikle havbruksnæringa	X	
15	Etablere eit inkubasjonsmiljø for å trekke til seg høgt utdanna arbeidskraft		
16	Ta i bruk ny teknologi innan helse- og omsorg		
17	God drift og vedlikehald av kommunal bygningsmasse		
18	Kulturhuset skal renoverast i planperioden		
19	Kulturhuset skal utviklast til eit «kompetansesenter» for kreative krefter		
20	Herøy VGS skal bestå med fag knytt til lokalt næringsliv som er attraktivt for jenter		
21	Herøy VGS skal vere ein attraktiv arbeidsplass med tilsette med høgteknologisk kompetanse innan helse og maritim sektor		
22	Vere med i eit felles prosjekt for Søre Sunnmøre om felles arbeidsmarknadstrategi og utarbeide informasjonsbrosjyre til studentar ved vidaregåande og høgskule		
23	Ta i bruk området sør for Fv. 654 i Myrvåg til massedeponi/næringsføremål		

Rekruttering, busetting og inkludering			
1	Herøy kommune skal vere aktivt ute og nytte tradisjonelle og utradisjonelle arenaer for å nå dei rette målgruppene og promotere kommunen som ein attraktiv bu- og arbeidsstad		
2	Nytte den kompetansen som arbeidsinnvandrarar har med seg frå heimlandet		
3	Rekruttere høgt utdanna arbeidskraft frå utlandet og Noreg til kommunen		
4	Det skal vere god kvalitet på norskopplæringa til innvandrane		
5	Fremje arbeid, bustad og serviceregionen med fokus på den arbeidsmarknaden som er tilgjengeleg		
6	Langsiktig satsing på ungdomen som framtidig arbeidskraft og kompetanse		
7	Etablere ein vennskapsby i td. Litauen, Latvia, Estland eller Polen		
8	Tilflyttarar skal kunne busette seg både i Fosnavåg og på bygdene	X	
9	Der skal vere attraktive tomter i alle bygdelag	X	
10	Bustadmarknaden i Myrvåg skal vidareutviklast	X	
11	Bulystprosjektet skal auke kunnskapen knytt til andre kulturar og forholdet til innvandring		
12	Talet på arbeidsinnvandrarar som vel å busette seg i kommunen skal aukast		
13	Drive opplysningsarbeid og spreie informasjon om moglegheiter for stipend og andre ordningar		
14	Styrke samarbeidet mellom næringslivet og vidaregåande skule om td. simulatoropplæring		
15	Få tilbake utdanningsprogramet teknisk teikning ved Herøy VGS		
16	Utveksle vidaregåande elevar med utlandet og ta i mot utvekslingselevar frå andre land		
17	Meir aktiv oppfølging av Herøyværingar som reiser ut for å ta utdanning		
Barn, unge og identitetsbygging			
1	Barnehage og skule skal inkludere alle barn og unge på ein god måte med tilrettelagt informasjonsmatriell		
2	Kommunen skal ha god dekning av helsetenester for alle barn og unge		
3	Kommunen skal intervensjonere tidleg der barn og unge har problem		
4	Rekruttere personar med førskulelærarutdanning i alle pedagogiske stillingar i barnehagane		

5	Kommunen vil arbeide for å få fleire profesjonar innan barnehage og skule		
6	Auke og vidareutvikle kompetansen til dei tilsette i barnehagane		
7	Utarbeide tiltak for å imøtekome krava til fysisk utforming av barnehagar og skulebygg		
8	Styrke spesialiseringa for vern av barn		
9	Auke og vidareutvikle kompetansen til lærarar og førskulelærarar		
10	Tydeleggjere samanhengane mellom barns oppvekst, skule, vidaregåande og inngangen til arbeidslivet		
11	Ta i bruk ny teknologi i barnehage og skule		
12	Herøy kommune vil leggje til rette for at barn og unge får informasjon om Herøy si fortid og notid og etablerar ein indentitetskjensle til kommunen		
13	Etablere ordning med ungdomsbuss på kvelds-/nattestid		
14	Innføre kinesisk som valfag i skulen		
15	Styrke yrkesrettleiinga i skulen mot lokale bedrifter		
16	Ny skule i området ved Blåhaugen		
17	Rekruttere fleire mannlege rollemodellar i barnehage og skule		
18	Planlegge ny idrettshall ved Einedalen skule		
19	Etablere moderne badeplassar		

5.2 Innbyggjarundersøkinga 2017:

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgd med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgd med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgd med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om **møte med kommunen** (3,7) og **tillit** (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultata samsvarar også med resultata for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet.

Når det gjeld frie kommentarar, vert hotell, konserthus, kino, badeland og turstiar trekte fram av mange som område der kommunen har lukkast. Når det gjeld område kommunen ikkje har lukkast, er Skarabakken, Fosnavåg hamn, pumpehuset på Almenningen, bruene, NAV og vedlikehald av vegar gjengangarar.

5.3 Lokaldemokratiundersøking 2017

Lokaldemokratiundersøkinga viser at dei folkevalde i større grad enn innbyggjarane meiner at vi har eit godt lokaldemokrati. Det er små avvik mellom vår kommune og

landsgjennomsnittet på dei fleste spørsmåla. Vi har størst avvik på fylgjande spørsmål:

- Ordføraren er ein ordførar for heile kommunestyret: (-0,4).
- Her i kommunen er det dårlege relasjonar mellom posisjon og opposisjon (+0,5).
- I denne kommunen behandlar politikarane kvarandre med **respekt** (-0,7).

<http://www.bedrekommune.no/bedrekommune.no/bk/lokaldemokrati/>

6. Fokusområde Organisasjon

Kommunen gjennomførte Kommunekompasset i 2016 og fekk ein skår på 329 av 800 moglege. Dette er middels bra og midt på listene over dei 45 kommunane som har gjennomført ein eller fleire kommunekompassevalueringar sidan 2010.

Utfordringane for kommuneorganisasjonen dei komande åra:

- Nedbemanning som følgje av nødvendig økonomisk omstilling.
- Kompetanseutvikling.
- Gode leiarar på alle nivå for å lukkast med økonomistyring, omstilling, tilsette, tenestene og brukarane.
- Ta i bruk ny teknologi. Til dømes: digitalisering og velferdsteknologi.

Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeids-gjevarpolitikken sine mål.	Auka nærvær i samsvar med målsetjinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidleg avgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
Korleis lukkast?	Oppfølging Kommune-kompasset.	Oppfølging arbeids-gjevarpolitikken.	Førebyggje og følgje opp sjukemelde.	Oppfølging seniorpolitikken.
Korleis måle?	Ny gjennomgang Kommune-kompasset.	Medarbeidarundersøking.	Sjukefråverstatistikk.	Statistikk.
Status 2016	329 poeng	Ikkje undersøkt.	7,19 %	-
Ambisjon 2020	450 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	-
Resultatmål 2017	Neste måling i 2018.	Betre enn landsgjennomsnittet.	8,3 %	65 år = 50% 67 år = 33,33%

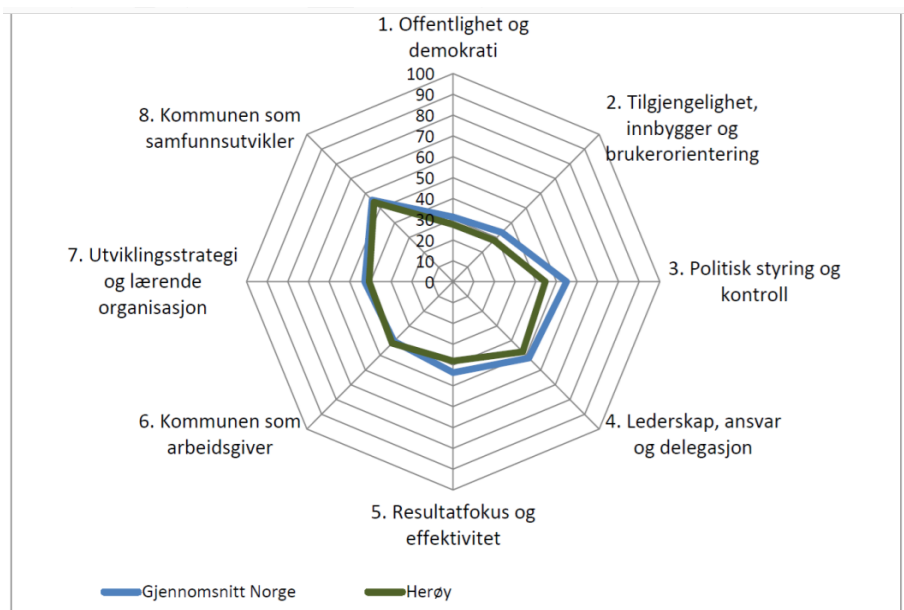
6.1 Organisasjonsutvikling

Resultata av evalueringa etter Kommunekompasset er jamt over middels gode. Det kan vere at kommunen har ein vesentleg gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

KS-K rår til at kommunen systematiserer styringsinformasjonen som allereie finst, med fokus på resultat og indikatorstyring. I tillegg bør ein hente inn og systematisere brukarperspektivet, innbyggjarperspektivet og medarbeidarperspektivet i langt større grad. Konsulenten rår til at denne styringsinformasjonen vert sett inn i ei årshjultekning for oppfølging, dialog, evaluering og utvikling basert på brukar-, medarbeidar- og innbyggjarundersøkingar kombinert med objektiv informasjon om kvalitet og økonomi. Dette for at kommunen får utvikle seg i eit heilskapleg styrings- og utviklingsperspektiv. På denne måten kan ein få lagt eit godt grunnlag for både å

utvikle dialogen og samspelet med innbyggjarane, men også ein god prosess saman med politikarane med planarbeid og tilbakerapportering på korleis kommunen jobbar, kva ein prioriterer og kva som vert levert av resultat. Dermed ser ein ikkje berre på mengda, men også kvaliteten på dei tenestene som vert leverte.

I tillegg bør ein sette systematisk fokus på kommunen sitt arbeid med demokrati, deltaking og serviceperspektivet, då skåren på desse områda er vesentleg under landsgjennomsnittet.

Alle områda vil vere viktig for utviklingsarbeidet i Herøy kommune, men i perioden denne utviklingsstrategien fokuserer på (2017-2019), så ynskjer vi å ha særleg fokus på områda vedtekne i K-sak 142/16 :

- Område 1 Offentlegheit og demokrati
- Område 2 Tilgjengeleg, innbyggjar- og brukarorientering
- Område 4 Leiarskap, ansvar og delegasjon
- Område 5 Resultatfokus og effektivitet

Dette arbeidet er fylgd opp i 2017.

6.2 Personalpolitikk og opplæring

Sjukefråverstala og resultat frå medarbeidarundersøkingar, arbeidsplass- og arbeidshelseundersøkingar vert nytta som indikatorar på trivsel og motivasjon.

Det vart i 2016 bestemt at ein skal gjennomføre medarbeidarundersøkinga 10-Faktor i første halvår av 2017.

Medarbeidarundersøkinga (10-Faktor) 2017

Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste faktorane. I forhold til landssnittet kjem kommunen best ut når det gjeld

oppgåvemotivasjon og fleksibilitetsvilje. Med oppgåvemotivasjon meiner ein motivasjon for oppgåva i seg sjølv, dvs om oppgåvene vert opplevde som ei drivkraft og som spanande og stimulerande. Med fleksibilitetsvilje meiner ein medarbeidaren si vilje til å vere fleksibel på jobb og tilpasse måten sin å jobbe på til nye behov og krav.

I forhold til landssnittet kjem kommunen dårlegast ut i forhold til relevant kompetanseutvikling. Relevant kompetanseutvikling er avgjerande for at medarbeidarane til ei kvar tid er best mogleg rusta til å utføre oppgåvene sine med høg kvalitet, og er avgjerande for kvaliteten på dei tenestene som vert leverte, uansett kva type teneste vi snakkar om.

Herøy kommune til liks med landssnittet scorar total sett lavast på faktoren relevant kompetanseutvikling og høgast på faktoren nytteorientert motivasjon. Nytteorientert motivasjon er motivasjon for å gjere noko nyttig og verdifullt for andre, også kalla prososial motivasjon. Det er ei viktig drivkraft for mange og har ei rekkje godt dokumenterte, positive effektar.

Tabell 1

Viktige aktivitetar og tiltak i 2017
1. Personalleiarnettverket i Sjustjerna gjennomførte på våren HMS-kurs for vernetenesta og leiarar . Kurset var eit tverrfagleg samarbeid der ressursar frå kommunane og bedriftshelsetenesta stod for det faglege innhaldet.
2. Herøy kommune har i samarbeid med Datawaves tilbydt og gjennomført data- og norskkurs for medarbeidarar.
3. Herøy kommune, saman med kommunane i Sjustjerna og SSIKT, gjennomførte på våren ei oppgradering med personal-, løns- og økonomisystemet Agresso .
4. Kontaktutvalet sette ned ei partsamansett arbeidsgruppe hausten 2016. Arbeidsgruppa starta arbeidet med å revidere arbeidsgjevarepolitikken og andre retningslinjer på personalområdet. Den partssamansette arbeidsgruppa fortsette dette arbeidet i 2017, og vil halde fram dette arbeidet så lenge det er føremålstenleg med omsyn til revideringa av aktuelle dokument som gjer seg gjeldande for alle leiarar og medarbeidarar i Herøy kommune.
5. Personal- og organisasjonsavdelinga har utarbeidd overordna kompetanse- og informasjonshandbok for leiararar og medarbeidarar – Bestikken . Boka tek utgangspunkt i intern organisering og ansvar, mål og strategidokument, rutinar og retningslinjer innan ulike område. Våren 2017 vart det gjennomført opplæring for alle leiarar i «Bestikken»
6. Våren 2017 vart det gjennomført intern opplæringsløp for leiarar og nyttilsette medarbeidarar .
7. Administrasjonen har i løpet av 2017 vidareutvikla og revidert HMS-handboka i tråd med Arbeidstilsynet sine krav til internkontroll.
8. Kommunalsjef Stab saman med Personal- og organisasjonsavdelinga gjennomførte i 2017 medarbeidarundersøkinga 10-faktor.

Sjukefråvær

Målet for sjukefråværet for 2017 var 7,5% eller lågare. Det vil sei eit nærvær på 92,5% eller høgare.

Det totale sjukefråværet for 2017 enda på 8,3%. %. Dette er ein auke frå 2016 på 1,11 %. Målet på 92,5 % nærvær (7,5 % sjukefråvær) er såleis ikkje nådd for 2017. Sjå tabell 2.

Av tertialmålingane ser vi at sjukefråværet 1. tertial var monaleg mykje høgare enn 2. og 3. tertial, sjå tabell 3 og 4. Dette syner seg vere eit fast mønster frå eine året til det andre, og har naturelge forklaringar.

Oversyn over utvikling sjukefråvær:

Tabell 2

Sjukefråvær	Korttid	Langtid	Totalt
2002	3,0	7,6	10,6
2003	3,0	6,9	9,9
2004	2,8	5,9	8,7
2005	3,4	5,7	9,1
2006	2,8	6,1	8,8
2007	2,0	7,3	9,7
2008	2,0	6,3	8,6
2009 ¹	-	-	9,0
2010	1,7	8,0	9,7
2011	2,1	6,3	8,4
2012	1,9	6,4	8,3
2013	1,9	5,6	7,5
2014	1,85	6,13	7,98
2015	2	6,42	8,42
2016	1,97	5,22	7,19
2017	1,85	6,45	8,3

Tabell 3

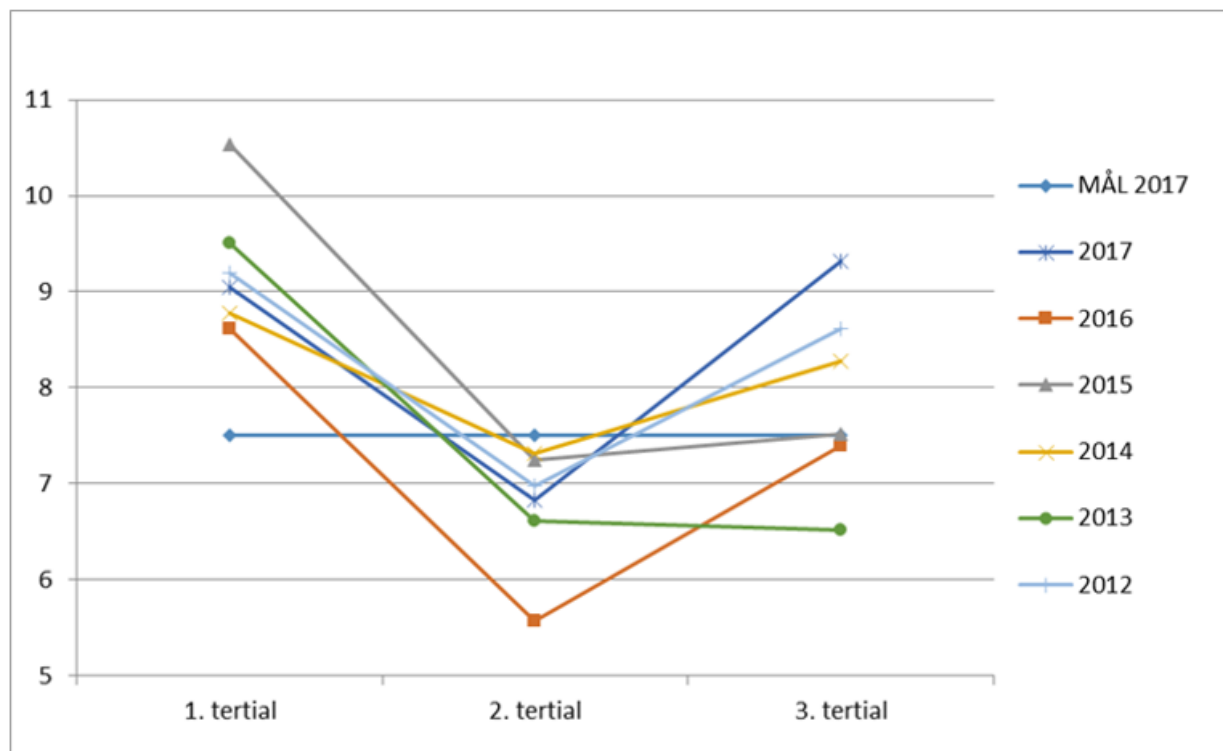
Sjukefråvær i prosent 2009-2017 – Mål for 2017 7,5% eller lågare				
År / Kvartal	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4.kvartal
2009 ²	-	9,8	8,1	9,5
2010	10,9	10	8,6	9,4
2011	10,1	8,7	6,5	8,1
2012	9,7	7,8	6,2	8,9
2013	9,7	8,6	5,2	5,64

¹ Tala for 2009 er feil, usikre eller vantar pga. omlegging av datasystem.

² Tala for 2009 er feil, usikre eller vantar pga. omlegging av datasystem.

2014	7,78	7,85	7,28	7,52
År / Tertial	1.tertia	2.tertia	3.tertia	Totalt
2015 ³	10,53	7,25	7,52	8,42
2016	8,61	5,57	7,39	7,19
2017	9,05	6,83	9,32	8,3

Tabell 4

Sjukefråværstala og resultat frå medarbeidarundersøkingar, arbeidsplass- og arbeidshelseundersøkingar vert nytta som indikatorar på trivsel og motivasjon.

I første halvår 2017 gjennomførte Herøy kommune medarbeidarundersøkinga 10-Faktor, og denne undersøkinga har vore gjenstand for det vidare arbeidet med arbeidsmiljøet, der medarbeidarar, leiarar, tillitsvalde og verneteneste har vore involverte.

I regi av bedriftshelsetenesta vart det gjennomført sju undersøkingar i ulike avdelingar. Herøy kommune har fått bistand innan systematisk HMS-arbeid, livsstil, arbeidshelse, helsekontrollar, arbeidsmiljø og yrkeshygiene. Stamina har også vore involvert i arbeidsmiljøprosessar. Herøy kommune har valt sette inn ressursane frå bedriftshelsetenesta der vi har sett at behovet har vore størst, og på den førebyggjande delen av tenestene som til dømes ergonomi, kurs i yrkeshygiene og trening/opplæring.

³ Frå og med 2015 er det rapportert per tertial, slik at ein rapporterar like intervallar i tertailrapportar og til AMU.

Resultata frå medarbeidarundersøkinga 10-faktor tyder på at mykje er bra, men at vi kan verte betre. Kommunen har i stor grad lukkast i arbeidet med at medarbeidarane skal trivast og vere motiverte. I større og komplekse organisasjonar vil det vere små og store utfordringar i einskilde avdelingar/einingar. Slik er det også i vår organisasjon i 2017. Undersøkingane som vert gjort i samarbeid med bedriftshelsetenesta er med på å avdekkje og analysere eventuelle arbeidsmiljøutfordringar. Desse undersøkingane vert gjort både førebyggjande og der det er uttalte utfordringar. Denne kunnskapen gjer organisasjonen betre i stand til å handtere og løyse desse utfordringane.

Inkluderande arbeidsliv (IA)

Herøy kommune har vore inkluderande arbeidslivsverksemd sidan juli 2003. I juni 2014 vart IA-avtalen resignerte. Herøy kommune kan syne til systematisk og kontinuerlig IA-arbeid, gjennom bl.a. faste møter i IA-utvalet og deltaking på kurs og seminar i regi av NAV Arbeidslivsenteret.

Delmål 1) Sjukefråvær

Målet er nærværspersent på 92,5 % for 2017

- Med eit nærvær på 91,7 % er målet for 2017 ikkje nådd.
- Vi registrerar òg at sjukefråværet fyl det historiske sjukefråværmønsteret i løpet av året

Gravide skal gjennomsnittleg stå i arbeid til veke 30

- Med eit snittmål på 22 veker er målet ikkje nådd i 2017, sjå tabell 5
- Talet på 22 veker er lik tala i 2014 og 2015

Det er vanskeleg å gje ei presis forklaring på variasjonen frå det ein året til det andre, men arbeidsstad, arbeidsoppgåver og/eller faktisk sjukdom under svangerskapet er openbare faktorar som påverkar snittalet.

Tabell 5

Gravide i arbeid					
Målepunkt i % og veker / År	2013	2014	2015	2016	2017
Ikkje sjukmeld før fødselspermisjon	7,1%	30%	0%	18%	8%
Sjukmeld før veke 30	21,4%	50%	78,94%	68%	77%
Sjukmeld etter veke 30	71,5%	20%	21,06%	14%	15%
Snitt veker i arbeid (mål veke 30)	Veke 30	Veke 22	Veke 22	Veke 25	Veke 22

Delmål 2) Personar med redusert funksjonsevne:

Aktivitetsmål er dokumentering av tilretteleggingstiltak, at desse er vurdert, forsøkt eller gjennomført

- Organisasjonen fylgjer i all hovudsak NAV sine retningslinjer for oppfølgingsplan, aktivitetskrav og dialogmøte
- Gjennomføring av dialogmøte er systematisert og organisasjonen har høve til å nytte fagkompetanse frå Personal- og organisasjonsavdelinga

- Det er lagt til rette for å nytte bedriftshelsetenesta i einskildsaker
- Arbeidsavklaringsutval (AAU), som er eit rådgjevande organ. Det skal medverke til å leggje til rette arbeidet slik at arbeidstakar, som er blitt hemma i sitt yrke på grunn av sjukdom eller skade, skal kunne fortsette i arbeid så langt som det er mogleg

Ta imot 28 personar frå NAV (inkludert praksis / tiltaksplassar)

- Herøy kommune har stilt plassar til disposisjon, so langt det har vore mogleg sett i lys av ressursar og tenesteleveranse m.m.
- Herøy kommune er ei kunnskapsverksemd, der det vert stilt krav til spesifikk kunnskap. Administrasjonen registrere at førespurnader om praksisplassar ofte er knytt opp til merkantile- og sakshandsamaroppgåver. Førespurnadane kjem difor somme tider i konflikt med det ansvaret Herøy kommune har for å legge til rette for eigne medarbeidarar, som også ynskjer slike stillingar. Dette er ei kjent problemstilling, og er kommunisert til NAV
- Det er difor slik at ikkje alle plassane har blitt nytta, men somme plassar har blitt nytta fleire gongar

Delmål 3: Avgangsalder

Aktivitetismålet er at flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år, sjå tabell 6. Dette måler vi ved å samanlikne tal på medarbeidarar som var 63 år to år før rapportåret, med tal på medarbeidarar som var 65 år på rapportåret.

- I 2015 var 22 medarbeidarar 62 år
- 12 medarbeidarar var 63 år
- 4 medarbeidarar var 64 år
- Av dei 22 medarbeidarar som var 62 år i 2015 er framleis 11 medarbeidarar i arbeid 2017

Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år, sjå tabell 6. Dette måler vi ved å samanlikne tal på medarbeidarar som var 65 år to år før rapportåret, med tal på medarbeidarar som var 67 år på rapportåret.

- I 2015 var 18 medarbeidarar som var 65 år
- 1 medarbeidar var 66 år
- Av dei 18 medarbeidarane som var 65 år i 2015 er det framleis 6 medarbeidarar i arbeid 2017, det året dei fylte 67 år
- I tillegg til dette hadde organisasjonen 7 medarbeidarar som var over 67 år eller eldre ved utgangen av 2017

Måltala for avgang i seniorperioden er ikkje eintydige og dette skuldast både at utgangspunktet for målingane og tala som har vore nytta frå år til år ikkje er like. Tala for 2017 og som går fram i tabell 6, viser kor mange prosent av dei som var 62 år i 2015 som framleis er i arbeid i 2017. Likeeins viser tabellen kor mange av dei som 65 år i 2015 som er i arbeid ved utgangen av 2017.

Tabell 6

Målepunkt i % / År	2009 ⁴	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ⁵
I arbeid ved 65 år	84,6	94,7	89,8	92,9	90,9	77,6	67,7	-	50
I arbeid ved 67 år	68,8	38,9	68,8	81,8	88,2	40,0	45,5	-	33,33

Likestilling

I den vedtekne arbeidsgjevarpolitikken er det utarbeidd mål og verkemiddel for auka likestilling mellom kjønna. Likestilling i høve, etnisk tilhøyr og personar med nedsett funksjonsevne er og innbakt i arbeidsgjevarpolitikken. Administrasjonsutvalet er likestillingsutval. I medarbeidarundersøkinga frå 2010, var der mellom anna spørsmål om arbeidsplassen er integrerande når det gjeld kjønn, etnisk tilhøyr, religion osv. Svaret er 4,95 på ein skala frå 1 til 6, der 6 var beste indikator og 1 var dårlegast. Herøy kommune har dei siste 4 åra tilsett personar frå mellom 15-20 ulike land.

Kjønnsbalanse

Den kjønnsmessige fordelinga på stillingar har endra seg lite over tid, sjølv om der er noko variasjonar frå år til år. Framleis er det slik at det er stor kvinneleg dominans i dei tradisjonelle pleie- og omsorgsyрка og blant reinhaldarane. Det er mannleg dominans innan dei tekniske faga og i brannvernet. Vi registrerer likevel at fleire menn enn tidlegare søker stillingar knytt til stab- og støttefunksjonar. Sjå meir i tabell 7 nedanfor.

Tabell 7

Målepunkt	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009 ⁶	Snitt
Talet på årsverk *	541,2	532,3	520	527,2	524	525	589	597	642	557
Talet på tilsette **	831	728	815	835	760	735	714	854	1225	833
Talet på kvinner **	699	607	678	679	624	582	575	685	956	673
% del kvinner	84,11	83,4	83,2	81,3	82,1	79,6	80,5	80,2	78,0	81
Talet på menn **	132	121	137	156	136	153	139	169	269	160
% del menn	15,89	16,6	16,8	18,7	17,9	20,4	19,5	19,8	22,0	19
Talet på kvinner i høgare stillingar	35	35	35	33	34	33	30	29	28	32
% del kvinner i høgare stillingar	70	71,4	63,6	66	70,8	66	63,8	61,7	60,9	66
Talet på menn i høgare stillingar	15	14	20	17	14	17	17	18	18	17
% del menn i høgare stillingar	30	28,6	36,3	34	29,2	34	36,2	38,3	39,1	34

⁶ Tala for 2009 er feil, usikre eller vantar pga. omlegging av datasystem.

Tal på tilsette i deltidsstillingar	564	453	562	584	516	487	464	622	-	527
Tal på kvinner i deltidsstillingar	497	408	499	511	456	419	411	537	-	463
% del kvinner i deltidsstillingar	88,12	90,1	88,8	87,5	88,4	86	88,5	86,3	-	88
Tal på menn i deltidsstillingar	67	45	63	73	59	68	53	85	-	64
% del menn i deltidsstillingar	11,88	9,9	11,2	12,5	11,6	14	11,4	13,7	-	12
Undervisningspersonell***	148	147	137	151	151	147	144	155	269	163
Turnuspersonell	292	273	299	290	275	253	260	278	607	317
Anna personell	391	308	379	394	334	335	310	421	349	354

* Årsverk pr. 31.12.2017

** Tilsette pr. 31.12.2017

*** Undervisningspersonell i grunn- og kulturskulen

Når det gjeld leiande stillingar ser ein at menn har vore underrepresentert, både i rådmannen si leiargruppe og blant mellomleiarane, sjå tabell 8 og 9. I 2017 er fordelinga mellom menn og kvinner i rådmannen si leiargruppe lik mellom kvinner og menn.

Samanliknar ein desse tala med fordeling av tilsette samla sett i Herøy kommune, er det prosentvis fleire menn som har leiande stillingar enn kvinner, sml. tabell 7, 8 og 9.

Tabell 8

Utvikling i kjønnsballansen på leiarnivå	Kvinner 2014	Menn 2014	Kvinner 2015	Menn 2015	Kvinner 2016	Menn 2016	Kvinner 2017	Menn 2017
Leiarar i rådmannen si leiargruppe	8 av 14	6 av 14	7 av 12	5 av 12	6 av 10	4 av 10	2 av 4	2 av 4
Mellomleiarar	26 av 36	10 av 26	26 av 36	10 av 36	29 av 38	9 av 38	33 av 46	13 av 46

Tabell 9

Utvikling i kjønnsballansen på	Kvinner 2014	Menn 2014	Kvinner 2015	Menn 2015	Kvinner 2016	Menn 2016	Kvinner 2017	Menn 2017
--------------------------------	--------------	-----------	--------------	-----------	--------------	-----------	--------------	-----------

leiarnivå i %								
Leiarar i rådmannen si leiargruppe	57,1	42,9	57,1	42,9	60	40	50	50
Mellomleiarar	72,2	27,8	72,2	27,8	76,3	23,7	71,74	28,26

Likelønn

Det vart gjennomført lokalt lønsoppgjer for alle tilsette i 2017, som etter HTV omfatta alle gruppene i kap. 3, 4, og 5. Oppgjeret i 2017 ynskja partane å vidareføre det langsiktige arbeidet med likelønn. I tillegg hadde partane fokus på rekruttering, behalde kompetanse og at utdanning skal løne seg.

Vi ser at lønsskilnadane mellom kvinner og menn har gått ned i perioden 2015 til 2017. Dette med unntak av rådmannen si leiargruppe, der vi ser ein auke. Det største skilje mellom kvinner og menn dette året har vi blant fagarbeidarane, med ein avstand på 3,5%. Den tydlegaste nedgangen har vi blant høgskuleutdanna, som vi ser har ein nedgang på 7,6% i avstanden mellom kvinner og menn. Det samla lønsskilje har likevel gått ned med eitt prosentpoeng, og er likt med året 2015.

På toppleiarnivå har likestillingstrenden vore positiv dei siste åra, der kvinnene i 2016 tener 0,3 % meir enn menn i 2016. I høve undervisningspersonell er differansen stabilt lågt. Det har vore ein positive trend i høve likelønn på fagarbeidarnivå, men vi ser at i 2016 er det på ny ein prosentvis større skilnad mellom menn og kvinner i menn sin favør. Om ein samanliknar tala frå 2015 til 2016, er det ei endring på heile 5,9 % i favør menn. Det er vert å merkje seg at det ikkje var lokale forhandlingar 2016, for kapittel 4 der fagarbeidarstillingane er lønsplassert.

Tabell 10

	2015			2016 ⁷			2017 ⁸		
Gjennom- snittslønn	Menn	Kvinner	Diff. i favør menn i %	Menn	Kvinner	Diff. i favør menn i %	Menn	Kvinner	Diff. i favør menn i %
Rådmannen si leiargruppe	652 920	644 500	1,3	674 250	676 167	-0,3	791 950	779 150	1,6
Mellom- leiarane	588 940	568 642	3,6	597 200	585 003	2,1	621 130	610 476	1,7
Fagarbeidar- stillingar	415 729	421 674	-1,4	415 889	397 943	4,5	427 965	413 131	3,5
Høgskule	470 420	436 141	7,9	494 954	450 767	9,8	492 747	481 892	2,2

⁷ Tala i rådmannen si leiargruppe er utrekna utan løna til rådmannen, og utan løna til assisterande rådmann. Løna til assisterande rådmann er òg teke ut av høgskulegruppa sidan ein i 2015 og 2016 ikkje har hatt assisterande rådmann.

⁸ Tala i rådmannen si leiargruppe er utrekna utan løna til rådmannen, og utan løna til assisterande rådmann. Løna til assisterande rådmann er òg teke ut av høgskulegruppa sidan ein i 2015 og 2016 ikkje har hatt assisterande rådmann.

⁹ Undervisningspersonell er i felles gruppe med høgskuleutdanna.

Undervisning-personell	485 083	485 484	-0,1	491 152	490 320	0,2			
Utvikling samla sett i snitt			2,3			3,3			2,3

Arbeidstid

Tilsette som ikkje har ynskja deltid kan variere frå eit år til eit anna, alt etter samansettinga av personalgruppa. Ein ser at ynskje i høve stillingsstørrelse i noko grad er livsfaseorientert.

I organisasjonen vert det ført oversyn over kven som ynskjer å auka si fasta stilling. Kartlegginga vert basert på at den einskilde medarbeidar i lag med sin næraste leiar rapporterer til Personal- og organisasjonsavdelinga. Dette kan fører til nokon avvik og manglande informasjon.

Herøy kommune har vedteke mål om at alle tilsette innan 01.01.17 skal minimum ha ei stilling på 60%. Dette med unntak av reine rekrutterings- og helgestillingar og stillingar i brannvernet.

Målet er diverre ikkje nådd, men det er gjort ein god innsats i høve til å redusere «ikkje ynskja deltid».

Herøy kommune har dei siste 4 år redusert «ikkje ynskja deltid» med heile 59,7% blant kvinner, frå 62 i 2014 til 25 i 2017. Det var ingen menn som var definert under uønska deltid i 2017, slik tabell 11 viser. Dette er eit svært godt resultat, og syner at heile organisasjonen tek dette arbeidet på alvor.

Tabell 11

Ikkje ynskja deltid pr. avdeling	Menn 2014	Menn 2015	Menn 2016	Menn 2017	Kvinne 2014	Kvinner 2015	Kvinner 2016	Kvinner 2017
Skuleavdelinga lærarar	0	0	0	0	0	0	0	0
Skuleavdelinga assistentar	0	0	0	0	4	4	4	4
Eigedomsavdelinga, reinhald	0	0	0	0	1	5	3	1
Pleie og omsorgsavdelinga, sjukepleiarar	0	1	0	0	12	7	4	4
Pleie og omsorgsavdelinga, fagarbeidar	0	1	1	0	26	19	16	12
Bu og habiliteringsavdelinga	0	1	1	0	18	9	8	4
Administrasjon og andre avdelinga	0	0	0	0	1	3	0	0

Totalt	0	3	2	0	62	47	37	25
--------	---	---	---	---	----	----	----	----

Tabell 12

Ikkje ynskja deltid totalt sett i heile organisasjonen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	82	78	62	50	39	25

Foreldrefråvær

Statistikken viser prosent av dei tilsette fordelt på kjønn som er heime med sjukt barn. Fråværet er rekna ut i frå tal på menn og kvinner som jobbar i organisasjonen. I høve tilsette menn og kvinner har kvinner tradisjonelt meir fråvær enn menn p.g.a. sjukt born, slik også i 2017, sjå tabell 13 og 14.

Foreldrefråvær

Tabell 13

Kjønn / År	M 2014	K 2014	M 2015	K 2015	M 2016	K 2016	M 2017	K 2017
Tal på tilsette som har hatt fråvær p.g.a. sjuke born	21	114	27	122	21	131	25	157

Tabell 14

Kjønn / År	M 2014	K 2014	M 2015	K 2015	M 2016	K 2016	M 2017	K 2017
Fråvær i % p.g.a. sjuke born	13,5	16,8	19,7	18,0	17,4	21,6	20,49	25,82

Helse, miljø og tryggleik (HMS)

Hovudmålet for HMS- arbeidet er at dei tilsette skal ha eit trygt og godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø. Gjennom ei slik målsetjing vil ein oppnå betre kvalitet på arbeidsmiljøet for dei tilsette, og i sin tur betre kvalitet på tenestene som kommunen leverer til innbyggjarane.

Herøy kommune har eit nært samarbeid med bedriftshelsetenesta (BHT) og hovudverneombod (HVO). I 2017 har HVO vore tilsett i 50% stilling. Dette har gjeve ytterlegar styrke inn mot det overordna HMS-arbeidet i organisasjonen. Gjennom blant anna etablering av ny versjon av overordna HMS-plan (HMS-handbok), handlingsplan for bruk av bedriftshelsetenesta, målretta arbeidshelseundersøkingar, kurs og samlingar arbeider vi aktivt og systematisk med arbeidsmiljøet i organisasjonen. Avvik vert rapportert og følgt opp i avdelingane.

Herøy kommune har eit Arbeidsmiljøutval (AMU) som arbeider for eit fullt ut forsvarleg arbeidsmiljø i organisasjonen. AMU tek del i planlegging og oppfylginga av verne- og HMS-arbeidet i organisasjonen. Arbeidsavklaringsutvalet er eit underutval av AMU.

I tillegg til det som omfattar lovpålagt HMS-arbeid har Herøy kommune som målsetting å ha fokus på folkehelse i «alt ein gjer». Fokus er heile mennesket

gjennom desse delområda: biologi (fysisk helse), kultur (ånd, skjel og psykisk helse) og politikk (samhaldet og fordeling av godane

Tillitsvalde

Føremålet i Hovudavtalen er å skape eit best mogleg samarbeidsgrunnlag mellom partane på alle nivå. Hovudavtalen skal være eit verkemiddel for å sikre og legge til rette for gode prosessar mellom partane og for ei positiv utvikling av kvalitativt gode tenester i kommunen. Samarbeidet vert baserast på tillit og gjensidig forståing for partane sine ulike rollar.

Det er avgjerande for eit godt resultat at dei tilsette og deira organisasjon vert involvert så tidlig som mogleg når omstilling og reform skal gjennomførast. Tenester av god kvalitet som er tilpassa brukaren sitt behov, føreset gode prosessar og medverknad. Hovudavtalen skal gjennom ordninga med tillitsvalde gje arbeidstakarane reell innflytelse på korleis arbeidsplassen skal organiserast og korleis arbeidsmetodane skal utviklast. Slik innflytelse bidreg til ein fleksibel og brukarvenleg tenesteyting.

I Herøy møtes dei tillitsvalte og kommuneadministrasjonen ein gong i månaden i Kontaktutvalet. Det vert òg sett ned partsamansette arbeidsgrupper ved behov, t.d. under omorganisering og revideringsarbeidet av personalpolitiske tiltak. I 2015 byrja Kontaktutvalet eigenevaluering, sjå tabell 15.

Tabell 15

EVALUERING AV KONTAKUTVALET			
Spørsmålsstillingar/målepunkt	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017
Innkallingsmåte	8,9	8,8	8,8
Agenda	7,1	8,8	7,9
Oppmøte og deltaking	4,6	6,1	6,1
Gjennføring av sjølve møte	8,1	7,9	7,8
Ansvarsfordeling	6,9	8	7,5
Samhandling mellom partane	6	8,1	7,6
Referat	8,6	9	8
Oppfølging av det som vert bestemt i møte	7,3	6,7	7,1
Er Kontaktmøte føremålsteneleg?	9	9,3	9,2
Snitt resultat per år	7,4	8,1	7,8
Respondentar	8	12	12

Etter ei samla vurdering konkluderte Kontaktutvalet med at utvalet fungerer godt etter sitt føremål. Det vart vidare konkludert med at det ikkje var naudsynt å gjere store endringar.

I Herøy kommune er det tillitsvalte/kontaktpersonar i 16 ulike arbeidstakarorganisasjonar. I organisasjonen er det 5 personar frå 4 arbeidstakarorganisasjonar som er kjøpt fri, heilt eller delvis, for å drive med tillitsvaldarbeid. Frikjøpet er berekna ut frå berekningsnøkkel jamfør Hovudavtalen.

Arbeidstakarorganisasjonar som har frikjøp er:

- Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Sjukepleiarforbundet og Delta

Arbeidsgjevar og tillitsvalde har gjensidig plikt for å skape og oppretthalde eit godt samarbeid. Arbeidsgjevar har både informasjons- og drøftingsplikt med dei tillitsvale, og det er i samarbeid oppretta gode rutinar for å innfri dette. Nokre avdelingar involverer tillitsvalte meir bevisst enn andre, men stadig fleire avdelingar ser nytten av eit nært og godt samarbeid mellom leiar og tillitsvalt.

Ein har òg eit IA-utval der bedriftshelsetenesta, NAV Arbeidslivssenter og NAV Herøy, arbeidsgjevar og tilsette er representert. Hovudfokuset er å arbeide med tiltak og oppfølging av delmåla i IA-avtalen.

Partane er samde om at det er viktig å arbeide for eit meir inkluderande arbeidsliv (IA) til beste for den enkelte arbeidstakar, arbeidsplass og samfunnet elles. Målet er redusert sjukefråvær og reduserte tal på dei som fell ut av arbeidslivet/blir ståande utanfor arbeidslivet.

Arbeidsgjevarpolitikk

«Arbeidsgjevarpolitikk i Herøy kommune» presenterer grunnlaget for ein felles organisasjonskultur. Verdiane til kommunen som organisasjon er nedfelt i denne. I denne er det også nedfelt forventingar til leiarar og medarbeidarar.

Arbeidsgjevarpolitikken synleggjer definisjonar, målsetjingar og prinsipp retta mot konkrete verkemiddel for å nå måla. Den er på eit overordna, strategisk nivå og er utgangspunkt for planar og prosedyrar på neste nivå. Arbeidsgjevarpolitikken har eit livsfaseorientert fokus og skal vere eit levande dokument i organisasjonen.

Ei partssamansett arbeidsgruppe byrja i 2016 med å utarbeide ny arbeidsgjevarpolitikk for Herøy kommune. Forslaget til arbeidsgjevarpolitikk skal handsamast og godkjennast av Kommunestyret.

Seniorpolitikk

Målsetting for Herøy kommune er at 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Minimum 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.

Målet med seniorpolitikken er å auke den gjennomsnittlige avgangsalderen. Å jobbe for økt avgangsalder er i samsvar med IA-avtale og kommunen sin arbeidsgjevarpolitikk. At folk står lenger i arbeid er gunstig i forhold til å bevare opparbeidd kompetanse lengst mogleg i organisasjonen, noko som er økonomisk gunstig for arbeidsgjevar. Vi har tru på at ein god, raus og samla arbeidsgjevarpolitikk legg til rette for og motiverer vår medarbeidarar til å stå lenger i arbeid.

7. Fokusområde Økonomi

Kommunen har teke i bruk ein slik økonomisk HANDLINGSREGEL:

- Netto dr. res. 1,75 % av samla driftsinntekter (om lag 11,35 mill.)
- Driftsfond 5 % av samla driftsinntekter (om lag 32,5 mill.)
- 20 % eigenkapital ved investeringar

Utfordringar på økonomiområdet:

- Driftsutgiftene er høge i høve til inntektene.
- Lave frie inntekter (vi har ikkje eigedomsskatt)
- Lånegjelda er høg.

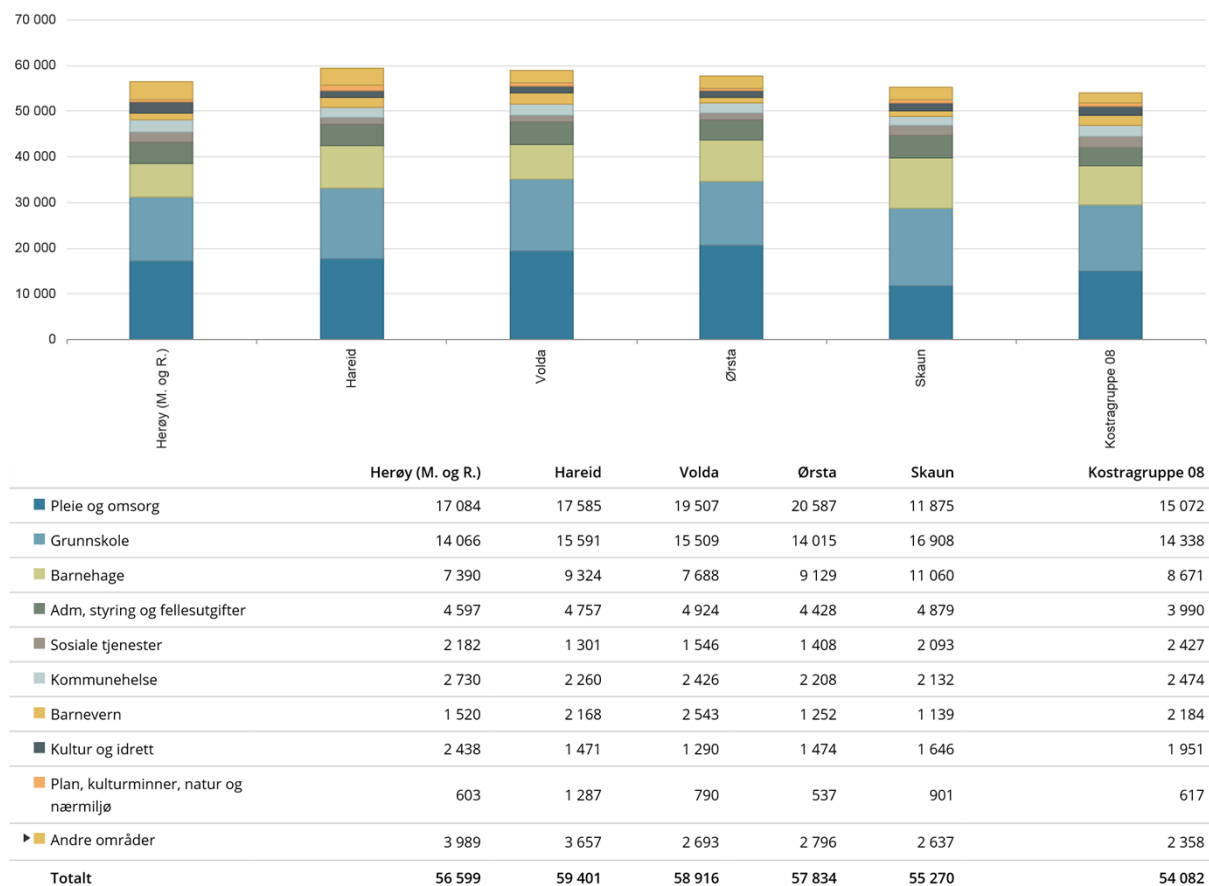
Mål 2017	Netto driftsresultat skal vere minimum 1,75 % av netto driftsinntekter innan 2020.	Driftsfondet skal vere på 10 % av netto driftsinntekter innan 2020.
Korleis lukkast?	Realistisk budsjettering og god økonomistyring	Realistisk budsjettering og god økonomistyring
Korleis måle?	Rekneskap	Rekneskap
Status 2017	1,47 %	39.642.000 (6,1%)
Ambisjon 2020	1,75 %	65.000.000 (10,0%)
Resultatmål 2018	1,60 %	48.500.000 (7,5%)

7.1 Nøkkeltal

Utvikling i lånegjeld og disposisjonsfond:

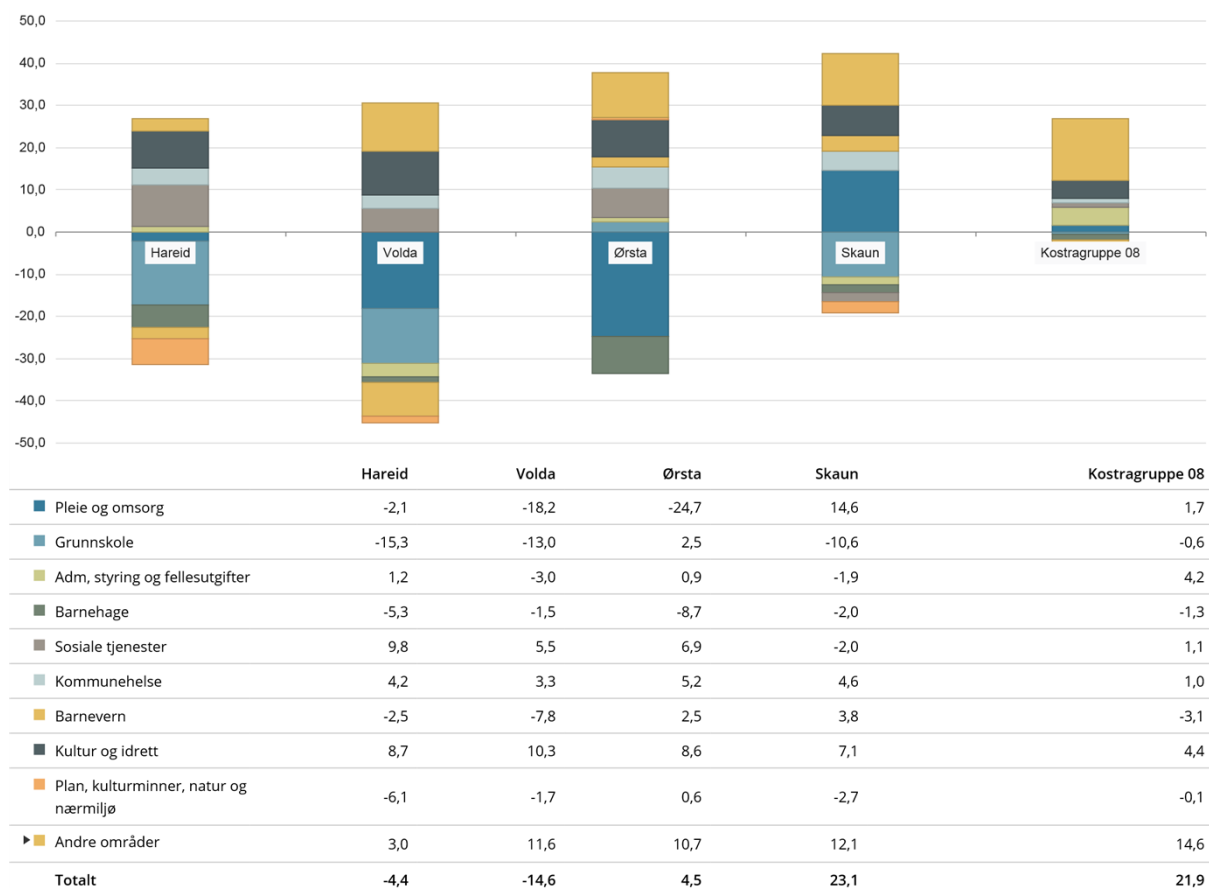
	Lånegjeld	Disp fond
2017	840.732.000	39.642.000
2016	840.261.000	19.492.000
2015	776.977.000	7.615.000
2014	653.110.000	10.642.000
2013	604.802.000	12.070.000
2012	562.254.000	15.847.000
2011	501.792.000	15.276.000
2010	462.423.000	16.896.000
2009	428.853.000	7.031.000

Netto driftsutgifter

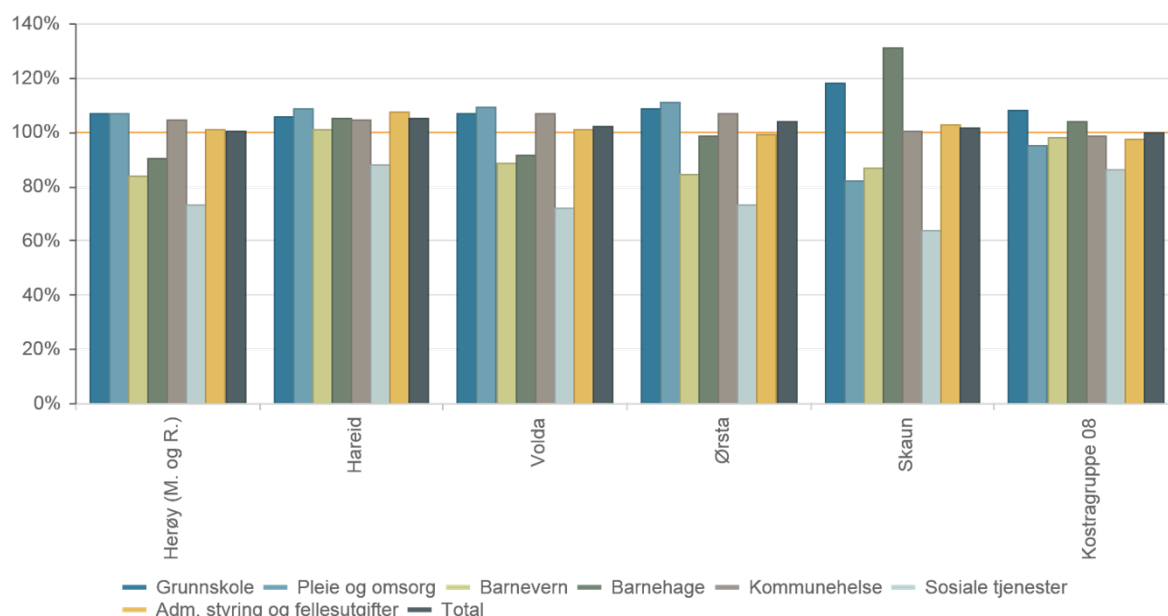
Netto driftsutgifter i Herøy i 2017 var kr 56.599,- per innbyggjar. Grafen viser netto utgift per innbyggjar og tenesteområde. Prosent viser tenesteområdets sin del av netto driftsutgifter. Summen viser netto driftsutgift per innbyggjar. Summane er justert med privatskuledel og vertskommune tilskott PU. Korrigerert for utgiftsbehov var utgiftene kr 56.359,- per innbyggjar. Det er omlag kr 2.382,- meir enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8, men betre enn Hareid og Volda av samanlikningskommunane.

Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningskommuner (mill. kr)

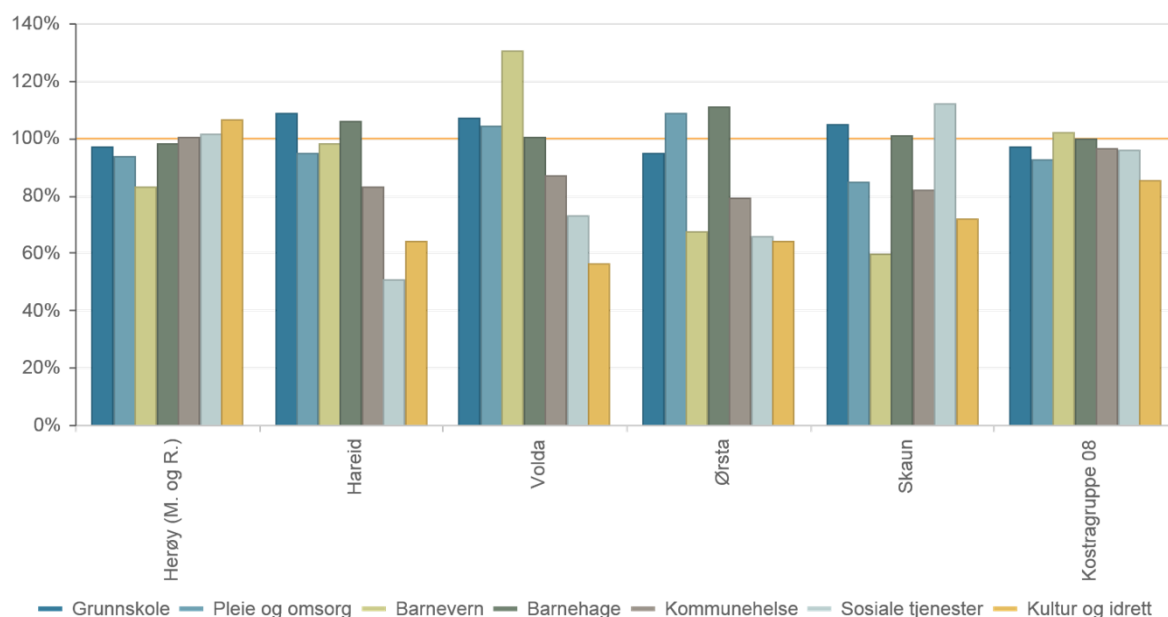
Figuren over syner ulikskapar i kostnader mellom Herøy og andre kommunar i million kroner. Vi ser kor mykje Herøy kan spare ved å drive med same kostnadsnivå som dei andre kommunane. Samla behovskorrigerte netto driftsutgifter i Herøy var 21,9 millioner kroner høgare enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2017 (i 2016 var differansen 24,0 mill kr). Figuren viser også kva tenester som der dyre og billige i Herøy, samanlikna med Kommunegruppe 8 og dei andre kommunane. I høve til kommunegruppa brukar Herøy meir pengar på desse tenestene: Pleie- og omsorg (1,7 mill), Adm styring og fellesutg (4,2 mill), Sosiale tenester (1,1 mill), kommunehelse (1,0 mill) kultur og idrett (4,4 mill) og andre tenester 14,6 mill (brann og ulykkesvern, kommunale bustadar, samferdsle, næringsforvaltning og kyrkje). Utgiftene er lågare innafor grunnskole (0,6 mill), barnehage (1,3 mill), barnevern (3,1 mill) og plan, kulturminner, natur og nærmiljø (0,1 mill kr).

Utgiftsbehov

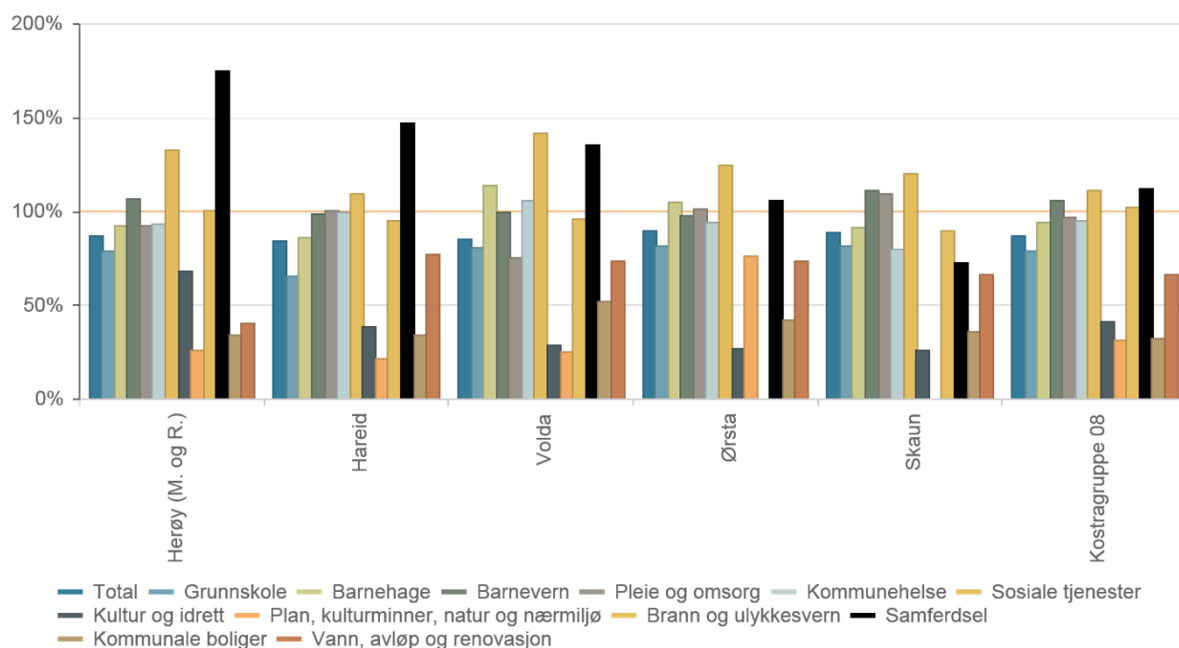
Kommunale rekneskap må korrigerast for ulikskap i utgiftsbehov før samanlikning. I denne tabellen utarbeidd av Framsikt analyse brukar ein behovsberekninga i statsbudsjettet (utgiftsutjamninga). Utgiftsbehovet gjeld ulikskapar i demografi, geografi og sosiale forhold. KMD har berekna Herøy sitt behov til 99,8 % av landsgjennomsnittet per innbyggjar. Herøy har fire tenester med behov over 100% (landsgjennomsnittet). Det er grunnskule, PLO, helse og administrasjon (sjå figuren over). Ein meiner at behovet er nokon lunde likt i alle kommunar når det gjeld tekniske tenester og kultur/kyrkje.

Ressursbruk

Ressursbruk er høve mellom kommunen sine egne utgifter på tenesteområdet og landsgjennomsnittet korrigert for kommunens eige utgiftsbehov. Er ressursbruken høgare enn 100% så bruker kommunen meir pengar enn landsgjennomsnittet korrigert for kommunen sitt utgiftsbehov. Vi ser at det er tilfelle innan sosiale tenester og kultur og idrett.

Kvalitet

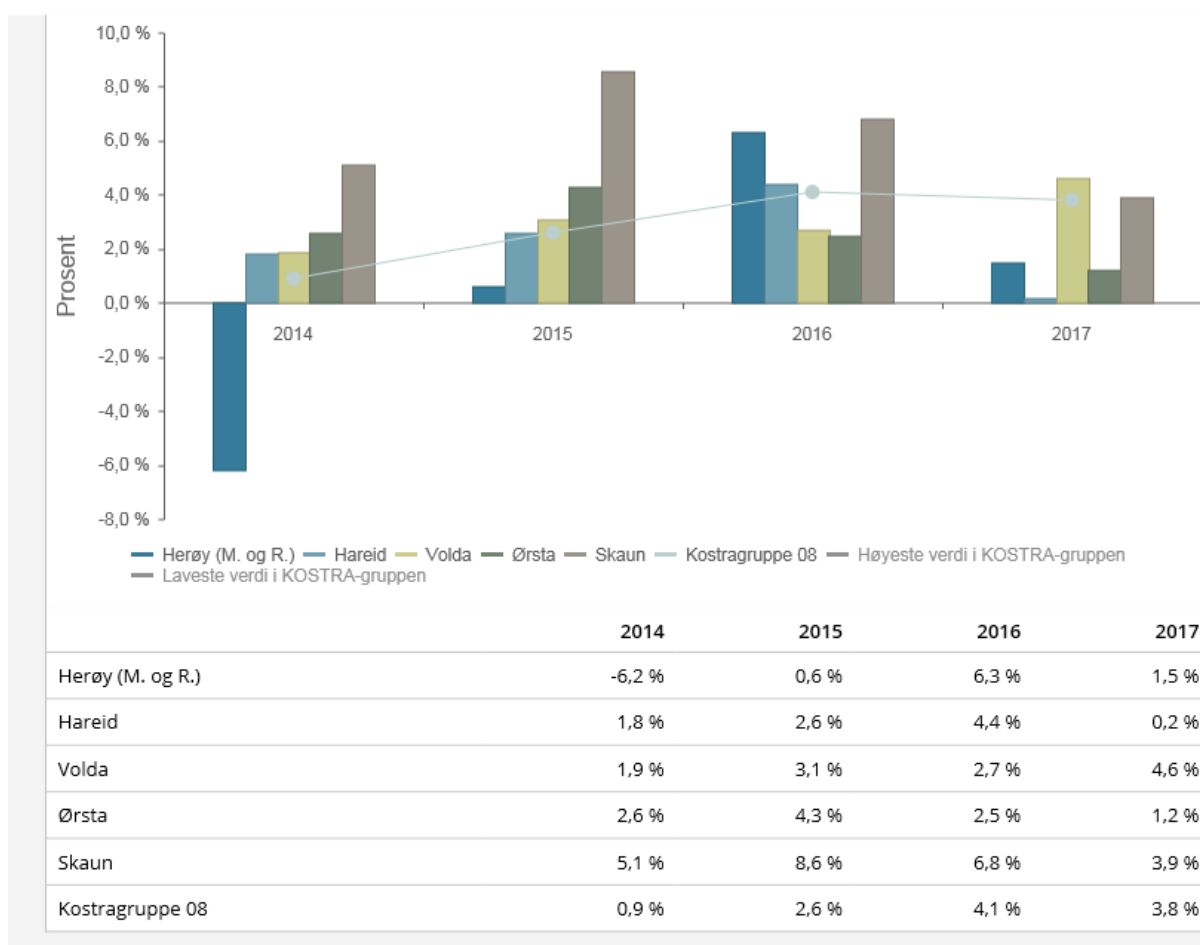

Grafen viser kommunen sin kvalitetsindeks per tenesteområde. Kvalitetsindeksen viser kor gode tenestene er i prosent av landsgjennomsnittet. Indeks over 100 prosent betyr bedre enn gjennomsnittet. Her skorer Herøy bra på barnevern, sosiale tenester og samferdsel, medan plan, kulturminner, natur og nærmiljø samt kommunale bustadar og vatn, avløp og renovasjon skorer vi dårlegare på. Det siste kan skuldast at alle vannverka i Herøy kommune er private.

7.2 Hovudtal drift

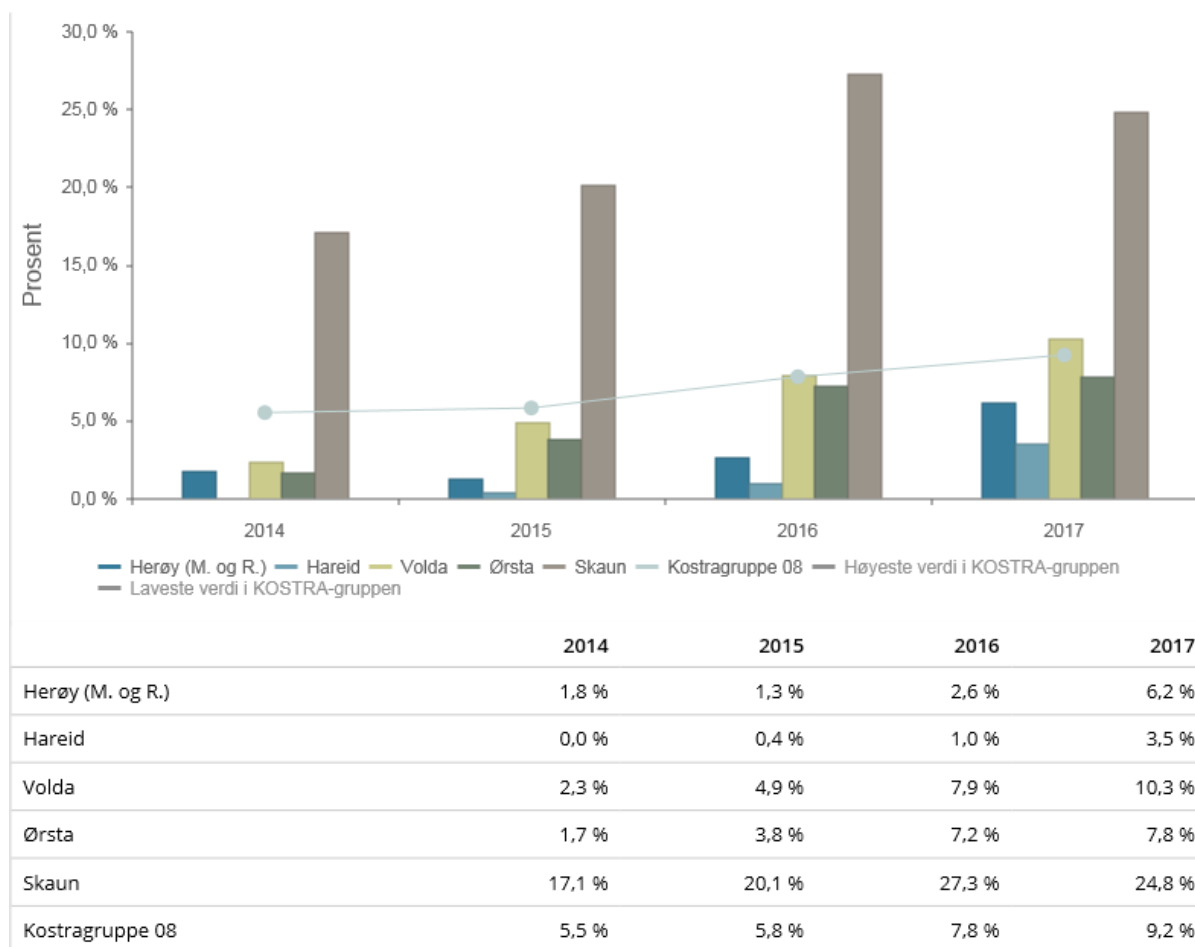
Godt driftsresultat, mykje driftsreservar og låg netto lånegjeld er viktige teikn på sunne kommunale finansar. Herøy har ikkje spesielt gode finansar. Finansane er dårlegare enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2017. Netto driftsresultat er lavare enn gjennomsnittet, reservane (disposisjonsfondet) er små og kommunen har stor netto lånegjeld.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

For Herøy sin del et tala inkludert RDA midlane for 2014-2016. I 2017 har vi ført RDA i investeringsrekneskapen slik at den ikkje influerer på økonomiske nøkkeltal. Korrigert for RDA midlane hadde vårt netto driftsresultat i 2014 vore -1,1%, i 2015 1,1% og i 2016 3,8%. Herøy kommune har ikkje eigedomsskatt, slik alle samanlikningskommunene har. Det er den største grunnen til at vi har eit driftsresultat som er dårlegare enn Kostragruppe 8. Det gjennomsnittlege netto driftsresultatet dei siste 4 åra har vore på om lag 1,3 %. Det er litt under bransjenormen på 1,75 prosent.

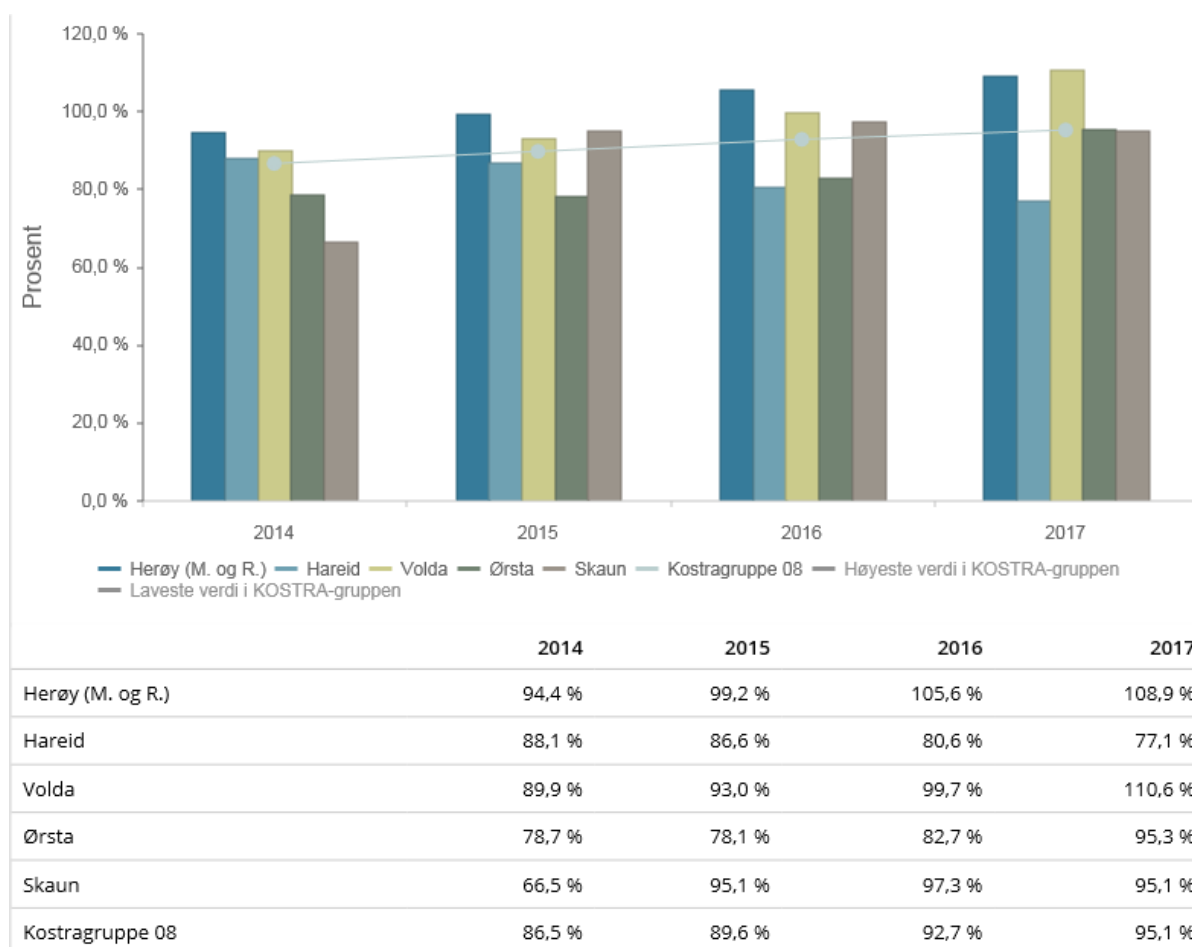
Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Disposisjonsfondet er kommunen sine reserver for å dekke uføresette utgifter og sviktende inntekter. Det bør utgjøre 10 % av driftsinntektene.

Herøy har eit disposisjonsfond på 6,2 %. Det er eit lågt resultat på landsbasis og det er svakt i høve til kommunegruppa. Det gledelege er at fonda har auka bra dei siste 2 års. Gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 er 9,2 prosent. Herøy er nest lågast blant samanlikningskommunane. Dersom ein nyttar heile mindreforbruket i 2017 til å styrkje disposisjonsfondet vil det utgjere om lag 7,7 prosent av kommunens driftsinntekter i 2017.

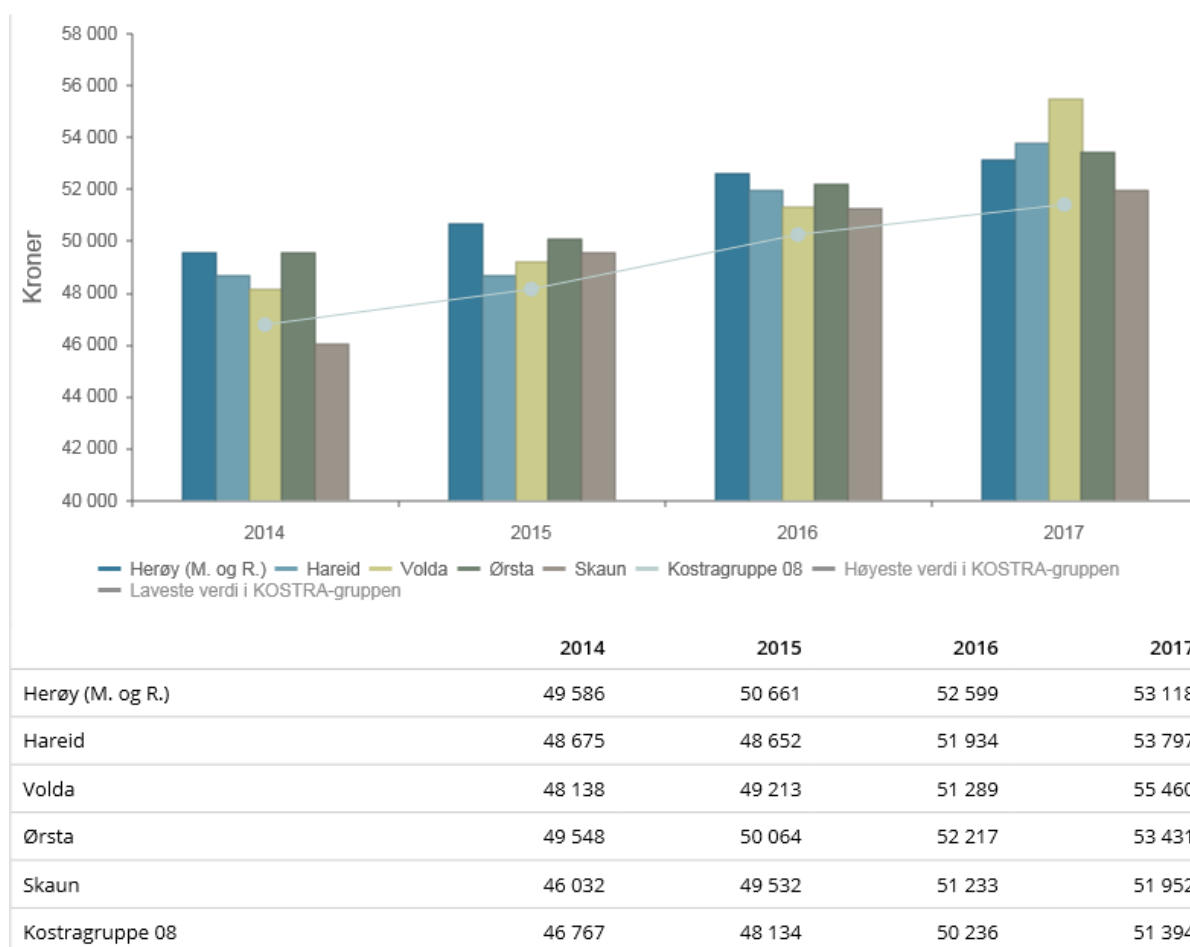
Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld bør holdast under kontroll for å unngå for stor renterisiko, spesielt i tider med låge renter. Netto lånegjeld bør helst vere under 50 % av årlege driftsinntekter.

Herøy har stor lånegjeld. Netto lånegjeld i konsernet er nær 109% av driftsinntektene i 2017. Det er 13,8 prosentpoeng meir enn gjennomsnittet i kommunegruppa og nest høgast av samanlikningskommunane. Lånegjelda (gjeldsgraden) har auka kraftig dei siste fire åra. Frå 2016 til 2017 har Herøy kommune si gjeld auka med i underkant av 1,0 mill kr. Likevel ser vi av tabellen og grafen over at Herøy kommune si lånegjeld har auka med 3,3% i høve brutto driftsinntekter. Grunnen til dette er at RDA inntektene (øyremerka statstilskot) var med i driftsrekneskapen i 2016. desse utgjorde vel 34,0 mill kr og gjorde at våre brutto driftsinntekter i 2016 var betydeleg høgare enn i 2017.

Frie inntekter i kr per innbygger

Tidlegare var vi ei skattesterk kommune, men dei siste åra har vi gradvis nærma oss snittet og i 2017 hamna vi like under 100% av landsgjennomsnittet.

Vi ser vidare av tabellen at vi i 2014 var den av samanlikningskommunene (dei lokale) som hadde høgast frie inntekter per innbygger medan vi i 2017 er den med lavast frie inntekter per innbygger.

7.3 Rekneskapsprinsipp

Herøy kommune fører rekneskapen sin etter dei kommunale rekneskapsprinsippa nedfelt i KommuneLOVA § 48 og rekneskapsføreskriftene § 7. Anordningsprinsippet gjeld i kommunal sektor og tilseier at tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedkjem kommunen si verksemd, skal gå fram av driftsrekneskapen eller investeringsrekneskapen. Driftsrekneskapen syner driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen og resultat for året. Investeringsrekneskapen syner kommunen sine utgifter i samband med investeringar, utlån med meir, samt korleis desse er finansiert.

Kommunen sin driftsrekneskap syner årlege avskrivningar som er årlege kostnader som følgje av forbruk av driftsmidlar. Avskrivningane har betydning for kommunen sitt brutto driftsresultat, men blir utnulla slik at netto driftsresultat ikkje er påverka av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belasta med årets

avdrag som er den utgifta som skal påverke kommunen sitt driftsresultat etter gjeldande rekneskapsreglar. Grunnen til at avskrivningane blir vist i rekneskapen er blant anna at dei som tek avgjerder, (adm. leiarar og politikarar) og dei som brukar rekneskapen, skal sjå denne kostnaden presentert i rekneskapen og vurdere den i høve til kommunen sitt driftsresultat og avdragsutgifter.

I 2017 vart RDA midlane for første gang ført i investeringsrekneskapen. Det gjer at nøkkeltala for perioda 2014-2016 og 2017 ikkje er samanliknbare for Herøy kommune sin del. Fordelen med omlegginga er at vi no er samanliknbare med andre kommunar når det gjeld økonomiske nøkkeltal.

Vidare er rekneskapen ført etter bruttoprinsippet. Det tyder at det ikkje er gjort frådrag i inntekter for tilhøyrande utgifter og heller ikkje frådrag i utgifter for tilhøyrande inntekter. Dette tyder at aktiviteten i kommunen kjem fram med rett sum.

7.4 Rammevilkår/resultat

Herøy kommune har eit brukbart betra brutto- og netto driftsresultat i 2017, sjølv om det ikkje kan måle seg med 2016. Netto driftsresultat er positivt med vel 9,5 mill. kr (1,47%). Staten sitt mål er at netto driftsresultat skal utgjere 1,75 % av driftsinntektene (reduisert frå 2,0%). Netto driftsresultat er med det 0,28 % eller nær 2,82 mill. kr lavare enn målsetjinga

Alle tal i 1.000 kr

År	2013	2014	2015	2016	2017
Brutto driftsres	(45.577)	(43.265)	(2.161)	31.014	(2.080)
Netto driftsres	(35.245)	(43.405)	1.150	41.783	9.533
Brutto driftsres eks RDA	2.490	(9.132)	3.876	14.282	(2.080)
Netto driftsres eks RDA	19.249	(6.373)	6.845	24.582	9.533

Som ein ser av tabellen over har RDA-midlane stor betydning når det gjeld brutto- og netto driftsresultatet for perioden 2013-2016.

I rekneskapen per 31.12.2017 utgjer kommunen sine disposisjonsfond om lag 39,6 mill. kroner. Sett i høve til 31.12.2016 er dette ein auke på om lag 21,78 mill. kr. Dersom ein brukar heile mindreforbruket i 2017 til å styrke disposisjonsfonda aukar desse til om lag 49,7 mill kr.

Herøy kommune har dei siste åra hatt bra samsvar mellom budsjett og rekneskap for det som gjeld drifta. Det syner at kommunen har gode budsjettprosessar med involvering frå avdelingar, administrasjon og politikarar. Likevel har kommunen eit forbettringspotensiale når det gjeld å få avsett/brukt ulike bundne og ubundne driftsfond.

Når det gjeld kommunen sitt rekneskapsmessige resultat varierer det mykje frå år til år. Faktorar som har spelt ei avgjerande rolle her dei siste åra (både positive og negative) er momskompensasjon investeringar, finansavkastninga, svingande

skatteinntekter og i perioden 2010-2016 også RDA-midler (sjå ovanfor). Drifta av kommunen er på eit nøkternt nivå, men investeringane har tidvis vore store og det gjer at gjeldsbyrda er stor. Auka finanskostnader framover vil ha som konsekvens at drifta må reduserast på ein skilde område.

7.5 Hovudtalsanalyse

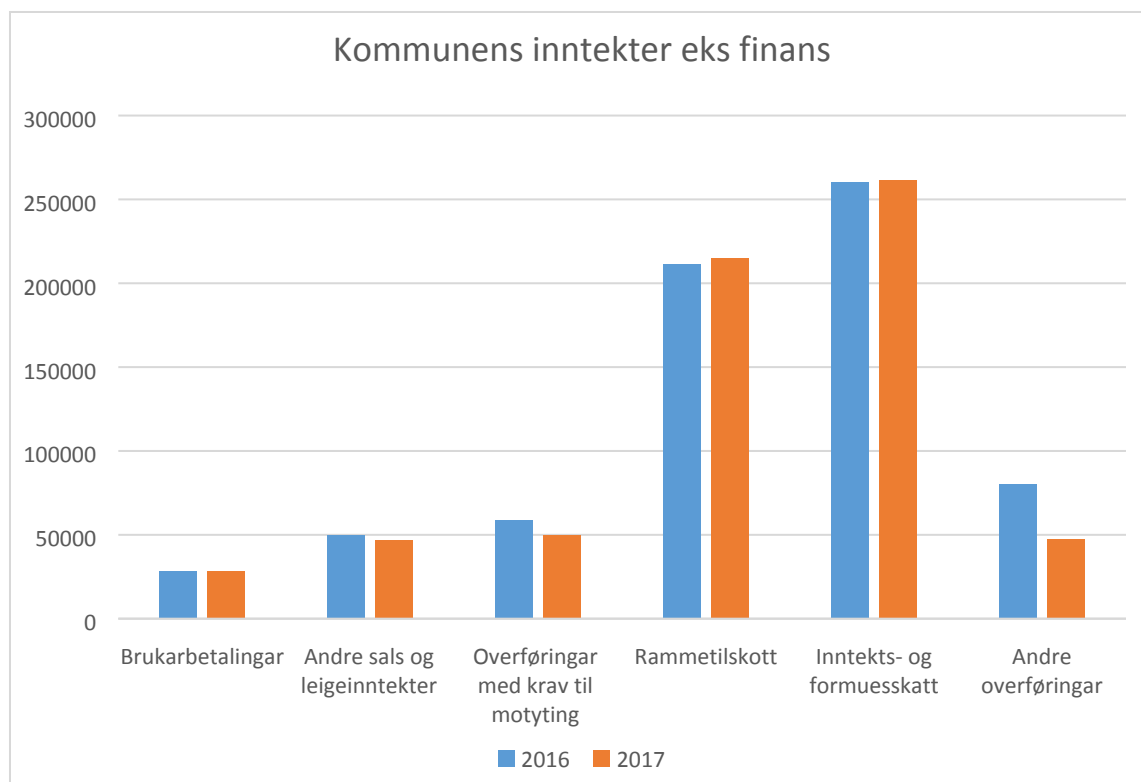
Den kommunale rekneskapen er delt i tre:

1. Driftsrekneskapen
2. Investeringsrekneskapen
3. Balansen

Driftsinntekter

- Skatteinntekter (formues- og inntektsskatt)
- Rammetilskott frå staten
- Andre statstilskott (også øyremerka)
- Andre driftsinntekter som bl.a. vert inntektsført direkte på avdelingane som t.d. refusjonar, brukarbetalingar osv

Fordelinga av inntektene kan ein setje opp slik (mill kr):

Skatt er den største inntektsposten. I 2017 utgjorde denne inntekta nær 40,3% av dei samla kommunale driftsinntektene eks. finans. I 2016 utgjorde dei nær 39,8 % av inntektene.

Skatteinntekter

Skatteoppkrevjaren i Herøy fekk i 2017 kommunale skatteinntekter på om lag 261,5 mill. kr. Det er ein auke i høve til 2016 på nær 1,5 mill. kr.

Skatteinntektene i Herøy kommune var (i mill. kroner) slik:

	Rekneskap 2017	Justert Budsjett 2017
Inntekt	261,5	275,0
% av landsgjennomsnittet per innbyggjar	98,0	
Inntekteinntjamning (netto) i mill kr	-0,3 mill kr	

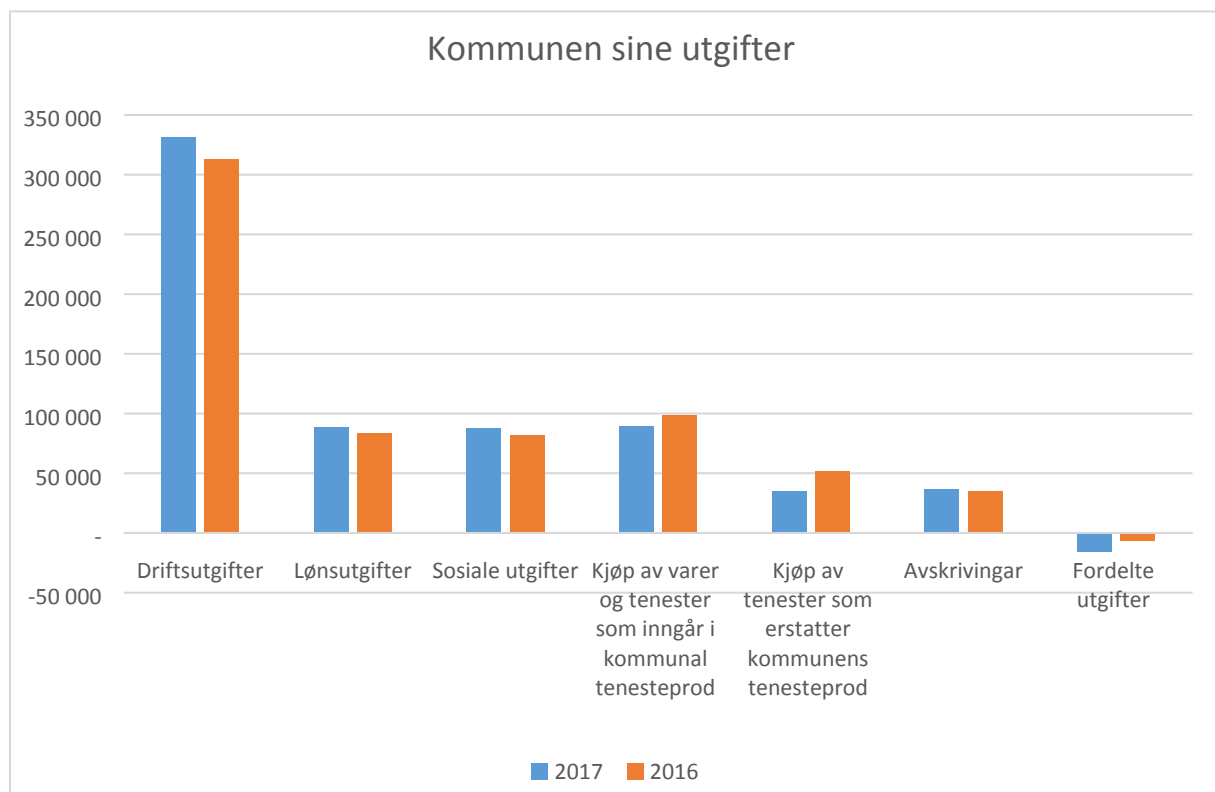
Herøy kommune sine skatteinntekter (forskotspliktige) er vanskelege å budsjettere og har variert mykje få år til år. Tendensen er likevel klar. Vi har gått frå å vere ei skattesterk kommune til å bli ei normalkommune når det gjeld skatteinntektene. 2017 er det første året Herøy har hatt skatteinntekter under landsgjennomsnittet (98%). Går vi tilbake til 2012 var skatteinntektene våre heile 115,7% av landsgjennomsnittet.

Driftsutgifter

Herøy kommune sine driftsutgifter (eksklusive interne overføringar) består av:

- Lønn- og sosiale utgifter
- Kjøp av varer og tenester som inngår i produksjonen
- Kjøp av varer og tenester som erstattar eigenproduksjonen
- Andre utgifter som t.d. tilskott, overføringar, bidrag
- Finans (renter, avdrag, kurstap etc.)

Fordelinga (kr) eks finanskostnadane kan ein setje opp slik:

Driftsutgiftene (eks fordelt utgifter) auka med 3,7 mill kr frå 2016 til 2017 (0,55 %). Løn og sosiale kostnader auka med nær 22,8 mill. kroner (5,7 %) frå 2016 til 2017. Tek ein omsyn til refusjon sjukeløn var auken på nær 20,8 mill kr.

Lønn og sosiale utgifter utgjorde om lag 66,5 % av totale driftsutgifter (eks. interne overføringer, finansieringsutgifter og utbetalte RDA-midlar) for 2017, medan tilsvarende tal for 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011, 2010 og 2009 var hhv 65,5% - 66,0 % - 63,3 % - 64,2 %, 64,3 % - 64,3 % - 66,2 % og 66,4 %. Dei siste to åra har lønsrelaterte kostnader auka mykje i kroner sett i høve til andre driftsutgifter. Det kan tyde på at avdelingane har vore flinke til å kutte i andre driftsutgifter desse åra.

Nøkkeltal	2017	2016	2015
Sum driftsinntekter	-648.776	-687.849	-646.270
Sum driftsutgifter	650.856	656.835	648.432
Brutto driftsresultat	2.080	-31.014	2.161
Finansinntekter	-11.672	-12.356	-9.461
Finansutgifter	36.180	36.712	39.269
Motpost avskrivningar	-36.121	-35.126	-33.120
Netto driftsresultat	-9.533	-41.783	-1.150
Bruk av avsetnader	-28.088	-13.966	-12.736
Avsetnader	27.652	33.257	6.614
Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk	-10.060	-22.493	-7.273
Brutto driftsresultat i % av driftsinntekter	-0,32	4,51	-0,33
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	1,47	6,07	0,17

Netto driftsresultatet i 2017 vart positivt med omlag 9,5 mill. kr. Dette vart nær 10,1 mill. kr betre enn justert budsjett. I driftsrekneskapen brukte vi nær totalt 28,1 mill kr av avsetningane. Av dette brukte vi 0,7 mill. kroner av disposisjonsfonda og nær 4,9 mill. kr av dei bundne fonda. Vi avsette totalt 27,65 mill. kroner i driftsrekneskapen for 2017. Desse vart nytta til avsetjing til bundne fond med nær 5,1 mill. kr, til avsetjing til disposisjonsfond med nær 22,5 mill. kr (det rekneskapsmessige mindreforbruket i 2016, slik at det rekneskapsmessige mindreforbruket i 2017 blir om lag 10,06 mill kr.

Brutto driftsresultat i 2017 vart negativt med nær 2,1 mill. kr. Sidan 2003 er det berre 2006 og 2009, 2010, 2011, 2012 og 2016 som har gitt eit positivt brutto driftsresultat.

Kommunen må gjennomføre pliktige avsetnader og bruk av eksterne midlar som til dømes næringsfond, øyremerka statstilskott (bundne fond) og liknande.

Resultatet etter desse transaksjonane vert kalla rekneskapsmessig meir- eller mindreforbruk. I 2016 fekk vi eit rekneskapsmessig mindreforbruk på om lag 25,556 mill. kroner. Det gir oss slike tal:

	2017	2016	2015
Netto driftsresultat (i 1.000 kr)	-9.533	-41.783	-1.150

Pluss			
Bruk av tidlegare års mindreforbruk	-22.493	-7.406	
Bruk av disposisjonsfond	-715	-579	-5.035
Bruk av bundne fond	-4.880	-5.981	-7.701
Sum bruk av avsetnader	-28.088	-13.966	-12.736
Minus			
Overført til investeringsrekneskapen			
Avsett til tidlegare års meirforbruk			935
Avsetnader til disposisjonsfond	22.493	10.456	2.008
Avsetnader til bundne fond	5.069	22.801	3.671
Sum avsetnader	27.562	33.257	6.614
Rekneskapsmessig mindreforbruk	-10.060	-22.493	-7.273
Rekneskapsmessig meirforbruk			

Det rekneskapsmessige resultatet har ein tendens til å svinge mykje frå år til år i Herøy. I 2017 vart skatteinntektene og rammetilskotet (samla) lavare enn regulert budsjettert (om lag 2,0 mill. kroner). Avdelingane hadde eit samla mindreforbruk på om lag 3,27 mill kr i høve til regulert budsjett. I tillegg vart kommunens netto finanskostnadar om lag 3,95 mill kr lavare enn budsjettert. Resten skuldast lavare pensjonskostnadar enn budsjettert.

Arbeidskapital

Dette er differansen mellom omlaupsmidlar og kortsiktig gjeld. Ved utgangen av 2017 hadde kommunen ein arbeidskapital på 142,2 mill. kr. Dette er ein reduksjon i høve til 2016 på om lag 7,0 mill. kr. Korrigerer ein tala for premieavviket på pensjon vert tala for 2017 114,7 mill. kr og for 2016 om lag 120,3 mill. kr – ein reduksjon på om lag 5,6 mill. kr.

Likviditet

Kommunen sin likviditet var brukbar i 2017. Per 31.12.2017 hadde kommunen om lag 174,5 mill. kr plassert i bankinnskott, aksjar notert på Oslo Børs, sertifikatinnskott og obligasjonar. Dette er ein *reduksjon i høve 2016 på om lag 38,4 mill kr men betre enn både i 2014 og 2015.*

- Likviditetsgrad 1 måler tilhøvet mellom omlaupsmidlar (eks. premieavvik) og kortsiktig gjeld. Det vil seie at den måler kommunen si evne til å dekke sine betalingsplikter etter kvart som dei forfell. Likviditetsgrad 1 bør vere over 2 og i Herøy kommune var den på 2,2. I 2016 og 2015 var den på hhv 1,9 og 2,1.
- Likviditetsgrad 3 seier noko om tilhøvet mellom dei mest likvide midlane og kortsiktig gjeld. Dei mest likvide midlane i dette tilfellet er reine bankinnskott. Likviditetsgrad 3 bør vere på minst 0,33 for å vere tilfredsstillande, og i Herøy kommune syntenøkkeltalet 0,96. I 2016 og 2015 var den på hhv 1,06 og 0,97. Den har såleis vore stabil dei siste åra.

Likviditeten har vore god dei siste par åra og vi må tilbake til 2014 for å finne sist kommunen måtte nytte trekkretten i Danske Bank ASA.

Finanspostar i driftsrekneskapen

Ifølgje rekneskapen var netto finanskostnadar i 2017 på om lag 24,5 mill kr. I 2016 utgjorde netto finanskostnadane 24,4 mill kr og i 2015, 2014, 2013, 2012 og 2011

var den på hhv 29,8 mill. kr 29,6 mill. kr, 14,2 mill. kr, 21,6 mill. kr og 28,9 mill. kr. Det syner at finansinntektene og finanskostnadane kan endre seg mykje i løpet av kort tid. Grunnen til dette finn ein i det vesentlege i dei plasseringane kommunen har i aksje- og obligasjonsmarknaden. I 2017 hadde vi eit netto vinst på 4,7 mill. kr opp 1,0 mill sett i høve til 2016. I 2015 hadde vi eit netto tap på 1,2 mill. kr, i 2014 var gevinsten på beskjedne 0,65 mill. kr medan den i 2013 var på heile 8,1 mill. kr.

I tillegg til dette kjem aksjeutbyttet frå Tussa AS som i 2017 var på om lag 4,1 mill kr – opp om lag 0,8 mill kr sett i høve til 2016.

Rentenivået har synt ein fallande tendens i fleire år. Det har ført til at rentekostnadane har vore nærast uendra trass i ei auka lånegjeld. I 2017 auka imidlertid avdragskostnadane med 1,6 mill kr. Dette skuldast i første rekke auka avskrivingsgrunnlag i balansen. Vi ser også ein reduksjon i renteinntektene. Dette skuldast bl.a lavare gjennomsnittleg innestående på konti samt eit redusert rentenivå.

Tal i mill. kroner

	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015
Renteinntekter/utbytte	11,7	12,3	9,5
Av dette:			
Aksjeutbytte Tussa AS	4,1	3,2	2,8
Kursvinst/utbytte andre aksjar	5,5	5,1	2,7
Andre renteinntekter	2,1	4,0	4,0

Herøy kommune si lånegjeld aukar berre marginalt i 2017. Dei totale rentekostnadane har imidlertid ikkje auka tilsvarende gjeldsveksten. Dette skuldast eit låg rentenivå og at kommunen i samarbeid med Bergen Capital Management har vore aktive i marknaden og fått gode rentevilkår med bankar og finansinstitusjonar. Når det gjeld **reine** rentekostnadar var desse i 2016 på 14,4 mill. kr. I 2015 utgjorde dei 14,7 mill. kr. I 2014 utgjorde dei 14,9 mill. kr. I 2013, 2012, 2011, 2010 og 2009 var dei på hhv 16,5 mill. kr, 18,4 mill. kr, 17,3 mill. kr, 16,2 mill. kr og 17,7 mill. kr. Vi har aldri hatt så stor gjeld og heller ikkje hatt så låge faktiske rentekostnadar på nær 10 år.

Dei totale finanskostnadane kan ein sette opp i ein slik tabell:

Tal i mill. kroner.

	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016	Rekneskap 2015
Renteutgifter	13,9	14,4	14,7
Tap/verdireduksjon aksjar og obligasjonar	0,5	2,0	3,6
Avdragsutgifter	21,8	20,3	20,8

Langsiktig gjeld og pensjon

Kommunane er pålagde å føre pensjonane etter liknande reglar som det bedrifter som følgjer rekneskapslova gjer. Dette fører til at kommunane må skaffe til veie ei aktuarberekning ved årsskiftet der det etter nærare fastsette reglar vert berekna kva som er kommunen si utgift dersom drifta skulle opphøre per 31.12. Dette stiller ein opp mot midlane ein finn i fonda (hjá oss KLP og SPK). Tala syner ei teoretisk over- eller underdekning i ordningane.

Ingen av ordningane syner dekning i og med at AFP-krava (forpliktingane) ikkje kan

forsikraste, men i det teoretiske tilfellet vil dei vere eit krav. Litt grovt kan ein seie at skilnaden mellom berekna krav (forplikting) og pensjonsmidlar syner noverdien av AFP-krava (forpliktingane).

Fordeling av brutto og netto driftsutgifter per sektor

Kommunestyret i Herøy gav gjennom budsjettvedtaket for 2017 ei netto driftsramme til i alt 18 ulike sektorar/avdelingar. Utviklingsavdelinga si netto ramme var ei summering av dei gamle ansvarsområda Utviklingsavdelinga, Anleggs- og driftsavdelinga og Brannvern og feiing. Netto ramme i budsjettvedtaket for desse 3 var samla på 21,93 mill kr, men dette vart gjennom budsjettendringar korrigert til 24,28 mill kr (tiltakspakken). Rekneskapen synte netto brukte midlar på 25,55 mill kr.

Oversikt over brutto og netto utgifter og inntekter fordelt på ansvarsområder slik det er oppsett i budsjettvedtaket				
Avdeling	Rekneskap	Rev.budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
Sektor STAB				
Utgifter	3 762 005	3 943 974	181 969	11,05
Inntekter	-1 096 476	-983 974	112 502	
Servicetorget	2 665 529	2 960 000	294 471	
	Mindreforbruk på kr 294.471,-			
Utgifter	2 260 532	2 302 709	42 177	10,37
Inntekter	-285 423	-122 709	162 714	
Dokumentsenter og politisk sekretariat	1 975 109	2 180 000	204 891	
	Mindreforbruk på kr 204.891,-			
Utgifter	5 808 326	5 945 826	137 500	4,39
Inntekter	-391 062	-295 826	95 236	
Økonomiavdeling	5 417 264	5 650 000	232 736	
	Mindreforbruk på kr 232.736,-			
Utgifter	10 278 829	9 940 765	-338 064	4,68
Inntekter	-2 818 087	-2 130 765	687 322	
Personal- og organisasjonsavdelinga	7 460 742	7 810 000	349 258	
	Mindreforbruk på kr 349.258,-			
Utgifter	6 975 768	7 404 635	428 867	6,96
Inntekter	-655 815	-644 635	11 180	
Informasjonsteknologi	6 319 953	6 760 000	440 047	
	Mindreforbruk på kr 440.047,-			
Utgifter	41 706 421	43 644 058	1 937 637	-1,01
Inntekter	-17 489 775	-19 671 245	-2 181 470	
Eigedomsavdelinga	24 216 646	23 972 813	-243 833	
	Meirforbruk på kr -243.833,-			
SUM STAB (netto)	48 055 243	49 332 813	1 277 570	2,66
	Mindreforbruk Stab på kr 1.277.570,-			
Sektor OPPVEKST				
Utgifter	71 356 837	72 480 359	1 123 522	2,87
Inntekter	-6 091 269	-5 340 359	750 910	
Barnehagar	65 265 568	67 140 000	1 874 432	
	Mindreforbruk på kr 1.874.432,-			
Utgifter	138 143 440	142 071 613	3 928 173	1,13
Inntekter	-26 298 316	-28 971 613	-2 673 297	
Grunnskular,PPT,Kulturskulen m.m.	111 845 124	113 100 000	1 254 876	
	Mindreforbruk på kr 1.254.876,-			
SUM OPPVEKST (netto)	177 110 692	180 240 000	3 129 308	1,77
	Mindreforbruk Oppvekst på kr 3.129.308,-			
Sektor HELSE OMSORG				
Utgifter	55 069 679	50 674 077	-4 395 602	
Inntekter	-14 250 642	-11 874 077	2 376 565	

Barn, familie og helse	40 819 037	38 800 000	-2 019 037	-4,94
	Meirforbruk på kr 2.019.037,-			
Utgifter	146 706 245	138 639 686	-8 066 559	
Inntekter	-34 537 669	-29 319 686	5 217 983	
Pleie og omsorgsavdelinga	112 168 576	109 320 000	-2 848 576	-2,54
	Meirforbruk på kr 2.848.576,-			
Utgifter	57 692 531	56 727 443	-965 088	
Inntekter	-18 030 290	-15 747 443	2 282 847	
Bu- og habiliteringsavdelinga	39 662 241	40 980 000	1 317 759	3,32
	Mindreforbruk på kr 1.317.759,-			
Utgifter	20 784 030	20 945 096	161 066	
Inntekter	-15 031 298	-11 545 096	3 486 202	
Sosial og flyktning	5 752 732	9 400 000	3 647 268	63,40
	Mindreforbruk på kr 3.647.268,-			
SUM HELSE OG OMSORG (netto)	198 402 586	198 500 000	97 414	0,05
	Mindreforbruk Helse og omsorg kr 97.414,-			
Sektor SAMFUNNSUTVIKLING				
Utgifter	21 335 034	18 805 512	-2 529 522	
Inntekter	-11 373 255	-10 195 512	1 177 743	
Kulturavdelinga	9 961 779	8 610 000	-1 351 779	-13,57
	Meirforbruk på kr 1.351.779,-			
Utgifter	12 363 765	11 696 318	-667 447	
Inntekter	-5 146 971	-3 857 697	1 289 274	
Utviklingsavdelinga	7 216 794	7 838 621	621 827	8,62
	Mindreforbruk på kr 621.827,-			
Utgifter	32 957 869	28 808 339	-4 149 530	
Inntekter	-23 916 615	-20 738 933	3 177 682	
Anleggs- og driftsavdelinga	9 041 254	8 069 406	-971 848	-10,75
	Meirforbruk på kr 971.848,-			
Utgifter	10 938 418	9 646 107	-1 292 311	
Inntekter	-1 645 744	-1 272 095	373 649	
Brannvern og feiing	9 292 674	8 374 012	-918 662	-9,89
	Meirforbruk på kr 918.662,-			
SUM SAMFUNNSUTVIKLING (netto)	35 512 501	32 892 039	-2 620 462	-7,38
	Meirforbruk Samfunnsutvikling på kr 2.620.462,-			
Andre OMRÅDER				
Utgifter	4 379 493	4 437 261	57 768	
Inntekter	-426 774	-387 261	39 513	
Folkevalde	3 952 719	4 050 000	97 281	2,46
	Mindreforbruk på kr 97.281,-			
Utgifter	2 649 403	3 903 654	1 254 251	
Inntekter	-273 584	-523 654	-250 070	
Administrativ leiging	2 375 819	3 380 000	1 004 181	42,27
	Mindreforbruk på kr 1.004.181,-			

Utgifter	14 384 703	14 600 858	216 155	
Inntekter	-1 766 021	-1 340 858	425 163	
Overføringer	12 618 682	13 260 000	641 318	5,08
Mindreforbruk på kr 641.318,-				
Utgifter	892 429	919 425	26 996	
Inntekter	-1 703 002	-2 085 655	-382 653	
Ø-hjelp, mottak	-810 573	-1 166 230	-355 657	-43,88
Meirforbruk på kr 355.657,-				
Utgifter	79 958 697	77 843 609	-2 115 088	
Inntekter	-557 176 366	-558 332 231	-1 155 865	
Skatt, ramme, finans, tilskot	-477 217 669	-480 488 622	-3 270 953	0,69

Totalt var det sju avdelingar som hadde meirforbruk i 2017 (5 i 2016) på i alt 4,9 mill. kr, medan 13 (15 i 2016) avdelingar hadde eit mindreforbruk på i alt 8,2 mill. kr. Totalt netto mindreforbruk i høve regulert budsjett var såleis på om lag 3,3 mill. kr noko som seier at avdelingane samla sett har synt god budsjettdisiplin.

7.6 Hovudoversikt

Hovudoversikt drift

Økonomisk oversikt - Drift				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Rekneskap 2016
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalinger	-28 393	-26 813	-26 813	-28 339
Andre salgs- og leieinntekter	-47 014	-48 942	-48 892	-49 565
Overføringer med krav til motytelse	-49 908	-53 699	-31 593	-58 687
Rammetilskudd	-214 703	-203 200	-203 200	-211 084
Andre statlige overføringer	-46 323	-39 436	-31 796	-74 595
Andre overføringer	-931	-53	-53	-5 533
Inntekts- og formuesskatt	-261 503	-275 000	-275 000	-260 046
Eiendomsskatt verk og bruk	0	0	0	0
Eiendomsskatt annen fast eiendom	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-648 776	-647 143	-617 347	-687 849
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	331 119	328 756	311 640	312 648
Sosiale utgifter	87 970	96 777	90 530	83 656
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	87 795	81 212	74 410	81 987
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjenesteprod.	89 069	89 760	89 660	98 290
Overføringer	34 530	29 625	29 690	51 211
Avskrivninger	36 121	33 812	33 812	35 126
Fordelte utgifter	-15 747	-6 252	-6 333	-6 083
Sum driftsutgifter	650 856	653 690	623 409	656 835
Brutto driftsresultat	2 080	6 547	6 062	-31 014
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				

Renteinntekter og utbytte	-6 163	-7 275	-6 775	-6 408
Gevinst finansielle instrumenter	-5 483	-4 025	-4 025	-5 935
Mottatte avdrag på lån	-27	-202	-202	-13
Sum eksterne finansinntekter	-11 672	-11 502	-11 002	-12 356
EKSTERNE FINANSUTGIFTER				
Renteutgifter og låneomkostninger	13 856	16 665	16 665	14 435
Tap finansielle instrumenter	492	200	200	2 044
Avdrag på lån	21 832	22 850	22 850	20 233
Utlån	0	250	250	0
Sum eksterne finansutgifter	36 180	39 965	39 965	36 712
Resultat eksterne finanstransaksjoner	24 508	28 463	28 963	24 356
Motpost avskrivninger	-36 121	-34 400	-34 400	-35 126
Netto driftsresultat	-9 533	610	625	-41 783
BRUK AV AVSETNINGER				
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-22 493	-22 493	0	-7 406
Bruk av disposisjonsfond	-715	-1 530	-715	-579
Bruk av bundne fond	-4 880	-2 061	-2 061	-5 981
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	-28 088	-26 084	-2 776	-13 966
AVSETNINGER				
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års r.messige merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	22 493	22 993	0	10 456
Avsatt til bundne fond	5 069	2 482	2 152	22 801
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetninger	27 562	25 475	2 152	33 257
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-10 060	0	0	-22 493

Ser ein på hovudpostane (sum inntekter, sum utgifter, sum finansinntekter etc) er det ikkje så store avvik mellom rekneskap og regulert budsjett. På einskildpostar er det imidlertid store differansar. Det ser vi på skatt, rammetilskott og også andre statlege overføringer. For den siste posten sin del skuldast differansen øyremerkta tilskott ressurskrevjande brukarar.

På utgiftssida ser ein at lønskostnadane (ink. sosiale utgifter) har eit positivt avvik på om lag 6,5 mill. kr sett i høve til regulert budsjett. Sjølve lønskostnadane vart imidlertid 2,5 mill høgare enn budsjettet.

Brutto lønskostnadar i 2017 er nær 6,0% høgare enn i 2016. Grunnane til dette er bl.a. lønsoppgjeret samt auke av tal på stillingar (midlertidige) i PO pga ressurskrevjande brukarar.

Hovudoversikt Investering

I investeringsrekneskapen fører ein kjøp med ein verdi som er høgare enn kr

100.000,- og som har ei levetid på minimum 3 år. Vidare skal ein her føre inntekter ein berre får ein gong og utgifter av spesiell karakter. I 2017 har vi hatt utfordringar knytt til investering kontra vedlikehald og evt tap som følge av tomtsal.

Økonomisk oversikt - Investering				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Regulert budsjett 2017	Opprinnelig budsjett 2017	Regnskap 2016
INNTEKTER				
Salg driftsmidler og fast eigedom	-1 651	0	0	-2 095
Andre salgsinntekter	0	0	0	-630
Overføringer med krav til motytelse	-8 036	-20 409	-9 650	-15 603
Moms-kompensasjon	0	0	0	0
Statlige overføringer	-20 645	0	0	-100
Andre overføringer	-1 277	-60	0	-815
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-322	0	0	0
Sum inntekter	-31 931	-20 469	-9 650	-19 243
UTGIFTER				
Lønnsutgifter	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	42 642	124 268	46 400	76 291
Kjøp av tjenester som erstatter kommunens tjensteprod.	828	1 593	1 400	1 154
Overføringer	20 198	20 773	9 650	15 395
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	-300
Sum utgifter	63 669	146 633	57 450	92 540
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER				
Avdrag på lån	3 368	0	0	3 376
Utlån	17 047	5 000	5 000	23 495
Kjøp av aksjer og andeler	1 788	1 350	1 350	1 705
Dekning av tidligere års udekkede merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	703	0	0	0
Avsatt til bundne fond	7 820	0	0	0
Avsatt til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	30 726	6 350	6 350	28 576
Finansieringsbehov	62 463	132 514	54 150	101 874
FINANSIERING				
Bruk av lån	-57 919	-119 864	-45 300	-97 086
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponerte mindreforbruk	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1 949	0	0	-4 358
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-178	-300	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-2 418	-12 350	-8 850	-430
Bruk av bundne fond	0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum finansiering	-62 463	-132 514	-54 150	-101 874
Udekket / Udisponert	0	0	0	0

Herøy kommune investerte for om lag 65,5 mill. kr i 2017 inkludert kjøp av aksjer og andeler (eigenkapitalinnskott i KLP) på 1,79 mill. kr. I 2017 vart prosjekt som Eggesbøtun ferdig og tatt i bruk. I tillegg vart det brukt om lag 8,6 mill kr på Myrabakken Bustadfelt på Moltu. Elles er det investert i ei mengd mindre prosjekt som IKT, gravplassar, oppgradering av Bergsøy skule Borge, oppgradering av Herøy omsorgssenter osv. Det meste av investeringane vart finansiert ved bruk av lån.

Balanserekneskapen

Balansen syner eigedelar som likvidar, fordringar, anleggsmidler og korleis desse er finansiert. Finansieringa i balansen vert delt i 3 – kortsiktig gjeld, langsiktig gjeld og eigenkapital.

Balanseregnskapet		
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2017	Regnskap 2016
EIENDELER		
ANLEGGSMIDLER		
Faste eiendommer og anlegg	895 634	882 750
Utstyr, maskiner og transportmidler	37 314	39 825
Utlån	96 666	69 620
Aksjer og andeler	90 791	87 689
Pensjonsmidler	718 597	673 198
Sum anleggsmidler	1 839 003	1 753 081
OMLØPSMIDLER		
Kortsiktige fordringer	35 695	49 545
Premieavvik	27 545	28 943
Aksjer og andeler	82 587	66 622
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskudd	91 879	146 329
Sum omløpsmidler	237 705	291 439
Sum eiendeler	2 076 708	2 044 520
EGENKAPITAL OG GJELD		
EGENKAPITAL		
Disposisjonsfond	-39 642	-17 864
Bundne driftsfond	-46 460	-38 241
Ubundne investeringsfond	-7 025	-8 918
Bundne investeringsfond	-2 277	-2 488
Regnskapsmessig mindreforbruk	-10 060	-22 493
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0
Udekket i investeringsregnskapet	0	0
Likviditetsreserve	0	0
Kapitalkonto	-143 356	-110 979
Endring rekneskapsprinsipp AK (drift)	0	0
Endring rekneskapsprinsipp AK (investering)	0	0
Sum egenkapital	-248 820	-200 983

GJELD		
LANGSIKTIG GJELD		
Pensjonsforpliktelser	-883 165	-852 575
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	0	0
Andre lån	-840 732	-840 261
Sum langsiktig gjeld	-1 723 897	-1 692 837
KORTSIKTIG GJELD		
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld	-92 405	-138 260
Premieavvik	-3 132	-3 987
Sum kortsiktig gjeld	-95 537	-142 247
Sum egenkapital og gjeld	-2 068 254	-2 036 066
Ubrukte lånemidler	40 709	50 621
Andre memoriakonti	68	68
Motkonto for memoriakontiene	-40 777	-50 689
Sum memoriakonti	0	0

Dei fleste omlaupsmidlane fekk redusert verdi i 2017. Spesielt kontantbeholdninga viste ein stor reduksjon ved dette årsskiftet sett i høve til 31.12.2016. Dette skuldast mange ting bl.a. ei overføring frå kontantar til aksjar og andelar samt at unytta lånemidler har blitt redusert.

Kommunen sine ulike driftsfond vart også styrka, medan investeringfonda vart tappa litt. Når det gjeld dei bundne fonda skuldast det aller meste av auken at vi fekk tilført meir i RDA-midler i 2017 enn vi betalte ut.

Den langsiktige gjelda auka er nær uendra sett i høve til 2016 og ved årsskiftet utgjorde den om lag 840,8 mill. kr eller om lag kr 93.700,- per innbyggjar.

8. Fokusområde Tenester

Utfordringane for dei kommunale tenestene vil variere frå tenestekområde til tenestekområde. Dei felles utfordringane er:

- Oppnå og dokumentere tilfredsstillande resultat og kvalitet innanfor dei ulike tenestekområda.
- Sikre god brukarmedverknad og løpande utvikling i tenesteytinga
- Leverer tenester i samsvar med brukarane sine lovfesta rettar.
- Digitalisering, innovasjon og bruk av ny teknologi

Det er formulert spesifikke **utviklingsmål for dei ulike tenestene**.

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar.	Avvik og klager.
Status 2015	Ikkje målt.	Manglar data.
Ambisjon 2020	Betre enn landsgjennomsnittet.	Manglar data.
Resultatmål 2017	Betre enn landsgjennomsnittet.	Manglar data.

8.1 Kommunebarometeret

Plasseringa er førebels, ettersom ein del data først blir publisert i juni. Dersom vi ser bort frå kommunane sitt ulike økonomiske utgangspunkt, kjem Herøy på ein 310. plass, 159. plass justert for inntekstnivå. Nøkkeltalla er litt betre enn økonomiske føresetnader skulle tilseie. Endeleg tabell blir offentleggjort 21.juni. Herøy er inne på Topp 100-lista innan einingskostnader, sosialteneste og barnevern. Kommunen har sine svakaste plasseringar innan helse (389. plass), økonomi (357. plass) og pleie og omsorg (345. plass). Kommunal Rapport gjer nokre endringar i metoden kvart år. Nye og betre nøkkeltall kjem til, medan andre vert fjerna. Dette påverkar kommunen. Det er i tillegg viktig å hugse at mange ting ikkje blir målt. Ei god plassering eit enkelt år kan skuldast tilfeldigeheiter - på same måte som ei dårleg plassering. Likevel: I hovudsak vil kommunar som ligger langt nede på ein tabell, som regel ha ein del å lære av kommunane som er i toppen av den same tabellen.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	41	329	307	354	311	367	279	255
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	74	316	279	308	244	313	210	159
Grunnskole				93	152	180	222	221	126
Pleie og omsorg		319	303	251	356	378	403	363	345
Barnevern				242	224	83	215	287	99
Barnehage	259	322	366	377	350	275	331	121	197
Helse		387	404	417	350	361	368	359	389
Sosial	87	158	115	121	179	132	108	138	86
Kultur	269	363	374	355	326	286	263	292	271
Økonomi			343	276	275	343	372	259	357
Kostnadsnivå				105	97	111	94	58	71
Miljø og ressurser		282	212	264		284	280	276	186
Saksbehandling						51			

Vann, avløp og renovasjon

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Herøy målt mot egne naboer

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Volda	42	181	207	248	9	123	148	142	241
Vanylven	56	43	379	304	171	176	58	50	172
Ulstein	59	54	132	331	120	239	207		
Giske	148	110	14	374	411	248	61	398	78
Herøy (M. og R.)	159	126	345	99	197	389	86	357	71
Sande (M. og R.)	232	65	400	317	386	91	81	339	206

Grunnskulen:

Avgangskarakterane på 10. trinn i Herøy har vore omtrent middels dei siste fire åra. Resultata i fjor var omtrent på same nivå som snittet dei siste fire åra. 30 prosent av elevane på 5. trinn dei siste fire åra ligg på lavaste meistringsnivå (av fem). Det er omtrent som normalen for Kommune-Noreg. På ungdomsskulen oppfyller 69 prosent av lærarane i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordjuping i faga. Snittet for heile landet er 68 prosent.

Pleie og omsorg:

I Herøy har 72 prosent av dei tilsette fagutdanning. Snittet for landet er 74 prosent. I dei beste kommunane er andelen minst 84 prosent. Andelen er litt lavare nå enn for eitt år sidan. Målt mot kor mange over 80 som faktisk bor på sjukeheim, har kommunen ein middels andel plassar avsett til demente. Nasjonalt er anslaget at fire av fem gamle på sjukeheim er demente. I Herøy er 52 prosent av plassane meint for demente. Kommunane skal gi eit tilbod til funksjonshemma også utanom arbeid og studier. I Herøy er det 67 prosent som har fått oppfylt sitt behov. Andelen er ganske høgt målt mot resten av landet. Snittet i Kommune-Noreg er 60 prosent. Dei beste ligg på 85 prosent.

Barnevern:

Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Herøy ganske lav målt mot resten av landet. Sjølv om Herøy ligger betre an enn normalkommunen, er det framleis nokre saker som tar lang tid å behandle. Kommune-Noreg har blitt betre dei siste åra, snittet er nå 87 prosent. Vi har ikkje oppdaterte tall for kor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterheim eller institusjon. Snittet i Kommune- Norge er 27 prosent.

Barnehage:

Bemanninga i barnehagane i Herøy er lav målt mot dei som har best tall her. Som regel er bemanninga lavare jo større kommunen blir. Snittet er 6 barn per årsverk. 40 prosent av tilsette i kommunale barnehagar har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 36 prosent. Nokre få menn jobbar i barnehagane i kommunen. Kvifor er ikkje rekrutteringa betre? 85 prosent av barna med minoritetsbakgrunn går i barnehage, ifølgje talla. Det er bra. Snittet for landet er 77 prosent. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er ei marginal feilkjelde.

Helse:

Legedekninga i Herøy er litt lavare enn i mediankommunen. Kommunestorleik har stor betydning på dette punktet. Det er ledig plass på 40 prosent av fastlegelistene. Dekning av helsesøster målt mot talet på småbarn i kommunen er middels. Målt mot folketalet er det svært få tilsette som er registrert med vidareutdanning innan psykisk helsearbeid.

Sosialteneste:

Unge mottakarar går litt kortare tid på sosialhjelp i Herøy enn i normalkommunen. I barometeret vert kort stønadstid rekna som bra. Det må vere positivt at sosialhjelp er ei mellombels løysing på veg mot noko meir permanent. Blant dei under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 4 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på 3,7 prosent. Sosialstønad vert gitt i over 10 månader til 9 prosent av dei som mottar støtte. Andelen er ikkje høg, kommunen er på 18. plass på denne tabellen. Andelen mottakarar som har sosialhjelp som hovudinntekt er normal. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovudinntekt.

Økonomi:

Korrigert netto driftsresultat var 1,4 prosent i fjor. Mange kommunar leverte betre marginalar. Teknisk berekningsutval tilrår ein pluss på 1,75 %. Herøy hamner på 147. på denne tabellen for 2017. Målt over dei siste fire åra har drifta gått i pluss. Netto renteesponert gjeld er meir enn dobbelt så høg som landsgjennomsnittet (45 prosent), målt mot brutto driftsinntekter. Investeringsnivået har vore omtrent middels i Herøy dei fire siste åra.

Kostnadsnivå:

Netto utgifter til grunnskulen (korrigert for utgiftsbehovet) i Herøy er lave. Kommunen er på 78. plass på denne tabellen. Innan pleie og omsorg ligger kostnadane litt under det som er normalnivået. Barnehagekostnadane er litt under det som er normalnivået. Kostnadane innan barnevernet ligger nærare de billigaste enn dei dyraste kommunane.

8.2 Brukarundersøkingar 2017:

- **Barnehage**

Gjennomsnittresultatet ved dei to førre målingane var 5,3. (1 er dårlegast, 6 er best) Gjennomsnittresultatet i landet i 2017 er 5,2. I Herøy er gjennomsnittresultatet 5,4.

- **Legeteneste**

Brukarundersøking er gjennomført ved den private legetenesta våren 2017. Resultata er positive på dei fleste områda. Det er lavast score når det gjeld tilgjenge og informasjon.

- **Fysioterapi**

Brukarundersøking er gjennomført ved den private fysioterapitenesta våren 2017. Resultata er positive på dei fleste områda. Det er lavast score når det gjeld tilgjenge.

- **PU**

Herøy kommune får ein poengscore på 4,4 poeng, mot landet som har 4,6 poeng.

På kategorien trivsel, som er kategorien Herøy kommune scorar desidert lågast på samanlikna med landet, gjeld dette tilbakemeldingar på jobb/dagaktivitet, fritid og ferietilbod. Det er særskilt på ferietilbod vi kjem dårleg ut, med ein score på 2,9 poeng mot landet som har 4,1 poeng på dette spørsmålet. Trivselen i bustaden er derimot høg, med ein score på 5,1.

Når det gjeld brukarmedverknad, som er den kategorien med lågast poengscore totalt sett både i Herøy og i landet, kjem vi betre ut enn landet på spørsmål om brukaren er med å bestemme innhaldet i individuell plan og om brukaren veit kven som er koordinator. Det spørsmålet vi kjem dårlegast ut på i Herøy, er om brukarmedverknad vert ivaretatt på annan måte enn gjennom individuell plan. Her får vi ein score på 3,6 medan snittet i landet er 4,4.

- **Institusjon (sjukeheim)**

Resultat frå brukarundersøking våren 2017. I denne kartlegginga er det næraste pårørande som har svart på vegne av bebuar på institusjon. Herøy kommune kjem totalt sett betre ut enn landssnittet.

- **Ungdata**

Ungdata er eitt av fleire verktøy som gir oss informasjon om status i oppvekstmiljøet. Vi har i tillegg andre både kvantitative og kvalitative verktøy som vi må nytte når vi skal oppsummere status som grunnlag for strategiar og tiltak.

Resultata frå Ungdata vil bli brukt vidare både på leiarnivå i den enkelte fagavdeling, samt i det tverrfaglege arbeidet, med analyse og vurdering av årsaker og tiltak. I dette arbeidet vil den rapporten som vert kalla Trendrapport Herøy 2017 vere nyttig. Denne viser ei samanlikning mellom svara i 2014 og 2017, og viser dermed positiv og negativ utvikling.

- **Innbyggjarundersøking**

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgde med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgd med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgd med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om møte med kommunen (3,7) og tillit (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultata samsvarar også med resultata for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet

8.3 Tilsyn og klagesaker.

Så langt i 2017 har det vore gjennomført 23 tilsyn med til saman 60 avvik. 19 tilsyn har gått på bygningar, 1 på skatt, 1 på sentraladministrasjon og 1 på ROP (rus/psykiatri).

Det ligg ikkje føre ein samla oversikt over klagesaker i 2017.

8.4 Årsrapport sektor Stab

Tenester og oppgaver i sektoren

I 2017 har Sektor Stab omfatta kommunalsjef, Dokumentsenter og politisk sekretariat, innkjøp, Servicetorget, Personal- og organisasjonsavdelinga, Økonomiavdelinga, Egedomsavdelinga og IKT-avdelinga⁹ som utgjør til saman 6 avdelingar. Kommunalsjef Stab er leiar for sektoren og har eiga leiargruppe.

Sektor Stab har som primæroppgåve å syte for interne tenester i organisasjonen innanfor ulike fagfelt. For å levere gode tenester må Stab samhandlar og samarbeider på ulike organisatoriske nivå, med leiarar, medarbeidarar, tillitsvalde og politisk leiing.

Dokumentsenter, politisk sekretariat, innkjøp og leiing:

Dokumentsenter og politisk sekretariat skal yte merkantil internservice til driftseiningane, dei andre stab- og støttefunksjonane, ordføraren, andre folkevald og politiske utval. Dokumentsenter og politisk sekretariat er primært eit internt serviceorgan. Eksterne tenester dreier seg stort sett om utskrifter frå postlista på nett, status for innsende dokument og spørsmål om politiske vedtak. Dokumentsenter og politisk sekretariat er sekretariat for politisk utval medrekna valstyret og har ansvar for gjennomføringa av kommune- og stortingsvala. Kommunen har sentralarkiv og all post til sak/arkivsystemet vert scanna, journalført og arkivert. Avdelinga har også ansvar for møteinnkallingar, trykking og distribuering av saklister og møtebøker til dei politiske utvala.

Servicetorget:

Servicetorget har bl.a. ansvar for publikumsmottaket, sentralbord og ekstern informasjonsarbeid. Avdelinga syt for oppdateringar både på Herøy kommune si nettside, intranettside og Facebook. Dei skriv nyhendeartiklar, lagar videosnuttar og informasjonsmateriale. I tillegg til dette utfører avdelinga sakshandsaming for andre avdelingar.

Personal- og organisasjonsavdelinga:

Personal- og organisasjonsavdelinga har stab og støttefunksjon til dei andre avdelingane og skal arbeide med å utvikle kommunen sin personalpolitikk og verkemiddel på personalområdet i samarbeid med leiarar og arbeidstakarorganisasjonane. Avdelinga har ansvar for lønnsutbetaling, søknad om tenestepensjon frå Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) samt innkrevjing av refusjon sjukepengar. Avdelinga har eit overordna ansvar for sjukefråværsoppfølging, koordinering av tenester frå Bedriftshelsetenesta, AKAN arbeidet og HMS i organisasjonen. Ei viktig oppgåve er og å gi leiarane støtte og hjelp i personalfaglege spørsmål og i utøvinga av leiarane sitt personalansvar, samt å være kontaktledd mellom arbeidsgjevar og arbeidstakarorganisasjonane.

⁹ IKT-avdelinga som eiga avdeling vart ved årsskifte 2018 overført og inkorporert i SSIKT.

Økonomiavdelinga:

Avdelinga fører rekneskapen for Herøy kommune, Søre Sunnmøre Landbrukskontor (2017), Opplæringskontoret, Herøy kyrkjelege fellesråd, Ytre Herøy sokn, Indre Herøy sokn og Leikanger sokn. Frå 01.01.2018 fell Søre Sunnmøre landbrukskontor vekk som eige selskap og i staden tek avdelinga rekneskapsføringa til Sande kyrkjelege fellesråd.

Avdelinga syter for utsending av kommunale krav (fakturaer) og innfordring av desse. Skatterekneskapen inklusiv kontroll og innfordring (særnamsmannskompetanse). Avdelinga har også ansvar for sakshandsaming, finans (lån og plasseringar) og opplæring innan økonomiområdet.

Eigedomsavdelinga:

Forvaltning omfattar personal- og økonomiforvaltning, inn- og utleige av formålsbygg, utarbeiding av forsikringsavtalar og oppfølging av forsikringssaker innanfor tingsområdet, utarbeiding og revisjon av kommunedelplan for bustadpolitikk og klimatiltak, oppfølging av offentlege tilsyn og pålegg og strategisk vidareutvikling av kommunale bygg.

Byggdrift

Byggdrift omfattar alle oppgåver som er naudsynte for at kommunale formålsbygg og utleigebustadar fungerer som tiltenkt i det daglege.

Bustadforvaltning, startlån og tilskot:

Bustadforvaltning omfattar inn- og utleige av kommunale utleigebustadar samt handsaming av søknadar om startlån og tilskot til etablering og/eller tilpassing.

Reinhald og Kantine

Kantinedrift ved Herøy rådhus. Reinhald omfattar dagleg og periodisk reinhald samt hovudreingjering i kommunale formålsbygg og einskilde kommunale utleigebustadar.

Prosjekt

Prosjekt omfattar planlagde vedlikehaldstiltak, byggeprosjekt (nybygg, tilbygg og totalrehabilitering av kommunale bygg) og andre mindre investeringstiltak i tilknytning til kommunale bygg. Ansvarsområdet omfattar om lag 64 000 m² BTA bygningsmasse, fordelt på om lag 54 000 m² formålsbygg og 10 000 m² utleigebustadar. Det er ikkje utarbeida nøkkeltal for eigedomsforvaltninga. Forslag til målstyring etter nøkkeltal er under utarbeiding som del av årsplanen for 2017.

IKT-avdelinga

Avdelinga har ansvar for drift, vedlikhald og investering innanfor ansvarsområdet, i tett samarbeid med dei andre sektorane og Søre Sunnmøre IKT.

Det vert syn til prosjekttiltaksplan 2017.

Årsverk

Stillingsheimlar inklusiv vakanse	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Personal- og organisasjonsavdelinga	4,50	5,00	5,00	5,10	5,30	4,70	4,45
Økonomiavdelinga	7,00	7,0	7,3	8,3	-	-	-
Servicetorget	5,5	5,5	5,5	5,5	-	-	-
Eigedomsavdelinga	30,1	30,1	30,1	30,1	-	-	-
Dokumentsenter og politisk sekretariat	2,5	2,5	2,5	2,5	-	-	-
Innkjøp	1,0	1,0	1,0	1,0	-	-	-
Leiging	0,5	-	-	-	-	-	-
IKT-avdelinga	3,0	3	3,0	4	-	-	-
Totalt	54,1	54,1	54,4	56,5	-	-	-

Vakanse i sektoren ved årskifte 2017/2018 var 2,4 stillingsheimlar.

Tenestene:

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.	Oppfylging
Tiltak i Personal- og organisasjons-avdelinga	Gjennomføre 10-faktor (medarbeidarundersøking)	Implementere og ta i bruk nytt tidsregistreringssystem tidBANK	Gjennomført og rapportert i Kommunestyret.
	-	Implementere og ta i bruk elektroniske skjema i høve løn. (Føresetnad: samarbeid med SSIKT og tekniske høve)	Gjennomført leiaropplæring og oppfylging.
	-	Ta del på prioriterte kurs innan personal- og organisasjonsfaget	Er i kontinueleg dialog med SSIKT.
	-	Gjennomføre opplæring for leiarar	Evrykurs for lønsmedarbeidar er gjennomført.
Tiltak i Økonomi-avdelinga	-	Kursaktivitet bl.a. knytt til nytt mva-regelverk	Del 1 av opplæring. Gjennomført.
Tiltak i Servicetorget	Innbyggjarundersøking	Utarbeide og ta i bruk serviceerklæring	Teke del på momskurs og Evry-samling.
	Ta i bruk tilbake-meldingssystem (HappyOrNot)	Interne kurs knytt til rolla som servicevert	Innbyggjarundersøkinga er gjennomført og handsama politisk.
Tiltak i IKT-avdelinga	Måle responstid på brukarstøtte (support)	Rutinar i høve nye prosjekt og innkjøp	Utarbeidd serviceplakat.
	Måle løysingstid på innmelde saker	Definere tenesteleveranse og SLA (Service Level Agreement) for SSIKT og lokal IKT-avdeling)	Gjennomført HappyOrNot-undersøking i 2017.
			Ikkje gjennomført interne kurs.
			Målar responstid på supporttelefonen.
			Skal prøve å ta ut Case-rapportar i slutten av året.

Tiltak Dokumentsender og pol. Sekretariat	-	Endring av mal for saksframlegg, med samandrag av saka.	Gjennomført.
	-	Optimalisere og samordne innsyn/politikk på kommunene sine heimesider (Interkommunal arbeidsgruppe)	Gjennomført.
Tiltak i Egedoms-avdelinga (Byggdrift)	Utarbeide nøkkeltal for måling av tenesteutvikling	Alle byggmessige avvik og aktivitetar skal registrerast i avvikssystemet Famac	Er på gang med å hente inn fakta. Ynskjer 2-3 nøkkeltal. Ikkje bestemt enno, då det er på veg ein Norsk standard.
Tiltak i Egedoms-avdelinga (Bustad-forvaltning og startlån/tilskot)	-	Klargjering av bustad innan 30 dagar etter avlevering frå leigetakar	Gjennomfører faste bustadmøter med NAV, Helse og omsorg og økonomi.
	-	Utarbeiding av buopplæringsplan for alle nye kontraktshøve	Begynt å jobbe med (mal). Samarbeid md 7 stjerna i høve buopplæring..
	-	Finansinstitusjonar og brukarar skal få betre informasjon om startlån og tilskot	Planlegg møte med bankane. Gjennomført eitt møte.

Organisasjon:

Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommune-organisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeids-gjevarpolitikken sine mål.	Auka nærver i samsvar med målsettinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidlegavgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.	Oppfylging
Tiltak i Staben	Leiarutviklings-program i samband med medarbeidar-undersøking (10-faktor) i regi av KS konsulent	Med bakgrunn i resultat og faktorane i medarbeidar-undersøkinga 10-faktor, skal det utarbeidast tiltaksplanar.	Gjennomføre regelmessige IA-møte med partane i IA-uvalet	Revidering av arbeidsgjevar-politikk og rutinar på personal-området	Leiaurtviklings-programm gjennomført i regi av KS. Arbeidet med tiltakaplanar er i gang.

Samfunnsutvikling:

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar.	Herøy kommune skal ha godt omdøme.	Oppfylging
Tiltak i Stab	Obligatorisk opplæring for nyttilsette	-	-	Fyrste opplæring 24. Mars. Berre ein møtte. Må endre opplegget.
	Gjennomgang og revisjon av arbeidsgjevar-politikken	-	-	Under arbeid, i lag med gjennomgang av rutinar, retningslinjer og avtalar.

Prosjekttiltak Egedomsavdelinga			
Nr.	Prosjekt	Aktivitet	Oppfylging
51408	Einedalen skule – fleirbrukshall	Revisjon av byggeprogram	Byggeprogram er vedteke. Prosjektet er finansiert. Planlagt byggestart i 2018.
51412	Omsorgsbustadar og base for heimetenesta	Nybygg	Prosjektet skal økonomisk avslutta. Forseinka grunna prosjektleiar's oppsigelse av stillinga.
60106	Herøy kulturhus og idrettshall	Asbestsanering	Asbestsanering og gulvlegging er ferdigstilt.
		Nye ytterdører og skalsikring	Ytterdører er skifta ut. Skalsikring er etablert.
		Soneinndeling og delvis utskifting av innerdører	Utskifting av ytterdører og soneinndeling pågår.
		Rehabilitering av lokale for Frivillegsentralen	Utført. Frivilligsentralen har flytta frå dei gamle lokala i Fosnavåg.
60604	Hovudbrannstasjon	Forprosjekt - alternative løysingar	Forprosjekt er vedteke. Prosjektet er finansiert. Planlagt byggestart i 2018. Val av tomt gjenstår.
61302	Ny bil egedomsavdelinga – reinhald	-	Kjøpt
61504	Herøy ressurscenter	Forprosjekt	Egedomsavdelinga avventar overordna vurdering av det framtidige helse- og omsorgstilbodet i Herøy.
61510	Nedre Dragsund 2 - mindre rehabilitering	Tilrettelegging for utleige.	Brannteknisk prosjektering for eventuell ombygging er utført, men det vart ikkje løyvd midlar til ombygging i 2018-budsjettet. Dette er uheldig for egedomsavdelinga som dermed misser næringsleigeinntekter for bygget.

			Fasade mot Kulturhuset er rehabilitert. Fasade mot ungdomsskolen rehabiliterast i 2018.
70016	Bergsøy skule Borga - mindre rehabilitering	Rehabilitering av yttertak – gymsal	Uteområdet mot Havila Stadion og Kulturhusområdet er fristilt for ordinær bruk. Fasade mot ungdomsskolen er fortsatt avstengt grunna fare for takras.
		Desentralisert ventilasjon – prøveprosjekt	Ferdigstilt. Meget positive resultat.
70017	Brannsikring av kommunale bygg	Lukking av branntekniske avvik	Landa tiltak 2,8 mill i midlar
70018	EPC – Energisparekontrakt	Fase 1 – Analyse	Vi førebur sak til kommunestyret vedrørende opsjon på vidare samarbeid med AF gruppen.
70020	Herøy omsorgssenter - mindre rehabilitering	Oppgradering av utvendig rømningsveg	Gjennomført.
		Nye ytterdører og skalsikring	Gjennomført.
		Rehabilitering av brannseksjonering mot Herøy helsesenter	Gjennomført.
		Bygging av mindre utebod for kjøkkenavdelinga	Gjennomført.
70021	Herøy rådhus - mindre rehabilitering	Asbestsanering	Gjennomført.
		Nye ytterdører og skalsikring	Konkurransesgrunnlag for lås og beslag er sendt ut. Konkurranse for ytterdører avventer denne utlysinga.
		Nye branndører	Konkurranse for branndører avventer utlysinga av lås og beslag.
		Ombygging av personaltoalett	Toalettet i 3. etasje er fortsatt avstengt, men skal rehabiliterast i samsvar med dagens løysing.
		Rehabilitering av personheis – forprosjekt	Norconsult har vore på synfaring med tanke på rullestolrampe, ombygging av hovudinngang og detaljprosjektering av personheisrehabilitering.
70022	Leikanger skule og grendahus	Tilbygg og rehabilitering	Økonomisk avslutning står att.
70039	Kvithaugsmyra 4 - mindre rehabilitering	Rehabilitering av yttertak	Gjennomført.
70040	Myrsnipa barnehage - mindre rehabilitering	Rehabilitering av yttertak	Gjennomført.

Planlagd vedlikehald Eigedomsavdelinga	
130 – Administrasjonslokale	
Herøy Rådhus	Montering av avfuktingsanlegg
	Reparasjon av rustsprenging – utvendig kledning.
	Montering av avfuktingsanlegg
221 – Førskulelokale	
Bergslia bhg	Reparasjon av overvannsledning og asfalterting
	Utskifting av poten til barnehagen
222 – Skulelokale	
Nerlandsøy skule	Rehabilitering av trapperomet
Stokksund skule	Maling av betongkonstruksjonar
Ytre Herøy Ungdomskule	Maling av betongkonstruksjonar
	Reparasjon rustsprenging i fasaden
Stokksund skule	Etablering av reinhaldssentral
Bergsøy skule Blåhaugen	Maling av betongkonstruksjonar
	Reparasjon av uteområdet
234 – Aktivitetstilbod	
Solheim dagsenter	Utskifting av taktekking og underkonstruksjon
241 – Helsebygg	
Herøy helsesenter	Montering av solskjerming
261 – Institusjonslokale	
Herøy omsorgssenter - raud og grøn avdeling	Maling av betongkonstruksjonar
	Generell oppussing av skyllerom og lager
	Utskifting og reparasjon av golvbelegg
	Rens av ventilasjonskanaler til kjøkken
Herøy omsorgssenter - blå avdeling	Overbygg reservestraumaggregat
Myrvåg omsorgssenter	Skifte vindu fløy A byggetrinn 1
265 – Utleigebustadar	
Sjukeheimsvegen 6	Maling av trekledningsvegg
Trolldalsvegen 16-18	Maling av trekledningsvegg
Rabbegjerdet 3	Maling av trekledningsvegg
Tjørvågvegen 274-276	Maling av trekledningsvegg
	Vedlikehald av elektrisk installasjon
Øvre Myklebust 15	Maling av trekledningsvegg og montering levegg
Solbergvegen 2-4	Maling og reparasjon trekledningsvegg
386 – Kulturbygg	
Fosnavåg konserthus og kino	Vedlikehold av parkettgolv.

Prosjekttiltak IKT-avdelinga

Prosjekt	Aktivitet	Oppfølging
Nytt supportsystem IKT	Testfase	Ferdig. Er i full drift. Vert kopla mot SLA 2018.
Vurdering nytt skuleadministrativt system	Sjustjernaprojekt	Avtale signert og nytt system klart for installasjon 2018. SSIKT-prosjekt.
Flytting av kulturserver/DX-billettsal	Mogleg i februar, men ventar på svar frå DX	Ferdig. Gjennomført i mars
Nytt program helsestasjon	Overgang til HsPro saman med Sande (dei andre 5 køyrer dette)	Utsett på ubestemt tid. Avgjerda ligg til avdeling for Barn, familie og helse/Helsestasjonen
WIFI- Flytte alle WIFI-antenner over til SSIKT	Starta januar - Cisco prime for wlan kontrollere vil forenkle bl.a. utdeling av gjestenett-passord	Ferdig
Flytte internettaksess	Februar/mars	Ferdig
Flytting av ISY-proaktiv	2017	Ferdig. KomTek installert.
Oppgradering av ShiftManager til ny versjon	Veke 6	Ferdig
Flytting av DB Visma barnehage	Program er flytta til driftssenteret, database ligg igjen lokalt	Ferdig
Prosjekt 10G nettverk	Kjernenettet klart for 10G linjer ut til andre kommunale bygg med fiber. Vert testa mot skular som nyttar streaming	Ferdig
Flytting fiber rådhuskjellar	Tussa og Herøy kommune sin fiber skal trekkast til telerommet i staden for gamle serverrommet. (tussa ville finne ein dato i februar). Full nedetid alle tenester	Ferdig, flytta den 15.03.18
Utrulling iPad til alle elevar på 1. og 2. trinn	Samarbeid med oppvekstavdelinga som finansierer kjøp av einingane	Ferdig
Nedbygging/avvikling serverrom på rådhuset	2017	Ferdig
Nybygg OBOBH – Eggesbøtun	Trådløs, klientar, AV osv.	Ferdig
Maskinrulling	2017	Ferdig
Nye AV-løysingar møterom rådhus	2017	Smarttavle møterom i Servicetorg. Videokonferanse til møterom 1. Smarttavle i formannskapssalen. Opplæring planlagt 2018.
ID-kort?	2017?	Bilete er lagt inn av alle på rådhuset og kort-skivar er kjøpt inn. Må avklare kven som skal produsere korta i kommunen
Flytting av låsesystem?	2017?	Utsett til 2018
Flytting av SD-anlegg?	2017?	Eigedom har eit eige prosjekt rundt dette

8.5 Årsrapport sektor Oppvekst

Tenester og oppgåver i sektoren

Sektor Oppvekst omfattar barnehage, grunnskule, kulturskule, pedagogisk- psykologisk tenestekontor og Internasjonal skule.

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ta i vare barna sine behov for omsorg og lek, og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Kommunen har 4 kommunale og 5 private barnehagar.

Grunnskulen arbeider etter nasjonale styringsdokument som opplæringslova m/forskrifter, læreplanverket, ulike stortingsmeldingar og rundskriv.

Det er eit mål at alle elevar skal oppnå grunnleggande ferdigheiter og oppleve meistringar og utfordringar i skulen. Grunnskulen bygger på prinsippet om likeverdig og tilpassa opplæring for alle i ein inkluderande fellesskule.

Målet for dei vaksne på Internasjonal skule, er å hjelpe den enkelte til eit meir meningsfylt liv i det norske samfunnet. Dei skal få tilstrekkeleg norskopplæring og kunnskap om det norske samfunnet til å styrkje grunnlaget for sjølvstendig innsats og samarbeid med andre i yrke og samfunnsliv.

Alle kommunar skal ha eit kulturskuletilbod til barn og unge, i tråd med opplæringslova. Kulturskulen i Herøy er mellom dei største i fylket, med undervisning i fleire musikkuttrykk, dans og drama.

PPT skal hjelpe skular og barnehagar i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling, for å legge opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Tenesta skal i tillegg vere eit sakkunnig organ.

Satsingsområde	Måleindikator	Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017
Grunnskulen				
Målretta arbeid med lesing	Resultat Nasjonale prøver lesing 5.trinn. Prosent elevar på Meistringsnivå 2 og 3	59,9%	65%	66,7%
Alle elevar skal ha eit godt læringsmiljø	Resultat frå Elevundersøkinga, indikator Meistring	7.trinn:3,9 10.trinn:3,8	Minimum 4,0	7.trinn 3,9 10.trinn 3,9
	Grunnskulepoeng 10.trinn	39,9	42	41,6

Barn skal trivast på SFO	Udir si Foreldreundersøking	-	4,5	4,2
Samla trivsel skule/SFO			4,5	4,6
Barnehagen		Resultat 2016	Mål 2017	Resultat 2017
Mange nok pedagogar til å gi barna eit tilbod i samsvar med lokalt og nasjonalt lovverk.	Pedagogtettleik over minstenorm, for å møte muleg framtidig krav	-	50% innan 2020	Snitt alle barnehagar, 43%
Godt samspel vaksne-barn og barn-barn.	Brukarundersøking	-	5,4	5,4
Godt samarbeid med heimen	Brukarundersøking		5,4	5,5

Nøkkeltal	2015	2016	2017
Kommunale barnehagar	4	4	4
Barneskular	5	5	5
Kombinerte skular (1-10)	1	1	1
Ungdomsskular	1	1	1
Barn i kommunale barnehagar	123	121	116
Andel barn med barnehageplass	93,6%	95,3%	92,6
Elevar barnetrinn	755	749	739
Elevar ungdomstrinn	309	303	322
Elevar i SFO	288	299	271
Elevplassar musikkundervisning	297	301	242*
Elevplassar andre kulturuttrykk	290	302	299

* I tillegg: Prosjekt "Korps i barnehage og skule", der barn får opplæring i messingblåseinstrument og samspel. Dette er eit samarbeid mellom grunnskule, kulturskule og lokale korps.

** Kostra-tal ikkje klare for 2017

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Tal på elevar	1064	1052	1059	1061
Tal på årsverk lærarar	97,5	99,7	100	98,5
Tal på lærarar	115	113	113	115
Tal på elevar pr.årsverk til undervisning	12,7	12,4	12,2	12,3
Årsverk ass/fagarb. i undervisning	13	12	12	13
Årsverk ass/fagarb. SFO	8,5	9	11	13
Lærartettleik 1.-7.trinn	13,1	12,9	12,6	12,6
Lærartettleik 8.-10.trinn	15,8	14,9	15,3	15,8
Undervisningstimar totalt pr.elev	56	58	58	58
Årsverk pedagogar i barnehage	11,6	12,9	11,2	13,8***

Årsverk assistentar/fagarb. i barnehage	12,9	11,7	13,3	12,1
Årsverk tilsette PPT	5,05	5,05	5,05	5,05
Årsverk tilsette kulturskolen	8,26	8,76	8,68	8,19
Årsverk tilsette Vaksenopplæring (norsk, samfunnsfag)	4,0	4,0	7,5*	4,0
Årsverk stab Oppvekst	3,0	3,0	3,0	4,0 **

*Pga mindreårige asylsøkjere, avd EMA

** Pga omorganisering, og tidl barnehageleiar inn i stab oppvekst

*** Inklusiv styrarar, samt spesial- og støttepedagogar felles for alle barnehagar

Nokre samanlikningar for 2017 (skuleåret 2017/18)

	Herøy	Fylke	Nasjonalt
Tal på elevar pr.årsverk til undervisning	12,3	11,2	12,0
Lærartettleik 1.-7.trinn	12,6	11,8	12,9
Lærartettleik 8.-10.trinn	15,8	13,6	14,2
Undervisningstimar totalt pr.elev	58	64	60
Andel årstimar gitt av godkjent personale (prosent)	98,6	95,1	95,6
Korrigerte opphaldstimar barnehage	12263	11111	11363

Nasjonale kvalitetsindikatorar grunnskule

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Møre og Romsdal fylke	Nasjonalt
Lesing 5. kl	47	49	50
Rekning 5.kl	49	50	50
Engelsk 5. kl	51	50	50

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Møre og Romsdal fylke	Nasjonalt
Lesing 8.trinn	46	49	50
Lesing 9.trinn	52	53	54
Rekning 8.trinn	49	50	50
Rekning 9.trinn	53	53	54
Engelsk 8.trinn	48	50	50

Fag Eksamen	Herøy	Møre og Romsdal	Nasjonalt
Norsk hovudmål skriftleg eksamen	3,1	3,4	3,4
Norsk Munnleg eksamen	4,2	4,5	4,4
Matematikk skriftleg eksamen	3,5	3,4	3,4
Engelsk Skriftleg eksamen	3,4	3,7	3,8
Engelsk Munnleg eksamen	4,0	4,5	4,5

For resultat elles, viser ein til Tilstandsrapporten for grunnskulen 2017.

Viser også til revidert Strategi for skuleutvikling, med kvalitetsmål og handlingsplanar for 2018-22.

8.6 Årsrapport sektor Helse og omsorg

Tenester og oppgåver i helse og omsorg

Sektor helse og omsorg omfattar avdelingane pleie og omsorg, barn, familie og helse, bu og habilitering og tenestekoordinering.

Gjennom helse og omsorg skal kommunen

- sikre at alle som har behov for helse- og omsorgstenester vert gitt tryggleik for nødvendige og individuelt tilpassa tenester.
- sikre at det vert gitt eit heilskapleg, samordna og fleksibelt tenestetilbod som ivaretek kontinuiteten i tenesta.
- bidra til at den enkelte får høve til å leve og bu sjølvstendig og til å ha eit aktivt og meningsfullt tilvære i fellesskap med andre.
- sikre at tenestetilbodet så langt som råd vert utforma i samarbeid med brukaren.
- fremje innbyggjarane si velferd ved mellom anna å fokusere på folkehelse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, søkje og førebyggje og behandle sjukdom, skade eller lyte innan dei områda avdelinga har ansvar for.
- særleg sikre at innbyggjarar som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid, samt bidra til at born og unge får trygge oppvekstvilkår.
- spreie opplysning om, og auke interessa for, kva den enkelte sjølv og allmenta kan gjere for å fremje sin eigen trivsel og helse.

Standard for heimehjelp, heimesjukepleie og institusjonsomsorg er fastsette i tenesteerklæringar som er vedtekne av kommunestyret.

Resultatmål barnevern	Barnevernet leverar kvalitativt gode tenester til dei som treng det.	Undersøkelsessaker i barnevern skal følgje krava til tid for undersøking som er i lovverket.
Korleis måle?	Brukarundersøking.	Ingen overskridelser i undersøkelsessaker.
Tiltak	Brukarundersøking fyrste halvår 2017.	Gjennomgang og forbetningsarbeid etter forvaltningsrevisjon.
Resultat 2017	Ikkje gjennomført.	Ingen overskridingar over 6 månader.
Resultatmål legetenesta	Legetenesta leverer kvalitativt gode tenester.	“Ta tilbake” pasientane til Herøy frå andre kommunar ved så skape trygghet for befolkninga med stabil legedekning.
Korleis måle?	Brukarundersøking.	Rekruttere i henhold til rekrutteringsplan for fastleger.
Tiltak	Brukarundersøking, fyrste halvår 2017.	Tilsette i 4 ledige heimlar.
Resultat 2017	Ikkje målt opp mot landssnitt, men ok resultat.	Rekruttert i 2 ledige heimlar.
Resultatmål psykisk helse	Tal på ungdom som slit psykisk i kommunen, skal reduserast	Auke tal på personar med vedtak på tenester i Psykisk Helse, som har tildelt aktivitetstilbod utanfor eigen heim.
Korleis måle?	Ny kartlegging av status, med betre resultat enn 2015.	Fleire inn i tildelte dagaktivitetstilbod, gruppetilbod og individuelt tilpassa tilbod.

Tiltak	UngData kartlegging, fyrste halvår 2017.	Oppstart av prosjektet "Kvikk" Herøy.
Resultat 2017	Gjennomført. Tverrfagleg plan er revidert som følge av kartlegginga.	Tal på aktive vaksne (18-67 år) med aktiviseringstilbod i teneste for psykisk helse, var meir enn tredobla ved utgangen av 2017 .
Resultatmål rehabilitering	Fysioterapitenesta leverar kvalitativt gode tenester.	Redusere ventelistene til fysioterapi
Korleis måle?	Brukarundersøking for dei private fysioterapeutane.	Færre på venteliste.
Tiltak	Utvikle og gjennomføre ei brukarundersøking, slik at ein kan følge utviklinga.	Gode gruppetilbod som gir tilbod til fleire samstundes.
Resultat 2017	Gjennomført. Ikkje målt mot landssnitt. Ok resultat. Forbettringsbehov knytt til ventelister.	Fleire gruppetilbod er starta opp.
Resultatmål flyktningetenesta	Få på plass gode samarbeidsrutinar med samarbeidspartane i flyktningetenesta.	
Korleis måle?	Evaluerer samarbeidsavtalen mellom NAV, Internasjonal skule og flyktningetenesta.	
Tiltak	Etablere nye faste møtepunkt med andre samarbeidspartar.	
Resultat 2017	Samarbeidsrutinar med klar ansvardeling Flyktning – NAV utarbeidd. Samarbeidsavtale er ikkje fornya.	
Resultatmål NAV	Redusere utbetaling av økonomisk sosialhjelp, jamført med same tidspunkt i 2016	
Korleis måle?	Mindre utbetaling i 2017 enn i 2016.	
Tiltak	Følgje utvikling nøye, og sjå på tiltak for å redusere utbetalinga.	
Resultat 2017	Resultatet vart eit meirforbruk på 4,9% eller NOK 297 759. Endring i 4. Kvartal var på heile 42% eller NOK 654 609, noko som gir oss ei stor bekymring for 2018. Kontoret har i 2017 hatt høgare aktivitet på arbeidsmarknadstiltak enn nokon gong. I tillegg er det starta opp prosjekt som Klekkeriet, Slippen, Kommunal tiltakspakke, Jobbklubb i Fosnavåg og andre prosjekt i samarbeid med kommunen som Grønt Team o.a. innan teknisk sektor.	
Resultatmål buhabtenesta	Sikre kvalitet, likeverdig tenestetilbod og stor grad av brukarorientering.	Kompetanseutvikling i teneste for utviklingshemma.

Korleis måle?	Brukarundersøking	Fleire tilsette med yrkes og høgskulekompetanse i tenesta. Frå 74,5 % til 80% tilsette med utdanning.
Tiltak	Brukarundersøking i bedre kommune, fyrste halvår 2017.	Målretta kurstilbod, vidare og etterutdanning, og god bruk av fagdagar.
Resultat 2017	Gjennomført. Resultat 4.4 mot landsnittet på 4.6.	Ikkje måltal per d.d på utdanningsgrad. 0 dispensasjonar knytt til kap. 9 om tvang og makt i 2017.
Resultatmål pleie og omsorgstenesta	Eit trygt og godt tenestetilbod til dei som treng det.	Betre kvalitet i demensomsorga
Korleis måle?	Brukarundersøking i bedre kommune.	Auka tal på tilsette med vidareutdanning innan demens, frå 12 til 15 tilsette.
Tiltak	Brukarundersøking for dagsenter og institusjon, fyrste halvår 2017.	Tilby vidareutdanning til dei som kan vere aktuelle.
Resultat 2017	Gjennomført. Resultat 4.7 mot landsnittet 4.6.	Auke frå 12 til 13 tilsette. I tillegg tok 21 tilsette ABC'en om musikkbasert miljøbehandling.
Resultatmål pleie og omsorgstenesta	Offensiv satsing på velferdsteknologi	
Korleis måle?	Auke i tal på tilsette med mobilpleie i tenesta frå 24 til 30.	
Tiltak	Auke i lisensar ved behov. Pilot på eRomprosjekt i Myrvåg 2017.	
Resultat 2017	Auka frå 24 til 31 tilsette med mobilpleie i tenesta. Pilot på eRom i Myrvåg er utsatt til 2018.	

Planlagde tiltak og investeringar

Ny omsorgsbustad med 16 husvære vart oppført ved blå avdeling på Eggesbønes. 15 omsorgsbustadar med tilbod om heildøgns omsorgstenester erstatta dei ti sjukeheimsplassane ved gul avdeling som vart lagt ned. 1 husvære er knytt til blå avdeling. Innflytting var i mars 2017.

Pleie og omsorg

Nøkkelinformasjon	2017
Tal på omsorgsbustad helse og omsorg (84 + 25)	109
Ressurskrevjande brukarar	12
Tal på sjukeheimsplassar	91
Øyeblikkeleg hjelp – senger	2
Dagplassar institusjon	16
Tal på brukarar som har hatt matombering i 2017	126

Tal på brukarar som har hatt tryggleiksalarm i 2017	208
Tal på brukarar som har hatt omsorgsstønad i 2017	30
Tal på brukarar som har hatt støttekontakt i 2017	145
Personleg assistent	1
Tal på vedtak i helse og omsorg	1764
Tal på personar som har fått vedtak	564
Avslag	44
Tal på klage	9

Klager:

- Vedtak: 2 klager. Ny saksgang.
- Innhald i teneste: 4 klager. I 2 av dei fekk kommune medhald. Dei 2 andre er ikkje behandla hjå fylkesmannen.
- Vederlag: 2 klager. Medhald på ei, den andre ny saksgang.
- Betaling: 1 klage. Ikkje ferdigbehandla hjå fylkesmannen.

Liggedøgn institusjon:

Herøy helse og omsorgssenter, 56 senger fordelt slik:

Grøn avd 20 senger

Raud avd 20 senger

Blå avd 16 senger

Gul avd 10 senger

Samla liggedøgn i perioden: 20 884 liggedøgn/365 dagar utgjer 57,2 pas i gjennomsnitt kvar dag av 56 senger (102%). Men vi hadde 66 senger fram til 06.03.17. Og i tillegg benytter vi oss av eit ekstra rom på Blå.

Myrvåg omsorgssenter, 35 senger fordelt slik:

Avd A 17 senger

Avd B 18 senger

Samla liggedøgn i perioden: 12 215 liggedøgn/365 dagar utgjer 33,5 pas i gjennomsnitt kvar dag av 35 senger (95,6%).

Tilsaman: 33 099 liggedøgn/365 dagar er 90,68 pas av 91 senger*. Beleggsprosenten i perioden samla: 99,6%.

*91 senger frå 06.03.18.

Øyeblikkeleg hjelp, 2 senger.

112/365 dagar er 0,30 pas i gjennomsnitt, fordelt på 2 senger. Beleggsprosenten i perioden: 15,3% (basert på tall i Geric).

Tal på nye brukarar som har fått opphald i institusjon:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Langtid	56	47	37	53	50	57	45	42	55
Korttid	60	57	54	90	87	82	103	99	118
Avlastning	0	2	0	3	2	0	2	1	0
Sum	116	106	91	146	139	139	165	142	173

Tal på brukarar som har hatt heimeteneste i 2017	377
Tal på brukarar som har hatt praktisk bistand i 2017	240

Barnevern:

Nøkkelinformasjon	2014	2015	2016	2017
Melding	67	53	94	78
Tal på undersøkingar	36	50	76	66
Avslutta undersøkingar	46	42	62	62
Barn under omsorg	9	8	9	12
Barn på midlertidig tiltak (4-6,2). Beredskapsheim	2	0	0	0
Barn med hjelpetiltak pr. 31.12.	58	68	81	61
Barn i fosterheim	8	8	9	10
Barn i ungdomsheim Barn i barneverninstitusjon	1	1	1	2
Barn i ettervern (etter fylte 18 år) pr. 31.12.	6	10	9	8

Merknad:

Statistikken viser at barnevernet i løpet av 2017 har arbeidd med 78 nye meldingar/barn. Av desse vart det oppretta undersøkingssaker på 66 av desse. Barn under omsorg og i løpande hjelpetiltak kjem i tillegg. Barn som går ut av omsorg ved fylte 18 år og som ynskjer å bli fylgt opp med ettervernstiltak blir prioritert. Barnevernet har tilsyn med 13 fosterbarn som er plassert i Herøy frå andre kommunar.

Fristar for barnevernsundersøkingar:

Første halvår 2017: 3 fristoverskridingar

Andre halvår 2017: 0 fristoverskridingar

Helsestasjon og skulehelsetenesta:

Nøkkelinformasjon	2014	2015	2016	2017
Born fødde	102	92	92	99
Heimebesøk til nyfødde	72	88	92	86
Foreldreførebuande kurs	25 par	21	23	22
2 -årskonsultasjonar	Tilbod til 100% - Tilnærma 100% oppslutning	81	90	81
4 -årskonsultasjonar	Tilbod til 100% - Mellom 95 - 100% oppslutning	98	88	79
HFU konsultasjonar (open 1dag/2t i veka)	78	113	64	147
Vaksinasjonsprogrammet	95-100%	95% men SYSVAK melder om 85%	95%	96%
Reisevaksiner	258	668	695	673

Årsverk sektor helse og omsorg: 253 årsverk**Årsverk kommunalsjef: 1,0**

Årsverk:	2017
Talet på årsverk	1
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120	1

Årsverk pleie og omsorg: 136,2

Årsverk:	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Talet på årsverk	143,24	141,73	142,23	143,9	143,182	136,2
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120	5,3	5,3	5,3	5,3	4,5	1,0
Fagressurs teneste	137,94	136,43	136,93	136,93	138,6	135,2

Årsverk bu og habilitering: 61,4

Årsverk	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Talet på årsverk	58,2	58,8	59,4	62,4	62,4	61,4
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Fagressurs teneste	57,2	57,8	58,4	61,4	61,4	60,4

Årsverk barn, familie og helse: 47,4

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Talet på årsverk	38,2	38,2	38,7	38,7	47,4	47,4
Adm. årsverk KOSTRA, funksjon 120	1,7	1,7	1,2	1,2	1,7	1,7
Fagressurs teneste	32,96	32,96	33,46	33,46	41,5	41,5

Årsverk tenestekoordinerings: 7,0

Årsverk:		2017
Talet på årsverk		7
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120		0,2
Fagressurs teneste		6,8

8.7 Årsrapport sektor Samfunnsutvikling

Tenester og oppgaver i sektoren

Å legge til rette for at Herøy kommune er ein god plass å bu, arbeide og besøkje, skal vere gjennomgåande for den aktiviteten som avdelinga styrer etter. Frå 01.01.2017 vart kulturavdelinga ein del av sektor samfunnsutvikling.

Avdelinga sitt arbeid omfattar eit vidt spekter av oppgaver som planlegging, byggesak, geodata, gjennomføring av anleggsprosjekt, teknisk drift av infrastruktur, VAR- område, naturforvaltning, friluftsliv, arbeid mot barn og unge, kulturproduksjon, folkebibliotek, frivilligsentral mm.

Utfordringane varierer frå tenesteområde til tenesteområde, men ein skal oppnå og dokumentere tilfredsstillande resultat og kvalitet innanfor dei ulike tenesteområda. Sektoren skal vere kjend for å:

- Sikre god brukarmedverknad og løpande utvikling i tenesteytinga
- Levere tenester i samsvar med brukarane sine lovfesta rettar.
- Digitalisering, innovasjon og bruk av ny teknologi

Utviklingsavdelinga

Planlagde driftstiltak	Gjennomføring
Etterslepet av ubehandla og ikkje ferdigbehandla saker (bygge-, dele- og dispensasjonssaker) skal vere så lavt som råd.	I løpet av 2017 er det registrert inn 376 nye saker medan det vart produsert 383 vedtak. Avdelinga ser ein nedgang av innkomne saker, men kompleksiteten aukar.
Saksbehandlingstida for oppmålings-forretningar skal vere kortare enn lands-gjennomsnittet og kurante saker skal ha ei maks. behandlingstid på 12 veker (frå behandla delesak til tinglyst matrikkelbrev).	I 2017 vart det utarbeidd/ferdigbehandla 85 matrikkelbrev. Ein ser ein klar nedgang i saksmengde innanfor dette ansvarsområdet knytt til frådelingar.

Anlegg og driftsavdelinga

Planlagde driftstiltak og investeringar	Gjennomføring
Hamneavgifter	Innført frå 1. april 2017.
Pumpeleidning frå Vågsholmen til Ytre Almenning – samarbeid Herøy Vasslag	Ferdigstilt.
Almenningen	Delvis ferdigstilt.
Myrabakken bustadfelt på Moltu	Ferdigstilt
Opparbeiding/tilordning Vike-Toftedal	Ferdigstilt.
Mindre prosjekt i bustadfelt og snuplasser.	Ferdigstilt

Myrabekken avskjeringskanal på Moltu	Ferdigstilt.
Leikanger skule(tilkomst, snuplass og parkering).	Ferdigstilt.
Elbil ladestasjonar , ytre og indre Herøy	Ferdigstilt.
Trafikktryggingstiltak	Prosjekt 2017 ferdigstilt
Mjølstadneset etappevis utbygging	Delvis ferdigstilt
Leine hamn, heving av industriveg m.m.	Ikkje oppstarta.
Avlaupsplanen	Avlaupsleidning ved Kiwi er ferdigstilt.
Mjølstadneset-tilrettelegging av areal	Det er inngått avtale om masseuttak som eit ledd i ferdigstilling av industriareal.

Brann og redning

Brann	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017
Feiing og tilsyn	Feiing av pipe og tilsyn av ildsted	Feiing 1450 Tilsyn 725	Feiing 1470 Tilsyn 735	Ein skal halde same frekvens som i 2016
Trygg og sikker innsats	Måleindikatorar hentast ut frå adaptit	0-skadde under innsats	0-skadde under innsats	0-skadde under innsats
Tverrfagleg kartlegging av risikogrupper	Rapportering gjennom samarbeid	0	3	3 kartleggingar
Bekymringsmeldingar	Utføre tilsyn når ein mottek bekymringsmeldingar	0	2	100%
Nasjonale kampanjer	Ein skal følgje opp nasjonale kampanjer knytt til ansvarsområdet	3	4	3 kampanjer

Kulturavdelinga

Kultur	Måleindikator	Resultat 2016	Resultat 2017	Mål 2017
Kulturkontor	Godkjend kulturminneplan	-	0	1
	Nye turkart i samarbeid med Sande kommune	-	0	1
Barne- og ungdomsarbeid	Tal besøkande fritidsklubben pr. veke fordelt på to kveldar	100 (haust)	100+	100
	Tal saker med uttale frå ungdomsrådet	3	3	5
	Tal gjennomførte ungdomsarrangement pr år.	5	4	10
	Tal deltakarar på UKM	43	45	50
Frivilligsentral	Flytte etablerte møteplasser/tiltak til nye lokalar i Kulturhuset	-	0 (flytting gjennomført i desember)	100 %
	Etablere nye møteplasser og tiltak	-	0 (flytting gjennomført i desember)	2

Kulturhus	Tildeling av øvingstider til alle som søker (innan fristen)	100 % (ny)	100 %	100 %
	Brukarundersøkingar	-	0	1 pr/år
Idrettshall	Tildeling av treningstider til alle som søker (innan fristen)	71 %	100 %	100 %
	Brukarundersøkingar	-	0	1 pr/år
Folkebibliotek	Auke tal aktive personlige lånarar	1 122	1 079	5 %
	Auke tal arrangement for unge	6 (ny)	0	2
Konserthus	Selte billetter	15 000	14 375	14 000
	Tal arrangement pr. år (40 egne + 20 innleigde)	69 (44 egne og 24 innleigde)	70 (42 egne og 28 innleigde)	60
	Brukarundersøkingar	-	0	1 pr/år
Kino	Selde billetter	30 429	25 856	29 000
	Brukarundersøkingar	-	0	1 pr/år

Årsverk

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Talet på årsverk - Utvikling	7,0	5,0	6,0	7,0	7,0	7,0	7,0	6,9	6,8
Talet på årsverk - Anlegg og drift	9,5	9,5	12,8	12,8	12,0	12,0	10,3	-	-
Talet på årsverk (og teneste)- Brann og Redning	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0				
Talet på årsverk - Kultur	10,69*	10,54	11,19	11,39	9,09	9,4	8,9	-	-
Adm. årsverk, KOSTRA funksjon 1200	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

*Timetilsette ved fritidsklubben er ikkje medrekna.

9. Endringsbehov

9.1 Økonomiplanen

I K-sak 165/17: Budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 vart det gjort slik oppstilling over balansen i økonomiplanperioden:

	2018	2019	2020	2021
Innsparingar				
Rammeinnsparing	7450	7 450	7450	7 450
Vakansar/stillingsred.	920	620	620	620
Andre driftsinnsparingar	0	0	0	0
Sum innsparingar drift	8 370	8 070	8 070	8 070
Kalk renter/avskrivning VAR	400	800	1200	1 600
Bruk av fonds	11 275			
Ytterlegare driftsreduksjonar		10 000	10 000	10 000
Bruk av fonds/eigedomsskatt/auka skatteinntekter		2 715	5 945	8 555
Sum auka innt/red kostn	11 455	14 555	17 155	20 555
Tot innsparing/auka innt	19 825	22 625	25 215	28 625
Skal finansiere:				
Driftsrammer høgare enn inntekter til fordeling	14555	14 555	14555	14 555
Nye tiltak	5 270	3 870	3 570	3 870
Auka renter/avdrag	220	3 160	7 090	9 800
Sum til inndecking	20 045	21 585	25 215	28 225
Diff	0	0	0	0

Oppstillinga viser at det er eit stort behov for å redusere utgiftene/auke inntektene i åra framover.

9.2 Evaluering av helse- og omsorgstenesta

Ressurssenteret for omstilling (RO) presenterte evalueringsrapporten for helse og omsorgstenestene i kommunestyret 31.08.17. RO meiner at kommunen må arbeide vidare med:

- Klargjere strategiar for helse og omsorg politisk og organisasjonsmessig – gå gjennom konsekvensar og einast om ideologi, retning, konsekvensar og prioriteringar.
- Det bør spesielt jobbast med innretning av tenestetilbodet innan pleie og omsorg – er innretninga i dag bærekraftig? (Heimetenester – institusjonsdrift, sjukeheimane si rolle og funksjon).
- Satsing på førebygging, folkehelse, meistring, rehabilitering – i alle tenester – kva må til?
- Klargjering og og systematisering av arbeid med velferdsteknologi – kompetanseheving og frå ord til handling.'
- Heilskapleg, koordinerte tenester for å sikre rettstryggleik, kvalitet i sakshandsaminga, likebehandling og tildelingspraksis

- Barnevern – fristar, sakshandsaming og undersøkingar
- Kompetanse psykisk helse/rus – framtidig behov
- Brukarmedverknad og brukarfokus – jfr brukarundersøkingar og nasjonale mål – viktig og korleis
- Frivillige og nettverk – handlingsplan
- Heiltid og deltid og arbeidstidsordningar
- Gode endringsprosessar med vekt på medarbeidarskap, involvering, samhandling, tverrfagleg – for å oppnå ønska effektar av endringa i organisasjonsstrukturen.
- Kompetanseutvikling og mobilisering – læringsmiljø – kompetanseplan i forhold til framtidig behov – strategisk kompetanseplan?
- Organisatoriske tilpassingar på bakgrunn av tenesteutvikling/behov.

Evalueringa vert fylgd opp med planlegging av tiltak i samarbeid med RO:

9.3 Andre forhold

- **Interkommunalt samarbeid**

Vanylven kommune har teke initiativ til interkommunalt samarbeid med Herøy på fleire tenesteområde. Sande kommune er også invitert til å vere med på samarbeidet.

- **Bygningsmessige tiltak**

Kommunen har store utfordringar når det gjeld standard på bygningsmassen.

- **Bustadpolitikken/kjøp/sal av hus**

I K-sak 44/16 vart kommunedelplan for bustadpolitikken 2015-2019 vedteken. I strategien i planen heiter det m.a.:

«Herøy kommune skal selge utleigebustadar til leigetakarane til takst og reinvestere eventuell salsgevinst i nye byggeprosjekt for å sikre vidareutviklinga av bustadmassen, herunder auka tilgang på kommunale utleigebustadar.»

- **Organisasjonsutvikling**

Kommunekompasset, innbyggjarundersøkinga, lokaldemokratiundersøkinga, brukarundersøkingane og medarbeidarundersøkinga (10-faktor) har peika på område der kommunen har eit utviklingspotensial. Dette skal følgjast opp på ein systematisk måte i heile organisasjonen.

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Skuleavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	BST	Arkivsaknr:	2018/573
		Arkiv:	A20

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
10/18	Komite for oppvekst	09.05.2018
	Kommunestyret	24.05.2018

TILSTANDSRAPPORT FOR GRUNNSKULEN 2017

Tilråding:

Kommunestyret tek rapporten til vitande.

Særutskrift:
Fylkesmannen i Møre og Romsdal avd. utdanning

Vedlegg:
[Tilstandsrapport for grunnskulen 2017](#)

Samandrag av saka:

Saksopplysningar:

Målet med denne rapporten er å gje kommunestyret som skuleeigar og andre betre forståing, innsikt og oversikt over sentrale område i det arbeidet som går føre seg i Herøyskulen.

Jfr. Opplæringslova §13-10, skal skuleigar årleg utarbeide ein rapport om tilstanden i grunnskuleopplæringa.

I Meld. St. nr 31 2007 – 2008, «Kvalitet i skolen», pkt. 4.5.3 - Krav til årleg tilstandsrapport, heiter det innleiingsvis:

«Det er viktig at de øverste styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til den delen av grunnopplæringen som de er ansvarlig for, slik at de har mulighet til å følge opp utviklingen i denne sektoren på en god måte».

Tilstandsrapporten skal omhandle læringsresultat, fråfall og læringsmiljø, og den skal vere eit sentralt element i høve til det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. I tillegg kan rapporten verte utvida med fagområde som leiinga meiner er formålstenleg ut i frå lokale behov. Rapporten skal handsamast av skuleigar, dvs. kommunestyret.

Rapporten byggjer på opplysningar frå www.udir.no/skoleporten som er Utdanningsdirektoratet sin portal der all informasjon som vert innmeldt frå skulane, vert lagra. Der er ikkje berre læringsresultat, men også anna informasjon om skulane som vert innmeldt gjennom den årlege GSI-rapporteringa.

Vi har gjort eit utval frå Skoleporten, og presenterer det i den vedlagte tilstandsrapporten.

Vurdering og konklusjon:

Skulane arbeider systematisk og godt på mange ulike område, og skuleleiinga forventar positiv utvikling over tid. Ein ser resultat av dette arbeidet, men også svingingar mellom årskull og skular.

Analysane etter nasjonale prøver 2017 viser fleire årsaker til at somme skular skårer lågare enn forventa: Lite fritak gjer at mange minoritetsspråklege elevar på trinna vart målte på lik linje med elevar som er fødte og har vakse opp her. Det er mange overgangar for elevar på 5. trinn, også i høve det dei blir målte på, og måten det blir gjort på. Dei yngste elevane treng meir øving i å halde ut i 90 minutt. Manglande leseforståing – kan gi utslag også i rekning. Alle skular har analysert og meldt inn funn og forslag til tiltak.

Det som er mest utprega ved årets prøver, er den store spreidinga i resultat på trinn. Det er også stor skilnad på resultat mellom gutar og jenter. Dette er ikkje utprega funn berre i Herøy, men gjeld for resultatet generelt både i fylket og i nasjonen.

Elevundersøkinga vart hausten 2017 gjennomført på 7., 8., 9. og 10.trinn.

Målingane på trivsel, meistring, motivasjon og mobbing er dei viktigaste i høve det å ha eit godt læringsmiljø. Ein ser at elevane i Herøy trivst godt på skulen. På ein skala frå 1 – 5 der 5 er best, viser målingane mellom 4,0 og 4,4 skalapoeng.

Elevane trivst best på 7. og 8. trinn, og ser ut til å falle litt på 9. og 10. trinn. Same trenden ser ein i høve meistring (4,1 – 4,0 – 3,8 – 3,9) og motivasjon (3,9 – 3,9 – 3,3 – 3,3). Eit sentralt spørsmål er årsaka til denne utviklinga frå 7. – 10. trinn.

Spørsmåla om mobbing i Elevundersøkinga vart hausten 2017 endra til tre likeverdige spørsmål som omhandlar mobbing av elevar, av vaksne og digitalt. Eit delsvar tel med i oppsummeringa. På 7.trinn er andelen mobbing i prosent så lav, at resultatet er prikk/ikkje offentleggjort. På 10. trinn gir svara eit resultat på 8%. Det er slik vi ser, 8% for mykje. Målet er 0%, men mobbing/krenking vert likevel aldri utrydda. Hausten 2017 kom også endringa i Opplæringslova kap. 9A-4, om mobbing og krenkande åtferd. Skulane fekk «handlingsplikta», som seier konkret kva som skal gjerast for å oppdage mobbing og krenkande åtferd, og kva som må til for å få slutt på det. Det er utarbeidd like rutinar for dette arbeidet for skulane i Herøy.

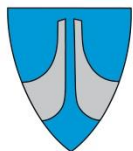
Rektorane har i tillegg til støtte i sitt eige nettverk, også høve til å søkje råd hos «Beredskapsteamet» i vanskelege situasjonar. Det har vore, og er, ein aukande tendens til at mobbing føregår på område der ein lærar ikkje er til stades, som t.d. digitale og sosiale media. Denne type mobbing kan kome inn under Straffelova, og det er difor oppretta eit samarbeid med politiet, som tek slike saker vidare.

Fosnavåg, 24.04.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Sølvi Lillebø Remøy
Avd.leiar

Sakshandsamar: Brit-Synnøve Torvik

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

HERØYSKULEN

Tilstandsrapport 2017

*«Skulen strekkjer seg, som læringsmiljø,
ut over den formelle opplæringa
og forholdet mellom elev og lærar.
Eit breitt læringsmiljø
omfattar samhandling mellom alle vaksne og elevar.
Eit godt og utviklande læringsmiljø
har rot i felles forståing av skolens mål».*
(Kunnskapsløftet, generell del)

Innhold

Innleiing.....	4
Elevar, undervisningspersonale og ressursar i grunnskulen	5
Kvalitetsvurderingssystemet i grunnskulen.....	8
Overordna satsingsområder og mål for Herøyskulen 2017	9
Resultat	10
Nasjonale kvalitetsindikatorar grunnskule 2017:.....	10
Satsingsområde: LESING.....	10
Satsingsområde: LÆRINGSMILJØ – meistring.....	16
Nytt kapittel 9a i Opplæringslova:	20
Funna i elevundersøkinga sett i lys av teori og forskning:	20
Satsingsområde GRUNNSKULEPOENG.....	23
Statlege føringar som påverkar undervisninga:	24
Tiltak for vidare utvikling og støtte for læring:	24
Oppsummering	26

FØREORD

Eg kan.

Eg skriv ikkje fint, og les ikkje fort,
så meg er det lett nok å terge.
Men gjeld det å springe av stad som en hjort,
å dukke i elva
og klatre i berget
Jau, det kan eg greie,
Ja, det kan gå an
om nokon kan seie dei trur at eg kan.

Eg somlar og rotar, sit aldri i fred
eg får nok aldri ferdig ei lekse.
Men gjeld det å lokke mor til å le,
En hund til å danse,
Ein blom til å vekse -
Jau, det kan eg greie,
Ja, det kan gå an
om nokon kan seie dei trur at eg kan!

Eg greier mest aldri å fange en ball,
eg spring nok, men stega er tunge.
Men gjeld det å stelle ein hest i ein stall,
ein sjuk i ei seng
og ein ørliten unge
Jau, det kan eg greie,
Ja, det kan gå an
om nokon kan seie dei trur at eg kan!

Ingvar Moe.

Innleiing

Sektor Oppvekst ynskjer med denne rapporten å gi kommunestyret som skuleeigar og andre, oversikt over dei mest sentrale områda i arbeidet som går føre seg i Herøyskulen.

Jfr. Opplæringslova § 13-10, skal skuleeigar årleg utarbeide ein rapport om tilstanden i grunnskuleopplæringa.

I St.meld. nr 31 2007-2008: «Kvalitet i skolen», punkt 4.5.3 - krav til årleg tilstandsrapport heiter det innleiingsvis: *«Det er viktig at de øverste styringsorganene i kommuner og fylkeskommuner har et bevisst og kunnskapsbasert forhold til den delen av grunnopplæringen som de er ansvarlig for, slik at de har mulighet til å følge opp utviklingen i denne sektoren på en god måte».*

I 2015 utarbeidde sektor Oppvekst strategidokumentet «Herøyskulen – ein los i leia». Ein strategiplan for skuleutvikling 2015 – 2018 (rev. juni 2016). Dokumentet inneheld felles visjonar og grunnprinsipp for skulane i Herøy, pedagogiske satsingsmål, fokus på godt elevmiljø og døme på faktorar som støttar læring. Dette dokumentet er no under revisjon, og nye overordna utviklingsmål for Herøyskulen skal gjelde for 2018 – 2022. Skulane sine utviklingsmål i arbeidet mot meir læring for fleire, tek utgangspunkt i dei felles overordna måla.

Tilstandsrapporten 2017 omhandlar det arbeidet som er gjort i skulane i høve utviklingsmåla i strategidokumentet 2015 - 18. Den skal vere eit sentralt element i høve det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. I tillegg vil rapporten omhandle fokusområde for neste skuleår 2018-19, sett i lys av nytt strategidokument 2018 – 22 og den skulebaserte vurderinga i Herøyskulen. Rapporten skal handsamast av skuleeigar, dvs. kommunestyret.

Rapporten er også utarbeidd med bakgrunn i viktige opplysningar og fakta frå www.skoleporten.no og <https://gsi.udir.no>.

Sektor for Oppvekst, april 2018

Bildet på framsida er henta frå Nerlandsøy skule, der elevar laga mat og serverte tilsette og gjestar i samband med eit kurs.

Elevar, undervisningspersonale og ressursar i grunnskulen

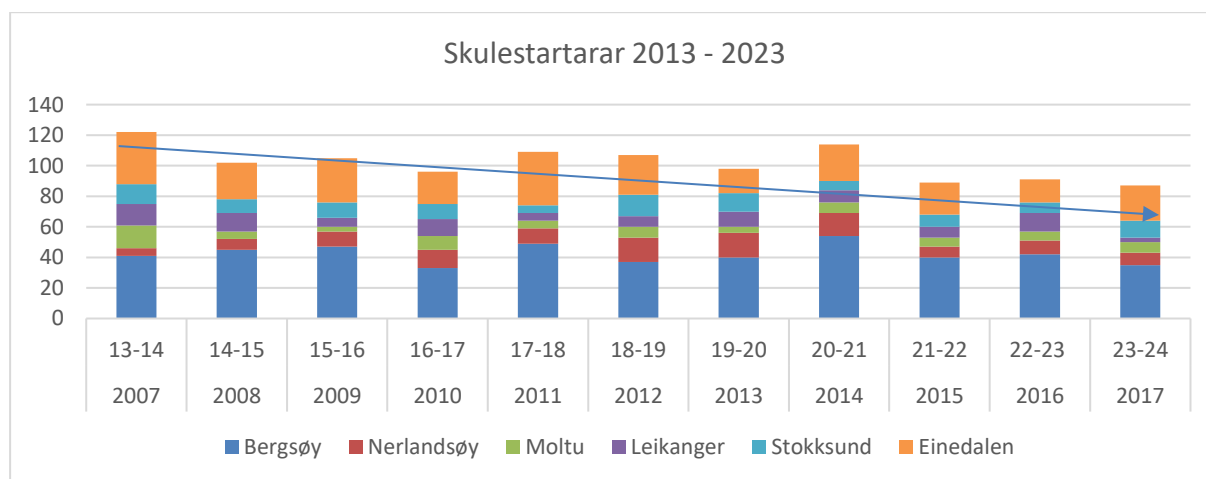
ELEVAR

Talet på elevar i Herøyskulen dei siste 5 åra signaliserer ein svak nedgang på om lag 1 %. Talet på skulestartarar i same perioden har ein nedgang på heile 10 %, noko vi kan kome til å sjå att på det totale elevtalet om nokre år. Årsakene er samansette og mange. T.d. vel ein del av elevane å starte ved Møre barne- og ungdomsskule, færre born blir fødte generelt og innvandringa har gått ned både når det gjeld arbeidsinnvandring og flyktningar.

Pr. 1. oktober 2017 var det 1061 elevar i Herøyskulen. (Tal henta frå GSI). Dei fordeler seg på skulane slik:

Trinn	Bergsøy	Einedalen	Leikanger	Moltu	Nerlandsøy	Stokksund	YHU
1.	49	35	5	5	10	5	
2.	33	21	11	9	12	10	
3.	47	29	6	3	10	10	
4.	45	24	12	5	7	9	
5.	41	34	14	15	5	13	
6.	28	24	11	3	12	17	
7.	48	26	9	8	12	7	
8.						24	91
9.						21	80
10.						31	75
SUM	291	193	68	48	68	147	246

PROGNOSE FOR ELEVTAL 1. TRINN 2013 – 2023:

Denne tabellen og tabellen under, syner elevtalsutviklinga blant skulestartarar i Herøyskulen skuleåra 2013-14 til 2023-24. Dette er fødselstala frå 2007 – 2017, som samla sett desse åra viser ein gradvis nedgang jfr. folketalsregistreringa. Skuleåret 2013-14 hadde Herøyskulen 122 førsteklassingar. Frå 2014-15 ser vi ein gradvis nedgang i skulestartarar, berre avbrote av eit hopp skuleåret 2020 - 21. Utsiktene framover ser ut til å gå i negativ retning. Dersom prognosane viser seg å halde stikk, kan talet på førsteklassingar vere nede i om lag 87 om seks år. Det er ein nedgang på nesten 29 %!

						NB! Prognose!					
Fødselsår	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Skuleår	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23	23-24
Bergsøy	41	45	47	33	49	37	40	54	40	42	35
Nerlandsøy	5	7	10	12	10	16	16	15	7	9	8
Moltu	15	5	3	9	5	7	4	7	6	6	7
Leikanger	14	12	6	11	5	7	10	8	7	12	3
Stokksund	13	9	10	10	5	14	12	6	8	7	11
Einedalen	34	24	29	21	35	26	16	24	21	15	23
1. trinn totalt	122	102	105	96	109	107	98	114	89	91	87

Utviklinga har variert frå krins til krins og frå år til år. Dei største barneskulane våre, Bergsøy og Einedalen, har hatt størst grunnlag for å oppretthalde eit generelt stabilt elevtal. I det samla biletet går elevtala ned også ved desse skulane. Den mest markante endringa i elevtilflot, viser seg ved Stokksund skule, der elevar frå Myrvåg krins vel å starte ved Møre barne- og ungdomsskule i større grad enn tidlegare år. Herøyskulen har også ein del elevar i skulen som er born av arbeidsinnvandrarar. Talet på denne elevgruppa svingar i takt med utviklinga i arbeidsmarknaden. Talet på flyktningar er relativt stabilt.

PEDAGOGISK PERSONALE OG RESSURSAR I GRUNNSKULEN (skuleåret 2017-18):

(data frå Utdanningsdirektoratet/Skoleporten)

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Tal på elevar	1089	1064	1052	1061
Tal på lærarar GSI pr. 1.okt.	115	113	113	115
Tal på elevar pr. årsverk til undervisning	12,7	12,4	12,2	12,3
Årsverk assistentar i undervisning	13,0	11,8	11,9	13,1
Lærartettleik 1.-7.trinn	13,1	12,9	12,6	12,6
Lærartettleik 8.-10.trinn	15,8	14,9	15,3	15,8
Undervisningstimar totalt pr.elev	56	58	58	58

NOKRE SAMANLIKNINGAR FOR 2017 (skuleåret 2017-18)

(data frå Utdanningsdirektoratet/Skoleporten)

	Herøy	Kom.gr 8	Fylke	Nasjonalt
Tal på elevar pr.årsverk til undervisning	12,3	12,5	11,4	12,1
Lærartettleik 1.-7.trinn	12,6	13,4	12,0	13,0
Lærartettleik 8.-10.trinn	15,8	14,6	13,9	14,4
Undervisningstimar totalt pr.elev	58	57	63	59
Andel årstimar gitt av godkjent personale (prosent)	98,6 %	96,9 %	95,9 %	95,9 %

LÆRARAR

Talet på lærarar held seg stabilt. Auken i 2017 er i hovudsak relatert til øyremerka tilskot til auka lærartettleik 1.-4.trinn, til tidleg innsats.

Pr. 1. oktober 2017 hadde 115 lærarar arbeidsstaden sin i Herøyskulen (heiltid og deltid). Heile 113 av dei oppfyller kompetansekrava for godkjend utdanning. To lærarar er tilsett tidsavgrensa utan godkjend utdanning, men dei har ei kompetanse som er avgjerande for den skulen eller den eleven som treng kompetansen. I Herøy har vi ein lærarstab med høg fag- og realkompetanse. Vi håper å kunne vidareutdanne og tilsetje nok lærarar som fyller dei nye nasjonale kompetansekrava innan fristen som er 1. august 2025. Krava er 30 stp. i matematikk, norsk og engelsk på barnetrinnet og 60 stp. i matematikk, norsk og engelsk på ungdomstrinnet. For inneverande år er 5 lærarar på vidareutdanning i den nasjonale vikarordning. I tillegg tek nokre vidareutdanning privat utanom denne ordninga.

Dei siste åra har vi hatt ein naturleg, gradvis utskifting av eldre lærarar til fordel for yngre tilflytta eller nyutdanna lærarar. Dette er lærarar som har vakse opp med ein digital teknologi som blir meir og meir vanleg også i skulen. Om vi skal halde tritt med den teknologiske utviklinga, vil Herøyskulen trenge lærarar i framtida, som ikkje berre er fagleg kunnskapsrike, men som også kan handtere den teknologiske kvardagen på ein måte som aukar elevane sine digitale ferdigheiter. I tillegg vil dette gi høve til endå meir tilpassa opplæring.

ASSISTENTAR

Herøyskulen har mange dyktige assistentar. Talet på assistentar er også relativt stabilt, sjølv om bruk av assistentar for elevar med rettar etter Opplæringslova § 5.1, har gått noko ned. Assistentane er også forholdsvis stabile, og mange har etter kvart lang erfaring og er dyktige på sitt område. Det er ikkje krav til særskild utdanning for assistentar, men vi har mange med fagbrev b/u. Sidan hausten 2015 har det vore halde årlege kurs for alle assistentane der rolle, ansvar, relasjonsbygging, elevåtferd, Opplæringslova 9a, læreplanen, heim-skule-samarbeidet m.m. har vore tema. Kursa heng saman med utfordringar ein ser i skulen elles. Mange av assistentane er dyktige på relasjonsbygging, noko som for enkelte elevar kan vere avgjerande for korleis kvardagen vil vere. Sjølv om det har vore ein gradvis nedgang i bruk av assistentar siste åra, vil nok behovet for assistentar i skulen halde seg relativt stabilt framover. Nedgangen skuldast i første rekkje at assistentar til elevar med rett til spesialundervisning, har gått ned, medan spesialundervisning stort sett vert utført av pedagogar. Forsking viser at spesialundervisning som skjer i klasseromet i form av tilpassa undervisning av lærar, er den beste for enkeltelevane, og for klassa samla sett.

Kvalitetsvurderingssystemet i grunnskulen

Det vert årleg gjennomført ei rekkje kartleggingar og målingar i skulen. Ikkje alle målingar er like synlege for ålmenta som Nasjonale prøver på 5., 8. og 9. trinn. Til saman er alle desse kartleggingane med på å danne grunnlaget for den årlege skulebaserte vurderinga som dannar grunnlaget for vidare satsing og fokusområde i skulane. I Herøy blir desse kartleggingane gjennomførte:

Brugarundersøkingar: Alle skulane i Herøy gjennomfører elevundersøkinga årleg i perioden oktober-november. Elevar frå 5. – 10. trinn kan inviterast til å vere med. I 2017 gjekk invitasjonen til alle elevar på 7., 8., 9. og 10. trinn, totalt 432 elevar. Alle rektorar analyserer og drøftar resultatet på sin skule, og rapporterer resultat og tiltak til kommunalsjefen. Funn blir drøfta i leiargruppa og er med å danne grunnlag for vidare utviklingsmål i skulen.

Nasjonale prøver: I løpet av hausthalvåret vert det gjennomført nasjonale prøver i lesing, rekning og engelsk på 5. og 8. trinn, medan 9. trinn gjennomfører nasjonale prøver i lesing og rekning. Kartleggingane av elevane sine læringsresultat skal saman med annan vurdering ligge til grunn for vurdering av tiltak retta mot einskildelevar, grupper, skular eller på kommunenivå. Rektorane rapporterer til kommunalsjef etter faste prosedyrar.

Eksamen: Eksamen på 10. trinn blir gjennomført i mai/juni. Heile siste skuleåret i grunnskulen er ei jamn opptrapping til eksamen. Elevane øver på prøveeksempel og prøveform. Det vert gjennomført skriftleg heildagsprøve i matematikk, norsk (H og S) og i engelsk. I munnleg øver elevane seg i eit trekkfag (prøvemunnleg).

Læringsstøttande prøver: Læringsstøttande prøver er frivillige og kan gjennomførast fleire gongar om nødvendig. Prøvene er eit nyttig verkty i undervegsvurderinga, som grunnlag for læringsfremjande tilbakemeldingar til elevar på alle nivå.

Karakterstøttande prøver: Dei karakterstøttande prøvene kan brukast på alle trinn i ungdomsskulen, men er basert på kunnskapsmåla etter 10. trinn. Prøvene inneheld oppgåver frå alle hovudområda i læreplanen. Formålet med prøvene er:

- Å sjå undervegsvurdering og sluttvurdering i samanheng
- Å sjå eleven sin heilskaplege kompetanse i faget
- Å samanlikne gruppa/klassa mot nasjonalt nivå

Andre kartleggingsprøver: Skulane i Herøy gjennomfører årleg nasjonale kartleggingar innafor dei grunnleggjande dugleikane i 1. – 4. trinn. Ein nyttar Utdanningsdirektorat sine kartleggingsprøver i lesing, rekning, engelsk og digitale ferdigheiter. Prøvene avdekkjer kven av elevane som treng styrking.

Internasjonale undersøkingar: Ingen.

Tilsyn: Ingen.

Kartleggaren: I tillegg til Utdanningsdirektoratet sitt kvalitetssystem i opplæringa, gjennomfører alle skulane i kommunen Kartleggjaren, eit digitalt kartleggingsverktøy frå Fagbokforlaget, for 5. – 10. trinn. Prøvene vert gjennomført som ein før-test ved skulestart om hausten, og ein ettertest påfølgjande vår, i mai. Her får skulen informasjon om korleis eleven presterer i forhold til kva ein kan forvente av kompetansenivå for dei aktuelle årstega. For at kartleggingsprøvene skal ha noko føre seg for elevane sin læring, må resultata analyserast og samanliknast med t.d. resultat frå nasjonale prøver, samt eventuelt andre testar. Då kan ein leggje til rette undervisninga gjennom året for den einskilde elev og for elevgruppa, sett i lys av kunnskapsmåla. Prøvene vert tekne i faga engelsk, matematikk og norsk (nynorsk).

Overordna satsingsområder og mål for Herøyskulen 2017

Med bakgrunn i dei overordna måla for Herøyskulen som er nedfelt i strategidokumentet «Herøyskulen – ein los i leia» 2015 – 18, og årleg skulebasert vurdering jfr. forskrift til opplæringslova §2-1, vert årlege satsingsområde for Herøyskulen nedsette. Kvar einskild skule set sine delmål, som samla sett har til hensikt å auke læringsutbyte for elevane .

SATSINGSOMRÅDE OG MÅL FOR HERØYSKULEN 2017:

Satsingsområde	Måleindikator	Mål 2017	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017
1.Målretta arbeid med lesing:	Resultat Nasjonale prøver lesing 5.trinn. Prosent elevar på meistringsnivå 2 og 3.	65 % av elevane	59,9 % av elevane	80,4 % av elevane	66,7 % av elevane
2.Alle elevar skal ha eit godt læringsmiljø:	Meistring. Resultat frå elevundersøkinga.	Minimum 4,0	7.trinn: 4,0	7.trinn: 3,9	7. trinn: 4,1
			10.trinn: 4,0	10.trinn: 3,8	10. trinn: 3,9
3.Grunnskulepoeng etter 10.trinn:	Gjennomsnitt.	42 poeng	42,1 p.	39,9 p.	41,6 p.

Forklaring av omgrep:

Meistringsnivå: Resultat på 5. trinn er fordelt på 3 nivå, der nivå 3 er best. Målet er at fleire elevar skal mestre eit resultat som plasserer dei på nivå 2 og 3.

Meistring: Indikatoren viser elevane si oppleving av meistring i samband med undervisning, lekser og arbeid på skulen. Målinga går frå 1 – 5, der 5 er best.

Grunnskulepoeng: Summen av eleven sine avgangskaraktarar, delt på antal karakterar og multiplisert med 10.

Resultat

Nasjonale prøver blir kvar haust gjennomført på 5., 8. og 9. trinn. Resultata frå dei nasjonale prøvene gir eit avgrensa bilete av dei ferdigheitene og den kompetansen elevane har. Ein må difor alltid sjå resultata i samanheng med annan relevant informasjon ein har om elevane, skulen og kommunen.

Nasjonale prøver gir informasjon om elevar på alle kunnskapsnivå. Difor har prøvene både lette og vanskelege oppgåver. Det er veldig få elevar som får alt rett på prøva, somme får ingen. Det er fordi prøva må ha nokre svært vanskelege oppgåver, som dei aller beste kan bryne seg på.

Prøvene er elektroniske, og dei består av ulike tekstar, bilete og oppgåver med spørsmål. På opne oppgåver skal elevane svare med eigne ord eller med tal. På fleirvalsoppgåver skal elevane velje eitt av fleire svaralternativ.

NASJONALE KVALITETSINDIKATORAR GRUNNSKULE 2017:

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Kommunegr. 08	Møre og Romsdal fylke	Nasjonalt
Lesing 5. kl	47	48,8	49	50
Rekning 5.kl	49	49,7	50	50
Engelsk 5. kl	51	49,3	50	50

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Kommunegr. 08	Møre og Romsdal fylke	Nasjonalt
Lesing 8.trinn	46	49,3	49	50
Lesing 9.trinn	52	52,5	53	54
Rekning 8.trinn	49	49,9	50	50
Rekning 9.trinn	53	53,5	53	54
Engelsk 8.trinn	48	49,7	50	50

NB! 4 pp. svarer til eitt skuleår med læring.

Satsingsområde: LESING

Nasjonale prøver i lesing kartlegg i kva grad ferdigheitene til elevane er i samsvar med mål for den grunnleggjande ferdigheita lesing, slik ho er integrert i kompetansemål i læreplanar for fag i LK06. Dei nasjonale prøvene i lesing omfattar tre aspekt. Elevane skal vise at dei kan:

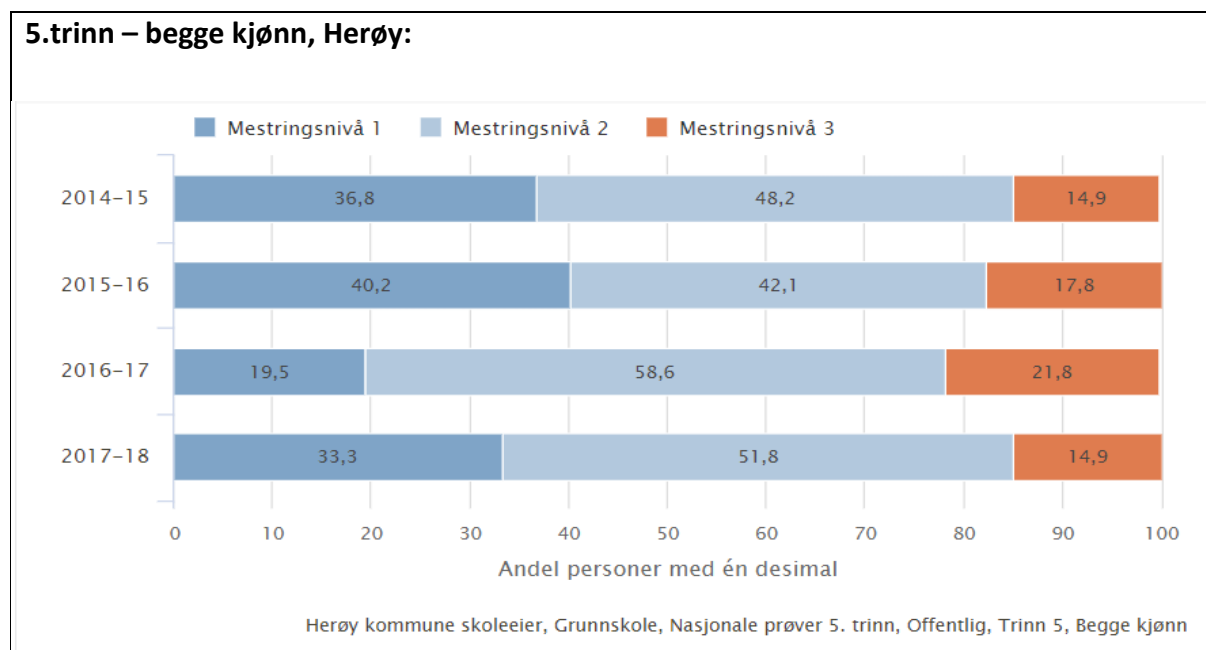
1. finne informasjon
2. forstå og tolke tekst
3. reflektere over og vurdere form og innhald i teksten

Lesing er grunnleggande viktig i alle fag. Svake lesarar oppnår svakare resultat i fag generelt. Difor kan ein aldri slutte å fokusere på lesing. Lesing er ikkje ein aktivitet og eit ansvar som berre ligg til norskfaget. Alle lærarar er leselærarar. Det er viktig å kunne lese og orientere seg i alle slags tekstar.

RESULTAT NASJONALE PRØVER I LESING 5. trinn:

Det var i 2017 totalt 114 av 122 elevar på 5.trinn som gjennomførte leseprøva. Dei som ikkje gjennomførte hadde vedtak om fritak av lovleg grunn. Det er strenge føringar for fritak. Alle skular har klassestorleikar som gir målbare og relativt pålitetelege resultat, bortsett frå ein klasse som berre har 5 elevar.

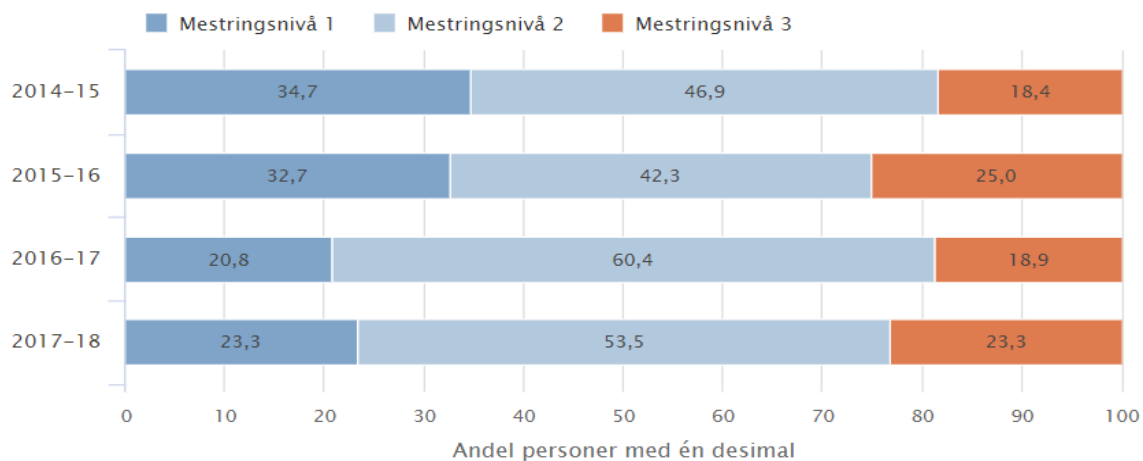
Målet i lesing for 5.trinn var at 65 % av elevane skulle skåre innafor nivå 2 og 3. Snittet av elevane ligg på 66,7 %, og såleis er målet nådd. Tilsvarande måling nasjonalt ligg på 76,4 %. Samanliknar vi resultatet frå Herøy med nasjonen, ligg Herøy 9,7 pp. under. Det betyr at for mange elevar på 5. trinn les for dårleg i høve alder. Samanliknar vi resultatet med tidlegare år, er 5. trinn 2017 tilbake på 2014-nivå.

I 2017 var det totalt 114 av 122 elevar på 5. trinn som gjennomførte NP i lesing.

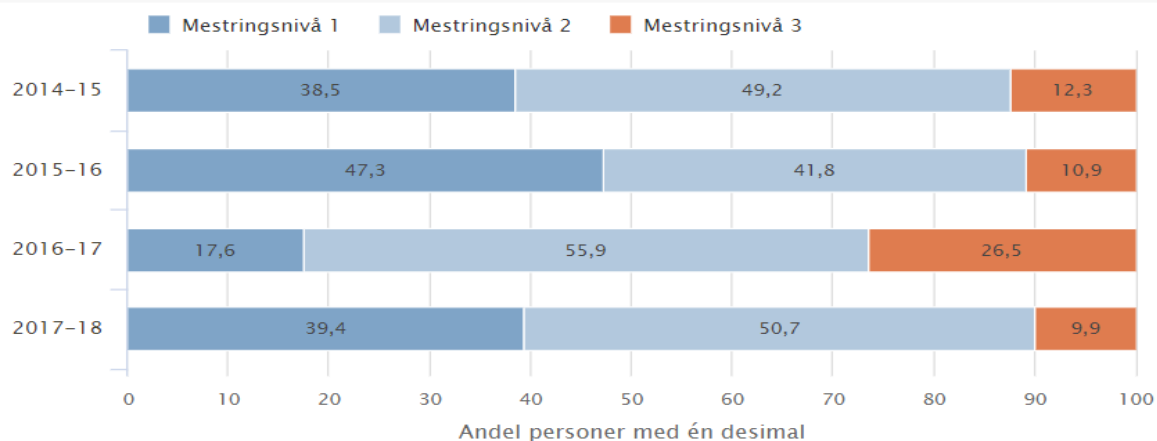
Ser vi på skulane sine resultat isolert, er variasjonane store. Både generelt og spesielt. Ser vi på variasjonar mellom jenter og gutar, viser resultatata at jentene les betre enn gutane både på skulenivå og i kommunen. Størst er skilnaden på fordeling mellom nivå 1 og 3. På skulenivå kan også skilnaden mellom skular og mellom elevar vere store. Slik sett er resultatet på 66,7 % i snitt for dårleg i forhold til målet på 65 %. Summen av elevar på nivå 1 og 2 er også for høg – heile 85,1 %. Av alle elevar på 5. trinn, er ein tredel av elevane svake i lesing.

5.trinn – jenter, Herøy:

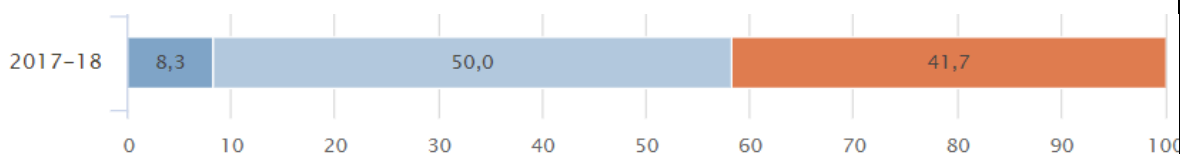
Herøy kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Offentlig, Trinn 5, Jenter

5.trinn – gutar, Herøy:

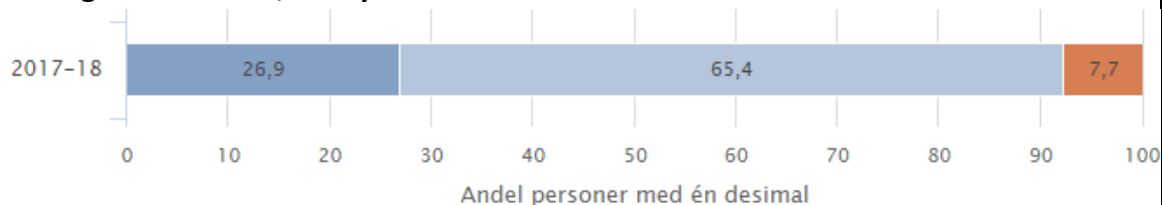

Herøy kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Offentlig, Trinn 5, Gutte

5.trinn - jenter NN skule, Herøy:

5.trinn - gutar NN skule, Herøy:

Med for mange dårlege individresultat og store variasjonar i kommunen, må vi legge meir vekt på analyse av resultata heilt ned til skule- og individnivå. Vi må vurdere resultata i lys av den undervisning og metode som blir brukt i skulen. I dette arbeidet ser vi at det er rimeleg

store forskjellar mellom skulane – der særleg ein skule utmerker seg positivt over år. I samband med den årlege skulebaserte vurderinga, vil oppretthaldande faktorar i ei pedagogisk analyse seie noko om forbedringspotensiale.

Eit ikkje tilfredsstillande resultatet i lesing på 5. trinn, er noko vi tek på alvor. Resultatet i lesing på 5. trinn er viktig for den vidare skulegangen til elevane. Forsking viser at resultatet så langt ned i trinn, kan gi ein peikepinn på korleis det vil gå med elevane i vidaregåande skule. Så dette er noko vi ser på med største alvor.

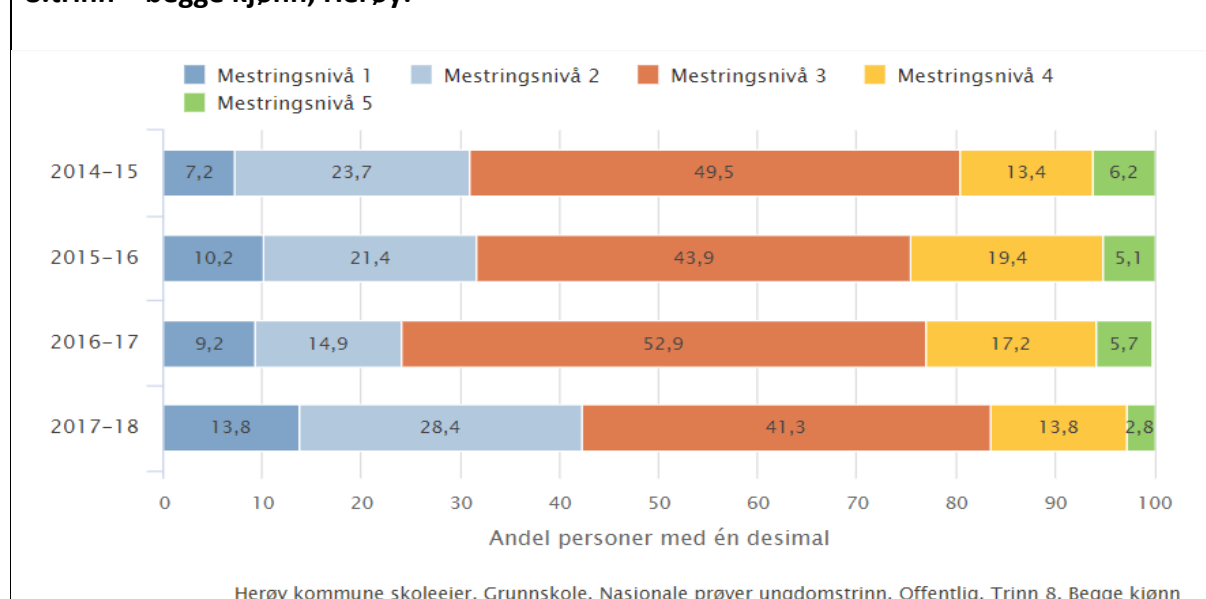
I samband med nytt, revidert strategidokument som skal gjelde frå 2018 – 2022, der felles overordna fokusområde vert nedfelt, er lesing framleis med. Men no som ein av dei fem grunnleggande dugleikane, lesing, skriving, rekning, munnleg og digitale dugleikar. Det blir arbeidd, på tvers av alle skular, med felles teikn på god praksis og handlingar som må til for å oppnå god praksis som skal føre til at elevane i Herøyskulen blir betre lesarar – og særleg dei svakaste. Vi bør ha som mål at færre elevar scorar innanfor nivå 1 og at tilsvarande fleire elevar skal score innanfor nivå 3.

RESULTAT NASJONALE PRØVER I LESING 8. og 9. trinn:

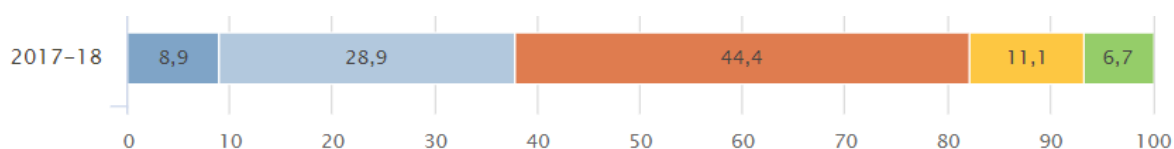
Sjølv om lesing på 8. og 9. trinn ikkje er nemnt spesifikt som satsingsområde i dei overordna fellesmåla for Herøyskulen, betyr det ikkje at ein ikkje har fokus på det. Ein vil alltid ha fokus på lesing som den viktigaste grunnleggjande ferdigheita til elevane. Å vere ein god lesar er som sagt avgjerande for mestring også i andre skulefag.

Årets 8. trinn har eit svakare resultat i lesing enn tilsvarande trinn dei siste tre åra. Ser vi på leseresultatet for same elevgruppe då dei var målte på 5. trinn, var leseresultata frå nivå 1 – 3 anslagsvis 36,8 – 48,2 – 14,9. Ikkje av dei sterkaste resultata då heller. Dette kan styrke påstanden om at resultatet på 5. trinn kan vere ein indikator på korleis det vil gå med resultata seinare. Det betyr at det må settast inn tiltak tidleg for å hindre at elevar skal falle gjennom i vidaregåande skule.

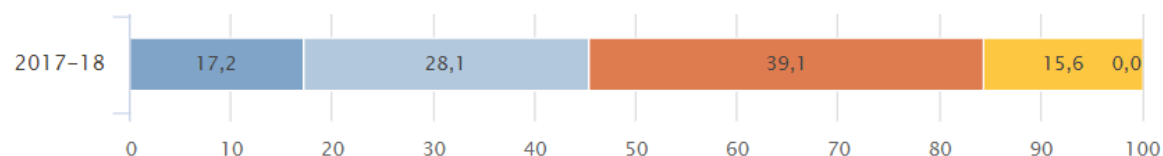
8.trinn – begge kjønn, Herøy:

8.trinn – jenter, Herøy:

8.trinn – gutar, Herøy:

I 2017 var det totalt 109 av 115 elevar på 8. trinn som gjennomførte NP i lesing.

Tradisjonelt har elevane vist framgang frå 8. – 9. trinn på nasjonale prøver. Elevane på 8. og 9. trinn får same prøver. Og samanliknar vi årets 9. trinn med resultatet frå i fjor, då dei tok prøven på 8. trinn, viser resultatet framgang som forventa.

Nivå 1 frå 9,2 % til 4,1 %. Ein framgang på 5,1 %.

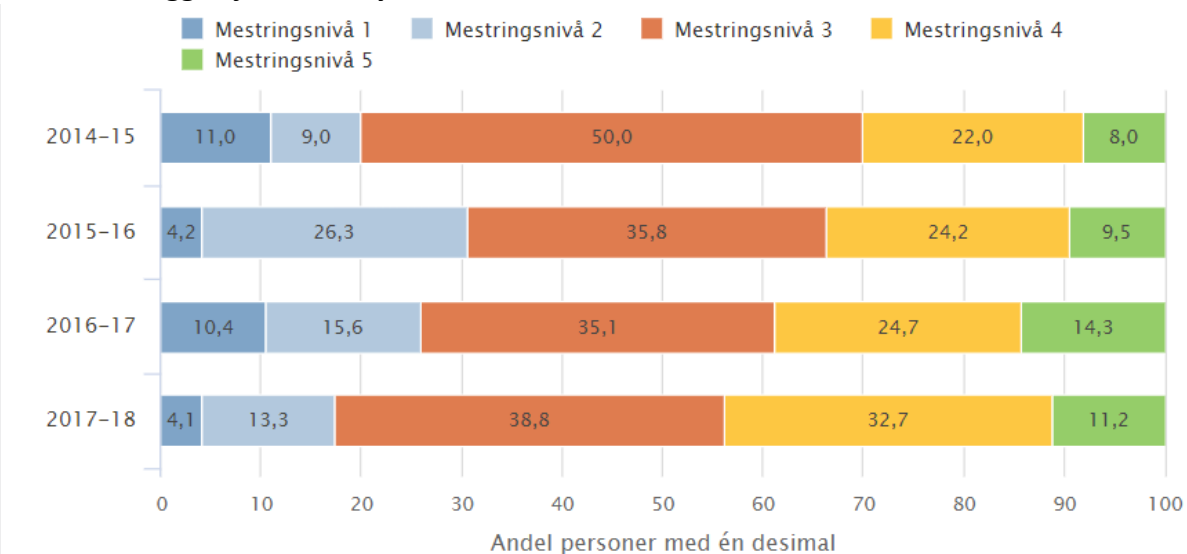
Nivå 2 frå 14,9 % til 13,3 %. Ein framgang på 1,6 %.

Nivå 3 frå 52,9 % til 38,8 %. Ein framgang på 14,6%.

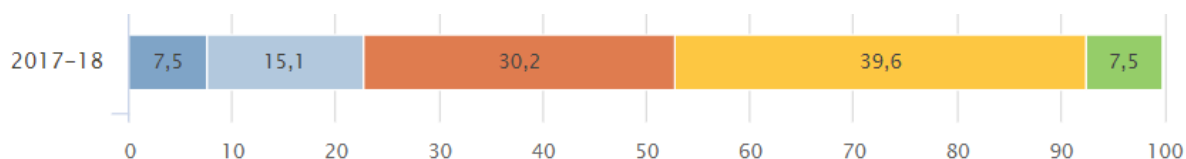
Nivå 4 frå 17,2 % til 32,7 %. Ein framgang på 15,5 %.

Nivå 5 frå 5,7 % til 11,2 %. Ein framgang på 5,5 %.

9.trinn – begge kjønn, Herøy:

Herøy kommune skoleeier, Grunnskole, Nasjonale prøver ungdomstrinn, Offentlig, Trinn 9, Begge kjønn

Same elevar på 8. trinn i fjor:**9.trinn – jenter, Herøy:****9.trinn – gutar, Herøy:**

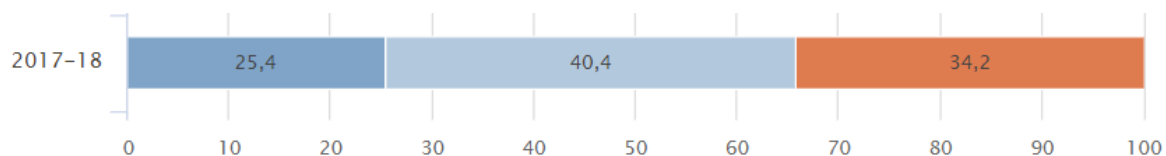
Resultatet viser at dei same elevane har bevega seg over frå nivå 1, 2 og 3 til nivå 4 og 5.

ANDRE RESULTAT frå nasjonale prøver:

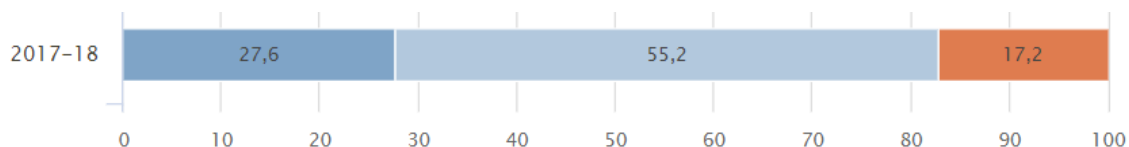
Sjølv om årets resultat på nasjonale prøver i lesing ikkje var av dei beste, så skal vi ikkje gløyme at her er mange elevar som faktisk gjer det svært bra. Det mest utprega er vel at det er så stor spreiding i resultat. Både mellom elevar i same klasse og mellom skulane. Den viktige jobben i ettertid blir å finne dei svakaste og sette inn den hjelpa dei treng. Samstundes skal dei sterkaste også oppleve utfordring og meistring. Dette handlar om tilpassa opplæring (TPO) i klasseromet, og er den mest krevjande og utfordrande jobben til ein lærar.

Ser vi på resultata i engelsk på 5. trinn, så er det svært gode resultat. Faktisk over landssnittet med 51/50 pp! Som i landet elles, er det gutane som gjer det best i engelsk. Den same trenden kan ein sjå i rekning, med ein kvalitetsindikator som ligg tett under fylke og nasjon med 49/50 pp.

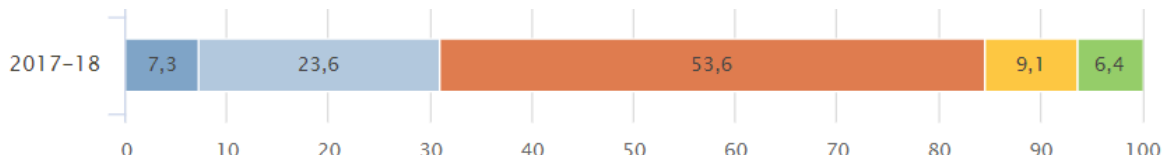
Vi ser av tabellane at det er ein svak progresjon i resultata i rekning frå 5. trinn til 9. trinn.

5.trinn engelsk – begge kjønn, Herøy:

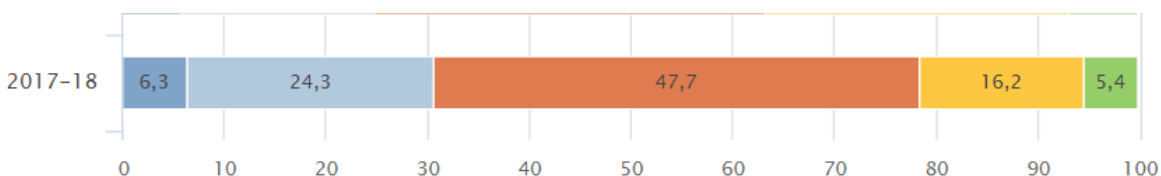
5.trinn rekning – begge kjønn, Herøy:

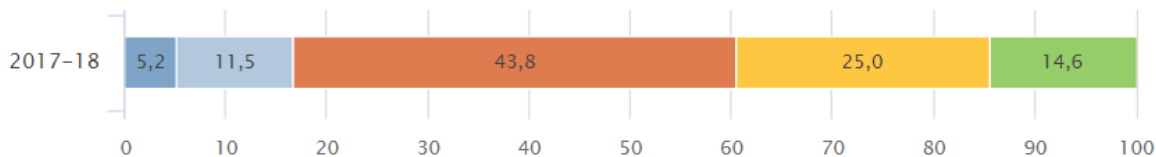
8.trinn engelsk – begge kjønn, Herøy:

8.trinn rekning – begge kjønn, Herøy:

9.trinn rekning – begge kjønn, Herøy:

Satsingsområde: LÆRINGSMILJØ – meistring

Læringsmiljø er definert som «*de samlede kulturelle, relasjonelle og fysiske forholdene på skolen som har betydning for elevenes læring, helse og trivsel*» (Udir). Mange elevar blir møtt med lave forventningar til læring og får ikkje gode nok mogelegheiter til å utvikle seg. Det er viktig at alle elevar møter eit høgt ambisjonsnivå og forventningar om meistring, og at lærarane har tru på at elevane kan nå måla for opplæringa. Krava og forventningane må vere realistiske, men samstundes vere nok utfordrande til at elevane alltid har noko å strekke seg etter. For at eit barn skal tileigne seg nye dugleikar eller kunnskapar, er det viktig å oppleve meistring, og at det er mogeleg for barnet å klare den utfordringa det står overfor ved hjelp av dei eigenskapane og dugleikane barnet har.

Eit godt læringsmiljø og læraren sin kompetanse i klasseleiing, er viktig for at alle elevar skal utvikle seg, men spesielt for elevar som strevar fagleg og/eller sosialt. Dei to siste åra, i august 2016 og i august i 2017, har alle lærarar og leiarar i Herøyskulen vore samla til felles kvalitetsheving på temaet «Relasjonskompetanse». Jan Spurkeland, forfattar og foredragshaldar med lang erfaring innan personalspørsmål, leiartrening og organisasjonsutvikling, har hatt foredrag om kva relasjonar gjer med menneska. Han hevdar at det er ein samanheng mellom leiaren sin relasjonskompetanse og evna til å oppnå

resultat. Det er dokumentert at læraren sin relasjonskompetanse er avgjerande for elevane si læring.

Lærarar og leiarar i skulen har dei to siste åra trena på å bli gode i relasjon med elevar og medarbeidarar, fordi det er viktig for å skape trygge og like læringssituasjonar for elevane – som igjen skal skape trivsel og motivasjon for å lære. Det er fire grunnleggjande premisser eller arbeidsoppgåver for læraren i arbeidet med god klasseleiing:

- Ein positiv og støttande relasjon til kvar enkelt elev.
- Etablering av ein god læringskultur og eit godt læringsfellesskap.
- Etablering av strukturar, reglar og rutinar.
- Tydelege forventningar og motivering av elevane.

ELEVUNDERSØKINGA

Elevundersøkinga er ein del av det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet. Lovgrunnlaget for Elevundersøkinga finn ein i forskrift til Opplæringslova §2-3. I personopplysningslova §19, finn ein kravet om å informere dei som deltek, om formålet, kva resultata skal brukast til, kven som er behandlingsansvarleg og at deltakinga er frivillig.

Skulane kan invitere elevar frå 5. trinn og oppover til å svare på spørsmål i denne undersøkinga. Det er obligatorisk å gjennomføre med 7. og 10. trinn, og på Vg1. Det er frivillig for elevane å delta. Dei kan hoppe over spørsmål dei ikkje ynskjer å svare på. På denne måten er ikkje undersøkinga hundre prosent påliteleg. Svara må sjåast i samanheng med andre observasjonar av elevane. Hausten 2017 deltok 7., 8., 9. og 10. trinn i Herøy. Målinga går frå 1-5, der 5 er best.

Skoleporten – Elevundersøkinga – 7. trinn		Herøy kommune skuleeigar, Grunnskole, Elevundersøkinga, Offentleg, Trinn 7, Begge kjønn				
Eining: Herøy kommune, skuleeigar						
Indikator og nøkkeltall	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	
Læringskultur	3,8	4,2	3,8	4,1	4,1	
Elevdemokrati og medvirkning	3,5	3,9	3,7	3,9	4,0	
Faglig utfordring	3,4	3,9	4,0	4,0	3,8	
Felles regler	4,2	4,3	4,2	4,4	4,5	
Trivsel	4,4	4,2	4,1	4,5	4,4	
Mestring	4,0	4,0	3,9	4,1	4,1	
Støtte fra lærerne	4,2	4,5	4,4	4,5	4,7	
Motivasjon	3,8	3,9	3,8	4,1	3,9	
Vurdering for læring	3,7	4,0	3,8	4,0	4,1	
Støtte hjemmefra	4,2	4,4	4,3	4,3	4,3	

Skoleporten – Elevundersøkinga – 8., 9. og 10. trinn	Herøy kommune skuleeigar, Grunnskule, Elevundersøkinga, Offentleg, begge kjønn:				
Eining: Herøy kommune, skuleeigar	Trinn 10,			8.trinn	9.trinn
Indikator og nøkkeltall	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2017-2018	2017-2018
Læringskultur	3,8	3,4	3,9	4,0	3,4
Elevdemokrati og medvirkning	3,0	3,0	3,5	3,9	3,1
Faglig utfordring	4,2	4,0	4,1	4,2	4,0
Felles regler	3,8	3,6	4,1	4,1	3,7
Trivsel	4,0	4,0	4,2	4,4	4,0
Mestring	3,8	3,8	3,9	4,0	3,8
Utdanning og yrkesveiledning	3,8	3,6	4,0	-	3,4
Støtte fra lærerne	3,8	3,9	4,2	4,4	3,8
Motivasjon	3,3	3,4	3,3	3,9	3,3
Vurdering for læring	3,0	2,8	3,4	3,9	3,2
Støtte hjemmefra	3,7	3,7	3,8	4,2	4,1

Spørsmåla om mobbing vart endra hausten 2017. Dei er ikkje tatt med i oversikta over fordi tala er ikkje samanliknbare med tidlegare år.

Dei mest positive resultata i elevundersøkinga på ungdomstrinna, finn vi på 8. trinn. Ser vi på trivsel, meistring og motivasjon, så samsvarar resultata med funn på 7. trinn. Dei dårlegaste resultata finn vi på 9. trinn, medan pendelen stort sett svingar opp igjen på 10. trinn. I elevundersøkinga på 9. og 10. trinn er det særleg indikatoren for motivasjon (3,3) vi ikkje er nøgde med. Motivasjonsindikatoren på 7. og 8. trinn ligg heller ikkje i toppen (3,9), men er likevel betre enn for 9. og 10. trinn. Denne trenden har vart over år, og er noko ein bør drøfte ute på skulane og på tvers av skular. Trass relativt høge grunnskulepoeng, viser elevundersøkinga, særleg på 9. og 10. trinn, at elevane i snitt ikkje er bevisste nok på eige potensiale for læring.

MOBBING

Spørsmåla om mobbing i elevundersøkinga vart endra hausten 2017. I staden for eitt spørsmål om mobbing generelt, er det no tre spørsmål som vedkjem mobbing. Tabellane under viser talet på elevar som svarer at dei blir mobba av medelevar, mobba digitalt (på skulen) og/eller mobba av vaksne på skulen 2-3 gonger i månaden eller oftare. Talet på elevar som svarer at dei vert mobba på del enkelte spørsmåla om mobbing, kan ikkje summerast til indikatoren "Andel elever som opplever mobbing på skolen".

Resultatet viser ikkje dersom 1-4 elever har svart at de opplever mobbing på skolen. Dette vises ved teksten **Tall er unntatt offentlighet** og en *.

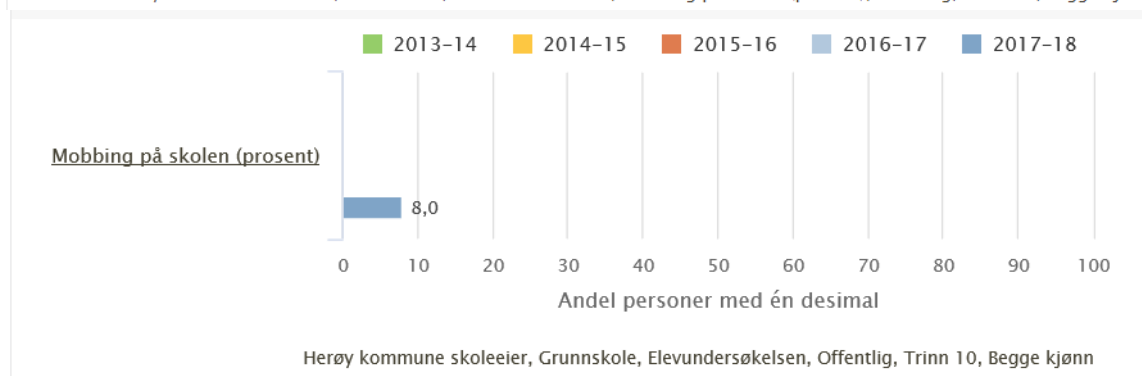
Resultatet av målingar på 7. trinn (110 elevar) og 10. trinn (106 elevar). Elevundersøkinga på 7. trinn er delvis prikket. Det betyr at under fire elevar stadfestar at dei har opplevd mobbing og/eller krenkande åtferd av medelevar i skulen.

7. trinn

Delskår	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? (prosent)	5,2	7,5	2,9	*	*
Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? (prosent)					0,0
Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? (prosent)					1,9
Herøy kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Mobbing på skolen (prosent), Offentlig, Trinn 7, Begge kjønn					

10. trinn

Delskår	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18
Er du blitt mobbet av andre elever på skolen de siste månedene? (prosent)	4,9	4,4	3,2	6,5	5,9
Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene? (prosent)					0,0
Er du blitt mobbet digitalt (mobil, iPad, PC) de siste månedene? (prosent)					4,7
Herøy kommune skoleeier, Grunnskole, Elevundersøkelsen, Mobbing på skolen (prosent), Offentlig, Trinn 10, Begge kjønn					

Tabellen over viser at 8% av elevane på 10.trinn har opplevd mobbing/krenking på skulen. Det er null-toleranse for mobbing/krenking i skulen, men ein kan ikkje garantere at vonde handlingar ikkje skjer. Det som er viktig er tidleg intervensjon, og med nytt kap. 9A i Opplæringslova, er rutinane innskjerpa gjennom aktivitetsplikta. Det blir jobba godt ute i skulane med førebyggjande tiltak oppfølging i dei tilfella der mobbing/krenking vert avdekt. «Beredskapsteam mot mobbing» vart oppretta i 2015. Dei skal vere ei støtte for skulane, og er med å bygge opp kompetanse i førebygging, avdekking og handtering av mobbing. Dette samarbeidet fungerer godt og har vore til god støtte i nokre konkrete saker.

NYTT KAPITTEL 9A I OPPLÆRINGSLOVA:

Hausten 2017 kom det nytt og skjerpa kap. 9A i Opplæringslova – eit nytt regelverk som skal hindre mobbing og krenking. Dette blir kalla den nye «mobbelova», og seier noko om skulen si tydelege plikt til å redusere og stoppe mobbing. Med endringa kom aktivitetsplikta – skulane er pålagde plikt til å handle. Aktivitetsplikta er delt i fem handlingsplikter og omfattar alle vaksne som har sitt virke i skulen. Handlingspliktene er følgjande:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å varsle ved mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skulemiljø
4. Plikt til å undersøke
5. Plikt til å setje inn eigna tiltak

I Herøy er det utarbeidd nye rutinar felles for alle skulane, for å følgje opp aktivitetsplikta.

Fakta om den nye lova:

- Alle elevar har rett til eit trygt og godt skulemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.
- Det er eleven si eiga oppleving av korleis dei har det på skulen som er avgjerande.
- Dersom ein vaksen på skulen veit om, eller trur at ein elev blir mobba eller plaga, skal han alltid gripe inn, sei frå til rektor og undersøkje kva som har skjedd.
- Rektor skal lage ein plan med tiltak mot mobbinga og sørge for at eleven føler seg trygg igjen.
- Saka kan meldast til Fylkesmannen dersom eleven eller føresette ikkje meiner at skulen har gjort nok.
- Fylkesmannen kan bestemme kva konkrete tiltak skulen må gjennomføre. Han kan også bøtelegge skulen.

Kjelde Utdanningsdirektoratet: <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/skolemiljo/>

Funna i elevundersøkinga sett i lys av teori og forskning:

Det er forska mykje på læringsmiljø og elevane sin motivasjon for læring. Det er mange ting som spelar ei rolle for barn og unge sin motivasjon for læring, og skulemiljøet spelar ei vesentleg rolle, ikkje berre for læring, men også for elevane si psykiske helse.

Stortingsmelding nr. 22 «*Motivasjon – mestring – muligheter*» peikar også på skulen si rolle i å fremje barn og unge sin trivsel i skulen, både som ein del av ein god oppvekst og for mestring og livskvalitet i ettertid.

Forsking viser at et godt samarbeid mellom heim og skule, der også føresette har ein aktiv rolle, har positiv verknad for barn og unge på ei rekkje område relatert til skulen. Det fører til betre læringsutbytte, betre sjølvregulering, betre trivsel, færre åtferdsproblem, mindre

fråvær, gode relasjonar til medelevar og lærarar, betre arbeidsvanar, ei meir positiv haldning til skulen, betre leksevanar og arbeidsinnsats og høgare ambisjonar med omsyn til utdanning.

Kjelde Udir: <https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/samarbeid/hjem-skole-samarbeid/samarbeidet-mellom-hjem-og-skole/betydningen-av-skole-hjem-samarbeid/>

Trivsel: Skulen sitt mål er opplæring av elevar. Samstundes er opplæringa sitt mål at: *«Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet...»* (Opplæringslova §1-1). Dette målet heng godt saman med Verdens helseorganisasjon sin definisjon av psykisk helse: *«...en tilstand av velvære (well-being) der individet kan realisere sine muligheter, kan håndtere normale stress-situasjoner i livet, kan arbeide på en fruktbar og produktiv måte og har mulighet til å bidra overfor andre og i samfunnet»*.

Trivsel er uttrykk for ei samla vurdering på tvers av alle livsarenaer barn og unge er del av. Skuletrivsel eller trivsel i skulen, er eit setting- eller domenespesifikt omgrep som reflekterer om eleven føler seg inkludert i det psykososiale miljøet på skulen, graden av tilpassing i skulemiljøet og eleven si glede og generelle vurdering av eigne erfaringar på skulen. Sidan skulen er ein av barn og unge sin viktigaste arena i livet, vil skuletrivsel opplevast som ein sentral komponent av den totale trivselsopplevinga i eige liv (Huebner & Gilman, 2006). Dette fokuset blir no styrka gjennom den nye aktivitetsplikta (OPL §9A).

Venner: Det er viktig å ha venner, og for mange unge er det det viktigast av alt. Krenking og mobbing gjer det vanskeleg å vere elev, seier Thomas Nordahl (professor og leiar ved SePu – senter for praksis og utdanningsforskning, Høgskulen i Innlandet). Om ein vert krenka eller mobba i skulen, og samstundes ikkje har venner, kan ein i verste fall få problem resten av livet.

Støtte frå lærarane og elevane sin motivasjon/meistring: Svein Erik Nordenbo (professor og dagleg leiar for «Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning») hevdar at ein god lærar må kunne etablere og oppretthalde gode relasjonar til elevane. Læraren er leiaren i klasseromet, og må kunne kombinere læringsleiing med handheving av etablerte standardar og reglar. Han må også ha både fagleg og didaktisk kompetanse (Nordenbo mfl. 2008).

John Hattie (newzealandsk utdanningsforskar og professor i pedagogikk ved «University of Melbourne» i Australia) viser til at læraren har den sterkaste påverknad på eleven si læring. Kognitive strategiar som dialog, forklaring, repetisjon og oppsummering av timen er viktig for eleven sitt læringsutbytte. Saman med læraren si evne til å gi positiv, støttande og konstruktiv tilbakemelding, er dette viktige faktorar, som i følgje Hattie, har stor effekt på læringsutbytte (Hattie 2009).

Mange av disse faktorane som er så viktige for elevar sin motivasjon for læring og læringsutbytte, er knytt til forskjellige forhold ved læraren si leiing av undervisninga. På mange måtar kan vi seie at læraren er ansvarleg for å etablere eit inkluderande læringsmiljø,

som fremjar eit godt læringsutbytte, sosial kompetanse, god psykisk helse og ein sterk identitet hos elevane (Nordahl 2012).

Læringsmiljø: Læringsmiljøet omfattar alt på skulen – bortsett frå sjølve undervisninga. I forskingsprosjektet «*Lærende regioner*» hevdar Thomas Nordahl at skulen er inndelt i to arenaer – undervisningsverda og elevverda. Han hevdar at begge deler må fungere om elevane skal få gode resultat. At læringsmiljøet er avgjerande for om elevane lærer, er noko dei fleste skuleforskarar er einige i, bl.a. John Hattie (skuleforskar frå New Zealand). Godt læringsmiljø kan ikkje bestillast av kommunepolitikarane. Det er noko elevar, foreldre, lærarar, skuleleiinga og politikarane skaper saman. Det handlar om miljøet i klassa. Om forholdet mellom elevane, om relasjonen mellom lærar og elev, om klasseleiing, og om at foreldra bryr seg om skulen og barnet sitt skulearbeid, og sist men ikkje minst – om skuleleiing, system og struktur.

Faglege utfordringar: «*Alle elever skal få faglige utfordringer på skolen – også de som er faglig sterke*», sa Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen då han mottok «*NOU 2016:14 – «Mer å hente. Bedre læring for elever med stort læringspotensial» (Jøsendutvalet)*».

Jøsendutvalet viser til at skulane må verte betre til å tilpasse opplæringa, også for dei fagleg sterke elevane. Dei har «identifisert, analysert og vurdert ei side ved utdanningssystemet som viser at ein relativt stor del av elevane opplever at dei ikkje har eit læringsmiljø der dei kan realisere sitt store potensiale for læring. Manglande realisering av evner kan føre til store tap for både individ og samfunn. Vi kan risikere å gå glipp av viktig kompetanse.

Mobbing/krenking: Mobbing og krenking er svært skadeleg for unge menneske. Forsking på dette området viser at mobbing har negativ verknad på elevane sitt læringsutbytte, trivsel og gjennomføring av vidaregåande skule. Mobbing kan vere farleg for både den fysiske og den psykiske helsa til born og unge.

Den vanlegaste forma for tradisjonell mobbing er vondsinna erting, og den vert brukt av både gutar og jenter. Fysisk mobbing er mindre utbreidd. Den vert oftare nytta av gutar enn av jenter. Fysisk mobbing er sjeldan taus, slik at verbal trakassering kjem i tillegg. Utfrysing er ein type mobbing som relativt sett blir mest brukt av jenter.

Ei anna og viktig side ved tradisjonell mobbing er kor vidt den er open eller skjult. Med open mobbing meiner vi at teikna er tydelege for mobbeofferet og andre som er til stades, medan skjult mobbing er kamuflerte handlingar som kan vere vanskelegare å oppdage. Eit typisk eksempel er digital mobbing. Sjølv om digital mobbing i stor grad er eit problem etter skuletid, vil det som oftast vere eit problem også i skuletida, då borna er dei same både i skuletida og i fritida. Skulene får på denne måten ansvar for å bidra i forhold til førebygging, avdekking og stopping av mobbing. For å kunne oppdage slike former for mobbing, må skulene utvikle evner til å sjå og forstå kva som skjer av kommunikasjon og samspel mellom elevar både i og etter skuletida. Denne type mobbing er mest utbreidd blant jenter. Heim-skulesamarbeidet er viktig i dette arbeidet.

Satsingsområde GRUNNSKULEPOENG.

Det er viktig at elevane når eit høgt kompetansenivå i den tida dei er elevar i grunnskulen, både med tanke på opptak til og gjennomføring av vidaregåande skule. I Herøy har elevane historisk lege høgt på grunnskulepoeng, men siste åra har det svinga litt opp og ned. Sjå tabell under. Målet for eksamenskullet 2017 var 42,0 p. Resultatet vart 41,6 p.

Grunnskulepoeng siste fem åra:

2012	2013	2014	2015	2016	2017
40,2	38,6	39,9	42,1	39,1	41,6

Målet om eit snitt på 42 grunnskulepoeng i 2017 vart ikkje heilt nådd. Men vi er glade for at pendelen svinga rett veg igjen, i høve resultatet for 2016. Det samla snittet for kullet var 41,6 p. Herøy ligg over både fylke og nasjon, med anslagsvis 41,3 p. og 41,4 p.

Svingingane mellom gutar og jenter er relativt store:

Snitt jenter 45,3 p (51 jenter). Snitt gutar 37,6 p (48 gutar). Ein skilnad på 7,7 p. Dette kan ein tolke slik at eit godt snitt medfører fleire med sterkare karakterar enn 4,5. Eit dårleg snitt medfører fleire med dårlegare karakterar enn 3,7. Forsking (Thomas Nordahl bl.a.) viser at m.a. talet på grunnskulepoeng heng saman med grad av gjennomføring og fråfall i vidaregåande skule.

Eksamensresultat 2017 – hovudfaga:

Fag Eksamen	Herøy		Kom.gr. 08	Møre og Romsdal	Nasjonalt
	2017	2016			
Norsk HM skriftleg	3,1	2,8	3,4	3,4	3,4
Norsk munnleg	4,2	4,2	4,5	4,5	4,4
Norsk standpunkt skr.	3,5	3,3	3,8	3,8	3,8
Norsk standpunkt munnl.	4,2	4,0	4,0	4,2	4,2
Matematikk skriftleg	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4
Matematikk munnleg	3,7	4,9	3,8	4,1	4,1
Matematikk standpunkt	3,8	3,2	3,6	3,6	3,6
Engelsk skriftleg	3,4	3,6	3,8	3,7	3,8
Engelsk munnleg	4,0	4,4	4,6	4,5	4,5
Engelsk standpunkt skr.	3,7	3,5	3,7	3,9	3,9
Engelsk standpunkt munnl.	4,0	4,1	4,0	4,2	4,2

Gjennomføring vidaregåande skule:

Under fylgjer tabellar over gjennomføring (fullført og bestått) i vidaregåande skule. Tala er henta frå Skoleporten og Gjennomføringsbarometeret 2016:

	Totalt alle stud.retningar		Studiespesialisering		Yrkesfag	
	2009-kullet	2010-kullet	2009-kullet	2010-kullet	2009-kullet	2010-kullet
Heile landet:	70,8	72,5	83,1	85,8	57,9	58,8
Herøy:	67,8	75,8	75,0	88,9	63,4	66,2

Gjennomføringsprosenten i vidaregåande studieretningar og yrkesfag har på landsbasis vore jamt stigande siste ti åra (kjelde: Gjennomføringsbarometeret 2016). Det er kjekt å registrere at gjennomføring for elevane frå Herøy på dei seinaste målingane ligg over landssnittet. Dette kan henge saman med at grunnskulepoenga for Herøy gjennom ei årrekke har lege høgt, med få unntak. For avgangskullet i 2017 låg det over landssnittet.

Statlege føringar som påverkar undervisninga:

Opplæringslova med forskrifter utgjer det viktigaste styringsverktøyet for arbeidet til sektor Oppvekst. Dette lovverket vert stadig endra, slik at krava og ansvaret til kommunen som skuleeigar aukar. Siste åra har ein sett ei auka grad av detaljert styring.

Kunnskapsløftet (LK 06) legg nasjonale føringar for innhaldet i undervisninga (læreplanar), samt fastset kompetansemål for elevar på ulike årstrinn. I Herøy har vi utarbeidd lokale læreplanar i fellesskap, og med utgangspunkt i det arbeidet er det også innkjøpt same lærebøker i dei fleste fag i grunnskulen. Elevar flyttar mellom skular i større grad enn før, og difor er det viktig at Herøyskulen har ei felles plattform på viktige områder. I Herøyskulen har vi felles overordna utviklingsmål på målbare område innan t.d. klasseleiing, grunnleggjande dugleikar, felles fokus på pedagogisk leiing, psykisk helse og læringsmiljø.

Tilpassa opplæring er eit nasjonalt og kommunalt satsingsområde, nedfelt i Opplæringslova og i Kunnskapsløftet. Alle elevar skal ha like høve til å utvikle evner og anlegg både individuelt og i fellesskap med andre. I tillegg til Opplæringslova, kjem dei generelle lovverka som styrer kommunen si verksemd.

Opplæringslova fastset krav til formell kompetanse for undervisning i basisfaga matematikk, norsk og engelsk både på barnetrinna og ungdomstrinna, med anslagsvis 30 stp og 60 stp. Dette fører til at lærarar må skaffe seg den auka kompetansen for å kunne undervise i faga innafor tidsromet 2015 – 2025.

Det finnst også ei rekkje Stortingsmeldingar som legg føringar for skulen. Den 24. mars 2017 kom Meld. St. 21 (2016-2017) «Lærelyst – tidleg innsats og kvalitet i skolen». Basert på denne stortingsmeldinga vart det tildelt nasjonalt øyremerka midlar til arbeidet med tidleg innsats.

Tiltak for vidare utvikling og støtte for læring:

Strategidokumentet «Herøyskulen – ein los i leia 2015 - 2018» har vore førande for dei siste tre åra i arbeidet med skuleutvikling og fokus på danning og læring i Herøyskulen. Det har vore samarbeid om felles mål på alle nivå – lærar, leiar, faggrupper og nettverk i og mellom skulane. Utviklingsmåla i skulane heng saman med dei overordna måla strategidokumentet,

og med det dokumentet i botn, skal mål og måloppnåing spegle utviklinga gjennom resultat og nye tiltak. Strategidokumentet er under revisjon og nytt dokument 2018 – 2022 vil vere klart til skulestart hausten 2018.

Visjonen og grunnprinsippa kvalitet, mestring, kunnskap, læring og utvikling er felles for alle skulane. Under paraplyen «Meir læring for alle» har det vore fokus på læringsmiljø, leiarkompetanse, klasseleiing, læringsmål og forventningar, samarbeid heim-skule, variert undervisning, menneskesyn og relasjonar m.m. Arbeidet med å bygge kompetanse og fagkunnskap i alle ledd, styrke samarbeidet mellom skular og nettverk og skape trivsel mellom tilsette og elevar, vil halde fram i neste utviklingsperiode.

Godt læringsmiljø, god klasseleiing, gode relasjonar mellom lærar og elev er blant dei viktigaste faktorane for læring. Dette vert eitt av kvalitetsmåla også vidare.

Arbeidet for å sikre overgangen mellom barnetrinn og ungdomstrinn er i gang og vil forsette. Etter siste omorganiseringa i kommunen, vil ein med sektor Oppvekst, ha eit endå sterkare utgangspunkt for å knyte barnehage og grunnskule tettare saman

Hausten 2015 vart det oppretta innføringsklasse for minoritetsspråklege elevar som kjem til Herøy under grunnskuleløpet. I år har klassa hatt undervisningslokale ved Bergsøy skule, avd. Borga. Elevar i aldersgruppa 10 – 15 år (5. – 10. trinn) går der. I innføringsklassa lærer elevane norsk intensivt, og målet er at dei skal lære norsk raskare, slik at dei også får betre føresetnader for å meistre andre skulefag. Evalueringa av undervisningstilbodet er positivt og klassa blir vidareført også i 2018.

Samarbeidet SSIKT mellom kommunane i Sjustjerna, har vore positivt for grunnskulen. Der vi før hadde store utfordringar med IKT både som verktøy og støttefunksjon, fungerer det no mykje betre.

I 2015 starta pilotprosjektet «Ipad i opplæringa», der 5. trinn ved Einedalen og 8. trinn ved YHU vart med. Dette prosjektet vart vidareført for same elevgruppe i 2016 og 2017. Dei er no inne i slutfasen. Erfaringa med prosjektet førte til at det vart bestemt å satse på Ipad i lese- og skriveopplæringa for alle elevar på 1. og 2. trinn i Herøy skuleåret 17/18. Målet med satsinga er at alle skal lære seg å lese og skrive på kortare tid enn no. Samstundes skal ein lettare kunne tilpasse opplæringa til den enkelte. Nettbrettet skal erstatte eingongsbøker og elevane skal lære seg å lese og skrive etter nye og godt utprøvde metodar før dei går over til papir og blyant. Nettbrett i undervisninga er kome for å bli. Evalueringa av læringseffekten, vil avgjere korleis den vidare satsinga blir.

IKT og bruk av digitale læringsplattformer er i stor utvikling. Det vil med det første verte teke standpunkt til kva type digitale verktøy som skal nyttast på dei ulike trinna. Ipad er allereie nemnt som verktøy i begynnaropplæringa. PC'ar er i bruk både som hjelpemiddel, skriveverktøy og ved gjennomføring av eksamen. Andre verktøy som kan vere aktuelle, er Chromebook. Parallelt med denne utviklinga i skulen, vil også dei tilsette få profesjonsfagleg digital og didaktisk kompetanseheving.

For å auke kompetansen relatert til inkludering og utvikling av gode læringsmiljø, vart Herøy kommune i 2017 med i Utdanningsdirektoratet si satsing «Inkluderande barnehage- og skulemiljø». Nokre skular er også med i Læringssenteret si kompetanseheving retta mot etablering av innsatsteam mot mobbing i skulane. Med etableringa av «Beredskapsteam mot mobbing» i tillegg, vil skulane vere godt rusta med kunnskap og kompetanse om kva som trengs for at barn og unge skal erfare meistring og kjenne seg inkludert, samt kunne førebygge og avdekke mobbing og følgje opp mobbesker.

Oppsummering

Frå 1. januar 2017 gjekk Herøy kommune over til ny struktur med fire sektorar og ein kommunalsjef for kvar sektor. Skuleavdelinga skifta namn til sektor Oppvekst, og omfattar no barnehage, skule, kulturskule, PPT og Internasjonal skule. Oppvekstkontoret har, i tillegg til kommunalsjefen, to fagleiarar for skule og ein seksjonsleiar for barnehage. Sektor Oppvekst arbeider målretta på alle nivå, med godt samarbeid internt på den enkelte skule og mellom skular, både på leiar- og lærarnivå.

Ute i skulane fungerer elevråda godt, med barn og unge som er med og tek ansvar for at skulen skal vere ein god stad å vere for alle. Herøy er MOT-kommune, og MOT-kontaktane arbeider aktivt ute i ungdomsskulane. Gjennom arbeidsgruppa «Ungdom med MOT», får ressurssterke ungdomar vere med å påverke elevmiljøet i positiv retning. Dette arbeidet dannar eit godt grunnlag for dei flotte ungdomane som engasjerer seg på fritida gjennom Ungdomsrådet i kommunen.

Ein har dei siste åra sett eit aukande tal på ungdomar som slit psykisk av ulike årsaker. Tverrfagleg samarbeid, med faste team i alle skulane, gjer at ein får til raskare og meir målretta hjelpetiltak for barn og unge med utfordringar av ulikt slag. I tillegg også godt førebyggjande arbeid ute på dei ulike skulane, som t.d. MOT, ressursteam/miljøarbeidarar, aktivitetsvakter i friminutta, «psykologisk førstehjelp» og «Mitt val».

Foreldra er viktige medspelarar i læringsarbeidet. Herøy KFU har vore aktivt med på to temakveldar med formål å bevisstgjere foreldra den viktige vaksenrolla dei har i arbeidet med danning av barn og unge, og at dei er viktige medspelarar for skulen. Tema for desse møta var relasjonsbygging og læringsmiljø.

Fagleg kunnskap er viktig og vil alltid ha eit sterkt fokus. I Opplæringslova §1-1 står det: *«Elevane skal utvikle kunnskap, dugleik og haldningar for å kunne meistre liva sine, og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong. Elevane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad».*

Men det er også viktig å understreke at kunnskapen som vert framstilt i tal og tabellar, berre er ein del av den kompetansen ein legg vekt på at elevane skal tileigne seg.

Formålsparagrafen for skulen tilseier at ein skal bygge kompetanse for livet, gjennom utdanning og danning. Dette finn ein igjen i strategien for Herøyskulen, der det står at:

«Vi skal kunne legge til rette for å utvikle trygge og vel fungerande barn og unge. Dei skal få ein kompetanse som gjer at dei når draumane sine, bygge verdar og haldningar som fører dei på rett veg».

I den generelle delen av læreplanen står det at opplæring består av tre dimensjonar:

1. praktisk virke og læring gjennom erfaring
2. skulefagleg, der ny innsikt er henta gjennom teoretisk utvikling og er prøvd ved logikk og erfaring, fakta og forskning
3. kulturell tradisjon, knytt til menneskeleg formidling ved kropp og sinn, i idrett, kunst og handverk, i språk og litteratur, i teater, song, musikk og dans

Dette er kunnskap som vanskeleg kan målast, men er noko vi ser igjen i klasserom og på scener rundt omkring. Trygge og dyktige elevar, innan musikk, dans, drama – og ikkje minst god samhandling og gode relasjonar. Kulturskulen i Herøy fostrar også mange talent som vi har glede av å fylgje i utviklinga. For samfunnet er det nødvendig med både teoretikarar og dei som kan handtere eit praktisk arbeid.

For meir informasjon om status og vidare arbeid, viser vi til strategidokumentet - «Herøyskulen - ein los i leia».

Teoretisk grunnlag for rapporten:

[Skoleporten](#)

[Opplæringslova](#)

[Utdanningsdirektoratet](#)

[Forsking.no](#)

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2017/715
		Arkiv:	124

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
	Eldrerådet	14.05.2018
11/18	Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	08.05.2018
13/18	Komite for helse og omsorg	03.05.2018
12/18	Komite for næring, kultur og idrett	07.05.2018
11/18	Komite for oppvekst	09.05.2018
20/18	Maritim og teknisk komite	07.05.2018
	Arbeidsmiljøutvalet	
	Formannskapet	15.05.2018
	Kommunestyret	24.05.2018

INNSPARINGSTILTAK

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for næring, kultur og idrett - 07.05.2018

1. Kommunestyret vedtek innsparingstiltaka slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.
2. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne så lenge det er forsvarleg.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Komite for helse og omsorg - 03.05.2018

3. Kommunestyret vedtek innsparingstiltaka slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.
4. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne så lenge det er forsvarleg.

Møtebehandling:

Rådmannen si tilråding vart samrøystes vedteken.

Tilråding i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 08.05.2018

5. Kommunestyret vedtek innsparingstiltaka slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.
6. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne så lenge det er forsvarleg.

Tilråding:

7. Kommunestyret vedtek innsparingstiltaka slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.
8. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne så lenge det er forsvarleg.

Særutskrift:

- Rådmannen si leiargruppe

Vedlegg:

- Notat frå kommunalsjef Helse og omsorg
- Notat frå kommunalsjef Oppvekst
- Notat frå kommunalsjef Samfunnsutvikling
- Notat frå kommunalsjef Stab

Samandrag av saka:

Rådmannen rår til at innsparingstiltaka vert vedtekne slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.

Saksopplysningar:

I K-sak 165/17: Budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 vart det gjort slikt vedtak i pkt 8:

«Kommunestyret ber om at det vert gjort ein gjennomgang i alle sektorane innan 31.03.2018 med sikte på å finne tiltak som kan redusere driftskostnadene med 10 mill kr på årsbasis. Tiltaka skal vere realistiske og gjennomførbare. Dette er tiltak som skal kome i tillegg til rammereduksjonane for sektorane.»

Vedtaket var m.a. basert på slik oppstilling over balansen i økonomiplanperioden i budsjettdokumentet:

	2018	2019	2020	2021
Innsparingar				
Rammeinnsparing	7450	7 450	7450	7 450
Vakansar/stillingsred.	920	620	620	620
Andre driftsinnsparingar	0	0	0	0
Sum innsparingar drift	8 370	8 070	8 070	8 070
Kalk renter/avskrivning VAR	400	800	1200	1 600
Bruk av fonds	11 275			
Ytterlegare driftsreduksjonar		10 000	10 000	10 000
Bruk av fonds/eigedomsskatt/auka skatteinntekter		2 715	5 945	8 555
Sum auka innt/red kostn	11 455	14 555	17 155	20 555
Tot innsparing/auka innt	19 825	22 625	25 215	28 625
Skal finansiere:				
Driftsrammer høgare enn inntekter til fordeling	14555	14 555	14555	14 555
Nye tiltak	5 270	3 870	3 570	3 870
Auka renter/avdrag	220	3 160	7 090	9 800
Sum til inndekning	20 045	21 585	25 215	28 225
Diff	0	0	0	0

I tillegg har kommunestyret lagt til grunn ein handlingsregel om at netto driftsresultat skal vere minimum 1,75 % av netto driftsinntekter (ca 11,4 mill kr) innan 2020 og at driftsfondet skal vere på 10 % av netto driftsinntekter (ca 65 mill kr) innan 2021. Det totale innsparingsbehovet vil då vere ca 36,6 mill kr i 2020 og 39,6 mill kr i 2021.

Dette viser det store behovet for å redusere utgiftene/auke inntektene i åra framover.

Kommunestyret har signalisert at det ikkje er aktuelt med eigedomsskatt i denne kommunestyreperioden.

I budsjettokumentet for 2018 og økonomiplan 2018-2021 var det teke inn slik tabell:

	Ulstein	Hareid	Volda	Skaun	Kostragr 08
Pleie og omsorg	14,9	5,3	-21,9	13,3	-3,3
Grunnskole	-6,3	-8,0	-4,8	-7,1	-1,2
Barnehage	-4,9	-4,9	-2,1	-2,3	-1,3
Adm, styring og fellesutgifter	3,1	-9,9	-0,5	1,0	6,1
Sosiale tjenester	7,6	12,1	9,5	6,0	4,0
Kommunehelse	0,8	5,9	2,7	3,2	1,3
Barnevern	-5,3	0,5	-2,2	3,8	-2,5
Kultur og idrett	5,0	9,2	10,4	5,3	3,6
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1,0	-0,9	-0,6	-1,5	1,1
Andre områder	9,2	18,4	12,4	15,6	16,2
Brann og ulykkesvern	3,8	2,2	1,2	6,6	3,9
Kommunale boliger	6,6	9,5	7,5	4,4	4,3
Samferdsel	-1,8	5,1	1,2	3,1	6,0
Næringsforv. og konsesjonskraft	-1,0	0,5	2,4	-1,0	0,1
Kirke	1,5	1,1	0,1	2,5	1,9
Totalt	25,1	27,7	2,9	37,3	24,0

(-) føre tala viser der Herøy er rimelegare enn samanlikningskommunane.

Tabellen over er basert på 2016-tal og syner ulikskapar i kostnader mellom Herøy og andre kommunar i million kroner. Vi ser kor mykje Herøy kan spare ved å drive med same kostnadsnivå som dei andre kommunane. Samla behovskorrigerte netto driftsutgifter i Herøy var 24 millioner kroner høgare enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2016. Figuren viser også kva tenester som er dyre og billige i Herøy, samanlikna med Kommunegruppe 8 og dei andre kommunane. I høve til kommunegruppa brukar Herøy meir pengar på desse tenestene: Sosial (4 mill.), administrasjon (6 mill.), helse (1 mill.), kultur (4 mill.), kyrkje (2 mill.) og diverse tekniske tenester (14 mill.). Utgiftene er lågare innafor grunnskole (1 mill.), PLO (3 mill.), barnehage (1 mill.) og barnevern (3 mill.).

På grunnlag av budsjettvedtaket har rådmannen gitt kommunalsjef for helse og omsorg og kommunalsjef for oppvekst i oppdrag å legge fram innsparingstiltak på 4,0 mill kr. Kommunalsjef for samfunnsutvikling og kommunalsjef stab har tilsvarande fått i oppdrag å legge fram innsparingstiltak på 2,0 mill kr.

I K-sak 165/17 vart det gjort slikt vedtak:

«Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne vakante så lenge det er forsvarleg.»

Vurdering og konklusjon:

Balansen i økonomiplanen byggjer på visse føresetnader når det gjeld skatteinntekter og rammeoverføringar. For at skatteinntektene skal auke, må næringslivet og sysselsetjinga få eit oppsving. Rammeoverføringane vil auke dersom t.d. folketalet aukar.

Kommunestyret har gitt klare signal om at det ikkje er aktuelt med eigedomsskatt.

Det vil vere ekstremt krevjande å få balanse i økonomiplanen, oppfylle den økonomiske handlingsregelen og yte forsvarlege tenester utan vekst i skatteinntektene og auka rammeoverføringar. Det betyr at kommunen må drive ein svært aktiv nærings- og bustadpolitikk i åra framover samtidig som drifta må kraftig effektiviserast. Dette krev streng prioritering og vilje til å gjere upopulære tiltak.

Fosnavåg, 20.04.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

NOTAT

Til: Rådmannen

Frå: Skuleavdelinga

Saksnr
2017/715

Arkivkode
124

Dato
12.04.2018

INNSPARINGSTILTAK 2019, SEKTOR OPPVEKST

Prosess

Organisasjonane:

Møte med hovudtillitsvalde i Utdanningsforbundet og Fagforbundet, samt tillitsvald i Musikernes Fellesorganisasjon 15.januar.

Kommunalsjef la fram skisse for drøfting. Ingen nye forslag kom fram.

Korrespondanse på epost 23.mars, med oppdatering og med spørsmål om organisasjonane ønskte nytt møte før forslag vart sendt til rådmann innan fristen 31.mars. Ingen melde om behov for nytt møte.

Tilsette:

Drøfting i møte med stab, langsmed i prosessen.

Tema på leiarmøte i sektor Oppvekst 30.januar, drøfting av alternative forslag.

Grunngjeving for val av dei ulike tiltaka:

Med nasjonale vedtak om bemanningsnormer, samt budsjettvedtaket i kommunestyret om tidleg innsats og ekstra løyving til spesialundervisning, vart det lagt ei føring for mulege innsparingstiltak.

Ein legg også til grunn Kostra-tala, som viser lave driftsutgifter både i grunnskule og i barnehage.

Sektor Oppvekst har derfor sett på tiltak som ikkje går direkte på undervisning/tenester inn mot barn og unge, men heller på strukturelle og organisatoriske forhold. I forhold til rådmannen sitt krav om 4 mill, vil det resterande gå på redusert undervisningstimetil i grunnskulen - så langt ein kan gå i høve lærarnorma.

Ein har vurdert innsparingstiltak i barnehage. Strukturelle endringar kunne gitt innsparing, men ikkje så lenge ein må kjøpe tilsvarande plassar i private barnehagar.

Vurdering av tiltaka

- **Flytting av elevar frå Moltu til Stokksund.**

Vurdering og konsekvens:

Dette forslaget inneber nedlegging av Moltu skule, og skyssing av elevar til Stokksund skule.

Konsekvensar elles må utgreiast i høve forskrift om nedlegging av skular. Dette tilseier høyring av alle partar, dvs brukarar av skulen, samt ei vurdering av barnets beste, jfr barnekonvensjonen.

Med den elevtalsutvikling ein ser i dag, vil forslaget vere muleg å gjennomføre. Her er likevel ein risiko knytta til usikker elevtalsutvikling. Dette med bakgrunn i utbyggingsklare byggefelt både på Moltu og i Stokksund, samt erfaringsmessig tilflytting til bygda.

Konsekvensen kan etter kvart bli modulbygg ved Stokksund skule, der klasseromma er dimensjonerte for 19 elevar.

- **Legge ned bassenget ved Stokksund skule**

Vurdering og konsekvens:

Elevar ved skulane Stokksund, Einedalen, Moltu og Leikanger nyttar i dag bassenget i Stokksund til symjeopplæring. Tida ein leiger i Sunnmørsbadet, vil måtte fordelast på alle skulane/elevane. Dette betyr kortare periode for symjeopplæring pr.år, eventuelt at ein ikkje har symjeopplæring på alle årstrinn som no (barnehage – 8.trinn) Lovkravet om å vere symjedyktig etter 4.årstrinn, vil likevel truleg kunne oppfølgjast.

Tida for transport til og frå symjeopplæringa vert auke, og undervisningstid tilsvarande redusert.

Risikovurderinga for ekstra vedlikehald/renovering i åra framover, tilseier auka kostnader på sikt.

- **Innføre kostpris på sal av dirigenttenester**

Vurdering og konsekvens:

Tiltaket gjeld sal av dirigenttenester til vaksne kor og korps, som nyttar tilsette i kulturskulen som dirigentar.

Ved å innføre kostpris, vil fakturering skje etter faktiske lønnskostnader til dirigenten, i staden for etter faste og «subsidierte» satsar som no.

Konsekvensen vert ein høgare kostnad for kjøp av denne tenesta. Tiltaket er ei tilnærming til praksisen i nabokommunane.

- **Avslutte ordninga med korps i barnehage og skule**

Vurdering og konsekvens:

Kulturskulen har eit tilbod om korpsundervisning i barnehage og skule, i samarbeid med lokale korps. Dirigenten er tilsett i kulturskulen, barnehage og korps betaler ein del av kostnaden.

Konsekvensen ved å kutte ordninga, vert at ca 120 barn i barnehage og småskule ikkje lenger får dette tilbodet.

- **I større grad sentralisere kulturskuletilbodet**

Vurdering og konsekvens:

Kulturskuletilbodet i Herøy er i dag desentralisert, med undervisning ute i bygdene i heile kommunen.

Konsekvensen vert meir undervisning sentralt på kulturhuset og skulane på Bergsøya, med utgangspunkt i kulturskulen sin base på kulturhuset. Dette vil gi ei innsparing ved bortfall av bilavtalar og reduserte køyrekostnader/betalt køyretid. Elevane vil måtte køyrast til undervisning i større grad enn i dag, og elevtalet i kulturskulen vil kunne bli redusert.

- **Redusert skuleskyss**

Vurdering og konsekvens:

Forslaget inneber ei budsjettmessig tilpassing til det skyssopplegget kommunen allereie har i dag. I tillegg ei forventning om planlagde trafikktryggingstiltak, i dette også utbetring av Skarabakken. Det betyr også ei fortsatt «streng» forvaltning i høve søknader om ekstra skuleskyss relatert til særleg, fagleg veg.

- **Redusert bemanning/tilbod SFO**

Kommunen er i følgje opplæringslova pliktig til å gi tilbod om SFO. Det er ikkje krav om SFO ved kvar skule. Tilbodet er frivillig, og føresette betaler jfr fastsett sats.

Tiltak 1: Reduksjon i kostnader ved kortare opningstid, med minimumstal på barn for å halde ope, basert på betre balanse mellom lønnskostnader og foreldrebetaling.

Konsekvens: SFO-tilbodet ved dei minste skulane vert redusert, og føresette kan få utfordringar relatert til eiga arbeidstid.

Tiltak 2: Reduksjon i kostnader ved å redusere grunnbemanninga, som i dag er 15 barn pr.tilsett.

Konsekvens: Vil kunne gjennomførast i nokre SFO'ar, men ikkje alle av omsyn til forsvarlegheit. Det må gjerast skjønsmessige vurderingar i høve dei enkelte barnegruppene.

- **Redusere undervisningstimar i grunnskulen**

Vurdering og konklusjon:

Tiltaket betyr færre undervisningstimar, mindre deling av klasser, mindre tilpassa opplæring og mindre tidleg innsats. Om dette tiltaket vert meir omfattande ved at kravet om 4 mill innsparing skal oppretthaldast og andre forslag ikkje vert vedtatt, vil lovfesta lærarnorm bli utfordra.

Oppstilling av dei konkrete innsparingsforslaga:

FORSLAG	SUM	KOMMENTAR		
Flytting av elevar frå Moltu til Stokksund	1800000	Inkl vedlikehald og reinhald. Ex framtidige investeringar		
Redusere symjeopplæring	475000	Inkl vedlikehald og reinhald, ex lønn Eignedom og framtidige		
		utgifter med vedlikehald/renovering		
Innføre kostpris dirigenttenester	275000			
Kutte Korps i bh/skule	80000			
Sentralisere tilbod i kulturskulen	100000			
Redusert skuleskyss	800000			
Redusert tilbod SFO	100000			
Kutte stillingar i grunnskulen	370000			
SUM	4000000			

Vi gjer merksam på at utgifter til reinhald og vedlikehald i utrekningsgrunnlaget, ligg under Eigedomsavdelinga sitt budsjett og utgjer samla sett ca kr.900.000. Skal vi innfri kravet om 4 mill innsparing utan å ta med dette, vil reduserte undervisningstimar i grunnskulen bli auka tilsvarande.

Med helsing

Sølvi Lillebø Remøy
Kommunalsjef Oppvekst

Adr: Pb. 274 6099 FOSNAVÅG Tlf: 700 81 300 Fax: 700 81 301 Bank: 8647.11.04800 Org.nr 964978840
E-post: postmottak@heroy.kommune.no www.heroy.kommune.no

NOTAT

Til: Rådmannen

Frå: Helse og omsorg

Saksnr
2017/715

Arkivkode
124

Dato
12.04.2018

INNSPARINGSTILTAK 2019 - HELSE OG OMSORG

Prosess:

Innsparingstiltak har vore grundig drøfta og vurdert i sektor helse og omsorg, som møtepunkta i tabellen viser. Hovudtillitsvalde og hovudverneombod har vore invitert/med i dei fleste møta.

Arena	Møte	Møte	Møte	Møte
Leiamøte HO, med HTV og HVO invitert.	03.01.2018	31.01.2018	14.02.2018	23.03.2018
Avdelingsmøte i Tenestekoordinering (alle tilsette)	08.01.2018	05.02.2018	19.02.2018	05.03.2018
Avdelingsmøte Barn, familie og helse		06.02.2018	20.02.2018	06.03.2018
Leiamøte Bu og habiliteringsavdelinga	08.01.2018	05.02.2018	06.03.2018	21.03.2018
Bu og habilitering: fagdagar i alle seksjonar	25.01.2018			
Eigne seksjonsmøter: Nestunet	05.01.2018	12.01.2018		
Eigne seksjonsmøter: Solheim			28.02.2018	
Eige møte med voksenopplæringa				21.03.2018
Leiamøter Pleie og omsorgsavdelinga	08.01.2018	22.01.2018	05.02.2018	05.03.2018
Pleie og omsorg: fagdagar i alle seksjonar	30.01.2018 blå avd	31.01.2018 Myrvåg B	01.02.2018 Grøn avd	
		31.01.2018 Raud avd	01.02.2018 Myrvåg A	
		31.01.2018 Hspl ytre	01.02.2018 Hspl indre	
			01.02.2018 Hspl ytre	
Besøk til Sula kommune i lag med HTV og HVO			26.02.2018	
Dialog med helse og omsorgskomiteen				08.03.2018

Grunngjeving og vurdering for val av tiltak:

Avdelingane har hatt mange tiltak til vurdering, dei aller fleste tiltaka som er foreslått her, vert vurdert som mogleg å gjennomføre. Det tiltaket som vil krevje størst grad av prosess, og som ikkje vil vere fullt ut på plass i 2019, er om ein vil gå vidare med omheimling av sjukeheimplassar til bukollektiv. Her må ein i tillegg pårekne ei investering knytt til bad, om ein vel grøn avdeling. Kostnaden for ei eventuell investering er ikkje rekna på.

Tiltak:

Tiltak a) Auke i inntekt knytt til statstilskot for ressurskrevjande brukarar i avdeling bu og habilitering og pleie og omsorg.

Vurdering og konsekvens:

Erfaring tilseier at vi får meir tilskot når rekneskapen vert klar, i forhold til budsjettering ut frå kjente vedtak. Det går på konkrete rekneskapstal knytt til overtid, ekstraarbeid m.m, som fyrst er kjent konkret, ved slutten av året. Tiltaket vert vurdert som realistisk og mogleg.

Tiltak b) Opprette heimel for å løyse oppgåver knytt til hjelpemiddel og utrulling av velferdsteknologi.

Vurdering og konsekvens:

Teknisk drift har frigjort ressursar til 0,5 årsverk innanfor gjeldande budsjетtramme. Vi treng kun oppretting av heimel for å løyse arbeidsoppgåver som utlevering av hjelpemiddel, bidra til innføring av "trygghetsspakken". Dette vil føre til innsparing mellom anna ifht mindre betaling til eksterne. På same tid kan ergoterapeutressursane nyttast meir hensiktsmessig med meir direkte brukartid, og samstundes redusere behov for heimeteneste. Tiltaket vert vurdert som ønska omstilling for å møte behovet, slik at innbyggjarane kan bo lengst mogleg i eigen heim, og meistre kvardagen på ein god måte.

Tiltak c) Omheimling frå institusjon til bukollektiv

Vurdering og konsekvens:

Omheimling frå sjukeheim til bukollektiv kan gjere det mogleg å yte helsetenester med likt innhald og med lik bemanning som før. Vederlag fell bort og vert erstatta med husleige. Innsparing er stipulert for 40 plassar, med referanse til erfaring i Sula kommune. Effekt fullt ut vil nok ikkje vere synleg før 2020 og delvis 2021. Prosessen vert her viktig. Forankring, involvering, fokus på frivilligheit er naudsynt om ein vel dette alternativet.

Tiltak d) Redusere bruk av overtid

Vurdering og konsekvens:

Helse og omsorg har samla sett mykje høgare forbruk enn budsjetterte midlar, så ein reduksjon krev at arbeidsgivar har god planlegging, tilgang til nok personell og høg grad av nærver på jobb. Vi må sjå på kva har vi av 50% og 100% overtid, og vurdere korleis dette kan gjerast på andre måtar. Budsjetterte midlar i 2017 er i overkant av 1 million. Utvide bemanningsteam etter modell frå Myrvåg omsorgssenter stegvis til å gjelde heile sektoren? Evaluering av prosjektet i Myrvåg må takast tak i og leggest inn i saka her.

Tiltak e) Reduksjon av årsverk i samband med omorganisering og samanslåing av internasjonal skule og flyktingetenesta.

Vurdering og konsekvens:

Rådmannen har avgjort at flyktingetenesta vert slått saman med internasjonal skule, for å få betre heilskap i tenesta frå 1.januar 2019. I samband med det foreslår

vi at engasjementstilling i tenesta ikkje vert vidareført. Herøy kommune tek i mot færre flyktningar enn før, så tiltaket vert vurdert som realistisk og mogleg.

Tiltak f) Avslutte vaksenopplæring til personar som har fullført grunnskule og vidaregåande skule.

Vurdering og konsekvens:

Dei aller fleste fullfører grunnutdanning og vidaregåande utdanning i dag. I Herøy har fleire fått tilbod utover dette. Vi foreslår ein innstrammande praksis ifht tiltak etter opplæringslova. Ved behov for opplæring kan vi gje tenester etter HOL praktisk bistand, opplæring. Vi har 100% stilling i dag. Vi foreslår å kutte 80% stilling. 20% stilling vert omdefinert til miljøterapeut, som går til direkte brukartid. Tiltaket vert vurdert som realistisk og mogleg.

Tiltak g) Kutte kjøp av dagtilbodet Grøn omsorg.

Vurdering og konsekvens:

Då ein starta med Grøn omsorg i si tid var det med hensikt å få ned utagering og utfordrande åtferd. Grøn omsorg si kompetanse har visst seg positivt for å få ro rundt enkelte brukargrupper innan tenesta.

Å fjerne tilbodet kan få store konsekvensar for den det gjeld og det er fare for utagering. Kan ende opp med å bli dyrare med kompensierende tiltak.

Tiltak h) Kutte i vaktlengder i bu og habiliteringsavdelinga.

Vurdering og konsekvens:

Avdelinga har gått igjennom vaktlengder på dei ulike arbeidsplassane, og foreslår kutt/reduksjon på vaktlengder for å redusere ressursbruk. Tiltaket vert vurdert som mogleg.

Tiltak i) Kutte stillingsressurs som er vakant.

Vurdering og konsekvens:

Bu og habiliteringsavdelinga har meirforbruk av ressursar på enkelte arbeidsplassar, men foreslår likevel å saldere 10% stilling. Tiltaket vert vurdert som mogleg.

Tiltak j) Mindre bruk av vikarar.

Vurdering og konsekvens:

Helse og omsorgssektoren vil halde stillingar vakante for kortare og lengre periodar, der dette let seg gjere og er fagleg forsvarleg. Tiltaket vert vurdert som realistisk og mogleg.

Tiltak k) Auke matprisen på psykiatrisk dagsenter.

Vurdering og konsekvens:

Prisen på mat har i lengre tid vore fast ved dagsenteret innan psykisk helsevern. Ein foreslår her å ha same pris på psykiatrisk dagsenter, som ein har elles i sektor helse og omsorg. Ved å sette opp denne prisen kan ein få fråfall av brukarar, slik at innsparinga kan vere noko usikker.

Innsparingsliste:

Versjon 31.03.2018

Tiltak	Oppgave/namn	Omtale	2 019	Merknad/konsekvens
a	Helse og omsorg - auke i inntekt	Auka inntekt ifht statstilskot for ressurskrevjande brukarar i bu og habilitering og pleie og omsorg	1 500 000	Erfaringar tilseier at vi får meir tilskot når rekneskapen vert klar, i forhold til budsjettering ut frå kjente vedtak. Det går på konkrete rekneskapstal knytt til overtid, ekstraarbeid osv.
b	Helse og omsorg - velferdsteknologi	Teknisk drift har frigjort ressursar til 0,5 årsverk innanfor gjeldande budsjettramme- Vi treng kun oppretting av heimel for å løyse arbeidsoppgåver som utlevering av hjelpemiddel, bidra til innføring av "trygghetsspakken". Dette vil føre til innsparing mellom anna ifht mindre betaling til eksterne. På same tid kan ergoterapeutressursane nyttast meir hensiktsmessig med meir direkte brukartid. Redusere behov for heimeteneste.	200 000	Legge til rette for at innbyggjarane får bruke hjelpemiddel og teknologi, for å vere lengst mogleg i eigen heim. Halv effekt i 2018. Ønskeleg for sektoren.
c	Helse og omsorg- omheimling frå institusjon til bukollektiv	Omheimling frå sjukeheim til bukollektiv kan gjere det mogleg å yte helsetenester med likt innhald og med lik bemanning som før. Vederlag fell bort og vert erstatta med husleige. Innsparing er stipulert for 40 plassar. Ref. Sula kommune	1 100 000	Effekt fullt ut vil nok ikkje vere synleg før 2020 og delvis 2021. Prosessen vert her viktig. Forankring, involvering, fokus på frivilligheit.
d	Helse og omsorg- redusere overtid	Kva har vi av 50% og 100% overtid, og kan dette gjerast på andre måtar?	200 000	Budsjetterte midlar i 2017 i overkant av 1 mill, - Organisere tenesta anleis? Utvide bemanningsteam etter modell frå Myrvåg omsorgssenter stegvis til å gjelde heile SHO. Evaluering av prosjektet i Myrvåg må takast tak i og leggst inn i saka her.
e	Omorganisering og samanslåing av internasjonal skule og flyktingetenesta	Flyktingestenesta vert slått saman med internasjonal skule for å få betre heilskap i tenesta frå 1.januar 2019. Engasjementstilling i tenesta vert ikkje vidareført. Tillitsvald og verneombod har vore med i prosessen.	750 000	Engasjementstilling vert ikkje vidareført.
f	Helse og omsorg - avslutte vaksenopplæring til personar som har fullført grunnskule og vidaregåande skule	Dei aller fleste fullfører grunnutdanning og vidaregåande utdanning i dag. I Herøy har fleire fått tilbod utover dette. Vi foreslår ein innstrammande praksis ifht tiltak etter opplæringslova. Ved behov for opplæring kan vi gje tenester etter HOL praktisk bistand, opplæring.	500 000	Vi har 100% stilling i dag. Vi foreslår å kutte 80% stilling. 20% stilling vert omdefinert til miljøterapeut, som går til direkte brukartid. Vert vurdert som mogleg.
g	Kutte dagtilbod Grøn omsorg	Ikkje lovpålagt dagtilbod, men får direkte konsekvens for 3 brukarar om vi fjerner tilbodet	520 000	Å fjerne dette tilbodet får direkte konsekvens for 3 brukarar, som dette fungerer særst godt for. Konsekvens av å fjerne er ikkje heilt klart. Kan ende opp med å bli dyrare med kompenserande tiltak

i	Buhab. Har 10 % som ikkje er i bruk, men har overforbruk på Tvakter og Tofestøvegen.	Vakanse på 10% i heimeteneste bu-hab	55 000	Saldere 10% stilling. Vert vurdert som mogleg.
j	Helse og omsorgsrefusjon av sjukepengar, ved sjukdom kor det ikkje settast inn vikar.	Ved sjukdom etter arbeidsgivarperioden, settast det ikkje inn vikar, dersom det er ledigheit over tid.	200 000	Halde stillingar vakante.
k	Auke av inntekt ved å sette opp prisen på mat ved dagsenter	Prisen på mat har i lengre tid vore fast ved dagsenteret innen psykisk helsevern. Ved å sette opp denne prisen kan få frafall av brukere	20 000	Det er usikkert kor mykje ein kan spare inn ved dette tiltaket då det er uklårt om ei auke i pris vil føre til at færre vil spise på dagsenteret. Det er og slik at kommunane rundt oss har ulik pris ved mat på psykiske dagsentre.
l	Kommunehelse.Stabile utgifter dei siste 4 åra	Utgiftane til kommunehelse er høge, men har vore stabile over tid. Det er særleg utgiftene til behandling som er høg. Dette vil nok i hovudsak omfatte omfatte ei auke i kostnader som ikkje er kompensert etter samhandlingsreforma. Utfordringar med omsyn til rekruttering av fastlegar er og med. Kommunen har to kommunale legekontor og eit legevaktsamarbeid med andre kommunen. det er vel særleg natlegevakta som harført med seg kostnader. Sett ut frå moglegheiten til å rekruttere fastleger ser ein likevel denne vaktordninga som teneleg.		Vurdert. Innsparing på kommunehelse er vanskeleg å foreslå. Kommunen har utfordringar med å få tilset fastlegar i ledige heimler. Dette er ikkje berre noko Herøy slit med, men gjeld nå mange kommunar rundt i heile landet. Dei inngåtte leigeavtalene med fastlegane skal evaluerast i løpet av 2018 slik at det er for tidleg nå å forskuttere noko i den samanhengen.
m	Redusere utgiftane til sosiale tenester	Utgiftane til arbeidsrettede tiltak er særleg høg i kommunen. Dette skuldes nok at det er feilføring ved at arbeidsrettede tiltak til funksjonshemmede. Samla for sektoren helse og omsorg vil ikkje dette ha nokon verknad, men tala som samanliknas vert ikkje samanlignbare.		Området er vurdert, men ser ikkje det heilt store innsparingspotensialet.
SUM			5 285 000	
Sum innsparingskrav 2019			4 000 000	

Detaljar punkt C. omheimling:

KONSEKVENNS OMDEFINERING LANGTIDSOPPHALD I INSTITUSJON TIL HEILDØGNSBEMANNA OMSORGSBUSTADAR							
	pr plass kr/mnd	pr plass kr/år	20 plassar kr/mnd	20 plassar kr/år	40 plassar kr/mnd	40 plassar kr/år	
Gjennomsnittleg vederlag langtid	11500,00	138000,00	230000,00	2760000,00	460000,00	5520000,00	
Husleige (inkl straum og enkelt reinhald)	8000,00	96000,00	160000,00	1920000,00	320000,00	3840000,00	
Straum (betalast til pleie og omsorg inkl i leige)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Fullpensjon	3600,00	43200,00	72000,00	864000,00	144000,00	1728000,00	
Praktisk bistand, heimehjelp (gj.snitt frå 2017)	500,00	6000,00	10000,00	120000,00	20000,00	240000,00	
SUM	12100,00	145200,00	242000,00	2904000,00	484000,00	5808000,00	
Differanse omdefinering	600,00	7200,00	12000,00	144000,00	24000,00	288000,00	
Reduksjon medisinar				150000,00		300000,00	
Reduksjon medisinske forbruksvarer				130000,00		260000,00	
Transport				10000,00		20000,00	
Tøyvask (reduksjon 20% stilling pr 20 plassar)				110000,00		220000,00	
Straum (minus fellesareal)				0,00		0,00	
Div eigendelar lege/sjukehus				10000,00		20000,00	
				410000,00		820000,00	
Innsparing				554000,00		1108000,00	

BEREKNING BEBUARØKONOMI		
OMSORGSBUSTAD	pr mnd	pr år
Husleige (inkl. straum og reinhald)	8000,00	96000,00
Straum	0,00	0,00
Fullpensjon	3600,00	43200,00
Praktisk bistand	200,00	2400,00
Eigendel medisinar etc	208,00	2500,00
	12008,00	144100,00
Trygd	-15397,00	-184764,00
Bustøtte*	-1813,00	-21756,00
	-17210,00	-206520,00
Disponibelt	-5202,00	-62420,00
INSTITUSJON	pr.mnd	pr.år
Trygd	-15397,00	-184764,00
Vederlag	11547,75	138573,00
Disponibelt	-3849,25	-46191,00
* bustøtte utrekna med kalkulator via nav.no, 0,- i formue		

Med helsing

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef helse og omsorg

NOTAT

Til: Rådmannen

Frå: Sektor Stab

Saksnr
2017/715

Arkivkode
124

Dato
17.04.2018

INNSPARINGSTILTAK - SEKTOR STAB

Bakgrunn og utfordringsbilete

Kravet til sektor for Stab er å varig redusere utgiftene med 2. mill. kr. Dette utgjør 4,35% utgiftsreduksjon basert på budsjettal for 2018. Til samanlikning kan nemnast at kravet for sparing for 2018 er 1,75%.

Stab har 52 stillingsheimlar i bruk og ein vakanse på 2,4 stillingsheimlar, sjå tabell 1.

Tabell 1

Avdeling	Netto per avdeling i mill. kr.	Heimlar i bruk ⁱ	Vakanse ⁱⁱ	Merknader
Dokumentsenter, innkjøp og kommunalsjef stab	3 925 929,-	3,90	0,6 tom april 2018	
Økonomiavdelinga	5 690 133,-	6,20	0,8 tom april 2018	
Personal- og organisasjonsavdelinga ⁱⁱⁱ	7 425 984,-	11,67	0,00	
Servicetorget	3 172 569,-	4,50	1,0 tom desember 2018	
Eiendomsavdelinga	19 155 781,-	33,58	0,00	
IKT ^{iv}	6 611 681,-	0,00	0,00	
Totalt	45 982 077,-	52,05	2,4	

Samarbeidsprosjektet med Vanylven gjev ei utfordring med tanke på ressursar i vid forstand. I utgangspunktet og i praksis vil samarbeidsprosjekt føre til ein fordeling av både arbeidsoppgåver og ressursar. Endeleg behov er per dags dato ikkje klart. Ei vedteken målsetting er å spare 0,5 stilling i løpet av 2 år.

I Stab er kostandane i stor utstrekning knytt til lønskostandar, for utanom Eigedomsavdelinga. Det siste året har det vore stort arbeidspress innan alle avdelingane, av ulike grunnar. Særskilt har ein merka seg at Personal- og organisasjonsavdeling ikkje er bemanna for å handtere mange og store saker samstundes.

Ein viktig føresetnad å ta med, er at endringar og kutt i kostnader i andre sektorar, vil kunne ha direkte innverknad på utgifter og ressursbruk i Stab, t.d. innan Eigedom.

Generelt vil ein kostnadsreduksjon på kort og mellomlang sikt få konsekvensar for drifta og tenesteproduksjon, t.d. færre til å utføre arbeidsoppgåvene og avgrensa tid/ressursar til å fylgje opp utover i organisasjonen.

Kort om prosessen i kvar sektor

1. Kommunalsjef gjekk fyrst igjennom budsjetta for dei ulike avdelingane i lag med respektive avdelingsleiar i løpet januar
2. Kommunalsjef har heile vegen hatt tett dialog med økonomileiar
3. Status på prosessen har vore tema på kvart Stabsleiar møte i 2018
4. Felles info-møte med HTV og avdelingsleiar gjennomført den 22. januar
5. Munnleg orientering i Formannskapet den 23. januar
6. Leiarane har gjennomført eigen prosess i sine respektive avdelingar, der TV/HTV/VO har teke del
7. Felles statusmøte med avdelingsleiarar og HTV gjennomført den 26. februar
8. Avsluttande og konkluderande møte med HTV og leiarar gjennomført den 23. mars
9. Munnleg orientering om tiltak i Formannskapet den 10. april

Vurdering av tiltaka i forhold til konsekvensar og grunngjeving for val av dei ulike tiltaka

Stab tok utgangspunkt i samla driftsbudsjett for Stab for 2018, sjå tabell 3. Dette vart gjort for å gje eit estimat på forventa innsparing i kvar avdeling.

Tabell 2

OVERSYN OVER FORDELING - SPARING 2019 =>			
Avdeling	Netto ramme for 2018*	%- fordeling på avd.budsjett	Varig reduksjon, andel 2 mill
Personal- og organisasjon	kr 7 425 984	16,1	kr 322 995
Økonomi	kr 5 690 133	12,4	kr 247 494
Dokumentsenter og kommunalsjef	kr 3 925 929	8,5	kr 170 759
Servicetorg	kr 3 172 569	6,9	kr 137 992
Eigedom	kr 19 155 781	41,7	kr 833 185
IKT****	kr 6 611 681	14,4	kr 287 576
Sum	kr 45 982 077	100,0	kr 2 000 000
	2 000 000 kr		
*Jf. budsjettvedtak 14.12.17.			

Vidare vurderte Stab faktiske vakansar og lønskostnad knytt til dei stillingane, sjå tabell 3.

Tabell 3

Vakanse per januar 2018 per avdeling	Stillingsprosentar	Årsløn konsulent	Sosiale kostnader*	Årleg kostand	Vedteken vaksne**
Servicetorget	100	kr 480 000	kr 163 950	kr 643 950	kr 663 950
Dokumentsenteret	60	kr 440 000	kr 163 950	kr 603 950	kr 165 988
Økonomi	80	kr 440 000	kr 163 905	kr 603 905	kr 221 317
Totalt	240	kr 1 360 000	kr 491 805	kr 1 851 805	kr 1 051 255
*Pensjon 18,69% og Arbeidsgjevaravgift 14,1%					
**Jf. K-vedtak. Servicetorget vakent 2018. Økonomiavdelinga og Dokumentsenteret tom mai 2018.					

Stab vurderte konkret behovet for dei vakante stillingane i dei ulike avdelingane.

Vakanse Økonomiavdelinga:

Stab har vurdert det forsvarleg å kutte vakant stilling med 30%, slik at 50% stilling vert vidareført.

Vakanse Dokumentsenter og politisk sekretariat:

Stab har meiner ein reduksjon på 10% ikkje vil være avgjerande for produksjon, slik at 50% stilling vert vidareført.

Vakanse Servicetorget:

Stab vurderte til sist 100% vakant stilling i Servicetorget. Det avgjerande er at Vanylven kommune har teke over sentralbordfunksjonen for Herøy kommune. Dette gjer at Servicetorget får redusert arbeidsmengd og ikkje lenger treng vaktordning på sentralbordet. Stab har kome til at det er fullt forsvarleg å trekkje inn stillinga.

Vurdering av yttarlegare inndraging av vakante stillingar:

Det vart gjort ei vurdering av om det var fagleg forsvarleg trekkje attende yttarlegare vakante stillingar. Dette fann Stab ikkje tilrådeleg, bl.a. med tanke på arbeidsoppgåver Stab har og kva moglege konsekvensar eit samarbeidet med Vanylven kommune vil gje. I samarbeidsfasen Stab er i no, er sektoren avhengig av fleksibilitet opp mot eventuelt ansvar- og oppgåvedeling mellom kommunane.

Stab kom til at det er tilrådeleg å trekkje attende vakante stillingar slik:

100 %	Servicetorget	640 000,-
30 %	Økonomiavdelinga	180 000,-
10 %	Dokumentsenteret	60 000,-
140%	Totalt	880 000,-

Kutt i budsjetttramma:

Attståande sparekrav på vel 1,1 mill. kroner. Stab tok utgang i resultatrekneskapen frå 2017. Samla resultat for Stab var eit mindreforbruk på tett på 1,3 mill. kroner. I vurdering av dei aktuelle tiltaka vart m.a. desse høve lagt til grunn;

- Faktisk forbruk og behov
- Inntekter
- Realisme for gjennomføring
- Rettvis fordeling avdelingane i mellom
- Forsvarlege tenester

Avdelingsleiarane fekk i oppgåve leggje fram konkrete kuttforslag for eiga avdeling. Forslaga vart endeleg handsam i fellesmøte den 23. mars i lag med tillitsvalde og vernetenesten, sjå tabell 4 innsparingsforslaga.

Størst utfordring er knytt til taka innanfor Eigedomsavdelinga:

Kutt i planlagt vedlikehald:

Eit kutt på kr. 400 000,- vil sjølv sagt føre til at vedlikehaldsetterslepet vert større. For å kunne stette kravet til sparing, vart det likevel prioritert som kuttiltak i avdelinga. Dette må også sjåast i lys av at det gjennom tiltakspakkar i 2016 og 2017 er gjennomført ein god del vedlikehaldstiltak. På noverande tidspunkt er det ikkje råd å sei noko om kva konkret vedlikehald som må nedprioritert.

Kutt i klargjering av bustadar:

Eit kutt på kr. 100 000,- vart også prioritert, sjølv om konsekvensen kan vere ein auka risiko for at bustadar vert ståande tomme av di vi ikkje har midlar til å klargjere dei for ny utleige.

Andre kuttiltak:

Ut frå resultatrekneskap dei siste åra, om ein ser bort frå Eigedomsavdelinga, er det Stab si meining at dei andre tiltaka i avdelingane både er realistisk og forsvarleg å gjennomføre.

Samla finn Stab å kunne kutte budsjettramma med ytterlegare vel 1,3 mill. kroner for 2019.

Stab meiner at samla innretning på dei konkrete tiltaka både er internt balansert og rettvis fordelt, realistiske og sikrar forsvarlege tenester.

Totalt har Stab kome med kuttforslag for budsjettet for 2019 på kroner 2,2 mill. kroner, sjå tabell 4 innsparingsforslaga.

Oppstilling over dei konkrete innsparingsforslaga

Tabell 4

OVERSYN SPARETILTAK STAB 2019 =>			Rammekutt, auka inntekt og kutt i 1,4 stillingar
AVDELINGAR OG KUTTILTAK: SIST OPPDATERT 23.03.18			kr 2 200 000
Personal- og organisasjon, jf. innspel leiar	Reduksjon overtid	kr 5 000	
	Kutt i konsulenttenester	kr 130 000	
	Kutt velferdstiltak	kr 7 000	
	Kutt i leasing kopimaskin	kr 8 000	
	Kutt i felleskurs verksemd	kr 20 000	
		kr 0	kr 170 000
Økonomi, jf. innspel frå leiar	Vakanse 30% (100% stilling inkl. sos. kost = 605 000)	kr 180 000	
	Reduksjon overtid	kr 25 000	
	Kutt lisensar	kr 20 000	
	Kutt diverse andre mindre postar	kr 35 000	
	Auka inntekter (Sande kyrkjelege fellesråd)	kr 20 000	
		kr 0	kr 280 000
Dokumentsenter, innkjøp og leing, jf. innspel leiar	Vakanse 10% (100% stilling inkl. sos. kost = 605 000,-)	kr 60 000	
	Reduksjon overtid	kr 30 000	
	Bruk av SvarUT (Reduksjon porto)	kr 50 000	
	Auka inntekt (Varig overføring NAV)	kr 40 000	
		kr 0	kr 180 000
Servicetorget, jf. innspel frå leiar	Vakanse 100%	kr 640 000	
	Kutt i kurs og kompetansetiltak	kr 9 000	
	Kutt i annonse og reklame	kr 10 000	
	Kutt i informasjonskostnader	kr 11 000	kr 670 000
Eigedom, jf. innspel frå leiar	Kutt i kurs og kompetansetiltak	kr 50 000	
	Kutt i planlagd vedlikehald	kr 400 000	
	Kutt i klargjering av bustadar	kr 100 000	
	Kutt i ikkje føresettt vedlikehald/byggedrift	kr 150 000	
	Ikkje sjukevikar 1. fråværsdag	kr 100 000	kr 800 000
IKT, jf. leiar	Kutt i datakommunikasjon/telefoni	kr 50 000	
	Kutt i serviceavtalar m.m.	kr 50 000	
	Kutt i leige/leasing	kr 30 000	kr 100 000

Med helsing

Jan Vidar Dammen- Hjelmeseeth
Kommunalsjef Stab

NOTAT

Til: Rådmannen

Frå: Utviklingsavdelinga

Saksnr
2017/715

Arkivkode
124

Dato
24.04.2018

INNSPARINGSTILTAK 2019, SEKTOR FOR SAMFUNNSUTVIKLING

Innleiing

Proessen med å «snu alle steinar» har hatt brei medverknad og prosessen er gjennomført av avdelingsleiarar. Tillitsvalgte har deltatt i prosessen der det har vore naudsynt.

Avdelingsleiarane har organisert sjølv prosessen på sin arbeidsplass og det er ført referat frå alle møte. Referat er lagt på avdelingsvise mapper - P:\HE Samfunnsutvikling\Kommunalsjef leiargruppe\Innsparing2018 og er tilgjengelege for alle som er involvert.

Kravet til sektor for samfunnsutvikling har vore 2 millionar kroner, men avdelingane har fått i oppdrag at ein skal vise breidde i moglege tiltak (også dei som ligg utover tidlegare stipulerte krav).

Avdeling	Ramme 2018	Varig reduksjon, andel 2 mill
Kultur	kr 8 575 000	kr 471 504
Utvikling	kr 7 630 000	kr 419 542
Anlegg og drift	kr 8 210 000	kr 451 434
Brann	kr 8 800 000	kr 483 875
Landbruk	kr 3 158 000	kr 173 645
Sum	kr 36 373 000	kr 2 000 000

Ingen avdelingar/seksjonar har vore skjerma i prosessen. Det er ikkje råd å nå innsparingskravet utan å sjå på bemanning og antall tilsette i sektoren samla sett.

Ein skal ha fokus på kva som er **forsvarlege** tenester og at vi er innanfor lov i respektive avdelingar.

Tenestene kommunen yter, må til ei kvar tid vere forsvarlege. Dei skal innehalde tilfredsstillande kvalitet, verte ytt i tide og vere av tilstrekkeleg omfang. Tenestene skal vere gode nok i forhold til kvar einskild brukar.

Det har vore ein stram framdriftsplan og formannskapet har vorte orientert om prosessen og moglege innsparingstiltak.

Resultat og tilråding

Avdelingsleiarane har lagt fram tiltak for innsparing på 3 900 000 kroner brutto. Dvs. at her finst modellar (val) for løysingar som ligg inne i denne summen. Den reelle summen av moglege tiltak ligg på om lag 3 000 000 kroner.

Etter ein samla gjennomgang vil kommunalsjefen legge fram moglege tiltak for innsparing på sektoren, mogleg maksinnsparing, om lag 2 100 000 kroner fordelt slik på avdelingane:

	Tilråding reduksjon	Varig reduksjon, andel 2 mill	Kommentar
Utvikling	kr 34 500	kr 471 504	Mindre kutt i avdelinga
Anlegg og drift	kr 370 000	kr 419 542	Interne endringar
Brann	kr 1 137 800	kr 451 434	Kutt stillingar
Kultur	kr 306 500	kr 483 875	Kutt stillingar
Landbruk	kr 300 000	kr 173 645	Kutt stilling
Sum	kr 2 148 800	Kr 2 000 000	

Utviklingsavdelinga

Oppgåve	Omtale	2 019	Forslag	Merknad avdelingsleiar	Merknad kommunalsjef
Telefonabonnement	Vi reduserer antal mobilabonnement for oppmåling.	kr 10 000	kr 10 000	Ingen/liten	ok
Planinnsyn	Ei programvare/teneste vi kjøper, men er lite nytta internt og eksternt.	kr 16 000	kr 16 000	Programvare som vi har lisens på, men er lite nytta. Innbyggjarane må no nytte planarkiv.	ok
Fastmerkeregister	Programvare for oppmåling som ikkje er nødvendig.	kr 5 500	kr 5 500		ok
HappyorNot	Prosjekt i regi servicetorget. Dette vert avslutta i 2018.		kr 3 000	Ingen konsekvens.	ok

Vurdering:

Kutta er forsvarleg og ein kan tilrå at ramme vert tatt ned med 34 500 kroner

Anlegg og driftsavdelinga

Oppgåve	Omtale	2 019	Forslag	Merknad avdelingsleiar	Merknad kommunalsjef
Privat brøyting	Ikkje tilbod om privat brøyting i kommunal regi.	kr 60 000	kr 60 000	Kan kutte 2. roder og dermed spare beredskapsgodtgjersle.	ok
Oppseiing av programvare (Focus anbud)	Har vore lite brukt siste åra, då ein i stor grad brukar konsulentar til dette arbeidet.	kr 10 000	kr 10 000	Programvare som vi har lisens på, men er lite nytta.	ok
Timebasert løn til prosjektleiarane	Føring av timelister som vert ei rettare belastning av prosjekta.	kr 300 000	kr 300 000	Vert ført meir løn på investeringsprosjekta og mindre på drifta.	ok

Vurdering:

Kutta er forsvarleg og ein kan tilrå at ramme vert tatt ned med 370 000 kroner

Landbruksavdelinga

Oppgåve	Omtale	2 019	Forslag	Merknad avdelingsleiar	Merknad kommunalsjef
Lønskostnader	50% vakanse i stilling på viltforvaltning	280 000	280 000	Stillinga har stått vakant frå 01.08.2015	ok
Porto	Redusert for overgang til SvarUt og elektronisk utsendign av møtepapir	10 000	10 000		ok
Kopimaskin	Bytte av avtale frå Haugen kontor til Kontorsystemer as	10 000	10 000		ok

Vurdering:

Kutta er forsvarleg og ein kan tilrå at ramme vert tatt ned med 300 000 kroner

Kulturavdelinga

Oppgåve	Omtale	2 019	Forslag	Merknad kommunalsjef
Lønskostnader	Reduksjon frå 1,34 til 1 heimel	kr 129 000	kr 129 000	ok
Overtid	Som fylgje av pkt a	kr 60 000	kr 60 000	ok
Ekstrahjelp	Som fylgje av pkt a	kr 40 000	kr 40 000	ok
Vedlikehald og byggetenester	Forbruket er erfaringsmessig lavare. Posten kan reduserast.	kr 30 000	kr 30 000	ok
Materialer til vedlikehald	Forbruket er erfaringsmessig lavare. Posten kan reduserast.	kr 20 000	kr 20 000	ok
Diverse utgifter	Forbruket er erfaringsmessig lavare. Posten kan reduserast.	kr 67 000	kr 27 500	ok
Billettinntekter	Innføre ein % - andel av billettinntektene frå dei som leiger seg inn i konserthuset		Ikkje kartlagt enno	ok

Vurdering:

Lønskostnadar vert redusert med 0,34 heimel. Dette inneber at her vil måtte gjennomførast organisatoriske endringar i bemanning ved kulturavdelinga. Kutta er forsvarleg og ein kan tilrå at ramme vert tatt ned med 306 500 kroner. Ein legg til grunn å auke inntektene ved å Innføre ein % - andel av billettinntektene frå dei som leiger seg inn i konserthuset i tillegg til nedskjering,

Brann og redning

Brannførebyggjande arbeid

Interne overføringar på 310.000 kr (opp 160 000 kr) som skal overførast frå 5062 (feiing) - 338 til 5061 (brann) - 338. Overføringa går til sakshandsaming, oppfølging av feie/tilsynstenesta, kontrollere bekymringsmeldingar og anna brannførebyggjande arbeid i heimar.

Dette er ei sjølvkost-teneste som skal gå i balanse - 0. Overføringa er til å dekke opp reelle kostnader som Herøy brann og redning har med tenesta.

Vurdering:

Endringa er forsvarleg og ein kan tilrå forslaget.

Gebyrbelaste gjentakande unødige brannalarmar

Foreslår å innføre gebyr på unødige/gjentakande brannalarmar. Det må fattast eit politisk vedtak om dette særskilt. Ein viser til erfaringar frå Ulstein brannvesen der ein tok inn 70.000 kr i 2017.

Konsekvens av gebyrlegging kan vere vanskelig å spå, men det er naturleg å tenke seg at antal unødige alarmar uansett går ned ved gebyrlegging pga.: Betring i vedlikehald/rutinar og instruksar. I 2017 hadde Herøy brann og redning 87 "unødige" alarmar og omlag 40 av desse var gjentakande (fleire enn 2 på samme objekt) og kunne soleis vore gebyrbelagt. Ein vurderer inntekspotensialet på om lag 90 000kr

Vurdering:

Ein tilrår forslaget.

Kurs i praktisk brannslukking

Meirinntekt ved å halde slokkekurs for verksemdar som etterspør slike kurs. Ein vurderer inntekspotensialet på om lag 10 000kr

Vurdering:

Ein tilrår forslaget.

Vikarbruk

Vikarutgifter kun når anna er uforsvarlig. Dette punktet gjeld generelt for alle avd. i Herøy kommune. Vanskelig å sette nøyaktig tal på innsparing. Brannsjef og leiar beredskap har ansvar for at Herøy brann og redning til ei kvar tid har ein forsvarlig beredskap. Innsparing på om lag 40 000 kr vert vurdert som reellt.

Vurdering:

Endringa er forsvarleg og ein kan tilrå forslaget.

Brannberedskapen

Inkluderer brannberedskap og hjelpemannskap

Alt. 1

Ta ut alle hjelpemannskap som i dag ikkje går i beredskap for stasjonane Fosnavåg og Myrvåg.

Lokal brannordning

Å ta vekk hjelpemannskap ved Myrvåg bibrannstasjon er i strid med punkt 5.1 i gjeldande og vedteken brannordning (K-sak 34/14) og gjeldande ROS-analyse vedteken i 2013.

Nasjonal forskrift

Ein slik reduksjon i brannberedskapen er ikkje i strid med kapittel 5 i: "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen".

Omfang

Det gjeld i dag 6 brannkonstablar, 4 i Myrvåg og 2 i Fosnavåg. (1 i Fosnavåg har permisjon og 1 er i vikariat som befal) Kostnadsreduksjonen er utrekna for 5 brannkonstablar (utan beredskap).

Innsparing

Ein vurderer innsparing på om lag 297 000 kr årleg

Detaljar:

Lønn (godtgjersle mm) – om lag 18 500 kr

Godtgjersle nødnettradio – 25 000 kr

Bilgodtgjersle – 6000 kr

49 500 kr x 6 mannskap =297 000 kr

Vurdering:

Endringa er forsvarleg og ein kan tilrå forslaget.

Alt. 2

Brannberedskap - Nedlegging av Myrvåg stasjon og alle hjelpemannskap som i dag ikkje går i beredskap ved Fosnavåg stasjon

Lokal brannordning

Å ta vekk hjelpemannskap ved Myrvåg bibrannstasjon er i strid med punkt 5.1 i gjeldande og vedteken brannordning (K-sak 34/14) og gjeldande ROS-analyse vedteken i 2013.

Nasjonal forskrift

Ein slik reduksjon i brannberedskapen er ikkje i strid med kapittel 5 i: "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen".

Omfang

Dette gjeld sjåførar og mannskap ved Myrvåg stasjon. Det er utrekna frå 4 sjåførar i 4-delt vakt og med 50 timar utrykning pr/år og 4 brannkonstablar. I tillegg kjem hjelpemannskap ved Fosnavåg stasjon

Innsparing

Ein vurderer innsparing på om lag 837 800 kr årleg

Detaljar:

Fastlønn (40 timer øvingar) – 8 200kr

Beredskapstillegg (vaktgodtgjersle)- 78 500 kr

Godtgjersle nødnetradio – 25 000 kr

Bilgodtgjersle – 6000 kr

50 timar utrykningar (estimat) – 17 500kr

Sjåførar : 135 200 kr x 4 mannskap = 540 800 kr

Mannskap : 45 000 kr x 6 mannskap = 297 000 kr

Samla innsparing : 837 800 kr

Vurdering:

Endringa er forsvarleg og ein kan tilrå forslaget.

Alt. 3

Brannberedskap - Beholde Myrvåg stasjon, utan fast vaktberedskap. Myrvåg stasjon vert opprettholdt som depot/reservestyrke utan radioutkalling og beredskapsvaktordning. Hjelpemannskap ved begge stasjonane går ut.

Lokal brannordning

Å ta vekk hjelpemannskap ved Myrvåg bibrannstasjon er i strid med punkt 5.1 i gjeldande og vedteken brannordning (K-sak 34/14) og gjeldande ROS-analyse vedteken i 2013.

Nasjonal forskrift

Ein slik reduksjon i brannberedskapen er ikkje i strid med kapittel 5 i: "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen".

Omfang

Forslaget inneber at ein har tankbilen stasjonert i Myrvåg og at det vert etablert branndepot m/sjåførar og utkalling via UMS-varslings.

Sjåførar vil ikkje gå i beredskap som kan bety at der ikkje er tilgjengeleg sjåfør ved alarm/utkalling. Ein legg til grunn ein antatt kostnad på 50 timar utrykking pr/år på 4 sjåførar. Det vil ikkje vere same behov for sjåførane med omsyn til øvingar. Ein viser då til "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen seier i § 7-1:

Kommunen skal sørge for at personell i brannvesenet tilfredsstiller de krav til kvalifikasjoner som denne forskrift stiller. Det skal gjennomføres praktiske og teoretiske øvelser med slik hyppighet, omfang og innhold at personellet kompetanse blir vedlikeholdt og utviklet slik at den er tilstrekkelig til at brannvesenet kan løse de oppgaver det kan forventes å bli stil overfor."

Hjelpemannskap ved begge stasjonane går ut.

Innsparing

Ein vurderer innsparing på om lag 767 800 kr årleg

Samla innsparing alt 2 :	837 800 kr
Fråtrekk for kostnadar, alt 3:	70 000 kr

Detaljar, kostnad alt. 3:
50 timar utrykningar (estimat) – 17 500kr

Sum 17 500 kr x 4 mannskap = 70 000 kr

Vurdering:

Endringa er forsvarleg og ein kan tilrå forslaget.

Oppsummering:

I F-sak 16/17 den 24.01.2017 vart det gjort følgjande vedtak som vedkjem brannberedskapen i Herøy kommune.

Sitat:

Administrasjonen får i oppdrag å legge fram eiga politisk sak med forslag til revidert brannordning og ROS-analyse innan 01.07.2017. Saka skal også omfatte økonomiske konsekvensar m.m.

Det har ikkje vore mogleg å få til ein prosess der ein kunne ha levert reviderte dokumenter for å følgje opp formannskapet sitt vedtak. Det har vore krevande å verte samde om alt frå definisjonar til konkrete løysingar for kva vegvalg ein bør legge til grunn.

Representantar for mannskap legg til grunn at det ikkje skal gjerast endringar i beredskapen, men har signalisert at hjelpemannskap kan vere mogleg å ta bort. Brannsjefen på si side legg til grunn at vi ikkje får vesentleg svekka beredskap då med visning visning til det nye naudnettet og dei gjensidige avtalar med nabokommunane. I tillegg må det påpeikast at beredskap til vassforsyning i området (Myrvåg og Leikong) er vesentleg forbetra og at sjukeheimen i Myrvåg har kompensierende tiltak. Dette gjeld og kyrkjene på Leikong og i Stokksund.

Interkommunalt samarbeid

Herøy kommune er i dialog med Vanylven kommune med omsyn til drift av brannvernet i dei to kommunane. Det ligg føre to ulike forslag til frå arbeidsgruppa med omsyn til organisering av branntenesta. Ingen av forslaga legg opp til endringar i beredskapen i forslag til samarbeidsavtale.

Det vil vere naturleg etter at prøveperiode på to år er gjennomført og evaluert å vurdere eit utvida samarbeid med Ulstein og Hareid brannvesen i større eller mindre grad.

Dimensjonering av brannberedskapen.

Dimensjonering av brann og redningsteneste i Herøy kommune er i hovudsak relatert til tettstaden Fosnavåg (3000 innbyggjarar) og sjukeheimen i ytre på Eggesbønes (ikkje gjort kompensierende tiltak). For sjukeheimen i Myrvåg er det gjennomført kompensierende tiltak med sprinkling.

Krav til utrykningstid vil då for beredskapen vere relatert til Fosnavåg sentrum og sjukeheimen i ytre. Utrykningstida skal vere 10 minutt til begge lokasjonane inklusive forspenningstid (mannskap har 4 min forspenningstid på dag og 6 minutt på natt).

Den normale utrykningstida til tettstadar elles i kommunen er 20 minutt.

Ein viser til § 4-8 i dimensjoneringsforskriften, 3. ledd:

Innsatstid i tettsteder for øvrig skal ikkje overstige 20 minutter. Innsats utenfor tettsteder fordeles mellom styrkene i regionen, slik at fullstendig dekning sikres. Innstatstiden i slike tilfeller bør ikke overstige 30 minutter.

Viser og til § 5-2 i dimensjoneringsforskriften der støttestyrke er omtalt som :

- Fører for tankbil
- Fører for snorkel/stigebil

§ 5-5 i dimensjoneringsforskriften:

Der kommunen har stige/snorkelbil som påbudt rømningsvei etter bygningslovgivningen skal vognfører ha samme beredskap som vaktlag ellers.

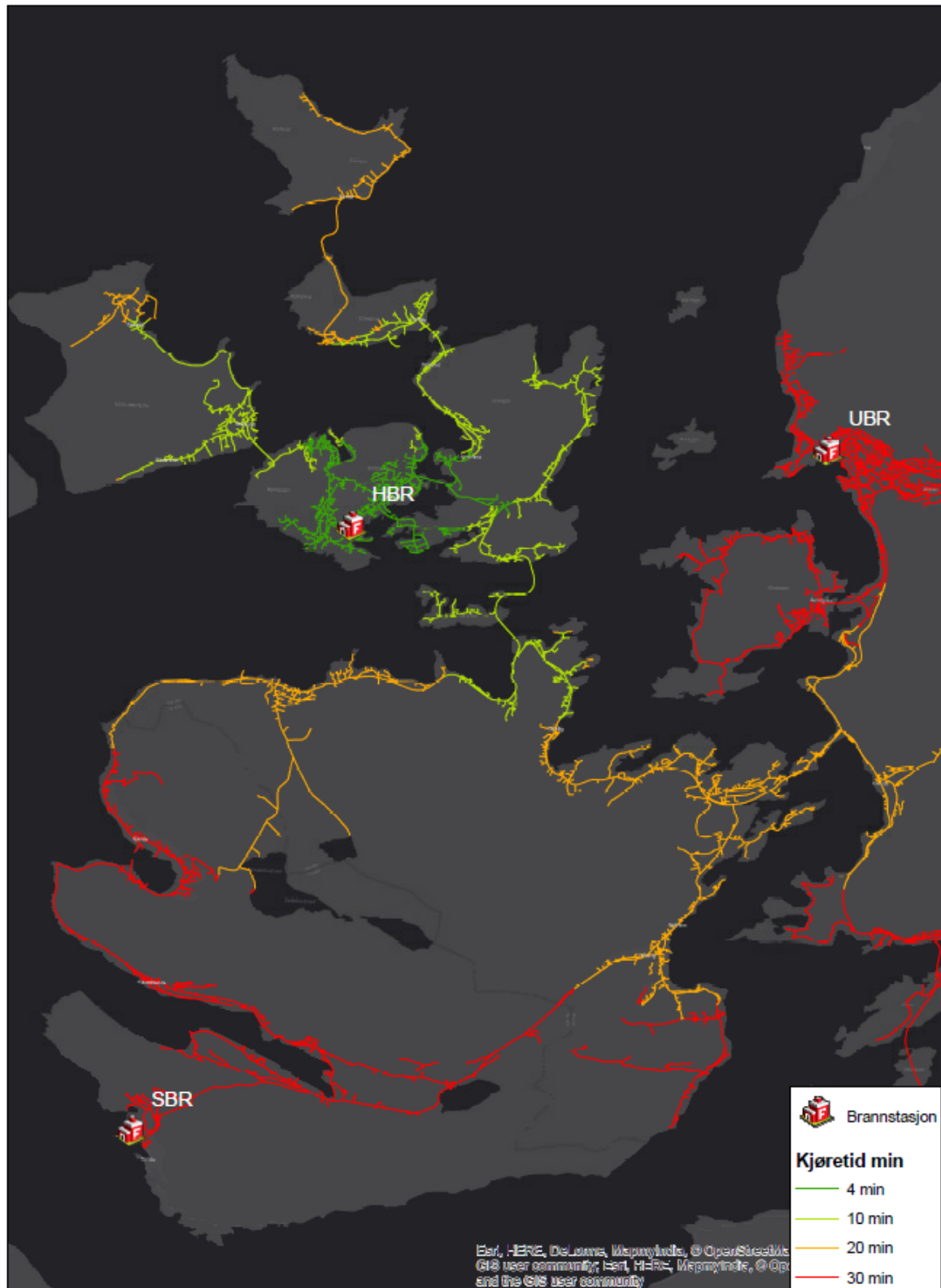
Kommentar: Dette er ikkje aktuelt for oss på noverande tidspunkt

I boligstrøk o.l der kommunen har vedtatt at tankbil bil kan erstatte annen tilrettelagt slokkevannforsyning, j.f. § 5-4 i forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn – Uaktuelt for oss.

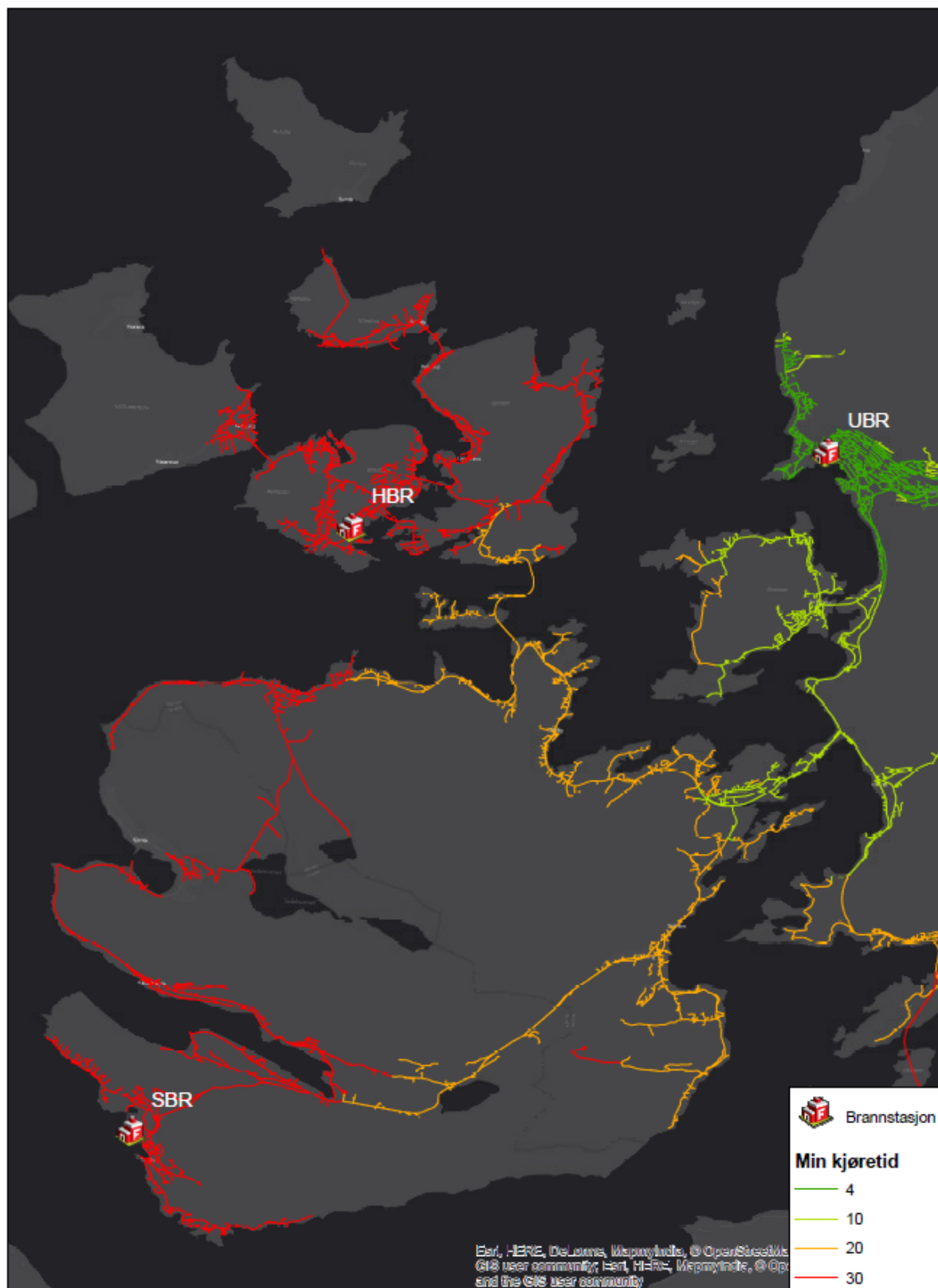
Kommentar: Vi har ikkje slike vedtak.

Kart – som viser utrykningstid

Områder innen 4, 10, 20 og 30 minutters kjøretid fra Herøy brannstasjon

Områder innen 4, 10, 20 og 30 minutters kjøretid fra Ulsteinvik brannstasjon

Krav til beredskap etter lovverket for Herøy kommune

Herøy kommune sin beredskap med omsyn til dimensjonering av brannvernet skal vere i henhold til kapittel 5 i [Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen](#)

Sitat:

I tettsteder med 3.000 – 8.000 innbyggere skal beredskapen være organisert i lag bestående av deltidspersonell med dreierende vakt.

Et vaktlag skal minst bestå av:

- 1 utrykningsleder
- 3 brannkonstabler/røykdykkere.

I kommuner eller brannvernregioner med tettsteder med mer enn 2.000 innbyggere skal det være dreierende overordnet vakt.

Dette betyr at Herøy kommune vil vere innanfor lova med ei organisering med 4 vaktlag x 4 personar og ei overordna vakt med 4 personar. Dette gir totalt 20 personar i vaktberedskap.

Dersom der er ekstra moment som tilseier at det ikkje er forsvarleg med minimumsberedskap skal kommunen dimensjonere etter ROS-analyse. Lokal brannordning skal då byggast på den risiko og sårbarhet som finst i kommunen.

Hovudelementa i forskrifta som ligg til grunn for organisering og dimensjonering av brannvernet, er dei same i dag som i 2014. Det er såleis ikkje store prinsipielle skilnader mellom dagens brannordning og forslaget til revidert brannordning som har vore drøfta med representantar for mannskap og brannsjefen. Den store skilnaden går på flytting av tankbil frå Myrvåg stasjon til Fosnavåg stasjon.

Sidan 2014 har nasjonalt naudnett vorte innført og det har vorte gjort vesentlege forbetringar i vassforsyninga både i indre og ytre Herøy. M.a. er leidningsnettet til Herøy Vasslag SA og Stemmedal Vasslag SA bygt saman slik at det ved evt. leidningsbrot og andre hendingar kan leverast vatn begge vegar.

Tankbilen som i dag er plassert ved Myrvåg stasjon har som funksjon å levere vatn til hovudbrannbil ved brann og andre hendingar der det er behov for større vassmengder. Det er berre ein sjåfør i dreierende vakt som er i beredskap på tankbilen så det kan ikkje til ei kvar tid påreknast at andre mannskap rykker ut ved alarm.

I det reviderte forslaget til brannordning har ein føreslått at tankbil ved brannstasjonen i Myrvåg vert flytta til Fosnavåg stasjon utan særskild tankbilberedskap. Flytting av tankbil vil vere avhengig av at det er etablert garasje for tankbil ved Fosnavåg stasjon.

Felles bistand over kommunegrenser

Herøy har felles avtalar om bistand med kommunane Ulstein og Sande. Det er vidare viktig å presisere at etter gjeldande lovverk er dette regulert ved at i § 15 i brann og eksplosjonsvernlova.

Det er lagt til grunn at: *Kommunene skal samarbeide om lokale og regionale løysningar av forebyggjende og beredskapsmessige oppgaver med sikte på best mulig utnyttelse av samlede ressurser.*

Ulstein kommune er ein naturleg samarbeidspartnar med omsyn til beredskap i delar av indre områder av kommunen, herunder Myrvåg og Leikong. I andre deler vil Sande kommune ha eit ansvar å rykke ut.

Det viktig å vere klar over at utrykning av mannskap og felles ressursar mellom kommunane vert styrt av felles 110-sentral som er lokalisert i Ålesund. Dette gjeld utrykningar til stadfesta bygningsbrannar.

Naudnett vart innført i Møre og Romsdal i april 2015. Overgang til naudnett har medført ein ny kvardag med omsyn til kommunikasjon i naudsituasjonar. Med god samtaleoverføring og nye rutinar for alarmering der alle naudetatane kan snakke saman på same samband har medført vesentleg betre beredskap og samarbeid i naudsituasjonar.

Ny utalarmeringsrutinar har medført at ein raskast mogleg får fram naudsynte ressursar der dei trengst uavhengig av kommunegrenser.

M.a. er det alltid nærmast eining/brannvern som vil verte utalarmert og rykke ut ved alvorlige hendingar uavhengig av kommunegrenser. For Herøy kommune vil det sei at det til dømes ved brann/alvorleg hending i Myrvåg og Leikong vil Ulstein brannvern bli utalarmert samstundes med Herøy brannvern. Ein har alt hatt fleire hendingar der Ulstein har vorte alarmert og har rykt ut til Myrvåg-/Leikong-området.

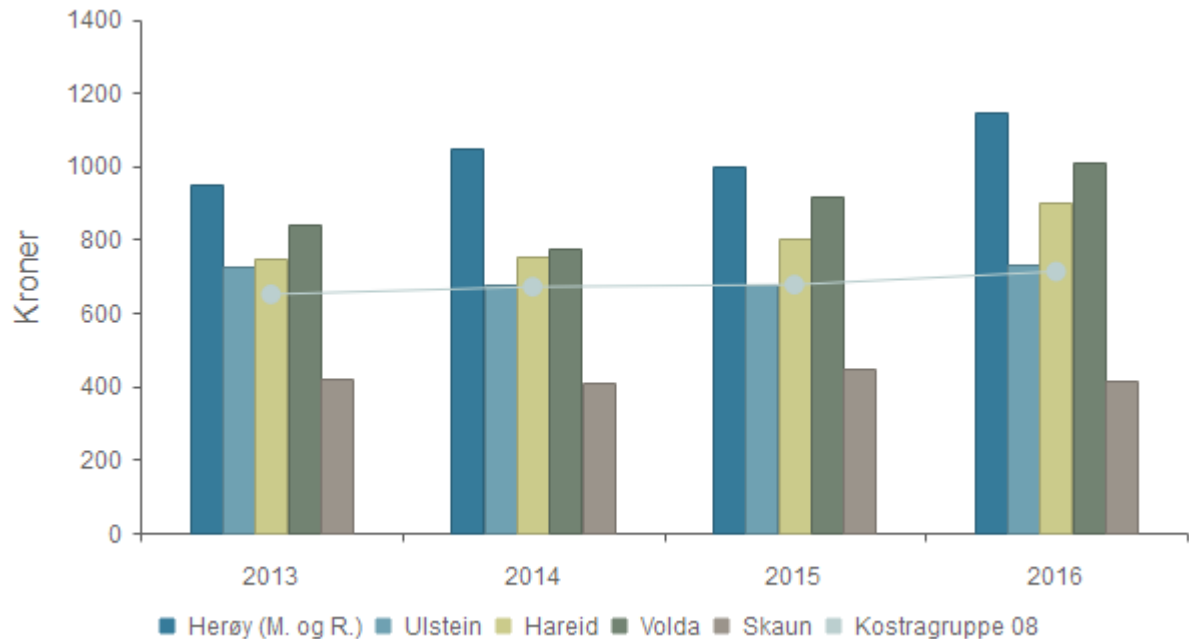
Konklusjon:

Med bakgrunn i gjeldande krav til beredskap i dimensjoneringsforskrifta, innføring av naudnett frå 2015, betra vassforsyning vurderer ein at det er grunnlag for å endre gjeldande brannordning og beredskapen i Herøy kommune. Dette inneber at ein kan redusere beredskapsstyrken og at ein kan klare seg med ein brannstasjon i Fosnavåg. Årleg innsparingspotensiale er rimeleg stort.

Kostra:

Brann omfattar funksjonane 338 førebygging (inkl feiing) og 339 beredskap. Herøy brukte mykje pengar på brannvesenet i 2016. Netto utgifter var 4 millioner kroner høgare enn snittet i kommunegruppe 8 og høgast mellom saman likningskommunane Skaun brukte 7 millioner kroner mindre på brannvesenet i fjor enn Herøy.

Prioritet - Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner

	2013	2014	2015	2016
Herøy (M. og R.)	952	1 047	997	1 148
Ulstein	724	679	678	729
Hareid	748	751	802	898
Volda	842	775	916	1 009
Skaun	418	410	445	414
Kostragruppe 08	650	670	676	712

**) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).*

Herøy brukte 1148 kroner per innbygger på brann i 2016. Det er 400 kroner meir enn snittet i kommunegruppe 8. Brannutgiftene har vært stabile siden 2013.

Funksjon 339 har gått med underskot over fleire år.

2012	-1 485 384
2013	-1 394 964
2014	-475 000
2015	-29 000
2016	-506 520
2017	-904 592

Herøy brannvern har vore inne i ei positiv utvikling dei seinare år og dagens status må seiast å vere tilfredsstillande. På mannskapssida har ein eit godt utdanna korps og på utstyrssida er det gjort nyinvesteringar i både brannbil og tankbil.

Dersom ein vel å oppretthalde beredskap ved Myrvåg stasjon må ein investere i oppgradering slik at den tilfredsstillar krava i Arbeidsmiljølova. Ved Fosnavåg stasjon er det også behov for nye og større lokalitetar for å tilfredsstille gjeldande krav og det det pågår vurderingar med sikte på å få på plass oppgradering/tilbygg til eksisterande stasjon eller nybygg. Det vil her vere snakk om vesentlege investeringar.

Brannvern er ein rimeleg stor utgiftspost på dei kommunale budsjetta både når det gjeld investering og ikkje minst drift. Samstundes er det vel heller ingen tvil om at kostnadane, både menneskeleg og materielt, kan verte vesentleg større dersom ein ikkje har eit oppegåande og slagkraftig brannvern.

Kommunalsjef for samfunnsutvikling legg fram 3 ulike alternativ på innsparing på beredskapen for vurdering.

Kommunalsjefen rår til at alternativ 2 vert valgt.

Samla for sektor for samfunnsutvikling

Mogleg innsparing går fram av tabell under.

Utvikling	kr 34 500
AD	kr 370 000
Brann	Kr 300 000 -1 137 800
Kultur	kr 306 500
Landbruk	Kr 300 000
Sum	Kr 1 311 000 -kr 2 148 800

*Må auke lønsutgifter for 1 røykdykker Fosnavåg stasjon. Dette går i fråtrekk på innsparing (200 000kr).

Med helsing

Jarl Martin Møller

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2018/620
		Arkiv:	217

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
12/18	Komite for oppvekst	09.05.2018
	Kommunestyret	24.05.2018

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT - TIDLEG INNSATS

Tilråding:

1. Kommunestyret tek til vitande forvaltningsrevisjonsprosjektet – Tidleg innsats, Herøy kommune (utarbeida av Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS, datert 05.03.2018).
2. Kommunestyret vedtek at revisjonen sine anbefalingar skal følgjast/utførast:
 - Overgangsplanen skal innehalde rutinar knytt til overføringsmøter mellom kontaktlærar og barnehage.
 - Kommunen skal vurdere om det er hensiktsmessig og utarbeide felles strategi-/kvalitetsplan for heile oppvekstsektoren.
 - Kommunen skal setje i verk tiltak for å oppfylle minimumskrava i rettleiar m.h.t. antal timar leksehjelp ved alle skulane.
3. Kommunestyret vedtek at rådmannen rapporterar om status for gjennomføringane av anbefalingane, og eventuelt vidare framdrift, til kontrollutvalet innan **20.08.2018**

Særutskrift:
Vest kontroll

Kommunalsjef oppvekst

Vedlegg:

Søre Sunnmøre Kommunervisjon IKS, Forvaltningsrevisjonsprosjekt, Tidleg innsats, Herøy kommune, datert 05.03.2018. Motteke 06.04.2018.

Saksopplysningar:

Viser til rapporten som ligg ved.

Fosnavåg, 30.04.2018

Jostein Støylen
Dagleg leiar Vest kontroll

UTSKRIFT

frå

M Ø T E PROTOKOLL

Saksnr.:	Arkivnr.:	Dato:	Møtedato:	Saksbehandlar:
13/18	217	06.04.2018	25.04.2018	AEH

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT – TIDLEG INNSATS

Samrøystes innstilling

1. Kommunestyret tek til vitande forvaltningsrevisjonsprosjektet – Tidleg innsats, Herøy kommune. (Utarbeida av Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS, datert 05.03.18).
2. Kommunestyret vedtek at revisjonen sine anbefalingar skal følgjast/utførast:
 - Overgangsplanen skal innehalde rutinar knytt til overføringsmøter mellom kontaktlærar og barnehage.
 - Kommunen skal vurdere om det er hensiktsmessig og utarbeide felles strategi-/kvalitetsplan for heile oppvekstsektoren.
 - Kommunen skal setje i verk tiltak for å oppfylle minimumskrava i rettleiar m.h.t. antal timar leksehjelp ved alle skulane.
3. Kommunestyret vedtek at rådmannen rapporterer om status for gjennomføringane av anbefalingane, og eventuelt vidare framdrift, til kontrollutvalet innan **20.08.2018**.

Vedlegg

Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS, *Forvaltningsrevisjonsprosjekt, Tidleg innsats, Herøy kommune*, datert 05.03.18. Motteke 06.04.18.

Saksopplysningar

Viser til rapporten som ligg ved denne saka.

Kontrollutvalet i Herøy kommune gjorde i sak 07/17 vedtak om å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring tidleg innsats og PPT. Målsettinga med prosjektet var å undersøke om kommunen følgjer lov, forskrift og retningslinjer med hensyn til å identifisere born med vanskar og yte spesialpedagogisk hjelp i barnehagar og kjem tidleg i gong med spesialundervisning/tilrettelagt undervisning i grunnskulen.

Problemstillingar:

1. Korleis vert born med behov for spesialpedagogisk hjelp fanga opp av kommunen?
2. I kva grad har kommunen tilfredstillande ordningar ved overgang frå barnehage til grunnskule for born med særlege behov?
3. I kva grad tilfredsstiller PPT sakshandsamingstida som går fram av lov og forskrift?

Problemstilling 1:

- **Korleis vert born med behov for spesialpedagogisk hjelp fanga opp av kommunen?**

- Korleis samarbeider dei ulike einingane i kommunen på dette området?

Revisjonen konkluderer med (side 27 i rapporten):

PPT har faste rutinemøter ute på einingane der ein assisterer og tilbyr tenester ut i frå einingane sine behov og ønsker, m.h.t., systemretta og førebyggjande arbeid. Barnehagar og skular beskriv i stor grad samarbeidet med PPT som godt og at ein generelt sett var nøgd med sakshandsamingtid og dei sakkyndige vurderingane.

Både skular og barnehagar gav tilbakemelding om at ein kjem tidleg i gong med å prøve ut tiltak i bekymringsfasen, kommunen har også skriftlege rutinar knytt til dette. Kommunen har forskjellige rutinar og kartleggingsverktøy for å fange opp born med utfordringar både i barnehage og skule. Kommunen har utarbeida lokal rammeplan for barnehagane i kommunen, og skulane ein kontrollerte hadde lokale leseplanar på kvar enkelt eining.

Kommunen bør vurdere om det kan vere hensiktsmessig og utarbeide ein felles kvalitetsplan for heile oppvekstsektoren. Ein bør også vurdere om det bør utarbeidast felles handlingsplan/kartleggingsplan i høve språk og sosial kompetanse i barnehagane, og knytt til lesing og skriving i skulane.

Ved dei to skulane ein har kontrollert oppfyller ikkje kommunen krava til utdanningsdirektoratet i høve antal timar leksehjelp i veka. Kommunen bør setje i verk tiltak slik at ein oppfyller krava i høve leksehjelp ved alle skulane.

Problemstilling 2:

- **I kva grad har kommunen tilfredstillande ordningar ved overgang frå barnehage til grunnskule for born med særlege behov?**

Revisjonen konkluderer med (side 33 i rapporten):

Kommunen har felles plan for overgang mellom barnehage og skule. Einingane nytta den i stor grad. Kommunen bør vurdere om planen burde reviderast m.h.t. tydlegare ansvarsfordelingar m.h.t å fange opp born som ikkje går i barnehage. Dei fleste einingane ga tilbakemelding om eit godt samarbeid.

Tilbakemelding frå einingane viser at kontaktlærar i varierende grad har vore involvert i førskulearbeid/aktivitetar. Ein bør difor vurdere om komande kontaktlærar skal delta i førskuleaktivitetane og i overføringssamtalane mellom einingane i større grad enn tidlegare. Kommunen har rutinar for at foreldre/føresette signerar samtykkeerklæring ved informasjonsoverføring mellom barnehage og skule. Samtykkeskjemaet inneheld konkrete detaljar over kva informasjon som vert overført.

Problemstilling 3:

- **I kva grad tilfredsstiller PPT sakshandsamingstida som går fram av lov og forskrift?**

Revisjonen konkluderer med (side 37 i rapporten):

Barnehagane og skulane i kommunen var i stor grad nøgd med sakshandsamingstida til PPT, og tilbakemeldingar viste at PPT kjem raskt i gong med tiltak og kartlegging. Ein kan derimot ikkje konkludere på om PPT held fristen i høve sakshandsamingstid på tre månadar.

Rådmannen sin kommentar (side 38 i rapporten):

«Anbefalingane revisjonen kjem med, er mottatt og forstått.

Pkt 1 vil kunne bli handtert raskt, dette handlar om å revidere rutinen på dette punktet.

Pkt 2 må vurderast i samband med revisjonar av gjeldande dokument for hhv barnehage og grunnskule. Vi opplever ikkje denne som akutt, sidan der allereie er god samordning i mål og strategiar på overordna nivå, samt god samhandling mellom leiarar og pedagogar i barnehagar og grunnskular.

Pkt 3 vert handtert i samband med tildeling av ressursar til grunnskulen for komande skuleår. Tilbodet om leksehjelp i tråd med lova, vil dermed bli gitt. Kvar rektor må så vurdere effektiv organisering på dette området som på alle andre område, i forhold til kor mange elevar som melder seg på dette frivillige tilbodet.

Eg vurderer dette som endeleg tilbakemelding, med mindre det er andre tema revisjonen ønskjer utfyllande informasjon om.»

Rett utskrift

Åram, 27. april 2018

VEST KONTROLL
SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVAL

Ida B. Marholm

Ida Birgitte Marholm
Konsulent

Utskrift til: Kommunestyret for behandling

FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Tidleg innsats

Herøy Kommune

Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS

- integritet, kvalitet og kostnadseffektivitet -

Forord

Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS legg med dette fram forvaltningsrevisjonsprosjektet; «Tidleg innsats- **Herøy kommune**».

Forvaltningsrevisjon er ei lovpålagd oppgåve for alle kommunane i Noreg, og formålet med forvaltningsrevisjonen kjem fram av kommunelova §77 nr.4 :

” (...)Kontrollutvalget skal vidare påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkningar ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetningar (forvaltningsrevisjon).

Formålet med forvaltningsrevisjon er å sette søkelys på dagens situasjon og peike på muligheter for forbedring og vidareutvikling av den kommunale verksemd, samt avdekke eventuelle manglar.

Prosjektet er utført i samsvar til standard for forvaltningsrevisjon -RSK001.

Rapporten er utarbeida av underteikna, med innspel frå kollegaer i Søre Sunnmøre Kommunerevisjon IKS. Det er føreteke vurderingar av uavhengigheit og objektivitet vedkomande dette prosjektet.

Kommunerevisjonen vil vidare takke kommuneadministrasjonen for bistand, tilrettelegging og godt samarbeid med prosjektet.

Ulsteinvik 05.03.18

Alf Marius Grønnevik

Forvaltningsrevisor

Innhold

SAMANDRAG	5
Grunnskulen	5
Barnehage	5
PPT:.....	5
Problemstilling 1: Korleis blir born med behov for spesialpedagogisk hjelp fanga opp av kommunen?	6
Problemstilling 2: I kva grad har kommunen tilfredstillande ordningar ved overgang frå barnehage til grunnskule for born med særlege behov?	7
Problemstilling 3: I kva grad tilfredsstiller PPT sakshandsamingstida som går fram av lov og forskrift?	8
Anbefalingar	8
1 INNLEIING	9
2 Målsetting og problemstilling	9
3 Revisjonskriterium	9
3.1 Innleiing	9
3.2 Kjelder til kriterium	9
4 Metode og gjennomføring	10
4.1 Dokument	10
4.2 Verifisering av data	11
4.3 Avgrensing	11
5 Sektor for oppvekst– Herøy kommune	11
5.1 PPT	11
5.2 Grunnskulen	11
5.3 Barnehage	11
6 Problemstilling 1	12
6.1 Revisjonskriterium	12
6.1.1 Opplæringslova med føringar:	12
6.1.2 Barnehagelova:	13
6.2 Fakta: Tilstanden ved barnehagane i kommunen:	14
6.2.1 Dekningsgrad i barnehagen	14
6.2.2 Tilrettelagte tiltak i barnehagen	16
6.2.3 Minoritetsspråklege barn	16
6.3 Vurdering: Tilstanden ved barnehagane i kommunen	17
6.4 Fakta: Tilstanden ved skulane i kommunen:	17
6.4.1 Nasjonale prøver	17
6.4.2 Spesialundervisning i grunnskulen	19
6.4.2 Leksehjelp	20

6.5 Vurdering Tilstanden ved skulane i kommunen:.....	20
6.5 Kommunen sitt arbeid knytt til tidleg innsats:.....	21
6.5.1. Systemretta og førebyggjande arbeid i barnehage og skule.....	21
6.5.2 Vurdering.....	23
6.6 Skriftelege prosedyre knytt til tidleg innsats i barnehage og skule:	23
6.6.1 Fakta	23
6.6.2 Vurdering.....	25
6.8 Sakkyndige vurderingar og enkeltvedtak i barnehage og skule	26
6.8.1 Fakta	26
6.8.2 Vurdering.....	26
6.9 Konklusjon	27
7 Problemstilling 2	27
7.1 Innleiing:	27
7.2 Revisjonskriterium:	27
7.2.1 Overgang mellom barnehage og skule.....	27
7.2.2 Oppsummert:	28
7.3 Fakta:	28
7.3.1 Overgangsplan mellom barnehage og skule	28
Vurdering: overgangsplan mellom barnehage og skule:.....	31
7.3.2 Samarbeid mellom barnehage og skule.	31
Vurdering: Samarbeid mellom barnehage og skule:	32
7.3.3 Samarbeid mellom barnehage/skule og foreldre/føresette	32
Vurdering: Samarbeid mellom barnehage/skule og foreldre/føresette	33
7.4 Konklusjon:	33
8 Problemstilling 3	33
8.1 Revisjonskriterium:.....	34
8.2 Fakta:	34
8.2.1 Organisering	34
8.2.2 Tilvisingar.....	35
8.2.3 Ventetid og venteliste	35
8.2.4 Sakshandsamingstid (sakkyndig vurdering)	36
8.3 Vurdering:.....	37
8.4 Konklusjon	37
9 Anbefalingar	38
10 Rådmannen sin kommentar	38

SAMANDRAG

Kontrollutvalet i kommune gjorde i sak 07/17 vedtak om å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring tidleg innsats og PPT. «Tidleg innsats» betyr at ein skal sette i verk tiltak for ein elev med ein gong det er behov for det, og når som helst i skuleløpet. Skulane har ei lovfesta plikt til å legge til rette i form av tidleg innsats for elevar på 1.-4. klassetrinn i faga norsk eller samisk og matematikk og innsatsen skal rettast mot elevar som har svake ferdigheiter i lesing og rekning.

Målsettinga med prosjektet var å undersøke om kommunen følgjer lov, forskrift og retningslinjer med omsyn til å identifisere barn med vanskar og yte spesialpedagogisk hjelp i barnehagar og kjem tidleg i gong med tilrettelagt undervisning og evt. spesialundervisning i grunnskulen.

Grunnskulen

Herøy kommune har 5 barneskular, 1 ungdomsskular og 1 kombinert skule 1-10. For skuleåret 2016/17 omfatta dette 1052 elevar der 749 elevar var knytt til 1-7 årstrinn og 303 var knytt til 8-10 årstrinn.

Oversikta viser at 6,6% av elevane i Herøy tok i mot spesialundervisning i 2016. Ein såg tendensar til at ein større andel elevar fekk spesialundervisning i storskulen/ungdomsskulen i forhold til småskulen i dei fleste kommunane på Søre Sunnmøre. Dette såg ein også i Herøy.

Barnehage

I Herøy kommune har ein fire kommunale og fem private barnehagar. SSB-tal viser at 474 born gjekk i barnehage i 2016. 115 av dei gjekk i kommunal barnehage og 359 gjekk i privat. Ut i frå KOSTRA hadde kommunen venteliste på barnehageplass. KOSTRA-tal viser ein låg andel tilsette med barnehage utdanning og ein mindre del med ped.leiar utdanning.

I Herøy såg ein låge driftsutgifter knytt til tilrettelagde tiltak i barnehagen. Kommunen låg rett over fylkes- og landsgjennomsnittet i høve andel barn som fekk ekstra ressursar. Herøy låg over gjennomsnittet når det gjaldt andel barn med minoritetsspråkleg bakgrunn samanlikna med kommunane på Søre Sunnmøre.

PPT:

Herøy kommune har eiga pedagogisk- psykologisk teneste (PPT). Ulstein har tidlegare hatt felles pedagogisk- psykologisk teneste (PPT) i samarbeid med Hareid kommune. Hausten 2017 kom Ørsta og Volda inn i dette samarbeidet. Sande og Vanylven har felles PP-teneste.

Herøy hadde 5,05 årsverk knytt til stillinga i 2017. Ein har motteke ei oversikt over dei ulike stillingane i eininga. Eininga har ei 100% stilling knytt til leiar/sakshandsamar. I tillegg har ein 5 sakshandsamarstillingar med ulik stillingsprosent (totalt 3,55 årsverk) og ein merkantil tilsett i 50% stilling.

Problemstilling 1: Korleis blir born med behov for spesialpedagogisk hjelp fanga opp av kommunen?

	Revisjonskriterium		Kommentar
1	PPT har eit lovfesta ansvar knytt til førebyggjande arbeid også før eventuell tilmelding til PPT. Dette gjeld både i barnehage og skule.		PPT har faste rutinemøter ute på einingane der ein assisterer og tilbyr tenester ut i frå einingane sine behov og ønsker mht, systemretta og førebyggjande arbeid.
2	Skulane har ei lovfesta plikt til å legge til rette for tidleg innsats for elevar på 1.-4. klassetrinn i faga norsk, samisk og matematikk og skal rettast mot elevar med svake ferdigheiter.	 	Skulesektoren tildelar timeressursar knytt til styrking og/deling som skal nyttast i høve tidleg innsats. Det er rektor ved kvar enkelt skule som på bakgrunn av fordelingsnøkkelen fordeler ressursane på dei klassene/gruppene en ser det som mest hensiktsmessig. Dermed har rektor kvart år ein pott som ein kan bruke på å styrke klassene mht. tidleg innsats/tilpassa opplæring. Kommunen har utarbeida felles leseplan og skulane har utarbeida lokale leseplanar på bakgrunn av denne. Skulane nyttar Udir sine kartleggingsprøver for å sikre at elevar vert fanga opp tidleg. No som kommunen har slått saman barnehage- og skuleseksjonane i sektor for oppvekst bør kommunen vurdere om ein skal utarbeide ein felles skriftleg kvalitetsplan for oppvekstsektoren. Ein slik plan vil kunne bidra til at ein får ei felles forankring og forståing for korleis ein skal arbeide i høve til bla. tidleg innsats gjennom heile utdanningsløpet (både barnehage og skule). Slik felles kvalitetsplan har bla. vore utarbeidd og implementert i Hareid og Volda og ein har fått positive tilbakemeldingar på dette arbeidet.
3	Det skal også leggjast til rette for spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder.		Kommunen har skriftlege rutinar i høve saksgangen knytt til spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. PPT er også inne i barnehagane på faste rutinemøter for å observere og fange opp born/elevar med svake ferdigheiter. Barnehagane hadde ulike kartleggingsverktøy som vert nytta i undersøkingsfasen og ved bekymring.
4	Skulen skal prøve ut tiltak for å gi eleven tilfredstillande utbytte av opplæringa. Dersom tilrettelegging ikkje er tilstrekkelig, skal eleven tilvisast til PPT for sakkyndig vurdering/tilråding av opplæringstiltak og eventuelt enkeltvedtak om spesialundervisning.		Skulane hadde felles skriftleg prosedyre før tilmelding til PPT. Alle skulane revisjonen var i kontakt med informerte om at prosedyrane blei nytta aktivt.
5	Barnehagar og skular bør beskrive samarbeidet med PPT som godt.		Barnehagar og skular beskriv samarbeidet med PPT som godt. PPT deltek på mange forskjellige arenaer både i skulen og i barnehagane og driv med systematisk og førebyggjande ute på einingane. PPT har faste møtetider i skulane og barnehagane.
6	Kommunen skal sørge for minimum 8 timar pr veka gratis leksehjelp for elevar. Timane kan fordelast slik som skulen sjølv ønskjer.		Revisjonen vurderer rettleiaren slik at kommunen skal tilby minimum 8 timar i veka til kvar elev i løpet av grunnskulen. Skulen sjølv kan fordele timane mellom dei ulike klassetrinna. Ved to av skulane ein har kontrollert oppfylte ikkje kommunen krava til utdanningsdirektoratet i høve antal timar leksehjelp i veka. Kommunen bør setje i verk tiltak slik at ein oppfyller krava i høve leksehjelp ved alle skulane.

Problemstilling 2: I kva grad har kommunen tilfredstillande ordningar ved overgang frå barnehage til grunnskule for born med særlege behov?

	Revisjonskriterium		Kommentar
1	Kommunen bør ha ein plan for overgang, som synleggjer premissene for overgang mellom barnehage og skule.		Kommunen har felles plan for overgang mellom barnehage og skule. Alle einingane hadde kjennskap til planen og nytta den aktivt .
2	Kommunen bør legge til rette for eit koordinert samarbeid i høve overgangen mellom barnehage og skule (samarbeid mellom rektor og barnehagestyrar).	 	Generelt fekk ein tilbakemelding om at overgangsplanen vart følgt og at det i hovudsak er rektor/inspektør og styrar i barnehagane som har dialog og kontakt i overgangsfasen og spesielt retta mot born med vanskar/utfordringar. I tillegg gav alle skulane og barnehagane tilbakemelding om at det vert gjennomført minst eit skulebesøk kvart år. Overgangsplanen inneheld ikkje konkret informasjon om korleis kontaktlærar skal involverast i overgangsarbeidet. Tilbakemelding frå einingane viser at kontaktlærar i varierende grad vert involvert i førskulearbeid/aktivitetar. Administrasjonen har gitt tilbakemelding om at kontaktlærar skal delta på overføringsmøta mai/juni, alternativt før skulestart i august. Kommunen bør innarbeide desse rutinane i overgangsplanen.
3	Alle barn bør få eit tilfredstillande møte med skulen.		Kommunen har skriftlege rutinar for å fange opp alle barn i kommunen. I plan for overgang går det bl.a. fram at barnehagekonsulent skal sende barnetalslister til skulane og barnehagane, og at skulane sender invitasjon i høve førskuledag og innskriving til foreldre og føresette med kopi til barnehagane. I tillegg skal det sendast oppdatert barnetalsliste til einingane i januar. Oppvekstkontoret og skulane har derfor eit ansvar for å fange opp dei borna som ikkje går i barnehage.
4	Ved overføring av informasjon mellom barnehage og skule skal foreldre signere samtykkeerklæring.		Kommunen har rutinar for at foreldre/førestette signerar samtykkeerklæring ved informasjonsoverføring mellom bhg og skule. Samtykkeskjemaet inneheld konkrete detaljar over kva informasjon som vert overført. Alle barnehagane gav tilbakemelding på at det vert innhenta samtykke ved overføring av informasjon mellom barnehage og skule.

Problemstilling 3: I kva grad tilfredsstiller PPT sakshandsamingstida som går fram av lov og forskrift?

	Revisjonskriterium		Kommentar
1	PPT si sakkyndige tilråding og kommunen sitt enkeltvedtak skal vere utarbeida innan tre månadar etter tilvising av barnet til PPT.		Barnehagane og skulane i kommunen var i stor grad nøgd med sakshandsamingstida til PPT og tilbakemeldingar viste at PPT kjem raskt i gong med tiltak og kartlegging. Einingane og PPT rapporterte ikkje om venteliste og nye saker vert tatt fortløpande. Ut i frå tilbakemeldingane til PPT er det ikkje mogeleg å hente ut statistikk i høve sakshandsamingstid frå datasystemet på ein god og effektiv måte. Derfor er det ikkje mogeleg å kontrollere om ein er innanfor 3 månadar i høve sakshandsamingstida og ein kan derfor ikkje konkludere på dette emnet

Anbefalingar

1. Overgangsplanen bør innehalde rutinar knytt til overføringsmøter mellom kontaktlærar og barnehage.
2. Kommunen bør vurdere om det er hensiktsmessig og utarbeide felles strategi-/kvalitetsplan for heile oppvekstsektoren.
3. Kommunen bør setje i verk tiltak for å oppfylle minimumskrava i rettleiar mht. antal timar leksehjelp ved alle skulane.

1 INNLEIING

Kontrollutvalet i kommunen gjorde vedtak (07/17) om å få utført eit forvaltningsrevisjonsprosjekt kring tidlig innsats og PPT. Målsettinga med prosjektet var å undersøke om kommunen følgjer lov, forskrift og retningslinjer med hensyn til å identifisere barn med vanskar og yte spesialpedagogisk hjelp i barnehagar og kjem tidlig i gong med spesialundervisning/tilrettelagt undervisning i grunnskulen.

2 Målsetting og problemstilling

Målsettinga med prosjektet var å undersøke om kommunen følgjer lov, forskrift og retningslinjer med hensyn til å identifisere barn med vanskar og yte spesialpedagogisk hjelp i barnehagar og kjem tidlig i gong med spesialundervisning/tilrettelagt undervisning i grunnskulen. I tillegg er det utarbeida ei deskriptiv analyse kring emnet der ein samanlikna dei ulike kommunane på Søre Sunnmøre.

Med utgangspunkt i bestillinga frå kontrollutvalet er det utarbeida følgjande problemstillingar:

1. Korleis blir born med behov for spesialpedagogisk hjelp fanga opp av kommunen?
2. I kva grad har kommunen tilfredstillande ordningar ved overgang frå barnehage til grunnskule for born med særlege behov?
3. I kva grad tilfredsstiller PPT sakshandsamingstida som går fram av lov og forskrift?

3 Revisjonskriterium

3.1 Innleiing

Innsamla data vil bli vurdert opp mot revisjonskriterium i form av lover, regelverk og andre relevante kommunale vedtak og retningslinjer. Kriteria vil bli utleia frå autoritative kjelder i samsvar med krava i gjeldande standard for forvaltningsrevisjon.

3.2 Kjelder til kriterium

Revisjonskriteria i dette prosjektet er utarbeida av følgjande kjelder:

- **Opplæringslova:**
Opplæringslova regulerer all opplæringsverksemd samt spesialundervisning for barn, unge og vaksne. Den gjeld alle barn i opplæringspliktig alder, også dei som ikkje kan få tilfredstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet.
- **Barnehagelova:**
17 juni 2016 fekk barnehagelova tilførd eige regelverk kring spesialpedagogisk hjelp.

Det går fram av §19 a. Rett til spesialpedagogisk hjelp. At barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp om ein har særlege behov for det. Dette gjeld også uavhengig av om barnet går i barnehage.

- **Rettleiar: Overgang for barn og unge som får spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning.**

Barnehagen og skulen skal i samarbeid legge til rette for overgangen frå barnehage til første årstrinn og eventuelt til skulefritidsordninga. Dette skal skje i et nært samarbeid med heimen. Barnehagen og skulen bør ha ein god dialog og informasjonsutveksling, og det bør leggjast til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å starte på skulen og oppleve at det er en samanheng mellom barnehage og skule. Rettleiaren gir detaljert informasjon om korleis denne samhandlinga bør skje, og korleis foreldre/førestette bør involverast.

- **Forvaltningslova:**

Det går fram av forvaltningslova §1 at lova også gjeld for spesialundervisning. Lova omfattar mange sider av sakshandsaminga. Men i forhold til prosjektet er det spesielt teke utgangspunkt i kapittel 4 Om «saksforberedelse ved enkeltvedtak».

Då spesielt med omsyn til foreldra sin rett til innsyn og involvering i dokumentasjons-overføringa mellom barnehage og skule.

Revisjonskriteria vert vidare omtalt og utgreia i eige avsnitt under kvar enkelt problemstilling.

4 Metode og gjennomføring

Metode er eit samleuttrykk for dei framgangsmåtar som er nytta for å kunne svare på dei ulike problemstillingane. I vår revisjon vil vi basere oss på analyse av relevante dokument, rutinar, korrespondanse, samt samtaler/ intervju med administrasjonen (PPT, oppvekstkontoret, rektorar og barnehagestyrarar). Ein viktig del av revisjonen vil også vere å gjennomføre ei spørjeundersøking/kartlegging til eit utval rektorar og barnehagestyrarar for å vurdere korleis barna i kommunen med behov for spesialpedagogisk hjelp vert fanga opp mht. tidleg innsats.

I tillegg er det gjennomført ei samanlikning av nøkkeltal mellom dei ulike kommunane mht. emnet. Tala er henta frå KOSTRA og «skoleporten» (utdanningsdirektoratet) og GSI.

4.1 Dokument

Dei viktigaste dokumenta vi har undersøkt er:

- Interne rutinar PPT
- Interne rutinar skule og barnehage

4.2 Verifisering av data

Rapporten er etter standard for forvaltningsrevisjon, oversendt rådmannen for uttale 13.03.18 Uttalen gjeld forhold som er omtala jfr. RSK 001 i rapporten.

4.3 Avgrensing

Forvaltningsrevisjonen er knytt opp i mot tidleg innsats innan barnehage og opplæring. Sentrale lover ein kontrollerer opp i mot vil vere barnehagelova og opplæringslova, med tilhøyrande forskrifter og rettleiarar. Gjennomgang av tilpassa opplæring og korleis denne blir gjennomført er ikkje ein del av prosjektet. Det inngår heller ikkje å vurdere sakshandsaminga i forbindelse med spesialundervisning. Det er barnehage og småskulen som er sentralt i denne forvaltningsrevisjonen og som har fokus, og ein har halde helsetenester, barnevern og andre tenester utanom.

5 Sektor for oppvekst- Herøy kommune

5.1 PPT

Herøy kommune har eiga pedagogisk- psykologisk teneste (PPT). Ulstein har tidlegare hatt felles pedagogisk- psykologisk teneste (PPT) i samarbeid med Hareid kommune. Hausten 2017 kom Ørsta og Volda inn i dette samarbeidet. Sande og Vanylven har felles PP-teneste. PPT skal hjelpe skular og barnehagar i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling, for å legge opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Tenesta skal i tillegg vere eit sakkunnig organ.

Det går fram meir informasjon om PPT (bla. antal saker og sakshandsamingstid) i kapittel 8.

5.2 Grunnskulen

Herøy kommune har 5 barneskular, 1 ungdomsskular og 1 kombinert skule 1-10. For skuleåret 2016/17 omfatta dette 1052 elevar der 749 elevar var knytt til 1-7 årstrinn og 303 var knytt til 8-10 årstrinn.

5.3 Barnehage

I Herøy kommune har ein fire kommunale og fem private barnehagar. SSB-tal viser at 474 born gjekk i barnehage i 2016. 115 av dei gjekk i kommunal barnehage og 359 gjekk i privat.

6 Problemstilling 1

Korleis vert born med behov for spesialpedagogisk hjelp fanga opp av kommunen?

- Korleis samarbeider dei ulike einingane i kommunen på dette området?

6.1 Revisjonskriterium

6.1.1 Opplæringslova med føringar:

§ 1-3. Tilpassa opplæring og tidleg innsats

Opplæringa skal tilpassast evnene og føresetnadene hjå den enkelte eleven, lærlingen, praksisbrevkandidaten og lære kandidat.

På 1. til 4. årstrinn skal kommunen sørge for at den tilpassa opplæringa i norsk eller samisk og matematikk mellom anna inneber særleg høg lærartettleik, og er særleg retta mot elevar med svak dugleik i lesing og rekning.

PPT er ei lovpålagt teneste for kommunane (opplæringslova § 5-6 PPT sitt virkeområde går bl.a. på kunnskapsdepartementet sine sider at:

«PP-tjenesten gir systemrettet støtte til barnehager og skoler i form av råd og veiledning om pedagogisk ledelse, gruppeledelse, læringsmiljø og spesialpedagogiske didaktiske spørsmål. PP-tjenesten skal også støtte barnehagen og skolen med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å legge opplæringen bedre til rette for barn og unge med særlige behov.

PP-tjenesten gir individrettet støtte i form av sakkunnig vurdering i de tilfeller loven krever det.

PP-tjenesten kan bli spurt om råd i forhold til spesialpedagogisk hjelp før opplæringspliktig alder (§5-7), tidleg skolestart (§2-1, tredje ledd), utsatt skolestart (§2-1, tredje ledd), tegnspråkopplæring før opplæringspliktig alder, i grunnskolen og i videregående opplæring (§2-6., §3-9)....»

All undervisning skal ifølgje opplæringslova vere tilpassa den enkelte eleven sine evner og føresetnader. Prinsippet om tilpassa opplæring gjeld alle elevar, også elevar som treng ekstra utfordringar. Skolen skal aktivt ta omsyn til variasjonar blant elevane gjennom læringsmiljø, metodebruk og pedagogikk. (Utdanningsspeilet 2016, s 35).

Spesialundervisning, som er heimla i opplæringslova § 5-1, er ei meir omfattande form for tilpassa opplæring.

«Tidleg innsats» betyr at ein skal sette i verk tiltak for ein elev med ein gong det er behov for det, og når som helst i skuleløpet. Det er viktig og prioritere førebygging. Prinsippet om tidleg innsats er konkretisert i opplæringslova. Her har skulane ei lovfesta plikt til å legge til rette i form av tidleg innsats for elevar på 1.-4. klassetrinn i faga norsk eller samisk og matematikk. Innsatsen skal rettast mot elevar som har svake ferdigheiter i lesing og rekning, der formålet er å styrke dei grunnleggande ferdigheitene i lesing og rekning på tvers av fag.

I seinare tid har det vore generelt fokus på betre tilpassa opplæring i den ordinære undervisninga, slik at elevane oppnår betre meistring og behovet for spesialundervisning kan reduserast .

I tillegg til føringane ovanfor går det fram i opplæringslova **13-7a. Plikt for kommunen til å ha tilbod om leksehjelp:**

Kommunen skal ha eit tilbod om leksehjelp i grunnskolen.

Tilbodet skal vere gratis for elevane. Elevane skal ha rett til å delta på leksehjelptilbodet, men det skal vere frivillig om dei ønskjer å delta.

Det går vidare fram i føreskrift til opplæringslova at:

§ 1A-1. Leksehjelp i grunnskolen

Kommunen skal tilby leksehjelp, jf. opplæringslova § 13-7a, med til saman åtte timar kvar veke til elevar i grunnskolen. Dei åtte timane fordelast fritt på årstrinna slik kommunen avgjer. Formålet med leksehjelpa er å gi eleven støtte til læringsarbeidet, kjensle av meistring og gode rammer for sjølvstendig arbeid. Leksehjelpa skal og medverke til å utjamne sosial ulikskap i opplæringa.

Leksehjelpa er ikkje ein del av opplæringa til eleven, men skal sjåast i samanheng med opplæringa. Leksehjelpa skal gi eleven hjelp med skolearbeidet.

Kommunen er ansvarleg for leksehjelpa og vel korleis leksehjelpa skal organiserast.

Kommunen pliktar å informere foreldra om retten til leksehjelp og tilbodet som gis.

6.1.2 Barnehagelova:

17 juni 2016 fekk barnehagelova tilførd eige regelverk kring spesialpedagogisk hjelp. Det går fram av §19 a. (Rett til spesialpedagogisk hjelp). At barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp om ein har særlege behov for det. Dette gjeld også uavhengig av om barnet går i barnehage.

§1 Forskrift om pedagogisk bemanning

Barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk bemanning.

Barnehagen skal minst ha én pedagogisk leder per 14–18 barn når barna er over tre år og én pedagogisk leder per 7–9 barn når barna er under tre år. Ett barn til utløser krav om en ny fulltidsstilling som pedagogisk leder. Barn regnes for å være over tre år fra og med august det året de fyller tre år.

§ 19 c. Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste er sakkunnig instans i saker om spesialpedagogisk hjelp. Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal sørge for at det blir utarbeidet lovpålagte sakkunnige vurderinger.

Den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal bistå barnehagen i arbeidet med kompetanse- og organisasjonsutvikling for å tilrettelegge barnehagetilbudet for barn med særlige behov.

Oppsummering

- PPT har eit lovfesta ansvar knytt til førebyggjande arbeid også før eventuell tilvising til PPT. Dette gjeld både i barnehage og skule.
- Skulane har ei lovfesta plikt til å legge til rette for tidleg innsats for elevar på 1.-4. klassetrinn i faga norsk, samisk og matematikk og skal rettast mot elvar med svake ferdigheiter.
- Det skal også leggjast til rette for spesialpedagogisk hjelp til barn under opplæringspliktig alder.
- Barnehagen og skulen skal prøve ut tiltak for å gi barnet/eleven tilfredstillande utbytte av opplæringa. Dersom tilrettelegging ikkje er tilstrekkelig, skal eleven tilvisast til PPT for sakkunnig vurdering/tilråding av opplæringstiltak og eventuelt enkeltvedtak om spesialundervisning.
- Barnehagar og skular bør beskrive samarbeidet med PPT som godt.
- Kommunen skal sørge for minimum 8 timar pr veke gratis leksehjelp for elevar. Timane kan fordelast slik som skulen sjølv ønskjer.

6.2. Fakta: Tilstanden ved barnehagane i kommunen:

6.2.1 Dekningsgrad i barnehagen

Ein del barnehagefaktorar er viktige med tanke på tidlig innsats. For å avdekke læringsutfordringar på eit tidleg tidspunkt er kompetanse og ressursar viktig. Ein har derfor sett på dekningsgrad og pedagogtettheit i barnehagane.

Tabell 1: Dekningsgrad i barnehagane 1.

Herøy kommune, kommunane på Søre Sunnmøre, fylke og landsgjennomsnitt.

2016	Herøy	Ulstein	Vanylven	Sande	Hareid	Volda	Ørsta	Møre og Romsdal	Landet uten Oslo
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	95,3	98,4	91,1	86,5	87,1	98,4	93,2	92,6	91,5
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	87,8	90,5	77,5	75	80,9	89,1	87,4	84	82,6
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	100	103,6	97,6	92	91,4	104,4	96,7	97,8	97,2

(kjelde KOSTRA)

Vi ser av tabellen ovanfor at Herøy kommune låg over fylke- og lands gjennomsnittet i høve andel barn i alderen 1-5 år med barnehageplass. Kommunen låg under Ulstein og Volda. Ser ein vidare på andelen 1-2 åringar låg Herøy også her over fylkesgjennomsnittet, landsgjennomsnittet. I høve andel barn i alderen 3-5 år låg kommunen også her over

gjennomsnittet for fylke og landet med 100% andel. Generelt ser vi at ca 12% av foreldre har borna heime i alderen 1-2 år, medan alle borna mellom 3-5 år går i barnehage.

Tabell 2: Dekningsgrad i barnehagane 2: Herøy kommune i perioden 2010-2015.

Herøy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	95,8	95,5	93,3	96,6	94,2	93,6	95,3
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	91,2	87,2	83,3	91,3	87	85,3	87,8
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	98,5	100,6	100	100,3	98,2	98,2	100

Tabell 2 viser utviklinga i dekningsgraden til kommunen i perioden 2010-2016. Ein ser mindre svingingar i perioden. For barn i alderen 1-5 år var dekningsgraden i 2015 (93,6%). I 2016 var andelen på 95,3%.

Tabell 3. Barn på venteliste

2016	Vanylven	Sande	Herøy	Ulstein	Hareid	Volda	Ørsta	Møre og Romsdal	Landet uten Oslo
Barn med rett til barnehageplass på venteliste	:	:	:	4	:	:	8	135	2900

Tabellen viser andel barn med rett til barnehageplass på venteliste. Oversikta viser at Ulstein (4) og Ørsta (8) var dei einaste kommunane i Sjustjerna som har rapportert om venteliste i 2016.

Tabell 4: Kompetanse blant dei tilsette i barnehagane:

Herøy kommune 2010-2015 (låg ikkje føre fullstendige tal for 2016)

Herøy	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	24,3	23,6	22,8	28,4	28,5	29,6
Andel ansatte med pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningskravet til styrer/pedagogisk leder	1,8	2,2	2,8	2,4	1,2	3,6
Andel styrere og pedagogiske ledere med barnehagelærerutdanning	93,2	78,8	65,1	79,7	88,5	81,4
Andel styrere med pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningskravet til styrer/pedagogisk leder	10	0	0	0	..	..
Andel pedagogiske ledere med pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningskravet til styrer/pedagogisk leder	2,9	9,5	5,7	8	2,3	4,2
Ansatte i alt alle barnehager	169	178	180	169	165	169
Ansatte i alt med barnehagelærerutdanning alle barnehager	41	42	41	48	47	50
Ansatte i alt med pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningskravet til styrer/pedagogisk leder alle barnehager	3	4	5	4	2	6
Antall styrere alle barnehager	10	10	10	9	9	11
Pedagogiske ledere alle barnehager	34	42	53	50	43	48

Andelen tilsette med barnehagelærerutdanning har gradvist auka i perioden frå 24,3% i 2010 til 29,6% i 2015. Ser ein dette opp i mot antal tilsette i barnehagane hadde 50 av 169 tilsette barnehagelærerutdanning i 2015.

6.2.2 Tilrettelagte tiltak i barnehagen

I KOSTRA går det fram informasjon om tilrettelagte tiltak gjennomført i barnehagen.

Funksjon 211 "Tilrettelagte tiltak" - Barnehagar	Vanylven	Sande	Herøy	Ulstein	Hareid	Volda	Ørsta	Møre og Romsdal	Landet uten Oslo
	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015	2015
Brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskulebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, alle barnehager	108 692	57 000	46 393	66 614	54 806	65 381	106 661	74 114	66 707
Korigerte brutto driftsutgifter til styrket tilbud til førskulebarn (f 211) per barn som får ekstra ressurser, kommunale barnehager	157 000	119 125	78 941	461 600	89 447	102 162	160 537	102 831	88 556
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskulebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Alle barnehager (%)	9,8	20,8	18,1	16,7	22,3	13,4	10,3	15,6	16,4
Andel barn som får ekstra ressurser til styrket tilbud til førskulebarn, i forhold til alle barn i barnehage. Kommunale barnehager (%)	12,2	17,8	14,2	7,5	28,8	15	11,5	17,1	19,8
Korigerte brutto driftsutg. per barn, ekskl. minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser (f211) i komm. barnehage, konsem	1 413 000	953 000	..	1 154 000	424 875	472 500	731 333	463 543	487 863
Andel barn, ekskl. minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i komm. barnehager	1,4	2,2	0	3	6,1	3,2	2,5	3,8	3,6

Oversikta viser at det er store forskjellar mellom kor mykje kvar enkelt kommune brukar på tilrettelagde tiltak til førskulebarn (både kommunale og private barnehagar). Det skal derimot nemnast at små barnegrupper kan gi stort utslag i kvar enkelt kommune. Vanylven og Ørsta hadde dei høgaste brutto driftsutgiftene til styrka tilbod til førskulebarn med hhv. 108 692 kr og 106 661kr pr barn. Dei andre kommunane hadde utgifter på mellom 46 000kr til 67 000kr. Herøy hadde lågast av kommunane på Søre Sunnmøre med 46 393kr, medan gjennomsnittet for fylket var 74 114kr.

Det er også interessant å sjå at utgiftsnivået knytt til tilrettelagte tiltak generelt sett for alle kommunane er høgare i dei kommunale barnehagane enn i dei private. Dette kan tyde på at det vert nytta meir ressursar knytt til tiltak i dei kommunale barnehagane enn i dei private, men enkelte barn som treng ekstra store ressursar kan gjere store utslag.

Ein såg store forskjellar i andelen barn som fekk ekstra ressursar i førskulealder i dei ulike kommunane. Hareid og Sande hadde høgaste andelen med hhv. 22,3% og 20,8%. Medan Vanylven og Ørsta hadde den lågaste andelen med hhv. 9,8% og 10,3%. Herøy (18,1%), Ulstein (16,7%) og Volda (13,4%) låg rundt landsgjennomsnittet på 16,4%. Ein registrete ikkje nokon samanheng mellom andelen born som fekk tiltak i kommunale barnehagar enn i dei private. I enkelte kommunar var det størst andel i kommunale barnehagar (Vanylven, Hareid, Volda og Ørsta) medan i Sande, Herøy, Ulstein var det størst andel i dei private.

6.2.3 Minoritetsspråklege barn.

Alle elever har krav på tilpassa og differensiert opplæring ut frå eige grunnlag og behov. En skule basert på likeverd er avhengig av at alle elevar får dei same moglighetene til å utvikle seg. Minoritetsspråklige barn/elevar er barn som har eit anna morsmål enn norsk eller samisk.

Auken i minoritetsspråklege barn kan gi ei utfordring for kommunane i høve å legge til rette og kunne gi dei den tilpassa opplæringa dei har krav på. Vi har derfor også sett på andelen minoritetsspråkelege barn i barnehage i dei ulike kommunane.

Minoritetsspråklege barn 2015	Vanylven	Sande	Herøy	Ulstein	Hareid	Volda	Ørsta
Andel minoritetsspråklege barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass	7,6	15,8	17	14,5	18,3	11,3	7,6
Andel minoritetsspråklege barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 0-5 år	63	59	91	76	66	93	63

Tabellen viser kor stor andel av borna med barnehageplass som var minoritetsspråkelege. Hareid og Herøy hadde høgaste andelen med hhv. 18,3% og 17% , men Sande og Ulstein hadde også ein høg andel med 15,8% og 14,5%. Volda hadde ein andel på 11,3 %, medan Ørsta og Vanylven hadde lågaste andel av kommunane med 7,6%.

6.3 Vurdering: Tilstanden ved barnehagane i kommunen

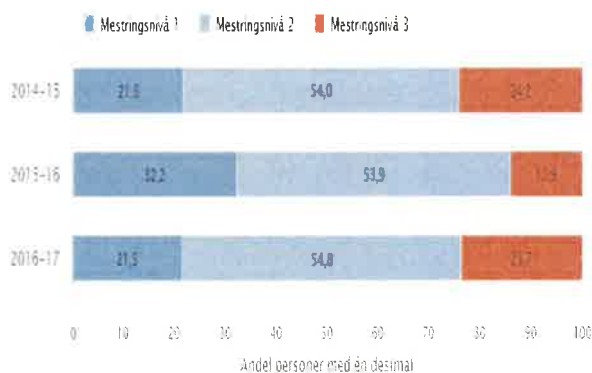
Ut i frå KOSTRA hadde kommunen venteliste på barnehageplass. KOSTRA-tal viser ein låg andel tilsette med barnehage utdanning og ein mindre del med ped.leiar utdanning.

I Herøy såg ein låge driftsutgifter knytt til tilrettelagde tiltak i barnehagen. Kommunen låg rett over fylkes- og landsgjennomsnittet i høve andel barn som fekk ekstra ressursar. Dette kan tyde på at ein i Herøy har ein gjennomsnittleg andel barn som får ekstra ressursar, og at desse er under gjennomsnittet ressurskrevjande i høve fylkes- og landsgjennomsnittet. Herøy låg over gjennomsnittet når det gjaldt andel barn med minoritetsspråkleg bakgrunn samanlikna med kommunane på Søre Sunnmøre, der Ørsta og Vanylven hadde den lågaste andelen.

6.4 Fakta: Tilstanden ved skulane i kommunen:

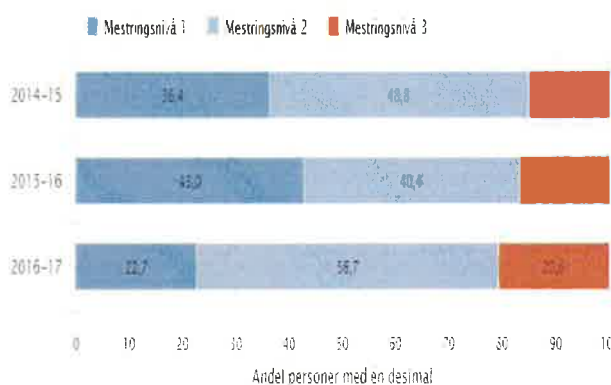
6.4.1 Nasjonale prøver

Innleiingsvis har vi sett nærmare på nokon data frå utdanningsdirektoratet si tilstandsvurdering av grunnskulen og samanlikna kommunane på Søre opp i mot kvarandre, fylke- og landsgjennomsnitt. Vi har spesielt sett nærmare på resultat frå nasjonale prøver på 5 .trinn, då vi meiner at desse gir ein peikepinn på den læringa som har skjedd i 1-4 klasse. Sidan desse kartleggingsprøvene blir gjennomført på hausten, seier dei lite om opplæringa på 5.trinn. Kartleggingsprøvene blir gjennomført i engelsk, lesing og rekning, og er delt inn i tre mestringsnivå: Mestringsnivå 1, som er lågast, mestringsnivå 2 er middels og mestringsnivå 3 er høgast.

Figur 1: Resultat frå nasjonale prøver 2014-15 og 2016-17**Engelsk. 5. trinn. Andel på mestringsnivå**

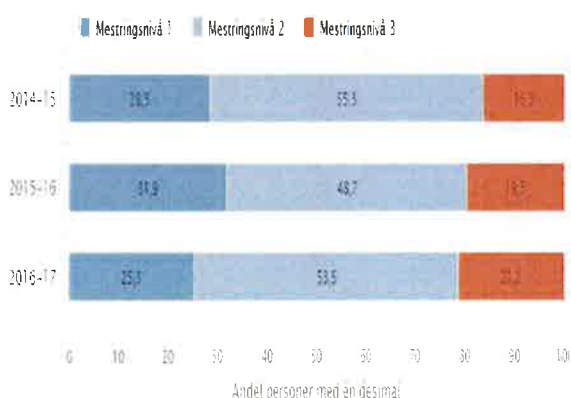
Herøy (M. og R.) kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle elevformer, Trinn 5, Begge kjønn

Engelsk	Herøy	Herøyd	Sande	Ulstein	Vanylven	Volda	Ørsta
2014-15	50	51	49	53	49	48	48
2015-16	49	50	52	51	47	47	51
2016-17	51	48	49	50	51	49	49

Figur 2: Resultat frå nasjonale prøver 2014-15 og 2016-17**Lesing. 5. trinn. Andel på mestringsnivå**

Herøy (M. og R.) kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle elevformer, Trinn 5, Begge kjønn

Lesing	Herøy	Herøyd	Sande	Ulstein	Vanylven	Volda	Ørsta
2014-15	46	52	48	49	50	48	50
2015-16	46	49	53	50	46	46	49
2016-17	50	49	49	50	47	50	50

Figur 3: Resultat frå nasjonale prøver 2014-15 og 2016-17**Rekning. 5. trinn. Andel på mestringsnivå**

Herøy (M. og R.) kommune, Grunnskole, Nasjonale prøver 5. trinn, Alle elevformer, Trinn 5, Begge kjønn

Rekning	Herøy	Herøyd	Sande	Ulstein	Vanylven	Volda	Ørsta
2014-15	48	53	50	54	52	48	49
2015-16	48	49	48	53	49	47	55
2016-17	48	49	50	50	49	48	49

Eit moment som det ikkje er teke høgde for i tabellane ovanfor er fritaksprosenten for deltaking på prøvene for elevar som openbart ikkje vil få utbytte i læringssamanheng, det vil også vere naturleg med forskjellar mellom ulike klassetrinn/elevgrupper. For alle skuleåra låg det føre tal for engelsk, lesing og rekning. Generelt sett for dei tre prøvene såg ein for dei fleste åra at ca halvparten av elevane var låg på mestringsnivå 2 medan den andre halvparten fordelte seg på mestringsnivå 1 (20-35%) og 3 (15 -25%). Kommunen hadde for dei fleste åra og prøvene fleire elevar på mestringsnivå 1 enn på mestringsnivå 3.

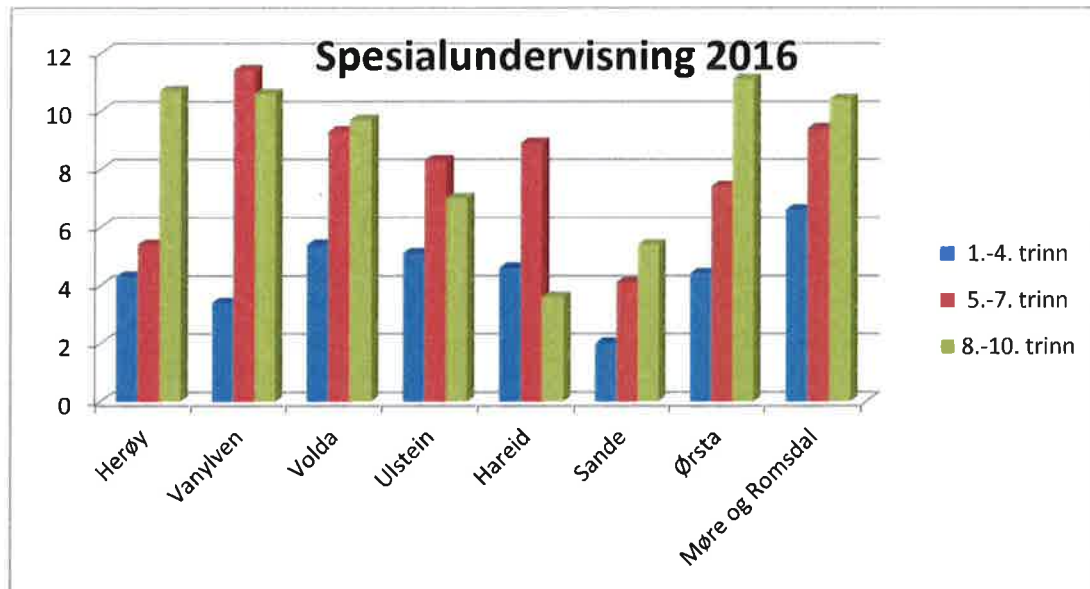
6.4.2 Spesialundervisning i grunnskulen

Med utgangspunkt i KOSTRA og GSI har ein sett på andel elevar som fekk spesialundervisning. Oversikta viser at 6,6% av elevane i Herøy fekk spesialundervisning i 2016. Dette er ein marginal auke frå 2015 der 6,2% av elevane tok i mot spesialundervisning. 6,6 % er om lag på gjennomsnittet for nabokommunane, men under fylkes- og landsgjennomsnittet. Andel årstimar til spesialundervisning av totale lærartimar var 16,2% og under lands- og fylkesgjennomsnittet.

År 2016	Herøy	Vanylven	Sande	Ulstein	Hareid	Volda	Ørsta	Møre og Romsdal	Landet uten Oslo
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	6,6	8,2	3,8	6,7	5,7	7,8	7,3	8,6	7,8
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	4,3	3,4	2	5,1	4,6	5,4	4,4	6,6	5,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	5,4	11,4	4,1	8,3	8,9	9,3	7,4	9,4	9,2
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	10,7	10,6	5,4	7	3,6	9,7	11,1	10,4	10,1
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	16,2	10	11,3	19,3	21,8	25,3	15,2	18,8	17,5

Spesialundervisning fordelt på klassetrinn:

Diagrammet nedanfor viser prosentandel av elevar som får spesialundervisning i småskulen, storskulen og ungdomsskulen. Ein ser tydeleg tendensar til at ein større andel elevar får spesialundervisning i storskulen/ungdomsskulen i forhold til småskulen i dei fleste kommunane. I Herøy ser ein også denne tendensen. Der ein ser ei auke i andel spesialundervisning spesielt i på ungdomstrinnet samanlikna med småskulen.

6.4.2 Leksehjelp

Opplæringslova gir elevane i grunnskulen rett til leksehjelp. Kommunen skal tilby minimum åtte timar i veka til kvar elev i løpet av grunnskulen og kommunen/skulen avgjer korleis dei åtte timane skal fordelast på dei ulike årstrinna. Nedanfor går det fram informasjon om korleis leksehjelp blir praktisert i kommunen. Ein har vore i kontakt med rektor på 3 av skulane i kommunen for å få eit innblikk i korleis ordninga fungerer.

Skulane som revisjonen har vore i kontakt med hadde forskjellig organisering av leksehjelp. Ved Moltu skule blei det tilbydd 2 timar i veka retta mot 3. og 4. klasse. Ved Stokksund skule blei det tilbydd 1 time i veka til 2. -7. klasse og det blei ikkje tilbydd leksehjelp på ungdomsskuletrinnet. Ved Einedalen blei det tilbydd 1t etter skuletid måndag – ein time etter skuletid onsdag og 1 t før skulestart(skulen startar 8.45) torsdagar til alle elevane. Alle klassestega (1.-7.) har derfor tilbod om intill 3 timar pr veke.

6.5 Vurdering Tilstanden ved skulane i kommunen:

Oversikta viser at 6,6% av elevane i Herøy tok i mot spesialundervisning i 2016. Ein såg tendensar til at ein større andel elevane fekk spesialundervisning i storskulen/ungdomsskulen i forhold til småskulen i dei fleste kommunane på Søre Sunnmøre. Dette såg ein også i Herøy.

Revisjonen vurderer rettleiaren slik at kommunen skal tilby minimum 8 timar i veka til kvar elev i løpet av grunnskulen. Skulen sjølv kan fordele timane mellom dei ulike klassetrinna. Ved eine skulen fekk elevane på 3. og 4. trinn 2 timar i veka (totalt 4 timar i veka). Ved den andre skulen blei det tilbydd 1 time i veka til elevane på 2.-7. trinn (totalt 5 timar i veka). Ved den tredje skulen blei det tilbydd 3 timar i veka til 1-7 klasse (totalt 21 timar i veka). Ved to av skulane ein har kontrollert oppfyller ikkje kommunen krava til utdanningsdirektoratet i høve antal timar leksehjelp i veka. Kommunen bør setje i verk tiltak slik at ein oppfyller krava i høve leksehjelp ved alle skulane.

6.5 Kommunen sitt arbeid knytt til tidleg innsats:

6.5.1. Systemretta og førebyggjande arbeid i barnehage og skule.

Ein har hatt samtale med eit utval rektorar og styrarar ved skular og barnehagar i kommunen. I den samanheng har ein fått tilbakemelding på kva systemretta førebyggjande arbeid som blir gjennomført på dei ulike einingane og korleis PPT deltek ute på einingane i kommunen.

Øymerka ressursar knytt til tidleg innsats i skulane:

Kommunen har statusmøter 2 gongar i året med dei ulike einingane. På desse møta deltek bla. pedagogar, rektor, oppvekstkontoret og PPT. På desse møta går ein i gjennom alle barna som har tiltak og i tillegg ser ein på klassemiljø og barnegruppa. På bakgrunn av desse møta tildelar oppvekstkontoret budsjetttramma til kvar enkelt eining. I tillegg får kommunen statlege øymerka ressursar knytt til tidleg innsats. Oppvekstkontoret fordeler desse ut på einingane på bakgrunn av elevgrupper og liknande.

Det er rektor ved kvar enkelt skule som på bakgrunn av fordelingsnøkkelen fordeler ressursane på dei klassene/gruppene en ser det som mest hensiktsmessig. Dermed har rektor kvart år ein pott som ein kan bruke på å styrke klassene mht. tidleg innsats/tilpassa opplæring. Ved skulane ein har vore i kontakt med har desse ressursane bla. vore nytta til styrka personalressurs på 1.- 4.trinn.

Støtteressurs i barnehagen:

Kommunalsjef for oppvekst tildelar ekstra ressursar i barnehagen ut i frå søknad frå barnehagen (§19 i barnehagelova) eller etter sakkunnig vurdering frå PPT. Barnehagane gav tilbakemelding om at ein har stort sett fått tildelt dei timane ein har søkt om og tiltaka fungerte tilfredstillande. Tidlegare hadde støtteressursane i kommunen vore bemanna av assistentar, medan no har kommunen faste spesialpedagogar. Enkelte av einingane påpeikte at støtteressursane kunne ved enkelte høve vore organisert meir effektivt ved å tildele alle sakene ved ei eining til ein støttepedagog slik at barnehagen berre har ein støttepedagog og forholde seg til i tillegg til at støttepedagogen då får meir tid i barnehagen og slepp å bruke så mykje tid på reising mellom einingane.

Tverrfagleg team:

Kommunen har tverrfagleg team som har møter 2 gonger i året. Dei fleste einingane har eige team, men enkelte har også i samarbeid med andre einingar. Tverrfagleg team skal vere eit lågterskeltilbod der einingane kan be om råd og rettleiing rundt enkeltbarn eller systemsaker. Teamet er samansett frå fagpersonar frå bla. helsesøster, PPT, barnevern og skule/barnehage. Teamet skal ha fokus på barn og unge og deira livssituasjon for å avdekke behov og setje inn tiltak tidleg. Teamet skal utveksle informasjon både på saksnivå, samt på personnivå primært etter skriftleg samtykke. Tilbakemeldingane frå einingane viste at einingane hadde utbytte og brukte teamet aktivt.

Systemretta og førebyggjande arbeid på skular og barnehagar utført av PPT:

På spørsmål om PPT gjennomfører systemretta og førebyggjande arbeid ute i skulane fekk ein tilbakemelding frå einingane at det stort sett ikkje hadde vore gjennomført kursing i høve systemretta arbeid i regi av PPT siste åra, men at enkelte einingar hadde delteke i ulike kompetansehevande tiltak i regi av kommunen og fylket. Alle einingane hadde derimot faste rutinemøter med PPT ute på einingane. Desse rutinemøta vert i stor grad nytta til førebyggjande og kompetansehevande arbeid ute på einingane. Styrar /rektor i samtale med kontaktpersonen i PPT avgjer kva PPT skal arbeide med på rutinemøta. Kor hyppig en hadde rutinemøter med PPT varierte frå eining til eining (frå 2 gongar i halvåret til ein gong i månaden). Tilbakemelding frå PPT viste at ein i samband med trefftida ute på skulane har mykje fokus på lese og skriveopplæringa (observasjon i klasse) og korleis læraren kan skape eit godt klassemiljø.

Enkelte av barnehagane hadde delteke i DUB, barn med utfordring. I tillegg har 5 einingar (3 bhg og 2 skular) og PPT delteke i eit landsdekkande prosjekt i samarbeid med Udir : «*Inkluderende barnehage- og skolemiljø*», som er eit prosjekt knytt til kompetanseutvikling for barnehagar, skular, myndighiet og eigarar om mobbing og andre krenkingar.

I tillegg har det i januar 2018 vore gjennomført rettleiarkurs i å «vere saman» der alle barnehagane i Herøy har delteke med to eller fleire pedagogar. Kurset gir opplæring i korleis ein møter barn på ein god måte og peika på bla. den autoritative vaksenstilen.

Sakshandsamingstid ved tilmelding PPT:

Tilbakemelding frå einingane Herøy viste at ein at ein ikkje har hatt siste åra har hatt venteliste siste åra. Enkelte av einingane påpeikte at i enkelte tilfeller kunne det gå litt lenger tid en normalt ved sjukmeldingar og liknande. Men einingane var i stor grad tilfreds med sakshandsamingstida til PPT. Det peika på at PPT raskt kjem på banen og er lette å få kontakt med.

Førebyggjande arbeid knytt til mobbing:

Kommunen har delteke i prosjekt og oppretta beredskapsteam mot mobbing. Kommunen har utarbeida framlegg til rutinar for teamet. På kommunenivå har fagleiar oppvekst og to frå PPT fått opplæring i spekterkartlegging. Spekter er eit ikkje-anonymt verktøy for lærerar, som brukast til å avdekke mobbing og kartlegge læringsmiljøet i ei skuleklasse.

I samband med prosjektet har ein på einingsnivå starta arbeidet med oppretting av innsatsteam på tre av skulane i kommunen (Ungdomsskulen, Einedalen og Stokksund). Frå kvar enkelt skule skal rektor og to lærerar få kompetanseheving i å forstå, avdekke og løyse mobbing.

Kommunen har utarbeida prosedyre for førebygging og handtering av mobbing i grunnskulen. Det er også utarbeida retningslinjer som skal sikre at dei tilsette i skulen er kjende med aktivitetsplikta som vedkjem elevane sin rett til eit trygt og godt skulemiljø jf oppl. i §9A-2. Rektor er ansvarleg for at lova med dei fem aktivitetspliktene vert oppfylt. Kommunen har utarbeida prosedyrebeskriving for dei ulike aktivitetspliktene.

6.5.2 Vurdering

Tverrfagleg team:

Tilbakemelding frå einingane viser dei generelt tenker at det tverrfagelige ressursteamet er eit positivt lågterskeltilbod og einingane gav tilbakemelding om at ein hadde utbytte av desse.

Øyremerkta ressursar knytt til tidleg innsats i skulane og støtteressurs i barnehagane:

Skulane får tildelt økonomiske rammer på bakgrunn av statusmøter i samarbeid med oppvekstkontoret. Ein del av ressursane vert tildelt skal nyttast opp i mot tidleg innsats/styrking i klasse. Ved barnehagane kan styrar i samråd med foreldre/føresette søke om støtteressursar som oppvekstkontoret vurderer. Tilbakemelding viste at ressursane vart nytta til tidleg innsats og iverksetting av tiltak i ei evt. førtilmeldingsfase.

PPT

Tilbakemelding frå skular og barnehagar viser at i høve sakshandsamingstida til PPT var barnehagane og skulane nøgd med sakshandsamingstida knytt til tilmelding og kartlegging ved sakkyndig vurdering, i tillegg hadde ikkje kommunen venteliste. Ved sjukmeldingar og ferieavvikling kunne ein sjå ei lenger sakshandsamingstid. Revisjonen oppfattar derfor sakshandsaminga som stort sett tilfredstillande, men kommunen bør ha som mål at alle saker vert handsama innanfor gjeldande tidsfristar. Under kartleggingsarbeidet er det viktig at borna får tilpassa opplæring og at det vert sett i verk tiltak tidleg, noko ein fekk inntrykk av blei gjort i Herøy.

PPT skal drive både med systemretta/førebyggjande arbeid og individretta støtte i form av kartlegging og utarbeiding av sakkunnig vurdering. Det er derfor viktig at det systemretta arbeidet vert retta mot kvar enkelt eining sine behov, og i tillegg ikkje går på bekostning av individsakene. I Herøy har det i liten grad vore gjennomført felles kursing for einingane i regi av PPT, men PPT har faste rutinemøter ute på einingane der ein gjennomfører kompetanseheving og førebyggjande arbeid. Det er positivt at PPT gjennomfører slike rutinemøter og dette kan bidra til at einingane i samarbeid med PPT raskare greier å fange opp born med vanskar og sette i verk tiltak. I tillegg kan PPT gjennom desse rutinemøta drive med kompetanseheving og organisasjonsutvikling ut i frå kvar enkelt eining sine behov.

6.6 Skriftelege prosedyre knytt til tidleg innsats i barnehage og skule:

6.6.1 Fakta

6.6.1.1 Barnehage:

Lokal rammeplan:

Kommunen har utarbeida ein lokal rammeplan for barnehagane i Herøy kommune (2016-2020). Den lokale rammeplanen skal vere felles og forpliktande for alle barnehagane og skal vere styrande for utviklingsarbeid og kompetanseheving. Den skal vere grunnlag for å utvikle barnehagane sine rutinar og metodar. Dette skal sikre og vidareutvikle kvalitet i den einskilde barnehagen og tek utgangspunkt i den sentrale rammeplanen.

Prosedyrebeskriving i høve barn med behov for ekstra hjelp og støtte:

Dokumentet inneheld prosedyrebeskriving og ansvar frå drøfting og vurdering av barna si utvikling, til iverksetting og kartlegging i barnehagen til evt. tilvising til PPT og utarbeiding av opplæringsplan og tildeling av ressursar. I samtale med barnehageleiarar fekk ein i stor grad tilbakemelding om at dette var ein del av dei skriftelege prosedyrane knytt til tidlig innsats.

Kartleggingsverktøy:

Barnehagane hadde ulike kartleggingsverktøy som vert nytta i undersøkingsfasen og ved bekymring. I alle barnehagane nytta ein bla, verktøya «TRAS» og «Alle med» i bekymringsfasen om det skulle vere behov for det. TRAS er et pedagogisk observasjonsverktøy som skal brukast til å observere barns språkutvikling, medan «alle med» er eit observasjonsskjema som dekker utviklingsområda: Språkutvikling, lek, sosio-emosjonell utvikling, kvardagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling.

4- årsundersking:

Herøy helsestasjon har utarbeida eit kartleggingsskjema som barnehagen i samarbeid med foreldre fyller ut før borna fyller 4 år. Skjemaet inneheld spørsmål knytt til sosialkompetanse/leik, språk og motorikk og vert sendt til helsestasjonen før 4-års kontroll. Foreldre/føresette skal signere samtykke før barnehagen kan sende skjemaet til helsestasjonen. Barnehagane ein var i kontakt med hadde kjennskap til rutine og nytta kartleggingsskjemaet aktivt.

Pedagogisk rapport barnehage:

Kommunen har utarbeida felles mal i høve pedagogisk rapport. Skjemaet er eit obligatorisk vedlegg ved alle nye tilvisingar av individualsaker frå barnehage til PPT. Når føresette tilviser eigne barn i barnehagealder, kan PPT be barnehagen fylle ut pedagogisk rapport. Skjemaet skal også fyllast ut når barnehagen ønskjer at PPT skal gjere ei sakkunnig vurdering. Føresette skal ha kopi av rapporten. Rapporten skal bla. innehalde informasjon om korleis barnet fungerer, både språkleg, fysisk og sosialt.

Rutinar for søknad om styrka tiltak til barn i barnehage:

Kommunen har utarbeida skriftelege rutinar i høve søknad om styrka tiltak til barn i barnehage. I tillegg er det utarbeida felles søknadsskjema der barnbehagen skal beskrive barnet og barnet sitt behov, kva tiltak som har vore prøvd ut (tiltak, resultat og varighet), og kva ressursar det vert søkt om (antal timar/tilskot og kva dei skal nyttast til).

6.6.1.2 Skule:

Strategi for skuleutvikling (2015-2018)

Kommunen har utarbeida eit strategidokument for skule 2015-2018. Kommunen er no i prosessen med å utarbeide ein revidert plan frå 2019-2022. I samband med arbeidet sette skuleavdelinga i gang eit analysearbeid (SWOT-analyse) av Herøyskulen. Dokumentet inneheld ei analyse over sterke og svake sider, mulegheiter og truslar for Herøyskulen, samt ei individuell kartlegging av dei ulike skulane. I tillegg inneheld dokumentet felles visjon og satsingsområde.

Rutine i høve elevar med behov for særlig tilpassing:

Kommunen har utarbeida felles rutinar for saksgang knytt til elevar med behov for særleg tilpassing. Dokumentet inneheld tidsfristar, tiltak og ansvar frå drøfting og vurdering av barna si utvikling i samarbeid med PPT, til iverksetting og kartlegging i skulen til evt. oppmelding til PPT, utarbeiding av sakkyndig vurdering og enkeltvedtak, samt evaluering/vurdering.

Kartleggingsprøver:

Skulane ein har vore i kontakt med har som rutine og gjennomføre både obligatoriske og frivillige kartleggingsprøver utarbeida av utdanningsdirektoratet. For 1.-3. trinn. Ut i frå dei skriftlege rutineane skal det gjennomførast kartleggingsprøve i lesing og rekning på 1., 2. og 3. trinn. På 3. trinn vert det også gjennomført kartleggingsprøve i engelsk. Kartleggingsprøvene er laga for å finne elevar som treng ekstra oppfølging og er dermed også eit verktøy for å hindre at elevar fell frå seinare i opplæringsløpet.

Leseplan:

Kommunen har tidlegare utarbeida i 2010 ein lokal leseplan for grunnskulen i Herøy. Med bakgrunn i den overordna planen har dei ulike skulane utarbeida ein lokal plan. Planen er inndelt i 4 delar der del 1 inneheld mål og vurderingskriteria for 1.-10 trinn. Del 2 inneheld bla. oversikt over ulike læringsstrategiar som kan nyttas. Del 3 inneheld verktøy o rettleiar for utarbeiding av lokal leseplan, medan del 4 inneheld ulike kartleggingar, øvingar, leseprøver og undervisningsprogram for elevar med spesifikke lesevanskar.

Dei to skulane revisjonen har vore i kontakt med hadde utarbeida eigne leseplanar for alle klassetrinna. Planane inneheld læringsmål, forskjellige arbeidsmåtar/lærestrategiar, ulike læremiddel, materiell og ressursar som kan brukast på dei ulike klassetrinna. Vidare for kvart enkelt trinn inneheld planen også ulike kartleggingstestar/vurderingar.

6.6.2 Vurdering

Kommunen hadde i både barnehage og skule skriftlege prosedyre/rutinar i høve barn/elevar som treng ekstra hjelp og støtte/tilpassa opplæring.

Seksjon barnehage har utarbeida ein felles lokal rammeplan for barnehagane i Herøy kommune. Rammeplanen i tillegg til den sentrale rammeplanen (nasjonal) gir føringar for korleis barnehagane skal arbeide innanfor ulike emne som bl.a., leik, læring og språk. Ein

felles og forpliktande rammeplan vil kunne vere med på å styre alle barnehageeiningane mot felles mål, rutinar og metodar. Dette vil kunne bidra til mindre forskjellar i barnehagetilbodet. Kommunen har utarbeidd og gjennomfører no ei revidering av strategidokumentet for skuleutvikling. No som kommunen har slått saman barnehage- og skuleseksjonane i sektor for oppvekst bør kommunen vurdere om ein i strategiarbeidet bør utarbeide ein felles skrifteleg kvalitet-/strategisplan for oppvekstsektoren (både barnehage og skule). Ein slik plan vil kunne bidra til at ein får meir felles forankring og forståing for korleis ein skal arbeide i høve til bla. tidleg innsats gjennom heile utdanningsløpet. Slik felles kvalitetsplan har bla. vore utarbeidd og implementert i Hareid og Volda og ein har fått positive tilbakemeldingar på dette arbeidet.

Kommunen har utarbeida ein overordna leseplan og skulane ein har vore i kontakt med hadde eigne lokale leseplanar basert på den overordna planen. Det er positivt at ein har fått på plass eit felles kartleggingsverktøy/handlingsplan både ved overføring av elevar frå klasse til klasse og evt. frå skule ved at lærerane har kjennskap til kartleggingsverktøya som er nytta tidlegare.

I barnehagane såg ein i hovudsak at det vart nytta dei same kartleggingsverktøya i alle einingane (både kommunale og private). Den lokale rammeplanen gir ikkje direkte informasjon i høve kartleggingsverktøy og oppfølging av born ein er bekymra for. Eit felles system for observasjon og kartlegging i barnehagane kan vere med å sikre ei god utvikling av språk og sosial kompetanse i barnehagane. Kommunen bør derfor vurder om det er hensiktsmessig å utarbeide ein felles overordna plan i barnehagane knytt til språk og sosial kompetanse (samarbeid, sjølvkontroll, ansvar og empati for andre), evt. revidere/utvikle den lokale rammeplanen slik at den omfattar desse emna.

6.8 Sakkyndige vurderingar og enkeltvedtak i barnehage og skule

6.8.1 Fakta

Både rektorar og barnehagestyrarar fekk spørsmål knytt til PPT sine sakkyndige vurderingar. Dei fleste rektorane og barnehagestyrarane meinte at dei sakkyndige vurderingane var gode og at ein har utbytte av dei. Alle einingane gav tilbakemelding om at ein i dei aller fleste tilfelle følgjer anbefalingane til PPT i samband med utarbeiding av enkeltvedtak.

I samtale med barnehagane og skulane fekk ein også tilbakemelding om at PPT stort sett kom raskt i gong ved tilmelding og at sakshandsamingstida var tilfredstillande. Det blei av enkelte påpeika at det hadde gått for lang tid i nokre saker og at dette skuldast i hovudsak sjukmeldingar i PPT, men generelt sett var einingane nøgde med sakshandsamingstida.

6.8.2 Vurdering

Barnehagar og skular har tidlegare opplevd dei sakkyndige vurderingane stort sett som gode, og einingane var generelt sett nøgde med sakshandsamingstida.

6.9 Konklusjon

PPT har faste rutinemøter ute på einingane der ein assisterer og tilbyr tenester ut i frå einingane sine behov og ønsker mht, systemretta og førebyggjande arbeid. Barnehagar og skular beskreiv i stor grad samarbeidet med PPT som godt og at ein generelt sett var nøgd med sakshandsamingstid og dei sakkyndige vurderingane.

Både skular og barnehagar gav tilbakemelding om at ein kjem tidleg i gong med å prøve ut tiltak i bekymringsfasen, kommunen har også skriftlege rutinar knytt til dette. Kommunen har forskjellige rutinar og kartleggingsverktøy for å fange opp barn med utfordringar både i barnehage og skule. Kommunen har utarbeida lokal rammeplan for barnehagane i kommunen og skulane ein kontrollerte hadde lokale leseplanar på kvar enkelt eining. Kommunen bør vurdere om det kan vere hensiktsmessig og utarbeide ein felles kvalitetsplan for heile oppvekstsektoren. Ein bør også vurdere om det bør utarbeidast felles handlingsplan/kartleggingsplan i høve språk og sosial kompetanse i barnehagane, og knytt til lese og skriving i skulane.

Ved dei to skulane ein har kontrollert oppfyller ikkje kommunen krava til utdanningsdirektoratet i høve antal timar leksehjelp i veka. Kommunen bør setje i verk tiltak slik at ein oppfyller krava i høve leksehjelp ved alle skulane.

7 Problemstilling 2

I kva grad har kommunen tilfredstillande ordningar ved overgang frå barnehage til grunnskule for born med særlege behov?

7.1 Innleiing:

I dette kapittelet går det fram revisjonskriterium, data og vurderingar om korleis det er lagt til rette for god overgang til skulen. Kva som er gode overgangar vert utdypa i kapittel 2.2 der dei ulike revisjonskriteriene som vi har nytta for å belyse dette emnet.

7.2 Revisjonskriterium:

Revisjonskriteria under denne problemstillinga er hovudsakeleg henta frå barnehagelova, opplæringslova, rettleiar for tidleg innsats «frå elds til yngst», forvaltningslova og personvernlova. Nedanfor har ein teke ut dei viktigaste momenta frå dei ulike lovene og rettleiaren som revisjonen vil kontrollere opp i mot.

7.2.1 Overgang mellom barnehage og skule

Tidleg innsats er eit gjennomgåande tema i denne undersøkinga og overgangen mellom barnehage og skule er ein sær viktig del av skuleløpet. I 2008 blei det utarbeida ein rettleiar med fokus på tidleg innsats, «Frå eldst til yngst» som har som mål å styrke samanhengen mellom barnehage og skule, og skape ein god overgang for barn når dei startar på skulen. Dei nye elevane kan kome frå barnehagar i skulen sitt opptaksområde og dei kan kome frå

barnehagar andre plassar i kommunen. Dei kan også kome frå private barnehagar, og enkelte barn treng ikkje å ha bakgrunn frå barnehage.

Kommunen har derimot eit ansvar for å legge til rette for ein god skulestart for alle barn i kommunen uavhengig av bakgrunn. Rettleiaren er tydeleg på at målet ikkje er å unngå overgangar, men å unngå at dei blir så store at barnet ikkje kan mestre dei.

Rettleiaren anbefaler ein plan på kommunenivå som inneheld premissane for overgang mellom barnehage og skule. Kommunen bør legge til rette for eit koordinert samarbeid om overgangar, og den bør legge til rette for samarbeid mellom styrar i barnehage og rektor i same opptaksområde.

Rettleiaren anbefaler vidare at barnehagestyrarar og rektor ved dei ulike skulane tek ansvar for systematisk planlegging og oppfølging av overgangen mellom barnehage og skule. Kommunen, barnehagane og skulane sine planar bør bla. innehalde eit opplegg for ulike arrangement der barna får møte kvarandre og dei vaksne som dei skal ha mest kontakt med i skulekvardagen, og legge til rette for at dei får bli kjent med skulemiljøet og innhaldet i skulekvardagen.

Rettleiaren sei derimot ikkje noko om barn som ikkje går i barnehagar i kommunen, eller som ikkje går i barnehage i det heile. Ein meiner det er viktig at kommunen og den enkelte skulen tek ansvar for å involvere alle barn som skal starte på ein av kommunen sine skular.

Barnehagar og skular kan overføre taushetsbelagt informasjon dersom dei har samtykke frå den det gjeld. Det står i forvaltningslova § 13 a nr 1. *«For barn under 15 år er det foreldrene som gir samtykke. Når barnet er fylt 15 år, er det normalt tilstrekkelig med barnets samtykke for å overføre taushetsbelagte opplysninger»*. Krav om samtykke er regulert i personopplysningslova §2. nr 7. Her går det fram at samtykket må vere frivillig, uttrykkelig informert og skriftlig.

7.2.2 Oppsummert:

- Kommunen bør ha ein plan for overgang, som synleggjør premissene for overgang mellom barnehage og skule.
- Kommunen bør legge til rette for eit koordinert samarbeid i høve overgangen mellom barnehage og skule (samarbeid mellom rektor og barnehagestyrar).
- Alle barn bør få eit tilfredstillande møte ved skulen.
- Ved overføring av informasjon mellom barnehage og skule skal foreldre signere samtykkeerklæring.

7.3 Fakta:

7.3.1 Overgangsplan mellom barnehage og skule

I samband med intervju av rektorar og barnehagestyrarar etterspurte ein plan for overgang mellom barnehage og skule. Ved einingane blei det vist til kommunen sin felles

handlingsplan for overgang barnehage/skule. Planen inneheld informasjon om ansvar, tidsfristar og tema/tiltak og aktivitetane går fram nedanfor:

Tidsfrist	Tiltak / handling	Ansvar
September	Foreldremøte i barnehagen -Barnehagen informerer om samarbeidet med skulane. -Barnehagen har eit felles skjema der foreldra skal skrive under på at dei godkjenner at informasjon vert overlevert. Om det er spesiell informasjon som skal leverast vidare om eit barn, skal foreldre til barnet godkjenne dette på førehand. -Er det «usikkerheit»/bekymring rundt barn, vurderer barnehagen og foreldra om det skal drøftast med PPT.	Barnehage
November	Samarbeidsmøte i barnehagen for barn med særskilte behov - Heim/barnehage/PPT/skule deltek. Skulen skal møte for å få informasjon tidlegast mogeleg før skulestart. -Dersom det er ansvarsgruppe rundt barnet skal rektor på mottakarskule kallast inn til ansvarsgruppe siste barnehageåret.	Barnehage
15. Desember	Halvårsvurdering -Frist for halvårsvurdering for hausthalvåret -Evt. revidering av IOP	Barnehage
Januar	Innskriving i skulen - Barn og foreldre får brev med innkalling og eit skjema som blir levert under innskrivinga. -Rektor gjer eventuelt ny avtale med foreldra dersom det viser seg behov for meir informasjon. (Ein tek ikkje opp eventuelle vanskar barnet har ved innskriving).	Skule
Februar	Samarbeidsmøte barnehage/skule/PPT - Pedagogane i barnehagane og skulane og PPT skal ha eit møte på kveldstid kvart 2. eller vart 3. år. Barnehage og skule skal presentere innhald, mål og metode i barnehage og skule for å gi barna læring og utvikling i samsvar med lovverket. PPT har og eit innlegg om samarbeid til barnet sitt beste. Drøftingstema: Kva bør barnet mestre/ha erfaring med før det byrjar i 1.klasse.	Barnehage, skuleavdeling og PPT
Februar/tidleg mars	Samarbeidsmøte/ansvarsgruppemøte (utvida) - Møte mellom foreldre, barnehage, skule og PPT der ein drøftar kva som er viktig for barnet i høve overgang til skule.	Barnehage
Slutten av mars	Søknad ressursar Søknadsfrist for ekstra ressursar også til første skuleår. Byggjer på barnehagen sin utarbeidde IOP for barn under §19a «Lov om barnehager». PPT si sakkyndige vurdering og nye behov som eleven vil møte i skulen. -Skulen sender samla ein søknad om behov for ekstra ressursar, som i tillegg skal belyse elevar med ITP og spesielle behov. (i samråd med/løyve frå foreldre) Skulen har ansvar for å sende søknad til skuleavdelinga.	Skule
Slutt april/start mai	-Skulen informerer aktuelle barnehagar om dato for førskuledag/besøksdag -Frist for å melde inn til skulane kor mange barn som skal starte der. Deretter avtalte dato for møte der ein kan utveksle informasjon om	Skule Barnehage

	enkeltbarn/gruppe. Dersom ein skal navngje nokon av barna, må dette vere klarert med foreldra. Viss barnehagerepresentant ikkje kan møte, må det lagast eit skrifteleg notat til skulen (med kopi til heimen/løyve frå foreldre).	
Mai/juni	Førskuledag Seinast i løpet av mai sender barnehagane kartleggigngsskjemaet som gjeld alle barn til aktuell skule. - Dei enkelte skulane har førskuledagar eller besøksdag. - Skulane sender invitasjon heim til barnet, og informasjon om møtetidspunkt og innhald til barnehagane. Drøftingsmøte -Drøfting av IOP for 1.skuleår med foreldre, barnehage og skule, med utgangspunkt i tilråding og enkeltvedtak. - Frist for å sende IOP til heim, skule, skuleavdeling og PPT om barn som har enkeltvedtak etter barnehagelova §19a. -Etter innhenting av løyve frå foreldra tek skulen kontakt med barnehagen der ein treng meir informasjon om enkeltbarn (eks. der det ikkje har vore overføringsmøte)	Skule Barnehage(skulen kan revidere planen f.løpende) Skule

Alle einingane ein var i kontakt med viste til planen og gav tilbakemelding om at ein nytta den aktivt i overgangsarbeidet.

Ein ønskte å få ei beskriving av dei tiltaka/aktivitetane en gjennomfører i samband med overgang barnehage/skule. Generelt fekk ein tilbakemelding om at overgangsplanen vart følgt og at det i hovudsak er rektor og styrar i barnehagane som har dialog og kontakt i overgangsfasen og spesielt retta mot born med vanskar/utfordringar. I tillegg gav alle skulane og barnehagane tilbakemelding om at det vert gjennomført minst eit skulebesøk /førskuledag kvart år. Det generelle intrykket ut i frå tilbakemeldingane frå einingane viste at dei i varierende grad involverte framtidig kontaktlærer i overgangsarbeidet og dialog med barnehagane i høve førskulegruppa. Enkelte einingar involverte kontaktlærer, medan andre i liten grad gjorde det. Administrasjonen har gitt tilbakemelding på at kontaktlærer skal delta på overføringsmøta i mai/juni . I dei tilfelle ein ikkje har fått på plass ny kontaktlærer før ferien skal desse gjennomføre overføringssamtale med barnehagen i august.

I kommunen sin overgangsplan har ein rutinar for å overføre informasjon om elevar med særskilde opplæringstiltak i november. Derimot vert informasjon knytt til barn som krev mindre grad av tilrettelegging teke på fageleg overgangsmøte i mai/juni.

Det vart også vurdert om kommunen hadde rutinar for å fange opp barn som ikkje går i barnehage for å sikre at disse får same tilbodet som barnehageborna. Det går ikkje fram av den skriftlege overgangsplanen kven som er ansvarlege for å fange opp desse barna utanom at skulen er ansvarleg for å sende invitasjon til foreldre/føresette mtp. innskrivingsdag. I samtale med einingane var det også uklart kven som har ansvaret mht. barnetalslister og fange opp barna som ikkje går i barnehage. Tilbakemelding frå skuleadministrasjonen viser

at desse borna vert fanga opp gjennom 4 års og 6 års undersøkingane som helsestasjonen gjennomfører og gjennom tverrfagelig team. Kommunen har skriftelege rutinar knytt til dette.

Vurdering: overgangsplan mellom barnehage og skule:

Kommunen har felles plan for overgang mellom barnehage og skule. Alle einingane hadde kjennskap til planen og nytta den aktivt .

Det går ikkje fram av planen at kontaktlærer skal delta på samarbeids- og informasjonsmøte i mai/juni eller august, men administrasjonen har gitt tilbakemelding på at dette skal gjennomførast. Kommunen bør innarbeide desse rutinane i overgangsplanen og implementere dei ute på alle einingane. Einingar som hadde involvert kontaktlærer hadde positive erfaringar frå dette. Samarbeidsmøter der kontaktlærer er involvert kan gjere vedkomande betre forberedt på eventuelle utfordringar ein kan møte ved skulestart og ikkje minst lettare fange opp eventuelle «gråsone» born/elevlar.

7.3.2 Samarbeid mellom barnehage og skule.

Dei ulike einingane beskreib i stor grad samarbeidet ved overgang barnehage til skule som godt. I tillegg til overgangsplanen har kommunen utarbeida overleveringsrutinar mellom barnehage og skule:

1	Barn med spesialundervisning skal ha overføringsmøte med skulen i november- året før skulestart. Dersom det er ansvarsgruppemøte rundt barnet skal rektor på mottakarskule kallast inn til ansvarsgruppe siste barnehageåret.
2	Elevlar som bhg har ei bekymring for i forhold til utvikling språkleg, motorisk eller sosialt- men som ein ikkje har inne tiltak om spesialundervisning for, skal meldast til skulane innan utgangen av mars. Barnehagen skildrar då: • Kva går vansken/vanskane ut på? • Er bhg styrka i forhold til barnet i forhold til barnehagelova- utan at dei har spesialundervisning. I så fall kva tiltak? • Har barnehagen meldt barnet opp for utgreiing av PPT- utan at saka er ferdigbehandla der?
3.	Lærarane ønskjer å møte ped. leiarane i løpet av våren, der ein mellom anna får høve til å spørje utfyllande om opplysningar frå overleveringsskjema. Skulen ønskjer i dette møtet, opplysningar om korleis barnegruppa fungerer sosialt og i førskuleaktivitetar.

Kommunen har utarbeida samtykke/overleveringsskjema som vert nytta i overgangsarbeidet. Alle barna vert kartlagt i høve overgang til skule i forhold til ulike punkt bla. i høve sosial kompetanse, motorikk og språkutvikling. Skjemaet skal signerast av ped.leiar som har gjennomført kartlegginga og foreldre/føresette skal signere samtykke for at barnehagen kan sende skjemaet med opplysningane til skulen.

Kommunen har etter at skule og barnehage inngjekk i same sektor gjennomført felles leiarmøter for barnehagar og skular ein gong i månaden. Møta er todelt med først ei fellesøkt og deretter ei deling i barnehagar og skular. Styrarane i dei private barnehagane deltek på delen som gjeld barnehagar.

Barnehage, skule og PPT skal kvart 2. eller kvart 3. år gjennomføre samarbeidsmøte for pedagogane i barnehagane og skulane (sist gjennomført i 2016). Barnehage og skule skal presentere innhald, mål og metode i barnehage og skule for å gi barna læring og utvikling i samsvar med lovverket. PPT har og eit innlegg om samarbeid til barnet sitt beste. Drøftingstema: Kva bør barnet mestre/ha erfaring med før det byrjar i 1.klasse.

Vurdering: Samarbeid mellom barnehage og skule:

Tilbakemelding frå einingane tydar på eit godt samarbeid mellom barnehagane og skulane. Dei skriftlege overgangsrutinane vert følgt og einingane har felles leiarmøter som bidreg til eit tettare samarbeid. Både mtp. å kunne gi tilbakemeldinga til kvarandre og deling av kunnskap.

Barnehagane utarbeidar samtykkeerklæringsskjema som inneheld kartleggingsinformasjon for kvart enkelt barn. Det at kartleggingsskjemaet inneheld konkret informasjon om kva opplysningar som blir overført vil kunne bidra til at foreldre/føresette i mykje større grad vert trygge på kva informasjon som vert overført, i tillegg vil eit slikt detaljert skjema føre til at skulane i etterkant av overgangssamtalen sitt med skriftleg informasjon som lærerane kan nytte i arbeidet fram mot, og etter skulestart. Dette vil kunne bidra til at alle borna vert fanga opp på ein tilfredstillande måte.

7.3.3 Samarbeid mellom barnehage/skule og foreldre/føresette

Tilbakemeldingane frå einingane viste at både barnehagar og skular gjennomfører foreldremøter (samla) og foreldresamtaler og det er hovudsakeleg her ein opprettar dialog/samarbeid med foreldra. Ved bekymring eller oppmelding til PPT vert det gjennomført fleire møter etter behov og foreldre og skule blir involverte i kartleggingsarbeidet til PPT.

I barnehagane har ein minimum eit til to faste foreldresamtaler pr år og gjerne meir om ein føler ein treng det. I tillegg har ein eit felles foreldremøte på hausten der ein presenterer opplegget for overgangen mellom barn og skule.

Alle barnehagane uttrykte at dei hadde rutinar knytt til å innhente samtykke frå foreldra i samband med kartleggingsskjemaet som vert sendt over til skulane. Dette inngår også som ein del av overgangsplanen (september).

I skule har ein også foreldremøter og utviklingssamtaler med foreldra i løpet av året. Det blei opplyst om at ein har låg terskel for å ta opp bekymringar med foreldre når ein er bekymra for utviklinga til eit barn. Foreldre får også delta i kartleggingsprosessen til PPT i høve sakkyndig vurdering og får kome med innspel. I overgangsplanen går det fram at skulane sender invitasjon i høve innskriving til foreldre og føresette.

I samband med leksehjelp såg ein ingen rutinar knytt til informasjonsoverføring mellom den som gjennomfører leksehjelpa og foreldre/føresette.

Vurdering: Samarbeid mellom barnehage/skule og foreldre/føresette

Alle barnehagane gav uttrykk for at ein hadde rutinar knytt til å innhente samtykke frå foreldre ved overgangssamtale. Dette inngår også i dei skriftlege rutinane i kommunen. Overgangsskjema inneheld konkrete detaljar over kva informasjon som vil bli overført.

Både skule og barnehagar har dialog og kontakt med foreldra gjennom foreldremøter og utviklingssamtaler. Foreldre blir involvert i kartleggingsarbeidet til PPT knytt til tilmelding og utarbeiding av sakkyndig vurdering.

7.4 Konklusjon:

Kommunen har felles plan for overgang mellom barnehage og skule. Einingane nytta den i stor grad. Kommunen bør vurdere om planen burde reviderast mht. tydelegare ansvarsfordelingar mht å fange opp born som ikkje går i barnehage. Dei fleste einingane gav tilbakemelding om eit godt samarbeid.

Tilbakemelding frå einingane viser at kontaktlærar i varierende grad vore involvert i førskulearbeid/aktivitetar. Ein bør derfor vurdere om komande kontaktlærar skal delta i førskuleaktivitetane og i overføringssamtalene mellom einingane i større grad enn tidlegare.

Kommunen har rutinar for at foreldre/førestette signerar samtykkeerklæring ved informasjonsoverføring mellom bhg og skule. Samtykkeskjemaet inneheld konkrete detaljar over kva informasjon som vert overført.

8 Problemstilling 3

- I kva grad tilfredsstiller PPT sakshandsamingstida som går fram av lov og forskrift?

8.1 Revisjonskriterium:

Lov og forskrift for PPT angir ikkje kor lang tid sakshandsamingsprosessen kan ta. ST-melding nr 18. (2010-2011) *Læring og fellesskap* anbefalar at kommunen bruker intill tre månadar på å utarbeide sakkyndig vurdering og fatte enkeltvedtak om spesialpedagogiske tiltak.

Sidan formell sakshandsamingsfrist ikkje er gitt, blir det ikkje registrert sakshandsamingstida ved landet sine PP-tenester i statistikk, Det går ikkje fram informasjon verken i GSI (grunnskolen informasjonssystem) eller KOSTRA.

Oppsummering:

- PPT si sakkyndige tilråding og kommunen sitt enkeltvedtak skal vere utarbeida innan tre månadar etter tilvising av barnet til PPT

8.2 Fakta:

8.2.1 Organisering

Herøy hadde 5,05 årsverk knytt til stillinga i 2017. Ein har motteke ei oversikt over dei ulike stillingane i eininga. Eininga har ei 100% stilling knytt til leiar/sakshandsamar. I tillegg har ein 5 sakshandsamarstillingar med ulik stillingsprosent (totalt 3,55 årsverk) og ein merkantil tilsett i 50% stilling.

Stillingsprosentar Herøy PPT 2017	
Leiar/sakshandsamar	100
Sakshandsamar	100
Sakshandsamar	100
Sakshandsamar	75
Sakshandsamar	50
Sakshandsamar	30
Merkantil tilsett	50
SUM	505

I samband med prosjektet ønskte ein også informasjon om sakshandsamingstid og kapasitet. Det blei bla. stilt følgjande spørsmål til PPT:

- Kor mange tilvisingar/ tilvisingar hadde PPT dei fire siste skuleåra (12/13, 13/14, 14/15, 15/16)?
- Kor mange tilvisingar var i grunnskulen og kor mange var i barnehage/førskule?
- Kor mange sakkyndige utredningar har PPT gjennomført dei fire siste skuleåra (12/13, 13/14, 14/15, 15/16)?
- Kor lang er den gjennomsnittlege sakshandsamingstida frå tilvising av førskule-/skuleelev til endeleg vedtak ligg føre?
- Kor raskt kjem ein i gong med kartleggingsarbeidet? Har kommunen hatt utfordringar siste åra med venteliste?

8.2.2 Tilvisingar

Nedanfor går det fram ei oversikt over totale tilvisingar dei siste fire skuleåra i Herøy. I talet på tilvisingar ligg alle tilvisingar i skulen (ikkje berre elevar 1.-4. klasse). Talmaterialet er utarbeida av PPT.

Talet på tilvisingar			
	Skule	Barnehage	Totalt
2012/2013	41	5	46
2013/2014	24	8	32
2014/2015	26	6	32
2015/2016	28	13	41

Ein registrerte flest tilvisingar i 2012/2013 (46stk) deretter var det ein reduksjon i antal tilvisingar i 2013/2014 og 2014/2015 (32stk). I 2015/2016 var det totalt 41 tilvisingar for dei fire skuleåra såg ein ei gradvis auke i antal tilvisingar i barnehagane.

Merknad til tala utarbeida av PPT:

I tilvisingsskjema for PPT merkar skulen og barnehagen av om dei ønskjer hjelp til observasjon og rettleiing av personale. DVS. at PPT ut i frå tilvising kjem ut i skule og barnehage og kartlegg barnet og rådgjev skule og barnehage for korleis dei kan leggje til rette innanfor ordinær opplæring. Både i skule og barnehage har vi styrkingstiltak som vert sett i gang innanfor ordinær undervisning etter eigen og PPT sine kartleggingar.

Barnehagebarn vert ofte tilvist PPT fordi helsesøster/BHG eller foreldre ønskjer hjelp frå logoped. Desse barna er også i talet. Dei vert tilvist logoped og får sine tenester der utan at barnehage eller skule har gjort einskildvedtak om dette.

I skulen vert elevar som er tilviste PPT, som er under kartlegging eller er ferdig kartlagde oppfølgt i klassa på PPT sine trefftider og i statusmøter 2 gongar i året der PPT/skule og oppvekstavdelinga går gjennom tilbodet for alle elevar som har opne saker i PPT sitt system.

8.2.3 Ventetid og venteliste

Tilbakemelding frå einingane Herøy viste at ein var nøgd med sakshandsamingstida til PPT. PPT gav tilbakemelding om at ein siste åra ikkje har hatt venteliste

8.2.4 Sakshandsamingstid (sakkyndig vurdering)

Eining	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Barnehagar	11	10	9	6
Nerlandsøy skule	7	3	2	3
Bergsøy skule	21	18	13	11
Einedalen skule	9	8	9	11
Stokksund skule	12	14	10	13
Leikanger skule	4	3	3	3
Moltu skule	3	2	2	5
Ytre Herøy ungdomsskule	15	20	16	27
Sum Offentlege	82	78	64	79
Møre barne og ungdomsskule	5	6	5	10
Sum totalt	87	84	69	89

Tabellen viser antal sakkyndige vurderingar gjennomført av PPT dei siste fire skuleåra. Ein såg ein markant nedgang i antal gjennomførte vurderingar skuleåret 2014/2015 (totalt 69 stk). For dei tre andre skuleåra heldt antal sakkyndige vurderingar relativt stabilt (84-89 vurderingar).

Når det gjeld sakshandsamingstid fekk ein tilbakemelding frå PPT:

«Etter at tilmeldinga er kommt inn til PPT, blir den tatt opp på internmøte der ein tildelar saksbehandlar (90% av tida i løpet av ei veke). I dei fleste sakene, før tilvisinga kjem har PPT vore på drøftingsmøte på skulen eller i barnehagen. Drøftingsmøte er ein type førtilvisningsmøte der ein vurderer saman med skulen/barnehagen om det er behov for PPT eller om det er andre instansar/tiltak som burde komme inn.

Sakshandsamar er i kontakt med skulen/bhg og foreldra i løpet av få veker. Om PPT leiar vurderer saka som prioritet, kjem vi i gong med arbeidet ofte same veka tilvisinga kjem. Om det er problem med kapasitet, sender vi brev til tilvisar og foreldre og informerer når vi kan kome i gong med arbeidet.

I Herøy kommune jobbar vi veldig for å få til praksis der PPT ikkje blir overraska med ny tilvising, men at vi er i kontakt med skulen og jobbar førebyggjande og hjelper dei med tiltak allereie før ein skal konkludere at eleven/barnet treng hjelp av PPT. Målet er å komme tidleg inn. Derfor har kvar skule/barnehage ein kontaktperson frå PPT, vi gjennomfører regelmessig trefftid der det er lav terskel for å drøfte ting og få hjelp.

Sakshandsamingstid varierer frå sak til sak. Sakshandsamar tek kontakt med skulen i høve kartlegging som blei gjort på skulen, snakkar med lærar, gjennomfører foreldresamtale og ofte barn/elevsamtale. I barnehagen er det alltid aktuelt med observasjon, på skulen varierer dette.

Sakshandsamingstid er også avhengig av tverrfageleg samarbeid med andre instansar som barnevernet, BUP, barnehabilitering, helsestasjon, kommunepsykolog og liknande. PP-rådgjevar vurderer riktig kartlegging i høve vanskaner til barnet/eleven og samarbeider med skulen og foreldra om dette. Ein vil da kunne konkludere og rettleie skulen og foreldra i høve tiltak vidare.

Sakshandsamar konkluderer med rett/ikkje rett til spesialundervisning og informerer om dette til foreldre, skulen/v rektor og barnehage/ v styrar og skulekontoret i kommunen. Vi har god dialog kring dette i kommunen, slik at alle er klar over behovet. Endeleg vedtak skal då ligge innan tre veker, uansett om konklusjonen er rett eller ikkje rett til spesialundervisning/spesialpedagogisk hjelp. Kommunen har prosedyrar kring dette.»

8.3 Vurdering:

ST.melding nr 18. (2010-2011) «Læring og fellesskap» anbefaler at kommunen bruker inntil tre månader på å utarbeide sakkyndig vurdering og fatte enkeltvedtak om spesialpedagogiske tiltak. I Herøy kommune har ein fått tilbakemelding frå skulane og barnehagane at PPT i dei fleste tilfelle kjem raskt i gong med mtp. oppstartsmøte og kartlegging. PPT har siste åra ikkje hatt venteliste. PPT har signalisert at ein jobbar førebyggjande og hjelper einingane med tiltak allereie før ein konkludere at eleven/barnet treng hjelp av PPT.

Ut i frå tilbakemeldingane til PPT er det ikkje mogeleg å hente ut statistikk frå datasystemet på ein god og effektiv måte. Derfor er det ikkje mogeleg å kontrollere om ein er innanfor 3 månadar i høve sakshandsamingstida og ein kan derfor ikkje konkludere på dette emnet.

Sakshandsamingstid kan i seg sjølv vere ein dårleg indikator på kvaliteten i tilbodet som blir gitt. En bakgrunn for dette er blant anna at eit økt fokus på systemretta arbeid og tidlig innsats er med på å gjøre sakshandsamingstida lengre, ved at det går med meir tid til utprøving av ulike tiltak i bekymringsfasen. Dette kan opplevast som at saken er «under handsaming», sjølv om den formelt sett ikkje er tilmeldt til PPT. Særlig for foreldre kan dette vere med på å gi ei oppleving av lang saksgang, samtidig som det også kan gi ei oppleving av at ein er raskt i gong med tiltak.

8.4 Konklusjon

Barnehagane og skulane i kommunen var i stor grad nøgd med sakshandsamingstida til PPT og tilbakemeldingar viste at PPT kjem raskt i gong med tiltak og kartlegging. En kan derimot ikkje konkludere på om PPT held fristen i høve sakshandsamingstid på tre månadar.

9 Anbefalingar

1. Overgangsplanen bør innehalde rutinar knytt til overføringsmøter mellom kontaktlærar og barnehage.
2. Kommunen bør vurdere om det er hensiktsmessig og utarbeide felles strategi-/kvalitetsplan for heile oppvekstsektoren.
3. Kommunen bør setje i verk tiltak for å oppfylle minimumskrava i rettleiar mht. antal timar leksehjelp ved alle skulane.

10 Rådmannen sin kommentar

Anbefalingane revisjonen kjem med, er mottatt og forstått.

Pkt 1 vil kunne bli handtert raskt, dette handlar om å revidere rutinen på dette punktet.

Pkt 2 må vurderast i samband med revisjonar av gjeldande dokument for hhv barnehage og grunnskule. Vi opplever ikkje denne som akutt, sidan der allereie er god samordning i mål og strategiar på overordna nivå, samt god samhandling mellom leiarar og pedagogar i barnehagar og grunnskular.

Pkt 3 vert handtert i samband med tildeling av ressursar til grunnskulen for komande skuleår. Tilbodet om leksehjelp i tråd med lova, vil dermed bli gitt. Kvar rektor må så vurdere effektiv organisering på dette området som på alle andre område, i forhold til kor mange elevar som melder seg på dette frivillige tilbodet.

Eg vurderer dette som endeleg tilbakemelding, med mindre det er andre tema revisjonen ønskjer utfyllande informasjon om.

Helsing

Sølvi Lillebø Remøy

Kommunalsjef

Oppvekst